

ICAFR'19

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH

6. ULUSLARARASI MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

23-25 EKİM 2019

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ – NİĞDE / TÜRKİYE

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Prof. Dr. Haluk BENGÜ

Prof. Dr. M. Başaran ÖZTÜRK

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Nizamettin BAŞARAN

Öğr. Gör. Dr. Metehan KÜÇÜKER

Arş. Gör. Mehmet Sinan ÇELİK

ÖNSÖZ

Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi'nin temelleri 2013 yılında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma Meslek Yüksekokulu ev sahipliğinde düzenlenen “Geçmişten Geleceğe Muhasebe ve Muhasebe-Toplum-Demokrasi” konulu konferans ile atılmıştır. Bu konferansın devamı niteliğinde 2015 yılında “Muhasebe Bilim ve Mesleğinde Kültürel Etkileşimler” temalı “2. Geçmişten Geleceğe Muhasebe Paneli” düzenlenmiştir. Bu panelde ülkemizin çeşitli üniversitelerinden gelen akademisyenler muhasebe ve finans konuları üzerine hazırladıkları bildirimleri sunmuşlardır. Panelin kapanış oturumundaki sonuç bildirgesinde panelistlerin ve katılımcıların yoğun talepleri göz önünde bulundurularak, bu girişimin uluslararası bir kongre niteliğinde gerçekleşmesi kararı alınmıştır. Bu karar neticesinde gerçekleştirilen özveriyle çalışmalar sonucunda 3. Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma Meslek Yüksekokulu ev sahipliğinde 12-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında Zonguldak, Çaycuma’da yoğun katılım ve başarı ile gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi'nin 4.sü 13-17 Aralık 2017 tarihleri arasında Erzurum Atatürk Üniversitesi ev sahipliğinde Erzurumda, 5.si ise 17-20 Ekim 2018 tarihleri arasında İzmir Demokrasi Üniversitesi ev sahipliğinde İzmir’de gerçekleştirilmiştir.

Muhasebe ve Finans Araştırmaları kongresi, muhasebe ve finans alanında akademik, sosyal, ekonomik ve mesleki işbirliğini hedefleyen uluslararası bir kongre olma özelliğini devam ettirmekte olup, 6.sı 23-25 Ekim 2019 tarihleri arasında Niğde’de Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

Bu yılki ana teması “Çevresel Sürdürülebilirlik ve Yenilenebilir Enerji” olan Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi’nde sunulmak üzere gönderilen çok sayıda bildiri özeti kongre kurullarınca değerlendirilmiş ve 120 adet bildiri kongrede sunulmak üzere kabul edilmiştir.

Muhasebe ve finans biliminin öneminin bu tür etkinlikler sayesinde daha da ön plana çıkacağını umut ederek, böylesine önemli bir kongrenin gerçekleştirilmesi aşamasında özveri ve gayret ile çalışan bütün yürütme kurulu üyelerine ve kongremizi varlıkları ve çok önemli bilimsel katkıları ile onurlandıran bütün katılımcılara şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN
Kongre Koordinatörü

KURULLAR

ONUR KURULU

- Yılmaz ŐİMŐEK (Niğde Valisi)
Prof. Dr. Muhsin KAR (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Fatih SAVAŐAN (Sakarya Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Ahmet ATAÇ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Bolat A. MYRZALİYEV (Kazakistan Miras Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. A. Saim KILAVUZ (Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Edalet MURADOV (Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Fadıl HOCA (Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Fatma Seniha Nükhet HOTAR (Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Ass Lulzım TAFA (Kosova Aab Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Murat TÜRK (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mustafa ÇUFALI (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Orhan UZUN (Bartın Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Ramesh BEHL (International Management Institute Bhubaneswar Rektörü)

KONGRE KOORDİNATÖRÜ

- Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN (Sakarya Üniversitesi)

DANIŐMA KURULU

- Prof. Dr. Abdulmecit NUREDİN (International Vision University)
Prof. Dr. Agim MAMUTI (American University In The Emirates)
Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Durmuş ACAR (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ganite KURT (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk BENGÜ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin AKTAŞ (Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Lucia Lima RODRIGUES (University Of Minho)
Prof. Dr. M. Başaran ÖZTÜRK (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet YÜCE (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin SABAN (Bartın Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa MIYNAT (Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran CÖMERT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Selahattin KARABINAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ass Shemsedin VEHAPI (Kosovo Aab University)
Prof. Dr. Supriti MISHRA (Inter. Management Institute Bhubaneswar)
Prof. Dr. Yasemin KÖSE (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Doç. Dr. Ferruh TUZCUOğLU (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Köksal ŞAHİN (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR (T.B.M.M.)
Doç. Dr. Yaşar KÖSE (Türk Hava Kurumu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Julijana ANGELOVSKA (University Of Tourism & Management)

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdulmecit NUREDİN (International Vision University)
Prof. Dr. Agım MAMUTI (American University In The Emirates)
Prof. Dr. Ahmet AKSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Alan SANGSTER (The University Of Sussex)
Prof. Dr. Ali ALAGÖZ (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali CEYLAN (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Antonella RUSSO (Parthenope University Of Naples)
Prof. Dr. Banu Esra ASLANERTİK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Bharat SARATH (Rutgers, The State University Of New Jersey)
Prof. Dr. Beyhan MARŞAP (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Cevdet Alptekin KAYALI (İzmir Demokrasi Üniversitesi)
Prof. Dr. Çağnur BALSARI (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Durmuş ACAR (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Prof. Dr. Engin DİNÇ (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatih DALKILIÇ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatma Naciye CAN MUĞAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikret ÇANKAYA (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. G. Nilüfer TETİK (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Ganite KURT (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Güler ARAS (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk BENGÜ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Ass Hasan SALIU (Kosova Aab Üniversitesi)
Prof. Dr. Hayrettin USUL (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin AKAY (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin AKTAŞ (Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin DALĞAR (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Prof. Dr. Kadir GÜRDAL (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kamil BÜYÜKMİRZA (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Kıymet Tunca ÇALIYURT (Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. Lucia Lima RODRIGUES (University Of Minho)
Prof. Dr. Ass Lulzim Tafa (Kosova Aab Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Başaran ÖZTÜRK (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ÖZBİRECİKLİ (Mustafa Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet YÜCE (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin KAMİL Ercan (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin SABAN (Bartın Üniversitesi)
Prof. Dr. Mieke JANS (University Hasselt)
Prof. Dr. Mustafa MIYNAT (Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Nalan AKDOĞAN (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Necdet ŞENSOY (Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası)

- Prof. Dr. Nuran CÖMERT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Oktay GÜVEMLİ (Muftav Başkanı)
Prof. Dr. Orhan ÇELİK (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer İSKENDEROĞLU (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer LALİK (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Pıtabas MOHANTY (Xavier School Of Management)
Prof. Dr. Rafet AKTAŞ (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep PEKDEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Saime ÖNCE (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Selahattin KARABINAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Semra KARACAER (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Serap YANIK (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Seval Kardeş SELİMOĞLU (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Sezgin DEMİR (Adnan Menderes Üniversitesi)
Prof. Dr. Supriti MISHRA (Inter. Management Institute Bhubaneswar)
Prof. Dr. Shaip BYTYQI (Kosova Aab Üniversitesi)
Prof. Dr. Ass Shemsedin VEHAPE (Kosova Aab Üniversitesi)
Prof. Dr. S. Serdar KARACA (Tokat Gazi Osman Paşa Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman UYAR (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Şakir SAKARYA (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Turhan KORKMAZ (Mersin Üniversitesi)
Prof. Dr. Türker SUSMUŞ (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Ümit Gücenme GENÇOĞLU (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ümmühan ASLAN (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi)
Prof. Dr. Yakup SELVİ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Yasemin KÖSE (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Prof. Dr. Yıldız ÖZERHAN (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. C. Yiğit ÖZBEK (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Emine Ebru AKSOY (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Erkan ÖZTÜRK (Kırklareli Üniversitesi)
Doç. Dr. E. Savaş BAŞÇI (Hitit Üniversitesi)
Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi)
Doç. Dr. Gülfen TUNA (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Hakan TUNAHAN (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Hilmi Erdoğan YAYLA (Hasan Kalyoncu Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim AKSU (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. İdris VARICI (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Doç. Dr. Marta MACIAS (Universidad Carlos III De Madrid)
Doç. Dr. Mehmet PEKKAYA (Bülent Ecevit Üniversitesi)
Doç. Dr. Murat YILDIRIM (Karabük Üniversitesi)
Doç. Dr. Nalan KAZAZ (Kosova Aab Üniversitesi)
Doç. Dr. Nevran KARACA (Sakarya Üniversitesi)

Doç. Dr. Recep YILMAZ (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Sinan ESEN (Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Caner ATIŞ (Mersin Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Elmas Yıldız HANEDAR (Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İffet KESİMLİ (Kırklareli Üniversitesi)
Dr Öğr. Üyesi Julijana ANGELOVSKA (University Of Tourism & Management)
Dr. Öğr. Üyesi Nermin AKYEL (Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk GÜLEÇ (Kırklareli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Semra BANK (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ş. Doğu DEMİRCİ (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Tuba TOKSÖZ (Koç Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yakup ÜLKER (Cumhuriyet Üniversitesi)
Dr. Akbulayev Nurhodja NAZIRHODJA (Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi)
Dr. Mohammad HUDAIB (University Of Glasgow)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk BENGÜ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Mutlu Başaran ÖZTÜRK (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR (TBMM)

YÜRÜTME KURULU

Doç. Dr. Nevran KARACA (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Nalan KAZAZ (Kosova Aab Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ş. Doğu DEMİRCİ (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hikmet YAZICI (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ceyda AKTAN (Türk Hava Kurumu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nizamettin BAŞARAN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fırat ALTINKAYNAK (Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi)
Öğr. Gör. Dr. Metehan KÜÇÜKER (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Öğr. Gör. Erkan ZENGİN (Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi)
Öğr. Gör. İdil ÖZKAN (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Arş. Gör. Dr. Gizem VERGİLİ (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Arş. Gör. Bilge ÖNAL (Sakarya Üniversitesi)
Arş. Gör. Mehmet Sinan ÇELİK (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER

INTERNATIONAL ENERGY LAW	1
ACCOUNTING'S MULTI-DIMENSIONALITY [Reflections on the many dimensions of accounting]	2
ARE RENEWABLE ENERGIES PROFITABLE?	3
DENETİM KALİTESİ GÖSTERGELERİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	4
İHBARDA BULUNMA UYGULAMASININ KALİTE MALİYETLERİ AÇISINDAN ARAŞTIRILMASI	7
MÜŞTERİ KALİTESİNİN KALİTE MALİYETİ	8
THE INFLUENCE OF THE STANDARDISED APPROACH TO IMPAIRMENT IN IFRS 9 FINANCIAL INSTRUMENTS ON MANAGEMENT BEHAVIOR IN BULGARIAN BANKS	9
YÖNETİM MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDE STRATEJİK FİYATLANDIRMA: GIDA SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA	10
BİTCOİN ve BİST100 ARASINDA VOLATİLİTE ETKİLEŞİMİ	11
FİRMALARIN FİNANSAL PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: BİST BİLİŞİM SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA	12
TÜRKİYE'NİN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	13
ŐİRKETLERE YAPILAN SERMAYE YATIRIMLARI ORTAKLARIN MİNİMUM GETİRİ BEKLENTİSİNİ KARŐILIYOR MU?	14
VIX ENDEKSİ İLE S&P(STANDART AND POOR'S) 500 HACMİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN GRANGER NEDENSELLİK ANALİZİ: ABD	16
MUHASEBE EĞİTİMİNDE VIDEO PAYLAŞIMLARININ KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	17
EKONOMİK KATMA DEĞER İLE BORSA PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BIST GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI ENDEKSİ (XGMYO) ÖRNEĞİ	18
BANKACILIK SEKTÖRÜ BORSA PERFORMANS ANALİZİ: BİST BANKALAR VE ÖZEL FİNANS KURUMLARI SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ	19
SANAL PARA BİRİMİ BİTCOİN ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	20
UZAYDAKİ GELİŞMELER DOĞRULTUSUNDA YENİ BİR MUHASEBE UZMANLIĞI ÖNERİŐİ: UZAY MUHASEBESİ	21
BORSA İSTANBUL BANKA ENDEKS GETİRİLERİNDE VOLATİLİTE MODELLEMESİ	23
FİNANSAL BİLGİMANİPÜLASYONU ORTAYA ÇIKARMAYA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	24

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MUHASEBE STANDARTLARI KURULU VE BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİ	25
SÜRDÜRÜLEBİLİR İŞLETME BAĞLAMINDA ÇEVRE YÖNETİM MUHASEBESİ ARACI OLARAK MALZEME AKIŞ MALİYET MUHASEBESİ	26
TEMEL EKONOMİK FAKTÖRLERİN KATILIM 30 ENDEKSİNE ETKİSİ: ŞUBAT 2011-MAYIS 2018 ÖRNEĞİ	27
KURUMSAL BANKA MÜŞTERİLERİNİN KATILIM BANKALARINA YÖNELİK ALGILARI ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI	28
TEMEL EĞİTİM VE STAJ MERKEZİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN EĞİTİM FAALİYETLERİNİN SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR ADAYLARI YÖNÜNDEN YETERLİLİĞİNİN İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	29
YENİ NESİL İÇ DENETİM 3.0: GÜVENCE-DANIŞMANLIK-ÖNGÖRÜ	30
BANKACILIK KANUNU VE AAOIFI KURALLARINA GÖRE FİNANSAL RAPORLARIN KARŞILAŞTIRILMASI VE KATILIM BANKACILIĞI MEVZUAT ÖNERİSİ	31
MUHASEBE MESLEK ELEMANLARININ MESLEKİ FAALİYETLERİNDE KULLANDIKLARI MUHASEBE PAKET PROGRAMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	33
KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN İFADE EDİLMESİNDE ENTEGRE RAPORLAMANIN ROLÜ	34
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNE ALTERNATİF BİR YAKLAŞIM: FİNANSAL GÖSTERGELER İLE BİR TAHMİN	35
TİCARİ BİR İŞLETME OLARAK SANAT KURUMLARI VE FİNANSAL YAPILARINA GENEL BAKIŞ	36
ÜLKE EKONOMİLERİNDE SERMAYENİN ETKİN DAĞITIMI	37
KRİPTO VARLIKLARIN GELİŞİMİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	39
ETLİK PİLİÇ ÜRETİM İŞLETMESİNDE MALİYETLERİN TARIMSAL FAALİYETLER STANDARDI (TMS-41) ÇERÇEVESİNDE HESAPLANMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	40
MUHASEBE MESLEK ADAYI ÖĞRENCİLERİN STAJDAN BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİN GERÇEKLEŞME DURUMUNU TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	41
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSLERİ: BİR İNCELEME	42
ENTELLEKTÜEL SERMAYE İLE FİRMA PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİST KOBİ SANAYİ ENDEKSİ'NDE YER ALAN FİRMALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	43

BÜYÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL RAPORLAMA SATANDARDI(BOBİ FRS) ' NİN UYGULAMAYA GEÇİRİLMESİNİN AMACI KONUSUNU ARAŞTIRMAYA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA	44
DİJİTAL OKURYAZARLIK VE MUHASEBE MESLEĞİ: TR90 BÖLGESİ ÖRNEĞİ	45
BOBİ FRS KAPSAMINDA BAĞIMSIZ DENETİMİN KURUMSAL YÖNETİM VE KURUMSALLAŞMA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	46
FİNANSAL PİYASALARDA OLUŞAN BALONLARIN TESPİT EDİLMESİNDE KULLANILAN MODELLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	48
MESLEKİ HİLE VE SUİŐTİMALİN ULUSLARARASI BOYUTU: 2018 ACFE RAPORU	49
BOBİ FRS'NİN GETİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLERE BAĞIMSIZ DENETÇİLERİN BAKIŞ AÇILARI: AFYONKARAHİSAR İLİNDE BİR ARAŞTIRMA	51
DOES SHORT INTEREST PREDİCT FUTURE STOCK RETURN: EVIDENCE FROM TURKİSH STOCK MARKET?	52
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ WEB TABANLI MUHASEBE SİSTEMLERİ HAKKINDA BİLGİ VE YATKINLIKLARININ BELİRLENMESİ: AFYONKARAHİSAR ÖRNEĞİ	53
YENİLENEBİLİR ENERJİ ÜRETİMİNE YÖNELİK TEŞVİKLERİN TMS 20 DEVLET TEŞVİKLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ VE DEVLET YARDIMLARININ AÇIKLANMASI STANDARDI KAPSAMINDA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	54
DİJİTAL EKONOMİDE FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN SORUNLAR VE TÜRKİYE AÇISINDAN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	55
FİNANSAL GELİŞME, DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI VE KARBONDİOKSİT EMİSYONU ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	56
KAMU İDARELERİNDE İÇ KONTROL KAPSAMINDAKİ RİSK DEĞERLENDİRMEDE ARALIK TİP-2 BULANIK ÇIKARIM SİSTEMLERİNİN KULLANILMASINA YÖNELİK BİR ÖNERİ	57
YENİ BİR ENERJİ KAYNAĞI: ENERJİ VERİMLİLİĞİ	58
MESLEK YÜKSEKOKULU MUHASEBE VE VERĐİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE MESLEK ETİĞİ ALGISI: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ'NDE BİR ARAŞTIRMA	59
19.YY.DAN 20.YY'A İHTİSAS MUHASEBELERİ: TÜRK VE YABANCI ÖRNEKLER ÜZERİNDEN KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME	60
SON 20 YILDA MUHASEBE HATA VE HİLELERİNİ ÖNLEMESİNDE YAPILAN DENETİM STANDARTLARI İLE İLGİLİ ULUSAL VE ULUSLARARASI LİTERATÜR ÇALIŞMALARI	61

AVRUPA EKONOMİK POLİTİKALARINDAKİ BELİRSİZLİKLERİN BİST 100 ENDEKSİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	62
KRİPTO VARLIKLAR VE IFRS KAPSAMINDA KRİPTO PARALARIN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	63
ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİŐE KATKISININ DEŐERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	64
KIYMETLİ MADENLERİN FİYATLARINDA BALONLARININ VARLIĞI ÜZERİNE BİR UYGULAMA	65
MALİYET YAPIŞKANLIĞI: BİST İMALAT SEKTÖRÜNÜN ÇEŞİTLİ ALT SEKTÖRLERİNDE BİR UYGULAMA	66
FİNANSAL ANALİZ: FİNANSAL SIKINTILI FİRMA UYGULAMASI	67
İÇ KONTROL KAVRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİ: BİR ARGÜMAN ÇALIŞMASI	68
KYOTO PROTOKOLÜNDEN PARİS ANLAŞMASINA EMİSYON PİYASALARININ GELİŞİMİ VE TÜRKİYE İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ	69
DENETİMİN GELECEĞİ: ENDÜSTRİ 4.0'IN ETKİSİNDE DENETİMİN YENİDEN DİZAYNI	70
KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİŐİN SAĞLANMASINDA MALİYET MUHASEBESİNİN ROLÜ	72
TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTELERİN MİSYON - VİZYON İFADELERİNDEN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK FARKINDALIK ÖLÇÜMÜ	73
DİJİTAL ÇAĞDA MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMALARI	75
TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI, BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI VE MUHASEBE SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞLERİNDE DURAN VARLIKLAR: Tanıma, Değerleme, Sunum ve Açıklamalar	76
FOTOVOLTAİK SİSTEMLE ELEKTRİK ÜRETEN İŞLETMELERİN MUHASEBE VE FİNANSMAN SORUNLARI: ISPARTA İLİ ARAŞTIRMASI	77
MUHASEBE BİLİMİNİN TOPLUMSAL GELİŞİME KATKISI BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN KAYIT DIŐILIK SORUNU VE EKONOMİK BÜYÜME İLE İLİŞKİSİ	78
MALİYET BEDELİNDEN GERÇEĞE UYGUN DEĞERE, MUHASEBE VE DENETİMDE DEĞERLEME SORUNUNA RETROSPEKTİF BİR BAKIŞ: "DOĞRU" TERCİH HANGİSİ?	79
ÇALIŞMA SERMAYESİ YÖNETİMİ VE FİRMA PERFORMANSI İLİŞKİSİ: BORSA İSTANBUL TEKNOLOĞİ SEKTÖRÜ FİRMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	80

YAPISAL KIRILMALAR ALTINDA ASİMETRİK BİLGİNİN HİSSE SENEDİ GETİRİ OYNAKLIĞINA ETKİSİ: BİST 100 ENDEKSİ'NDE BİR UYGULAMA	81
ÇEVRE KİRLİLİĞİ İLE MÜCADELEDE KARBON VERGİSİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	83
ÇEVRESEL DEVLET TEŞVİKLERİNİN TMS 20 STANDARDI KAPSAMINDA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ VE RAPORLANMASI	84
EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ İLE YATIRIM ARAÇLARI ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ: TODA-YAMAMOTO YAKLAŞIMI	85
KAYNAK TÜKETİM MUHASEBESİNİN ÖNEMİ: BİR ÜRETİM İŞLETMESİNDE UYGULAMA	86
DENETİMİN KALİTESİNDE DENETİM FİRMALARININ ETKİSİNİN ŞEFFAFLIK RAPORLARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ	87
FİNANSAL OKURYAZARLIK ARAŞTIRMA KURUM VE KURULUŞLARI YURTIÇİ YURTDIŞI KARŞILAŞTIRMASI: FİNANSAL OKURYAZARLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ÖNERİSİ	89
FİNANSAL RASYOLARIN FİRMA DEĞERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN PANEL VERİ ANALİZİ İLE İNCELENMESİ: BİST KÖĞİT SEKTÖRÜNDE UYGULAMA 2010 -2018	91
KADIN VE ERKEK MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ CAM TAVAN ALGISININ KARŞILAŞTIRILMASI: KAYSERİ, NİĞDE VE AKSARAY İLLERİNDE BİR UYGULAMA	92
KRİPTO PARA PİYASASINDA SÜRÜ DAVRANIŞININ TEST EDİLMESİ	93
BANKACILIK SEKTÖRÜNDE PERFORMANS ANALİZİ: ENTROPI VE WASPAS YÖNTEMİ UYGULAMASI	94
BİST 30 ENDEKSİNDE İŞLEM GÖREN TİCARİ BANKALARIN AHP VE TOPSİS YÖNTEMİ İLE FİNANSAL PERFORMANS ANALİZİ	95
31 MART 2019 MAHALLİ İDARELER GENEL SEÇİMLERİ İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNİN YENİLENMESİ KARARININ XSIST ŞEHİR ENDEKSİ ÜZERİNE ETKİSİ	96
“MUHASEBE KALİTESİ” ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR BAKIŞ: BİR LİTERATÜR TARAMASI	97
KUZEY MAKEDONYA'DA ÖZEL EMEKLİLİK FONLARIN VE SİGORTA ŞİRKETLERİN FİNANSAL PİYASALARA SAĞLADIĞI FON AKIŞI	98
FİNANSAL OKURYAZARLIK TUTUM VE DAVRANIŞLARIN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ İİBF ÖRNEĞİ	99
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINDA HİZMET KALİTESİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNE ETKİSİ: TOKAT İLİ ÖRNEĞİ	100

TURİZM SEKTÖRÜNDE FAİZ ORANI VE DÖVİZ KURUNUN KARLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	101
BİLGİSAYARLI MUHASEBE EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTELERDE LİSANS DÜZEYİ EĞİTİM SEVİYESİ DERS MÜFREDATLARININ İNCELENMESİ	102
MUHASEBE HİLELERİNİN DENETİMİ VE HİLELERİN ÖNLENMESİNDE İÇ KONTROL SİSTEMİNİN ÖNEMİ	104
ÇEVRE MUHASEBESİNE GÖRE İŞLETMELERİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI ÖDEMELERİNİN KAYDI VE İŞLETME KAZANCININ HESAPLANMASI	105
SELEM AKDİNİN KOOPERATİFLER ARACILIĞIYLA UYGULANMASINDA MUHASEBE DÜZENİ VE RİSK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	106
İHRACAT VE KARLILIK İLİŞKİSİNE MİKRO BİR BAKIŞ AÇISI	107
KIRGIZİSTAN'DA İSLAMİ FİNANSIN GELİŞİMİ, MUHASEBE SİSTEMİ VE HALKIN BAKIŞ AÇISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	108
YENİ BİR FİNANSMAN MODELİ: KİTLE FONLAMASI	110
TÜRKİYE'DE GÜNEŞ ENERJİSİ SANTRALİNE YATIRIM YAPMAK NE KADAR MAKUL: İNA YAKLAŞIMLI GERÇEK BİR VAKA ÇALIŞMASI	111
JEOPOLİTİK RİSKLERİN TÜRK HİSSE SENEDİ VE DÖVİZ PİYASALARINA ETKİSİ	113
AMERİKA'NIN SAHİP OLDUĞU FİNANSAL STRESİNİN SEÇİLMİŞ TÜRK FİNANSAL VARLIKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	114
KABUL KREDİLERİNİN BANKALAR VE İHRACATÇI REEL SEKTÖR FİRMALARINA BİLANÇO ETKİLERİ	115
BANKA KARLILIĞI VE DÖVİZ KURU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN PANEL EŞBÜTÜNLEŞME VE NEDENSELLİK TESTLERİ İLE ANALİZİ	116
KURUMSAL KAYNAK PLANLAMA (ERP) ENTEGRASYONUNDA YAŞANAN SORUNLAR VE MALİ MÜŞAVİRLERİN DÜŞÜNCELERİ	118
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ DİJİTAL MUHASEBEYE BAKIŞ AÇILARI VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ	119
ŞİRKET BİRLEŞMELERİNDE ZARAR MAHSUBUNUN KURUMLAR VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN ŞARTLARI VE ÖRNEK UYGULAMASI	120
KONUTTA KDV İNDİRİMİNİN BİST GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI VE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE YER ALAN FİRMA HİSSE SENEDİ GETİRİLERİNE ETKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	121
IMPACT EVALUATION OF LEADING BY EMOTIONAL INTELLIGENCE IN PERFORMANCE IMPROVEMENT	122

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ: BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNDE BİR ARAŞTIRMA	123
MUHASEBE DENETİMİNDE TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM: DENETİM YAZILIMLARI	124
MALİYET MUHASEBESİ EĞİTİMİNDE SINIF İÇİ SIMULASYONUN ÖNEMİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	125
İNGİLİZ MODELİ KDV UYGULAMASININ TÜRK VERĐİ SİSTEMİ ÜZERİNDE SAĞLAYACAĞI AVANTAJLAR	127
FARKLI DİŐİPLENLERDE ÇALIŞAN BİLİM İNSANLARININ FİNANSAL TUTUM VE OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	129
DENETİM FİRMAŐI FAALİYET ALANINA GÖRE BAĞIMSIZ DENETÇİNİN, MESLEKİ BAĞLILIK VE DENETİMDE KALİTE ALGI DÜZEYİ	130
SİSTEMİK ÖNEME SAHİP FİNANSAL KURULUŞLAR VE TÜRKİYE'DE BANAKALARIN SİSTEMİK ÖNEMİNİN BELİRLENMESİ	131
PAYLAŞIM EKONOMİŐİ İŞ MODELİNİN FİNTEK GİRİŞİMLERİNE SUNDUĞU FIRSATLAR: SİGORTA GİRİŞİMLERİ ÖRNEĞİ	132
TFRS 9 FİNANSAL ARAÇLAR STANDARDI VE TÜRK BANKACILIK SİSTEMİ KREDİ KARŞILIKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	133
REGRESYON YÖNTEMİYLE FİRMA DEĞERLEMESİ: TWITTER UYGULAMASI	134
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE BAĞLI OLDUKLARI MESLEK ODASININ ALGILANAN KURUMSAL İTİBARI: SAMSUN ÖRNEĞİ	135
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKS ŞİRKETLERİNDE KİLİT DENETİM KONUSU VE DENETİM GÖRÜŞLERİ	137
MUHASEBE EĞİTİMİNDE GELENEKSEL ÖĞRETİM YÖNTEMİNE ALTERNATİF: TERS YÜZ EDİLMİŞ SINIF YÖNTEMİ	138
ULUSLARARASI MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMA KONGRESİ'NDE (ICAFR) SUNULAN BİLDİRİLERİN YAZAR-KONU ANALİZİ: 2016-2018 YILLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME	140
İSLAM HUKUKUNA GÖRE ŞİRKETLERDE ZEKAT MUHASEBESİ	141

CONTENTS

INTERNATIONAL ENERGY LAW	1
ACCOUNTING'S MULTI-DIMENSIONALITY [Reflections on the many dimensions of accounting]	2
ARE RENEWABLE ENERGIES PROFITABLE?	3
RESEARCH ON THE FEASIBILITY OF AUDIT QUALITY INDICATORS	5
THE REVIEW OF WHISTLE-BLOWING IMPLEMENTATION ACCORDING TO QUALITY COSTS	7
THE QUALITY COST OF CUSTOMER QUALITY	8
THE INFLUENCE OF THE STANDARDISED APPROACH TO IMPAIRMENT IN IFRS 9 FINANCIAL INSTRUMENTS ON MANAGEMENT BEHAVIOR IN BULGARIAN BANKS	9
STRATEGIC PRICING IN THE FRAMEWORK OF MANAGEMENT ACCOUNTING: AN APPLICATION IN THE FOOD SECTOR	10
VOLATILITY INTERACTION BETWEEN BITCOIN AND BIST100	11
EVALUATION OF FINANCIAL PERFORMANCES OF COMPANIES: AN APPLICATION IN BIST INFORMATION SECTOR	12
EVALUATION OF TURKEY'S RENEWABLE ENERGY SOURCES	13
MAY CAPITAL INVESTMENTS TO COMPANIES MEET THE MINIMUM RETURN EXPECTATION OF THE SHAREHOLDERS?	15
GRANGER CAUSALITY BETWEEN THE VQX INDEX AND S&P (STANDARD AND POOR'S) 500 VOLUME: USA	16
AN INVESTIGATION ON USAGE OF VIDEO SHARES IN ACCOUNTING EDUCATION	17
THE RELATION BETWEEN ECONOMIC VALUE ADDED AND STOCK MARKET PERFORMANCE MEASUREMENT METHODS: SAMPLE OF BIST REAL ESTATE INVESTMENT TRUSTS INDEX (XGMYO)	18
STOCK PERFORMANCE ANALYSIS IN THE BANKING SECTOR: THE CASES OF BIST BANKS AND PRIVATE FINANCE INSTITUTIONS SECTOR	19
AN EVALUATION ON VIRTUAL CURRENCY BITCOIN	20
A NEW ACCOUNTING EXPERTISE PROPOSAL IN ACCORDANCE WITH DEVELOPMENTS IN THE SPACE: SPACE ACCOUNTING	22
MODELLING THE VOLATILITY OF ISTANBUL STOCK EXCHANGE BANK INDEX	23
A RESEARCH FOR THE UNVEILING OF FINANCIAL INFORMATION MANIPULATION (The BENEISH MODEL)	24

SUSTAINABILITY ACCOUNTING STANDARDS BOARD AND BIST SUSTAINABILITY INDEX	25
MATERIAL FLOW COST ACCOUNTING AS A TOOL OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ACCOUNTING IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE BUSINESS	26
INFLUENCE OF BASIC ECONOMIC FAKTORS IN TURKEY ON PRECISENESS OF PARTICIPATION 30 INDEX: FEBRUARY 2011- MAY 2018 EXAMPLE	27
A FIELD STUDY on THE PERCEPTIONS of CORPORATE BANK CUSTOMERS ABOUT PARTICIPATION BANKS	28
AN INVESTIGATION OF THE QUALIFICATION OF TRAINING ACTIVITIES CARRIED OUT BY BASIC EDUCATION AND INTERNSHIP CENTER FOR CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT CANDIDATES	29
THE NEXT GENERATION OF INTERNAL AUDIT 3.0: ASSURE-ADVISE- ANTICIPATE	30
ACCORDING TO THE BANKING LAW AND AAOIFI RULES COMPARISON OF FINANCIAL REPORTS AND PARTICIPATION BANKING LEGISLATION PROPOSAL	32
A STUDY OVER SOFT WARE PROGRAMS IN ACCOUNTING THAT ACCOUNTANTS USE IN PROFESSIONAL ACTIVITIES	33
THE ROLE OF INTEGRATED REPORTING IN THE EXPRESSION OF CORPORATE SUSTAINABILITY	34
AN ALTERNATIVE APPROACH TO BIST SUSTAINABILITY INDEX: AN ESTIMATION VIA FINANCIAL INDICATORS	35
ART COMPANIES AS COMMERCIAL CORPORATIONS and GENERAL VIEW OF THEIR FINANCIAL STRUCTURE	36
EFFECTIVE CAPITAL ALLOCATION IN COUNTRY ECONOMIES	38
DEVELOPMENT AND ACCOUNTING OF CRYPTO ASSETS	39
CALCULATION AND ACCOUNTING OF BROILER POULTRY PRODUCTION BUSINESS COSTS WITHIN THE FRAMEWORK OF AGRICULTURAL ACTIVITIES STANDARD (TAS-41)	40
A RESEARCH STUDY ON EXPECTATIONS OF ACCOUNTING PROFESSIONAL CANDIDATES FROM THE INTERNSHIP PROGRAM AND DETERMINING THE REALIZATION LEVELS OF THESE EXPECTATIONS	41
SUSTAINABILITY INDICES: A REVIEW	42

RELATIONSHIP BETWEEN INTELLECTUAL CAPITAL AND FINANCIAL PERFORMANCE: A RESEARCH ON BIST SMS INDUSTRY INDEX FIRMS	43
A STUDY TO RESEARCH THE PURPOSE OF IMPLEMENTATION OF FINANCIAL REPORTING SATANDARD (BOBI FRS) IN LARGE AND MEDIUM SIZED BUSINESSSES	45
DIGITAL LITERACY AND ACCOUNTING PROFESSION: CASE OF TR90 REGION	46
EVALUATION OF INDEPENDENT AUDITING IN TERMS OF CORPORATE MANAGEMENT AND INSTITUTIONALIZATION WITH IN THE SCOPE OF LARGE AND MEDIUM SIZED ENTERPRISE (LMSE) FINANCIAL REPORTING STANDART (FRS)	47
COMPARISON OF MODELS USED IN DETECTING BALLOONS IN FINANCIAL MARKETS	48
INTERNATIONAL DIMENSION OF FRAUD: 2018 ACFE REPORT	50
THE VIEWS OF INDEPENDENT AUDITORS TO THE CHANGES OF BOBİ FRS: A RESEARCH IN AFYONKARAHİSAR	51
DOES SHORT INTEREST PREDICT FUTURE STOCK RETURN: EVIDENCE FROM TURKISH STOCK MARKET?	52
DETERMINATION OF INFORMATION AND PREDICTION OF WEB BASED ACCOUNTING SYSTEMS OF ACCOUNTING PROFESSION: RESEARCH IN AFYONKARAHİSAR PROVINCE	53
ACCOUNTING OF INCENTIVES FOR RENEWABLE ENERGY GENERATION UNDER THE STANDARD OF TAS 20 GOVERNMENT INCENTIVES AND DISCLOSURE OF GOVERNMENT ASSISTANCE	54
PROBLEMS RELATED TO FINANCIAL REPORTING IN DIGITAL ECONOMY AND SOLUTION PROPOSALS FOR TURKEY	55
THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL DEVELOPMENT, FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AND CARBON-DIOXIDE EMISSION: THE CASE OF TURKEY	56
A PROPOSAL FOR USING INTERVAL TYPE-2 FUZZY INFERENCE SYSTEMS IN RISK ASSESSMENT WITHIN INTERNAL CONTROL OF PUBLIC ADMINISTRATION	57
A NEW ENERGY SOURCE: ENERGY EFFICIENCY	58
VOCATIONAL SCHOOL ACCOUNTING AND TAX PROGRAM STUDENTS 'PERCEPTION OF ACCOUNTING PROFESSIONAL ETHICS: A RESEARCH AT AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN UNIVERSITY	59
SPECIALIZED ACCOUNTING FROM 19 th TO 20 th CENTURY: A COMPARATIVE RESEARCH THROUGH TURKISH AND FOREIGN EXAMPLES	60

THE LAST 20 YEARS RELATED TO AUDITING STANDARDS IN PREVENTING ACCOUNTING ERRORS AND FRAUDS IN NATIONAL AND INTERNATIONAL LITERATURE REVIEW	61
THE EFFECT OF UNCERTAINS IN EUROPEAN ECONOMIC POLICIES ON BIST 100 INDEX	62
CRYPTO ASSETS AND ACCOUNTING FOR CRYPTO CURRENCIES UNDER IFRS	63
EVALUATION OF THE CONTRIBUTION OF CITIES TO SUSTAINABILITY: THE CASE OF TURKEY	64
AN APPLICATION ON THE EXISTENCE OF BUBBLES IN THE PRICE OF PRECIOUS METALS	65
COST STICKNESS: AN PRACTICE IN THE VARIOUS SUB-SECTORS OF THE BIST MANUFACTURING SECTOR	66
FINANCIAL ANALYSIS: FINANCIALLY DISTRESSED FIRM APPLICATION	67
HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF INTERNAL CONTROL: AN ARGUMENT STUDY	68
DEVELOPMENT OF EMISSIONS MARKETS FROM THE KYOTO PROTOCOL TO THE PARIS AGREEMENT: A MODEL PROPOSAL FOR TURKEY	69
THE FUTURE OF AUDITING: RE-DESIGN OF AUDITING IN THE EFFECT OF INDUSTRY 4.0	71
THE ROLE OF COST ACCOUNTING IN PROVIDING CORPORATE SUSTAINABILITY	72
MEASUREMENT OF SUSTAINABILITY AWARENESS OF THE MISSION - VISION STATEMENTS OF UNIVERSITIES IN TURKEY	74
ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH IN DIGITAL AGE	75
FIXED ASSETS IN TURKISH FINANCIAL REPORTING STANDARTS FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM SIZED ENTITIES AND GENERAL COMMUNIQUES ON ACCOUNTING SYSTEM APPLICATION: Recognition, Valuation, Presentation and Disclosures	76
ACCOUNTING AND FINANCING PROBLEMS OF ELECTRICITY GENERATORS WITH PHOTOVOLTAIC SYSTEM: ISPARTA RESEARCH	77
CONTRIBUTION TO SOCIAL DEVELOPMENT OF ACCOUNTING SCIENCE IN THE CONTEXT OF TURKEY'S INFORMALITY ISSUES AND THE RELATIONSHIP WITH THE ECONOMIC GROWTH	78

A RETROSPECTIVE REVIEW ON VALUATION PROBLEM IN ACCOUNTING AND AUDITING, FROM COST VALUE TO FAIR VALUE: WHICH ONE IS THE “RIGHT” CHOICE?	79
THE RELATIONSHIP BETWEEN WORKING CAPITAL MANAGEMENT AND FIRM PERFORMANCE: AN ANALYSIS ON TECHNOLOGY SECTOR FIRMS LISTED IN BORSA ISTANBUL	80
THE IMPACT OF ASYMMETRIC INFORMATION ON STOCK RETURN VOLATILITY UNDER STRUCTURAL BREAKS: AN APPLICATION ON BIST 100 INDEX	82
CARBON TAX AND ACCOUNTING IN COMBATING ENVIRONMENTAL POLLUTION	83
ACCOUNTING AND REPORTING OF ENVIRONMENTAL GOVERNMENT INCENTIVES UNDER TAS 20	84
THE CAUSALITY RELATIONSHIP BETWEEN THE ECONOMIC CONFIDENCE INDEX AND INVESTMENT INSTRUMENTS: THE TODA-YAMAMOTO APPROACH	85
IMPORTANCE OF RESOURCE CONSUMPTION ACCOUNTING: APPLICATION IN A PRODUCTION BUSINESS ENTERPRISE	86
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF AUDIT COMPANIES IN THE QUALITY OF AUDITING IN THE FRAMEWORK OF TRANSPARENCY REPORTS	88
INTERNATIONAL COMPARISON OF FINANCIAL LITERACY RESEARCH INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS: FINANCIAL LITERACY APPLICATION AND RESEARCH CENTER PROPOSAL	90
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF FINANCIAL RATIOS ON COMPANY VALUE BY PANEL DATA ANALYSIS: BİST 2010 -2018 APPLICATIONS IN THE PAPER INDUSTRY	91
COMPARISON OF GLASS CEILING PERCEPTION OF FEMALE AND MALE ACCOUNTING PROFESSIONALS: AN APPLICATION IN KAYSERİ, NİĞDE AND AKSARAY PROVINCES	92
TESTING OF HERDING BEHAVIOR IN CRYPTO MONEY MARKET	93
PERFORMANCE ANALYSIS IN BANKING SECTOR: ENTROPY AND WASPAS METHOD APPLICATION	94
FINANCIAL PERFORMANCE ANALYSIS OF COMMERCIAL BANKS TRADED IN BIST 30 INDEX WITH AHP AND TOPSIS METHODS	95
THE EFFECT OF RENEWAL DECISION FOR ELECTION OF ISTANBUL METROPOLITAN MUNICIPALITY PRESIDENCY (31 MAY 2019) ON “XSIST” CITY INDEX	96
A VIEW OF STUDIES ON “QUALITY OF ACCOUNTING”: A LITERATURE REVIEW	97

THE FLOW OF FUNDS PROVIDED BY PRIVATE PENSION FUNDS AND INSURANCE COMPANIES TO THE FINANCIAL MARKETS IN NORTH MACEDONIA	98
A STUDY ON THE ASSESSMENT OF FINANCIAL LITERACY ATTITUDES AND BEHAVIORS: CASE OF SELCUK UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES	99
THE EFFECT OF SERVICE QUALITY ON CUSTOMER SATISFACTION IN ACCOUNTING PROFESSIONALS: THE CASE OF TOKAT PROVINCE	100
EFFECT OF INTEREST RATE AND EXCHANGE RATE ON PROFITABILITY IN TOURISM SECTOR	101
IMPORTANCE OF COMPUTERIZED ACCOUNTING EDUCATION AND A REVIEW OF THE UNDERGRADUATE LEVEL EDUCATION LEVEL COURSE CURRICULUM IN TURKEY	103
AUDIT OF ACCOUNTING FRAUD AND IMPORTANCE OF INTERNAL CONTROL SYSTEM IN PREVENTION OF FRAUD	104
ACCORDING TO ENVIRONMENTAL ACCOUNTING OF RECYCLING PARTICIPATION SHARE RECORDING AND CALCULATION OF OPERATING PROFIT	105
ASSESSMENT OF RISK AND ACCOUNTING REGULATION IN THE APPLICATION OF SELEM CONTRACT WITH COOPERATIVES	106
THE RELATIONSHIP BETWEEN EXPORT AND PROFITABILITY: A MICRO PERSPECTIVE	107
A RESEARCH ON THE DEVELOPMENT OF ISLAMIC FINANCE IN KYRGYZSTAN, ACCOUNTING SYSTEM AND PUBLIC PERSPECTIVE	109
A NEW FINANCING MODEL: CROWDFUNDING	110
HOW FEASIBLE INVESTING A SOLAR POWER PLANT IN TURKEY: A REAL CASE STUDY DCF APPROACH	112
THE IMPACT OF GEOPOLITICAL RISKS ON TURKISH STOCK AND FOREIGN EXCHANGE MARKETS	113
THE EFFECT OF AMERICA'S FINANCIAL STRESS ON SELECTED TURKISH FINANCIAL ASSETS	114
ACCEPTANCE LOANS BANKS AND EXPORTERS REAL SECTOR COMPANIES BALANCE SHEET EFFECTS	115
THE ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN BANK PROFITABILITY AND EXCHANGE RATE BY PANEL COINTEGRATION AND CAUSALITY TESTS	117
THE PROBLEMS IN IMPLEMENTATION OF ENTREPRİSE RESOURCE PLANNING AND THOUGHT OF PUBLIC ACCOUNTANTS	118

THE PERSPECTIVES AND AWARENESS LEVELS OF ACCOUNTING PROFESSIONAL VIEWS ON DIGITAL ACCOUNTING	119
CONDITIONS AND APPLICATION OF LOSS OFFSET IN MERGERS ACCORDING TO TURKISH CORPORATE TAX LAW	120
A STUDY ON THE EFFECT OF VAT DISCOUNT ON STOCK RETURNS OF BIST REAL ESTATE INVESTMENT TRUSTS AND CONSTRUCTION SECTOR	121
IMPACT EVALUATION OF LEADING BY EMOTIONAL INTELLIGENCE IN PERFORMANCE IMPROVEMENT	122
CORPORATE SUSTAINABILITY PERFORMANCE EVALUATION: A RESEARCH IN BIST SUSTAINABILITY INDEX	123
TECHNOLOGICAL TRANSFORMATION IN AUDITING: AUDIT SOFTWARE	124
A RESEARCH ON DETERMINING THE IMPORTANCE OF IN-CLASS SIMULATION IN COST ACCOUNTING EDUCATION: THE CASE OF DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY	126
ADVANTAGES OF THE BRITISH MODEL VAT APPLICATION PROVIDED ON THE TURKISH TAX SYSTEM	128
A RESEARCH ON FINANCIAL ATTITUDE AND LITERACY LEVELS OF SCIENCE PEOPLE WORKING IN DIFFERENT DISCIPLINES	129
INDEPENDENT AUDITOR'S OCCUPATIONAL COMMITMENT AND PERCEPTION OF AUDIT QUALITY BASED ON AUDIT FIRM'S MARKET SEGMENT	130
SYSTEMICALLY IMPORTAT FINANCIAL INSTITUTIONS AND IDENTYING OF SYSTEMICALLY IMPORTANT BANKS IN TURKEY	131
OPPORTUNITIES FROM SHARING ECONOMY BUSINESS MODEL TO FINTECH VENTURES: THE CASE OF INSURANCE VENTURES	132
IFRS 9 FINANCIAL INSTRUMENTS STANDARD AND THE EFFECTS OF THE TURKISH BANKING SYSTEM ON CREDIT PROVISIONS	133
FIRM VALUATION BY REGRESSION METHOD: TWITTER IMPLEMENTATION	134
PERSONALITY CHARACTERISTICS OF ACCOUNTING PROFESSIONALS AND PERCEIVED CORPORATE REPUTATION OF THEIR CHAMBER'S: SAMSUN CASE	136
KEY AUDIT MATTERS AND AUDIT OPINIONS IN BIST SUSTAINABILITY INDEX COMPANIES	137
AN ALTERNATIVE TO TRADITIONAL TEACHING IN ACCOUNTING EDUCATION: FLIPPED CLASSROOM	139
AUTHOR-SUBJECT ANALYSIS OF PAPERS PRESENTED IN THE INTERNATIONAL CONGRESS ON ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH (ICAFR): AN EVALUATION FOR 2016-2018	140
ZAKAH ACCOUNTING IN COMPANIES ACCORDING TO ISLAMIC LAW	142

INTERNATIONAL ENERGY LAW

Dr Marie line KARAM*

ABSTRACT

No one can deny the importance of energy as a “strategic commodity” in 2019. However, the interdependence of the legal systems worldwide after the globalization led the emergence of international norms and rules regulating the energy sector at different levels. The question is know if these international sources of law led to the creation of a coherent and independent category of law ; the “ International energy law”.

This article will analyse the nature , the sources and the subjects of International energy law . Moreover, the article will appreciate the effectiveness of this discipline and the obstacles facing the enforcement.

Finally the article will describe the alternatives developed by the practice and the future of this category of law

* Ph.d International law, International Arbitrator, Professor of law

ACCOUNTING'S MULTI-DIMENSIONALITY
[Reflections on the many dimensions of accounting]

Professor Jim HASLAM*

ABSTRACT

The presentation reflects on accounting's multi-dimensionality. It is concerned to especially highlight insights for the regulation of accounting, an area of interest for a wide array of constituencies in society (including, for instance, civil society activists and the capital markets). The presentation begins with some views that have been expressed about what is at stake in something that is an important aspect of accounting - making things visible, which may extend to making things visible in the public realm. The presentation is then briefly introduced, with reference to the critical perspective that informs it. The focus then turns initially to outlining the nature of accounting for the purposes of the discussion. In the subsequent core part of the presentation, accounting's multi-dimensionality is discussed through the lens of social analysis and a concern to appreciate the detail of accounting's functioning through a 'new pragmatist' appreciation of progressive and regressive dimensions of accounting in action. This leads to a discussion of how we might arrive at an accounting that can better serve us. In concluding, the presentation highlights insights for the regulation of accounting.

* University of Sheffield, England, UK

ARE RENEWABLE ENERGIES PROFITABLE?**Jean Denis MIALA NDOMBELE*****ABSTRACT**

Since the 1990s, renewable energy has taken center stage. This is partly due to global warming directly observable through strong heat waves. It threatens even the disappearance of some island states. Global warming is mainly due to the use of fossil fuels. And the alternative would be that the earthlings change their habits by using more renewable energy from wind, biogas, biomass and photovoltaic solar energy.

But what do we see? Despite multiple sensitizations at the multilateral and global levels, consumers are dragging their feet and seem to show limited interest in these new forms of energy. Several reasons are mentioned, among other things, the excessive costs of investment in the acquisition of equipment and the lack of faith in the profitability of renewable energies.

However, according to a study conducted in France in 2014 by the French Energy Regulatory Commission (CRE), the onshore wind power sector and the photovoltaic sector are currently following a downward trend that is likely to continue in the future.

From the foregoing it is necessary to ask the following question: "Are renewable energies really profitable?"

To answer this question, we will proceed to the case study. We will study profitability by applying the "simple return time" method and the "cost of energy comparison" method to 10 households using solar energy in Kinshasa and we will appreciate the profitability. Induction and deduction will allow us to draw conclusions.

Keywords: *Renewable energies, photovoltaic energy, wind energy, fossil energy, profitability and Kinshasa*

* Senior Lecturer and PhD Student, Faculty of Economics and Management, University of Kinshasa, Democratic Republic of Congo, asmiala@yahoo.com

DENETİM KALİTESİ GÖSTERGELERİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Prof Dr. Süleyman YÜKÇÜ*
Öğr. Gör. Dr. Özlem KOÇAKOĞLU**

ÖZ

“Denetim Kalitesi Göstergeleri” denetim profesyonelleri, denetim süreci ve denetim sonuçları açısından denetim kalitesini değerlendiren 28 adet rasyodur ve PCAOB (ABD Halka Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kurumu) tarafından oluşturulmuştur. Denetim kalitesi göstergelerinin amacı denetimin içinde yer alan ya da denetimden fayda sağlayan tarafların denetim kalitesini değerlendirebilme kabiliyetlerini arttırmak, denetimin planlanma ve uygulanma süreçlerini güçlendirmek ve işletmeler arasında kalite temelli rekabeti teşvik etmektir. Bu amaca uygun olarak 28 adet gösterge 1 Temmuz 2015 tarihi itibarı ile “kavramsal bülten” adı altında kamuya sunulmuş ve yoruma açılmıştır. Kamusal bültenin amacı çabaya katkı sağlayabilecek göstergelerin kullanımını ve müzakere edilmesi süreçlerini başlatmaktır. PCAOB’nin yayınlamış olduğu kavramsal bültene 47 adet yorum mektubu gelmiştir. Mektupların dağılımı aşağıdaki gibidir.

1. 10 adet denetim şirketlerinden (Deloitte & Touche LLP, Grant Thornton LLP, KPMG LLP v.b.).
2. 12 adet denetim profesyonelleri temsilcilerinden (Muhasebe ve Denetim Usulleri Komitesi Pennsylvania Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Enstitüsü, Muhasebe İlkeleri ve Güvence Hizmetleri Komitesi California Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Derneği, Denetim Kalitesi Merkezi v.b.).
3. 3 adet kurumsal yöneticilerin temsilcilerinden (Eski Denetim Kalitesi Üyesi, Bağımsızlık Yönetim Kurulu, Yatırım Fonu Yöneticileri Forumu).
4. 5 adet denetim komitesi üyelerinden (CA, Inc. Denetim Komitesi, Comcast Şirketi v.b.)
5. 5 adet yatırımcı ve yatırımcı temsilcilerinden (Amerikan Çalışma Federasyonu ve Endüstriyel Organizasyonlar Kongresi, Kurumsal Yatırımcılar Konseyi, Kaliforniya Kamu Çalışanları Emekli Sistemi v.b.)
6. 3 adet akademisyenlerden (İleri Denetim Sınıfı, Hunter Koleji Yüksek Lisans Programı Ekonomi Bölümü, Denetim Standartları Komitesi, Amerikan Denetim Bölümü Muhasebe Derneği, Suffolk Üniversitesi)
7. 4 adet düzenleyici kurumlardan (Denetim Gözetim Kurulu, Menkul Kıymetler Komisyonu Malezya, İsviçre Federal Denetim Denetleme Kurumu, Ulusal Devlet Muhasebe Kurulları Birliği v.b.)
8. 2 adet diğer (Chris Barnard, Silikon Vadisi Muhasebecileri)
9. 3 adet ihraç yönetimi ve ticaret yönetimi derneğinden (Amerikan Bankacılar Birliği, Finansal Raporlama Komitesi, ABD Ticaret Odası)

PCAOB 47 adet mektubu aşağıdaki sorular itibarı ile gruplandırarak denetim kalitesi göstergeleri projesinin gelecekteki evrimi ve yönelimi konusunda bir kavrayış elde etmeye çalışmıştır.

1. Denetim kalitesi göstergelerini detekliyor musunuz?
2. Denetim kalitesi göstergeleri istenmeyen potansiyel sonuçlar doğurur mu?
3. Denetim kalitesi göstergeleri temel kullanıcıları kimlerdir?
4. Denetim kalitesi göstergeleri bilgisi kamuya ne düzeyde açıklanmalıdır?
5. Denetim kalitesi göstergelerinin en üretken odak noktası nedir?
6. PCAOB denetim kalitesi göstergeleri fikirleri sunmalı mıdır?
7. Denetim kalitesi bilgisinin bir veya birkaç düzeyde ifşası zorunlu mu yosa gönüllü mü olmalıdır?
8. PCAOB denetim kalitesi göstergeleri sürecinde aşamalı bir yaklaşım mı izlemelidir?

* Dokuz Eylül Üniversitesi İ.İ.B.F. Öğretim Üyesi ,suleyman.yukcu@deu.edu.tr

**Harran Üniversitesi , ozlem.kocakoglu@harran.edu.tr

9. Kavramsal bültendeki mevcut denetim kalitesi göstergeleri veya bu konudaki diğer göstergelerin daha fazla test edilmeye ihtiyacı var mıdır?

10. Denetim kalitesi göstergeleri kullanımı ölçeklenebilir mi?

11. 28 adet göstergenin her biri konusunda “destekliyorum” , “desteklemiyorum” veya “kısmendestekliyorum” şeklindeki yorumlarınız nedir?

Bu çalışmanın amacı PCAOB tarafından tavsiye edilen denetim kalitesi göstergelerinin uygulanabilirliğine ilişkin yapılmış olan kamusal görüş alma çalışmasının sonuçlarının incelenerek ülkemiz adına yoruma açmaktır.

Anahtar Kelimeler: PCAOB, Denetim Kalitesi Göstergeleri, Denetim Kalitesi

JEL Kodları: M41, M42, M48

RESEARCH ON THE FEASIBILITY OF AUDIT QUALITY INDICATORS

ABSTRACT

“Audit Quality Indicators” are the 28 ratios that evaluate the audit quality in terms of audit professionals, process and audit results and they are established by PCAOB (U.S. Public Company Accounting Oversight Board). The aim of audit quality indicators is to improve the ability of evaluating audit quality of parties that are involved in or benefiting from the audit process, strengthening audit planning and execution processes of audit and encouraging the competition based on quality among enterprises. Towards this aim, 28 indicators were publicized and rendered open to comments as of July 1th, 2015 under the name of “Concept Release”. The aim of the concept release is to start the use and negotiation process of indicators that can help the efforts. PCAOB’s concept release has received 47 letters of comment. Distribution of the letters is as follows.

1. 10 from audit companies (Deloitte & Touche LLP, Grant Thornton LLP, KPMG LLP v.b.).
2. 12 from audit professional representatives (Accounting and Auditing Procedures Committee of the Pennsylvania Institute of Certified Public Accountants, Accounting Principles and Assurance Services Committee California Society of Certified Public Accountants, Center for Audit Quality etc.).
3. 3 from institutional executive representatives (Former Audit Committee Member, Independence Directors Council, Mutual Fund Directors Forum).
4. 5 from audit committee members (Audit Committee of CA, Inc, Comcast Corporationetc.).
5. 5 from investors and investor representatives (American Federation of Labour and Congress of Industrial Organisations, Council of Institutional Investors, California Public Employees’ Retirement System etc.).
6. 3 from academicians (Advanced Auditing Class, Hunter College Graduate Program, Economics Department, Auditing Standards Committee, Auditing Section of the American Accounting Association, Suffolk University)
7. 4 from regulators (Audit Oversight Board, Securities Commission Malaysia, Federal Audit Oversight Authority of Switzerland, National Association of State Boards of Accountancy etc.).
8. 2 from others (Chris Bernard, Silicon Valley Accountants)
9. 3 from Issuer Management and Management Trade Association (American Bankers Association, Financial Reporting Committee, U.S Chamber of Commerce)

PCAOB strived for obtaining an understanding on the future evolution and orientation of audit quality indicators project by grouping the 47 letters through the following questions.

1. Do you support audit quality indicators?
2. Can audit quality indicators lead to unwanted potential results?
3. Who are the basic users of audit quality indicators?
4. On what level information regarding audit quality indicators should be publicized?
5. What is the most productive focal point of audit quality indicators?
6. Should PCAOB provide ideas regarding the audit quality indicators?

7. Should exposure of audit quality information on one or several levels be compulsory or voluntary?
8. Should PCAOB take on a gradual approach in audit quality indicators process?
9. Do the current audit quality indicators in the concept release or other indicators on this matter need further testing?
10. Can the use of audit quality indicators be scaled?
11. What is your comments on each one of 28 indicators in the form of “I Support”, “ I do not support” or “I partially support”

Aim of this study is to analyze the results of the public opinion acquisition study regarding the feasibility of the audit quality indicators recommended by PCAOB and render them open to comments on behalf of our country.

Keywords: PCAOB, Audit Quality Indicators, Audit Quality

JEL Codes: M41, M42, M48

İHBARDA BULUNMA UYGULAMASININ KALİTE MALİYETLERİ AÇISINDAN ARAŞTIRILMASI

Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ*
Dr. Öğretim Üyesi M. Yılmaz İÇERLİ**
Öğr. Gör. Canan YÜKÇÜ***

ÖZ

İhbarda bulunma mekanizması işletme içerisindeki yanlış ve kötü davranışların (iyi veya kötü niyetli) raporlanması ve ortaya çıkarılması ile ileride ortaya çıkabilecek kayıp ve zararları önlemeye yönelik sistem oluşturma çabalarıdır.

Kalite maliyetleri önleme, ölçme değerlendirme, dışsal başarısızlık ve içsel başarısızlık maliyetleri olarak dörde ayrılır.

İhbarda bulunma mekanizmasının kurulması ve işletilmesi çalışmaları dört grup kalite maliyetinin karşılığı olarak birçok maliyet kaleminin tahakkuk etmesine neden olmaktadır. İhbarda bulunma mekanizmasının amacı düşük maliyet ile büyük kayıpları önlemek olmalıdır.

Bu çalışmada ihbarda bulunma mekanizmasının oluşturulması ve ortaya konulması ile ortaya çıkan maliyetleri kalite maliyetleri ile karşılaştırılması sonucunda, önleme faaliyetleri (maliyetlerine katlanarak) başarısızlık maliyetlerinde tasarruf edilebileceğine dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalite Maliyetleri, İhbarda Bulunma

JEL Kodları: M41, M42, M49

THE REVIEW OF WHISTLE-BLOWING IMPLEMENTATION ACCORDING TO QUALITY COSTS

ABSTRACT

The whistle-blowing mechanism is the reporting of wrong and misconduct behaviors (good or malicious intentioned) within the businesses and efforts to establish a system for the prevention of future losses and damages.

Quality costs are divided into four as prevention, appraisal, external failure and internal failure costs.

The establishment and operation of the whistle-blowing mechanism causes many cost items to accrue in return four groups as the cost of quality. The aim of the whistle-blowing mechanism should be to prevent large losses with low cost.

In this study, it is aimed to draw attention to the fact that prevention activities (by putting up with this cost) can be saved from failure costs as a result of the establishment and presentation of the whistle-blowing mechanism, the resulting costs are compared with the quality costs.

Keywords: Quality Costs, Whistleblowing

JEL Codes: M41, M42, M49

* Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, suleyman.yukcu@deu.edu.tr

** Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, yilmazicerli@aksaray.edu.tr

*** Ege Üniversitesi, Ege Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, canan.yukcu@ege.edu.tr

MÜŞTERİ KALİTESİNİN KALİTE MALİYETİ

Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ*
Öğr. Gör. Canan YÜKÇÜ**
Dr. Öğretim Üyesi M. Yılmaz İÇERLİ***

ÖZ

“Müşteri Kalitesi” kavramı “Müşteri Kârlılığı” kavramından farklıdır ve daha ötededir. Kaliteli müşteri satılan malı zamanında teslim alır, ödemeyi zamanında yapar, mevcut veya potansiyel müşteriyi olumsuz etkilemez, nedensiz indirim iade talebinde bulunmaz, satıcı işletmenin satış standartlarını bozmaya çalışmaz.

Müşteri kalitesini müşterinin eğitim seviyesi, gelir düzeyi, tutku düzeyi ve iyi niyet düzeyi etkiler. Bu çalışmanın amacı, müşteri kalitesi kavramını tartışmaya açmak, müşteri kalitesine bağlı olarak gerçekleşebilecek kalite maliyetlerini araştırmak ve müşteri kalitesinin yarattığı kalite maliyetlerinin ölçümü ve kâra etkisinin hesaplanmasına ilişkin bir model önermektir.

Anahtar Kelimeler: *Müşteri Kalitesi, Kalite Maliyetleri*

JEL Kodları: *M41, M49*

THE QUALITY COST OF CUSTOMER QUALITY

ABSTRACT

The concept of Customer Quality is different and more than the concept of Customer Profitability. The quality customer receives the goods sold on time, makes the payment on time, does not adversely affect the existing or potential customers, does not request a discount for no reason, does not try to break the sales standards of the vendor.

Customer quality is influenced by the customer's education level, income level, passion level and goodwill level.

The aim of this study is to open up the concept of customer quality, to investigate the quality costs that may occur depending on customer quality and to propose a model for measuring the cost of quality and calculating the impact of profit on customer quality.

Keywords: *Customer Quality, Quality Costs*

JEL Codes: *M41, M49*

* Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, suleyman.yukcu@deu.edu.tr

** Ege Üniversitesi, Ege Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, canan.yukcu@ege.edu.tr

*** Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, yilmazicerli@aksaray.edu.tr

**THE INFLUENCE OF THE STANDARDISED APPROACH TO IMPAIRMENT IN IFRS 9
FINANCIAL INSTRUMENTS ON MANAGEMENT BEHAVIOR IN BULGARIAN BANKS****Prof. Dr. Daniela Feschiyan*****Chief. Assist. Dr. Radka Andasarova******ABSTRACT**

The application of the International Accounting Standards (IASs) by banks in Bulgaria, as a statutory basis of accounting for the preparation and presentation of the annual and consolidated financial statements, is the appropriate way forward towards the creation of reliable and transparent accounting information for the purposes of financial and supervisory reporting. The paper studies the new conceptual framework for financial assets accounting for the purposes of impairment. The dynamics in the recognition of credit loss impairment in Bulgarian banking sector under the new applicable approach, effective as of the beginning of 2018, is explored.

Keywords: *banks, accounting standards, financial assets, impairment*

· University of National and World Economy, Bulgaria.

* University of National and World Economy, Bulgaria.

YÖNETİM MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDE STRATEJİK FİYATLANDIRMA: GIDA SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

Doç. Dr. Recep YILMAZ*
Öğr. Gör. Meltem ALTIN**

ÖZ

Dördüncü sanayi devrimi ile yaşanan teknolojik gelişmeler piyasalara etki etmektedir. Farklılaşan ürün talepleri işletmelerin çevik üretim sistemlerine geçmesini zorunlu kılmıştır. İşletmeler, pazar şartlarında müşteri taleplerine hızlı cevap verebilmenin yanında rakiplerin pazarda oluşan fiyat düzeylerini analiz ederek doğru fiyatı belirlemek zorundadırlar. Firmaların fiyatlandırma konusunda yapmış oldukları yanlış stratejik kararlar işletmelerin zarar etmesine yol açmaktadır. Bu yüzden fiyatlandırma kararları şirket başarısını oluşturan önemli bir etkidir.

İşletmeler fiyatlandırma çalışmasında sektör, pazar, işletme içi analizleri yaparak doğru stratejiler belirlemelidir. Pazarlama, üretim, arge, finans, maliyet-yönetim muhasebesi ve satınalma departmanlarının birbiriyle entegre bir şekilde çalışması gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada gıda sektöründe faaliyet gösteren bir işletmede fiyatlama süreci anlatılmıştır. Piyasaya yeni sürülecek olan ürün için pazar analiz edilmiştir. Fiyatlandırma kararlarına etkisi olan içsel ve dışsal faktörler, satılabilirlik, üretilebilirlik ve karlılık analizi departmanlar arası çalışmalardan elde edilen bilgilere göre yapılmıştır. Bu bilgileri üretebilmek için Kurumsal Kaynak Planlama sisteminden faydalanılmıştır. Doğru fiyatlama yapabilmek için bilgi sisteminin öneminden bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rekabet, Stratejik Maliyet Yönetimi, Fiyatlandırma Kararları

JEL Kodları: L11, M31

STRATEGIC PRICING IN THE FRAMEWORK OF MANAGEMENT ACCOUNTING: AN APPLICATION IN THE FOOD SECTOR

ABSTRACT

The technological developments experienced by the fourth industrial revolution affect the markets. Differentiated product demands have forced businesses to switch to dynamic production systems. In addition to being able to respond quickly to customer demands under market conditions, businesses must not determine the correct price by analyzing the price levels in the market. False strategic decisions made by firms on pricing cause businesses to suffer. Therefore, pricing decisions are an important factor in the success of the company.

Businesses should determine the correct pricing strategies by making sector, market, and internal analyzes. Marketing, production, R & D, finance, cost-management accounting and purchasing departments should work in an integrated way. Therefore, in this study, pricing process in a food sector is explained. The market has been analyzed for the new product to be released. Internal and external factors that affect the pricing decisions, sales, production, profitability analysis were made according to the information obtained from interdepartmental studies. In order to produce this information, Enterprise Resource Planning system was utilized. The importance of the information system is mentioned in order to make accurate pricing.

Keywords: Competition, Strategic Cost Management, Pricing Decisions

JEL Codes: L11, M31

* Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü/ rcyilmaz@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü/ altin.mltm@gmail.com

BITCOİN ve BİST100 ARASINDA VOLATİLİTE ETKİLEŞİMİ**Dr. Öğr.Üyesi H.Serdar YALÇINKAYA****ÖZ**

İlk olarak Bitcoin adı altında ortaya çıkan kripto paralar ve bunların bağlı olduğu sistem finans piyasalarında temkinli bir karşılık buldu. Çünkü genel finans ve ekonomi modellerine uymayan oldukça farklı bir varlıktı. Konu üzerine yapılan çalışmalarda kripto paraların bir emtia mı yoksa bir para mı olduğu tartışıldı ve çalışmalar sonucunda kripto paraların bir emtia olmasının daha uygun olacağı kabul edildi. Finansal piyasalar içerisinde ise emtiaların portföy yönetimi ve diğer yatırım stratejileri açısından yoğun analiz edilmesini gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Kripto paralar üzerine bir çok araştırma yapılmasına karşılık bu emtiaların volatilitate yapısı ve önemli endekslere olan volatilitate etkisi araştırılmamıştır. Yapılan bu çalışma ile kripto paralar içerisinde en büyük işlem hacmine sahip Bitcoin'in BİST100 endeksinin volatilitate yapısı üzerinde etkisinin varlığının araştırılmasıdır.

Gerçekleştirilen bu çalışmada Bitcoin'in finansal piyasalarda ilk işlem günü olan 29/04/2013 tarihinden 16/04/2019 tarihine kadar olan dönemde Bitcoin ve BİST100 endeks gün sonu verileri kullanılmıştır. Bu veriler üzerinden aşırı değer volatilitate modelleri olan Garman-Klass ve Parkinson volatilitate hesaplama yöntemi ve Gerçekleşmiş Varyans volatilitate hesaplama modelleri kullanılarak veriler oluşturulmuştur. Bu veriler üzerinden Bitcoin'in BİST100 endeksinde olan etkilerini tespit etmek amacı ile Var modeli kurularak etki tepki analizleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca gecikmeli nedensellik analizleri yapılarak değişkenler arasında nedensellik araştırması da yapılmıştır.

Yapılan bu analizler sonucunda Bitcoin volatilitatesinin BİST100 volatilitatesine anlamlı bir şekilde etkisinin olmadığı anlaşılmıştır. Buna göre portföy yönetiminde BİST100 endeksi ve Bitcoin aralarında etkileşim olmamasına bağlı olarak bu iki yatırım aracı ile portföy risklerinin azaltılması mümkün görülmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bitcoin, Kripto Para Sistemi, Volatilitate, BİST100

JEL Kodları: G15, G12, G32

VOLATILITY INTERACTION BETWEEN BITCOIN AND BIST100**ABSTRACT**

Initially, the crypto currency that emerged under the name of Bitcoin and the system to which they are linked found a cautious response in the financial markets. Because it was a very different entity that did not fit the general finance and economic models. Studies on the subject discussed whether crypto money is a commodity or a currency and it was accepted that crypto money would be more appropriate as a commodity. In financial markets, commodities need to be analyzed intensively in terms of portfolio management and other investment strategies. Although a lot of research has been done on crypto currency, volatility structure of these commodities and volatility effect on important indices have not been investigated. The aim of this study is to investigate the effect of Bitcoin's BIST100 index, which has the largest transaction volume among crypto currencies, on volatility structure.

In this study, Bitcoin and BİST100 index end-of-day data were used for the return of Bitcoin's first trading day in the financial markets from 29/04/2013 to 16/04/2019. The data were generated by using extreme value volatility models Garman-Klass and Parkinson volatility calculation method and Realized Variance volatility calculation models. In order to determine the effects of Bitcoin on the BIST100 index, Var model was established and impact response analyzes were performed. In addition, delayed causality analyzes were conducted to investigate causality among variables.

As a result of these analyzes, it was found that Bitcoin volatility had no significant effect on BİST100 volatility. Accordingly, it is not possible to reduce portfolio risks with these two investment instruments due to the lack of interaction between BİST100 index and Bitcoin in portfolio management.

Keywords: Bitcoin, Crypto Money System, Volatility, BİST100

JEL Codes: G15, G12, G32

FİRMALARIN FİNANSAL PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: BİST BİLİŞİM SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

Dr. Öğr. Üyesi Yakup SÖYLEMEZ*

ÖZ

Bu araştırma Borsa İstanbul (BİST) bilişim sektöründe faaliyet gösteren firmaların finansal performanslarının değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında BİST'te işlem gören ve 2009-2018 yılları arasında faaliyet gösteren bilişim firmalarının finansal tablolarından elde edilen veriler kullanılmıştır. Çalışmada firmaların finansal performanslarının belirlenmesi için TOPSİS çok kriterli karar verme modeli kullanılmaktadır. Finansal performans 10 farklı finansal oran kullanılarak değerlendirilmektedir. Analiz sonucunda bilişim sektöründe faaliyet gösteren firmaların performans değerlendirmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal performans, Oran analizi, Çok kriterli karar verme modeli, TOPSİS, Bilişim sektörü.

JEL Kodları: D70, G11, L25.

EVALUATION OF FINANCIAL PERFORMANCES OF COMPANIES: AN APPLICATION IN BIST INFORMATION SECTOR

ABSTRACT

In this study, it is aimed to evaluate the financial performances of the firms operating in Borsa İstanbul (BIST) IT sector. Within the scope of this study, data obtained from the financial statements of IT companies which are traded in BIST and operating between 2009-2018 were used. TOPSIS multi-criteria decision-making model is used to determine financial performance of firms. Financial performance is evaluated using 10 different financial ratios. As a result of the study, performance evaluation of the firms operating in the IT sector are made.

Keywords: Financial performance, Ratio analysis, Multi-criteria decision-making model, TOPSIS, IT sector.

JEL Codes: D70, G11, L25.

* Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, yakup.soylemez@beun.edu.tr.

**TÜRKİYE’NİN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Prof. Dr. Şaban ESEN*
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar AKÇA**

ÖZ

Yenilenebilir Enerji, sürekli devam eden doğal süreçlerden elde edilen enerjidir. Bu kaynaklar güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, hidrolik enerjisi, biyokütle enerjisi ve hidrojen enerjisi olarak sıralanabilir. Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre Türkiye elektrik enerjisi tüketimi 2018 yılında 303,3 milyar kWh, elektrik üretimi ise 303,9 milyar kWh olarak gerçekleşmiştir. Elektrik tüketiminin 2023 yılında baz senaryoya göre yıllık ortalama %4,8 artışla 385 milyar kWh'e ulaşması beklenmektedir. 2018 yılında elektrik üretiminin, %37,3'ü kömürden, %29,8'i doğal gazdan, %19,8'i hidrolik enerjiden, %6,6'sı rüzgârdan, %2,6'sı güneşten, %2,5'i jeotermal enerjiden ve %1,4'ü diğer kaynaklardan elde edilmiştir. Bu verilere göre Türkiye üretiminin ancak %32,9'unu yenilenebilir kaynaklardan sağlamaktadır. Diğer taraftan, kömür ve doğalgaz kaynaklı enerji üretiminde ise büyük oranda dışa bağımlıdır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Türkiye'nin 2018 yılı enerji ithalatı faturası bir önceki yıla göre yüzde 15,6 artarak yaklaşık 43 milyar dolar olmuştur. Bu veriler yenilenebilir enerji kaynaklarını çok daha önemli kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelini diğer ülkelerle karşılaştırmaktır. Çalışma verileri ikincil kaynaklardan literatür taraması şeklinde elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güneş Enerjisi, Rüzgâr Enerjisi, Jeotermal Enerji, Sürdürülebilir Enerji.

JEL Kodları: JQ4, JQ40, JQ41, JQ42

EVALUATION OF TURKEY'S RENEWABLE ENERGY SOURCES**ABSTRACT**

Renewable Energy is the energy from the existing energy flow in the ongoing natural processes. These sources include solar energy, wind energy, geothermal energy, hydraulic energy, biomass energy and hydrogen energy. According to data from the Ministry of Energy and Natural Resources of Republic of Turkey Turkey's electricity consumption in 2018, 303.3 billion kWh, while electricity production was realized as 303.9 billion kWh. Electricity consumption is expected to reach 385 billion kWh in 2023 with an annual average increase of 4.8%. Electricity production in 2018, 37.3% from coal, 29.8% from natural gas, 19.8% from hydraulic energy, 6.6% from wind, 2.6% from solar, 2%, 5 of them were obtained from geothermal energy and 1.4% from other sources. According to these data, but the 32.9% of Turkey's production from renewable sources provide. On the other hand, in the production of energy from coal and natural gas, it is largely dependent on foreign sources. According to the Turkey Statistical Institute data, Turkey's energy import bill for 2018 increased by 15.6 percent compared to the previous year was 43 billion dollars. These data make renewable energy sources more important. The aim of this study was the development of the potential of renewable energy sources in Turkey with other countries it is to put forward a comparative basis. Study data were obtained from secondary sources as a literature review.

Keywords: Solar energy, wind energy, geothermal energy, sustainable energy

JEL Codes: JQ4, JQ40, JQ41, JQ42

* Bartın Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, sabanesen@bartin.edu.tr

** Bartın Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, yakca@bartin.edu.tr

ŐİRKETLERE YAPILAN SERMAYE YATIRIMLARI ORTAKLARIN MİNİMUM GETİRİ BEKLENTİSİNİ KARŐILİYOR MU?

Prof. Dr. Selahattin KARABINAR
Dr. Öğr. Üyesi Fırat ALTINKAYNAK

ÖZ

İster bir sanayi Şirketi ister bir hizmet Şirketi ya da bir sermaye Şirketi olsun; sermayeye fiyat biçmek, tarih boyunca iktisadi ekollerde tartışılagelen bir konu olmuştur. Günümüz piyasalarında yatırım alternatiflerindeki çeşitlilik ve bu alternatiflerdeki getirilerin her dönem farklılık arz etmesi, gerek iktisat bilimini gerekse iş ve finans dünyasını, yapılacak yatırımlardaki etkinliği araştırmaya ve yönetmeye itmektedir. Őirketlere yapılan sermaye yatırımları, diğer birçok yatırım alternatifine göre daha çok risk barındırmaktadır. Zira bu yatırımlar, ilgili Şirketin iç dinamiklerinden piyasa Őartlarına, pazardaki rekabetten Şirket yönetiminin tutumuna, makroekonomik göstergelerden devlet politikalarına kadar birçok kriterden etkilenmektedir. Dolayısıyla bu yatırımlar, dönemler itibariyle zararlı sonuçlanabileceği gibi, yatırılan sermayenin getirisi de her dönem farklılaşmaktadır.

Őirketlere yapılan sermaye yatırımlarındaki bu riskler ve dönemsel farklılıklar, kanun yapıcılarını harekete geçirmiş ve TTK' da yer alan bazı kanun maddeleri ile sermayenin minimum getirisi sabitlenmiştir. TTK' nın 519. maddesinin 2.c bendine göre, holding grup Şirketleri hariç olmak kaydıyla, Şirketlerin esas sözleşmelerinde daha yüksek bir oran belirtilmemişe, her dönem Şirketler ödenmiş sermayesinin % 5' ini, ortaklarına birinci temettü olarak dağıtmak zorundadır. Bir anlamda bu kanun maddesiyle, ortakların Şirkete yaptıkları yatırımın minimum getirisi, ortaklara ödenmek istenmektedir.

Bu çalışmanın amacı, ortaklara dağıtılan birinci temettünün, günümüz piyasa Şartlarında ortakların minimum getiri beklentisini karşılayıp karşılamadığını araştırılmasıdır. Bu bağlamda nicel veri analizi yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada, ödenmiş sermaye üzerinden sabit oranda ödenen birinci temettü, riski en az olan ve tüm finans piyasalarında minimum getiri oranı olarak kabul gören, "Devlet İç Borçlanma Senedi" faiz oranlarıyla karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Ayrıca çalışma kapsamında, kanun maddesinde öngörülen birinci temettünün sabit % 5' lik oranı, iktisadi fonksiyonlarla doğrulan "Sermaye-Gelir Oranı" açısından da incelenmiştir.

Çalışma sonucunda, gerek Şirketlerin ödenmiş sermayelerinin kayıtlı değerinin muhasebe açısından güncellenememesi gerekse dönemsel makroekonomik göstergelerdeki dalgalanmalardan dolayı, ortaklara dağıtılan birinci temettünün, sermaye piyasalarında kabul gören minimum getiriden, ortalama 3 ile 30 kat arasında daha az olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, ortakların minimum getiri beklentisini karşılamamakla beraber Şirketlerin sermaye kaynaklarına ulaşmasını zorlaştırmakta aynı zamanda Şirketleri borçlanmaya itmektedir. Çalışma kapsamında, bu sorunun çözümü olarak ise, "birinci temettü oranının, yatırımların minimum getiri oranı olarak kabul gören, o yılki devlet iç borçlanma senedi faiz oranlarına bağlanması" önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sermaye, Birinci Temettü, Devlet İç Borçlanma Faiz Oranı

JEL Kodları: M40, M41

MAY CAPITAL INVESTMENTS TO COMPANIES MEET THE MINIMUM RETURN EXPECTATION OF THE SHAREHOLDERS?

ABSTRACT

Whether it is an industrial company, a service company or a capital company, pricing of the capital has been a subject that has been debated in economic schools throughout to history. The diversity of investment alternatives and the differentiation of these alternatives in every period pushes to investigate and manage effectiveness of the investments to be made both the economics of science and the business and finance world in nowadays markets. Capital investments to companies have more risks than many other investment alternatives. Cause to these investments are affected by many factors which are from the internal dynamics of the company concerned, to the market conditions, from the competition in the market to the attitude of the company management, from the macroeconomic indicators to government policies. Therefore, these investments will may be resulted in losses in to periods and the return of the invested capital is also different in each period, too.

These risks which is in the capital investments to companies and the periodic differences have been pushed to action of the lawmakers and the minimum return of the capital has been fixed with some law articles in the TCC. If a higher rate is not specified in the company's core contracts, companies must distribute 5% of their paid capital as a first dividend to their shareholders for each period according to paragraph 2 of article 519 of the Turkish Commercial Code except for holding group companies. In a sense, the minimum return of the capital investments which is made by shareholders to company is required to be paid to the shareholders with this law.

The aim of this study is to investigate whether the primary dividend distributed to the partners meets the minimum return expectation of the partners in nowadays market conditions. In this context using the quantitative data analysis method in the study, the primary dividend which is paid on a fixed basis over the paid capital was analyzed by comparing with the " State Bill of Bond Interest Ratio " which is accepted that it has minimum risks and the minimum rate of investment's return in all financial markets. In addition, the fixed rate of the first dividend which envisaged % 5 in the law was also examined in terms of "Capital-Income Ratio", which is confirmed by economic science in this study.

Wherefore the fluctuations in periodic macroeconomic indicators and the paid capital of the companies can not be updated in terms of accounting, it has been determined that the primary dividend distributed to the shareholders is between 3 and 30 times less than the average accepted in the capital markets. This situation makes it difficult to reach the capital resources for companies and as well as it has not meet the shareholder's expectation of the minimum return, but at the same time, it causes to borrow for the companies. It is proposed that, "the primary dividend rate should be associated to the state bill of bond interest ratio of that year which are accepted as the minimum rate of return of the investments" for the solution of this problem in the scope of the study.

Keywords: Capital, Primary Dividend, State Bill of Bond Interest Ratio

JEL Codes: M 41, M42

VIX ENDEKSİ İLE S&P(STANDART AND POOR'S) 500 HACMİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN GRANGER NEDENSELLİK ANALİZİ: ABD

Prof. Dr. Mutlu Başaran ÖZTÜRK*
Arş. Gör. Mehmet Sinan ÇELİK**

ÖZ

Bu alışmada, Korku Endeksi olarak da bilinen VIX Endeksi ile S&P 500 Hacmi arasındaki nedensellik ilişkisini tespit etmek amacıyla Granger Nedensellik Analizi ve VAR (vektör otoregresif) analizi yapılmıştır. VIX (Volatilite endeksi) endeksinin oluşturulmasında S&P 500 endeksinin alım ve satım opsiyonlarının zımnı volatiliteleleri kullanılır. Bu durum çalışmada iki değişken arasındaki ilişkinin incelenmesinde bir klavuz olarak görülmektedir. Çalışmada, Ocak 1992-Aralık 2018 zaman aralığındaki aylık veriler kullanılmıştır. Değişkenlerin durağanlık seviyeleri Birim Kök Testleri ile belirlendikten sonra Granger nedensellik Testi yapılmış ve VIX Endeksinden S&P 500 Hacmine doğru tek yönlü bir nedensellik sonucu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: S&P 500 Endeksi, VIX endeksi, Borsa, Granger, VAR

JEL Kodları: G32, L25.

GRANGER CAUSALİTY BETWEEN THE VIX INDEX AND S&P (STANDARD AND POOR'S) 500 VOLUME: USA

ABSTRACT

In this study, Granger Causality Analysis and VAR (vector autoregressive) analysis was performed to determine the causality relationship between VIX Index, also known as Fear Index and S & P 500 Volume. The implied volatility of S & P 500 index buying and selling options is used in the creation of the VIX (Volatility Index) index. In this case, the study of the relationship between the two variables is seen as a guide. In the study, monthly data in the period of January 1992-December 2018 was used. The Granger Causality Test was performed and the VIX Index was determined as a result of a one-way causality towards the S & P 500 Volume.

Keywords: S&P 500 Endeksi, VIX endeksi, Stock Exchange, Granger, VAR

JEL Codes:G32, L25.

* NOH İİBF., İşletme Bölümü, mbozturk@ohu.edu.tr

** NOH İİBF., Bankacılık ve Finans Bölümü, mehmetsinancelik@ohu.edu.tr

**MUHASEBE EĞİTİMİNDE VİDEO PAYLAŞIMLARININ KULLANIMI ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

Dr. Öğr. Üyesi Ozan ÖZDEMİR*
Dr. Öğr. Üyesi Özen AKÇAKANAT**
Arş. Gör. Şerife KILIÇARSLAN***

ÖZ

Teknolojik gelişmelerin ve dönüşümün eğitim sistemini de etkilemesiyle, eğitim faaliyetlerinde, e-öğrenme uygulamaları ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada; internet teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirilen web tabanlı eğitim, öğrenim ve bilgi yönetimi faaliyetlerini içeren e-öğrenmenin muhasebe eğitimi üzerindeki etkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırmada Youtube video paylaşım sitesinden ulaşılan veriler kullanılmıştır. Muhasebe derslerini kapsayan anahtar kelimeler ve derslerin kategorilerine göre izlenme sıraları belirlenmiştir. Bu kapsamda muhasebe dersleri ile ilgili hazırlanan video içerikleri ve bunların izlenme sayıları ile öğrencilerin bu materyallerden faydalanma durumu tespit edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, muhasebe eğitimi veren kişi ve kurumların bu alandaki gelişmeleri takip etmelerinin; alanında uzman ve yetkin kişilerin profesyonel içerik oluşturmalarının, izlenme sayılarını artıracak görüntü kalitesi, içerik ve görsellikte sunumların hazırlanmasının önemine dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Muhasebe Eğitimi, Bilgi Teknolojisi, E-Öğrenme*

JEL Kodları: *M41, A29, M49*

AN INVESTIGATION ON USAGE OF VIDEO SHARES IN ACCOUNTING EDUCATION**ABSTRACT**

E-learning applications have emerged in educational activities with technological developments and transformation affecting the education system. In this study; the aim of this course is to determine the effect of e-learning on accounting education, including web-based education, learning and knowledge management activities via internet technologies. Therefore, the data, obtained from Youtube video sharing site, was used in the research. The number of views, according to the keywords and the categories of the courses, is determined. In this context, video content related to accounting courses and their number of views and students' use of these materials were determined. According to the results of the study, it was emphasized the importance of the accounting educators and institutions; to follow the developments in this field, to create professional content of experts and authorized persons in the field, to prepare presentations in content quality and visual quality to increase the number of views.

Keywords: *Accounting Education, Information Technology, E-Learning*

JEL Codes: *M41, A29, M49*

* Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, ozanozdemir@sdu.edu.tr

** Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, ozenakcakanat@sdu.edu.tr

*** Atatürk Üniversitesi, Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, serife.kilicarslan@atauni.edu.tr

EKONOMİK KATMA DEĞER İLE BORSA PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİST GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI ENDEKSİ (XGMYO) ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Burhan GÜNAY*
Ersin TİMÜR**

ÖZ

Değer odaklı performans ölçütleri arasında yer alan, firma değerini doğru olarak tespit etmek ve firmalarda değer yaratma algısının oluşturulmasında en çok kullanılan ölçüt Ekonomik Katma Değer (EVA) ölçütüdür. Bu çalışmanın amacı standardize edilmiş EVA ölçütü ile borsa performans ölçütleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve EVA'nın piyasa değerine katkısını araştırmaktır. Bu amaçla BİST Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları Endeksinde yer 34 şirketin 2008-2017 verilerinden yararlanılmıştır. Çalışmada panel veri analizinden yararlanılmış olup, çalışmanın sonucunda EVA ile borsa performans ölçütleri arasında pozitif ve negatif anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: EVA, Borsa Performans Oranları, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: C23, G20

THE RELATION BETWEEN ECONOMIC VALUE ADDED AND STOCK MARKET PERFORMANCE MEASUREMENT METHODS: SAMPLE OF BIST REAL ESTATE INVESTMENT TRUSTS INDEX (XGMYO)

ABSTRACT

Among the value-based performance criteria, the most commonly used criterion in determining the value of the firm is the Economic Value Added (EVA). The aim of this study is to investigate the relationship between the standardized EVA criteria and stock market performance criteria and to investigate the contribution of EVA to market value. For this purpose, 2008-2017 data of 34 companies in BIST-XGMYO Index were used. In the study, panel data analysis was used and as a result of the study, positive and negative significant relationships were determined between EVA and stock market performance criteria.

Keywords: EVA, Stock Market Performance Criteria, Panel Data Analysis

JEL Codes: C23, G20

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu MYO, Yönetim Organizasyon Bölümü, bgunay@ybu.edu.tr.

** Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Programı, İşletme Anabilim dalı, ersinntimur@gmail.com.

**BANKACILIK SEKTÖRÜ BORSA PERFORMANS ANALİZİ: BİST BANKALAR VE
ÖZEL FİNANS KURUMLARI SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ**

Dr. Öğr. Üyesi Meltem KESKİN KÖYLÜ*
Dr. Öğr. Üyesi Burhan GÜNAY**

ÖZ

Bankacılık sektörünün büyümesi ve güvenilirliğinin artması ile, ekonomilerde ki önemi de giderek artmaktadır. Bankalara paralarını emanet eden mevduat sahipleri, kredi ilişkisi içinde olan firmalar, yurt içi veya yurt kaynaklı bankalara kredi veren finansal işletmeler, banka güvencesi ile taahhütler altına giren yatırımcılar ve bankaların hisselerini alarak bankalara ortak olan hissedarlar bankaların finansal yapısını bilmek isterler. Bunu sağlamanın yolu ise bankaların performansını belirlemekten geçmektedir. Performans ölçümü bankacılık işlemleri yönetiminde büyük önem taşımaktadır. Araştırmanın uygulama konusu 2016-2018 yılları arasında BİST’de işlem gören 15 banka ve özel finans kurumlarıdır.

Çalışmada bankacılık sisteminin borsa performansının değerlendirmeye ve iyileştirmeye yönelik bir model oluşturulmaya çalışılmıştır. Bankaların borsa performans göstergeleri değerlendirmeye alınmıştır. Bankacılık performans ölçümü çok kriterli karar verme yöntemleri kapsamında ORESTE, WSA ve ELECTRE uygulamaları ile tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda kullanılan yöntemler ile oluşturulan modellerin sonuçları arasında ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Borsa Performans, Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri

JEL Kodları: C00, G20.

**STOCK PERFORMANCE ANALYSIS IN THE BANKING SECTOR: THE CASES OF
BIST BANKS AND PRIVATE FINANCE INSTITUTIONS SECTOR****ABSTRACT**

As the banking sector grows and the trust toward it increases, banks are becoming more and more important in the economy. All the people and institutions working with banks, including; depositors, companies that are related through loans, national or international financial institutions that give loans to them, investors that undertake obligations through the guarantees of banks, shareholders of banks; they all want to know the financial structure of these banks. The way to enable this is to determine the performance of the banks. The measure of performance is very important for the bank operations management. The case for this study is 15 banks and private financial institutions that were traded in the Istanbul Stock Exchange (BIST), during the years of 2016-2018.

The goal of this study is to construct a model to evaluate and improve the banking system’s stock market performance. The stock market performance indicators of the banks are evaluated. Measurement of the banking performance is done with the understanding of multi-criteria decision making; using the applications of ORESTE, WSA AND ELECTRE. As a result of this study, it is determined that used methods and the results of constructed models are related.

Keywords: Banking, Stock Market Performance, Multi Criteria Decision Making Methods

JEL Codes: C00, G20.

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Şereflikoçhisar Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi Bölümü, mkeskinkoylu@ybu.edu.tr.

** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu MYO, Yönetim Organizasyon Bölümü, bgunay@ybu.edu.tr.

SANAL PARA BİRİMİ BITCOİN ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Ersin TİMUR*
Dr. Öğr.Üyesi Burhan GÜNAY**

ÖZ

Serüveni 2008 yılından itibaren başlayan sanal para birimi bitcoin, dünyadaki kripto para birimleri arasında popüler bir yere sahiptir. 21. yüzyılın en gözde para birimleri arasında yer alan bitcoin, geleneksel ödeme sistemlerinden farklı olarak algoritmik fonksiyonlarla, kriptolojik şifreleme üzerine kurulu bir sistem aracılığıyla işlem görmektedir. Web tabanlı çalışan bir para birimi olan bitcoin'in sağladığı avantajların yanı sıra dezavantajları da bulunmaktadır. Avantajlarından bazıları; kolay taşınabilirliği, işlemlerin internet aracılığıyla yapılması, güvenilir olması ve sınırsız işlem kolaylığı sağlamasıdır. Merkezi bir kontrol sisteminin olmaması, bilgi ve beceri yetersizlikleri gibi nedenler bitcoin'in dezavantajları arasındadır. Yine, bitcoin herhangi bir merkezi otorite ya da finansal kuruluş tarafından yönetilmemektedir. İnternet üzerinden gerçekleştirilen alışverişlerin toplam alışverişlerin içindeki ağırlığı günümüzde oldukça artmıştır. Bu ağırlığın artmasında önemli rol oynayan para birimlerinden biri de şüphesiz ki bitcoin'dir. Geleneksel para birimleri ile işlem yapan taraflar ya da yatırımcılar bitcoin üzerinden de finansal işlemlerini gerçekleştirme olanağına sahiptirler. Bu çalışmada, kripto paraların tarihçesi, kripto paranın tanımı ve kripto paraların avantaj ve dezavantajları ifade edilmiştir. Bitcoin ve bitcoin'in işleyişine yönelik açıklayıcı bilgiler verilmiş ve bu kapsamda Türkiye'nin bitcoin'e yönelik bakış açısı ve tutumu değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bitcoin, Sanal Para, Türkiye.

JEL Kodları: E42, 032, 035

AN EVALUATION ON VIRTUAL CURRENCY BITCOIN

ABSTRACT

The virtual currency bitcoin, whose adventure has been in use since 2008, has a popular place among the crypto currencies in the world. Bitcoin, which is one of the most popular currencies of the 21st century, is traded on a cryptological encryption system with algorithmic functions, unlike traditional payment systems. Besides the advantages of bitcoin, which is a web-based working currency, there are disadvantages. Some of its advantages; easy portability, transactions through the internet, to be reliable and provide unlimited processing convenience. Lack of a central control system, lack of knowledge and skills are among the disadvantages of bitcoin. Again, bitcoin is not administered by any central authority or financial institution. The weight of the purchases over the internet has increased today. One of the currencies that play an important role in increasing this weight is undoubtedly bitcoin. Parties or traders that deal with traditional currencies have the ability to perform their financial transactions on bitcoin. In this study, the history of crypto coins, definition of crypto coins and the advantages and disadvantages of crypto coins are expressed. Bitcoin and descriptive information given for the operation of this scope and perspective and attitude towards Turkey's Bitcoin was evaluated.

Keywords: Bitcoin, Virtual Money, Turkey.

JEL Codes: E42, 032, 035

* Mersin Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı Doktora Programı, ersintimur@gmail.com

** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Berat Cömertoğlu Meslek Yüksekokulu Yönetim ve Organizasyon Bölümü, bgunay@ybu.edu.tr

**UZAYDAKİ GELİŞMELER DOĞRULTUSUNDA YENİ BİR MUHASEBE UZMANLIĞI
ÖNERİŐİ: UZAY MUHASEBESİ**

SMMM İsmail TEKBAŐ*
Dr. Öğr. Üyesi Ersin KURNAZ**
Prof. Dr. Murat AZALTUN***
SMMM Arzu AKTAŞ****

ÖZ

Uzaydaki gelişmeler genel olarak uzay madenciliği, asteroitlerin keşfi, uzay turizmi ve yolculuğu şeklinde sıralanabilir. Uzay madenciliği, dünyaya yakın küçük gezegenlerden nadir ve kıymetli metallerin çıkarılması işlemi şeklinde tanımlanabilir. Uzay madenciliği, asteroitlerden mineral ve gaz, uzayda inşa edilecek yapılarda kullanmak üzere demir, nikel ve titanyum, astronotların bu yapılarda çalışmalarını devam ettirebilmeleri için gerekli su ve oksijen, roket yakıtında kullanmak için hidrojen ve oksijen temin etmek gibi iş ve işlemleri kapsar. Yapılan araştırmalarda şu ana kadar yaklaşık 9000 asteroitin dünyaya yakın bir yörüngede dolaştığı tespit edilmiştir. Ayrıca her yıl hemen hemen 1000 tane yeni asteroitin keşfedildiği, bir kilometrelik çapta bir asteroitin 150 milyar doların üzerinde bir değere sahip olduğu ve 7.500 ton kıymetli metal içerdiği belirlenmiştir. Son olarak günümüzde önemli tartışmaların ve gelişmelerin yaşandığı diğer bir konuda uzay turizmi ve uzay yolculuğudur.

Uzayda yaşanan söz konusu gelişmelere ilişkin faaliyetlerin hesaplanması, belgelendirilmesi, analiz edilmesi ve raporlanması gibi özellikli konularda mevcut muhasebe bilgi sisteminin ortaya çıkabilecek ihtiyaçları tam olarak karşılayamayacağı düşünölmektedir. Bu doğrultuda söz konusu özellikli konuları içeren yeni bir muhasebe uzmanlık alanı olan “*Uzay Muhasebesi*” tartışılmaya değerdir. Uzay muhasebesi, genel olarak uzayda yaşanan gelişmelerin muhasebe mesleğini ve muhasebe uygulamalarını nasıl etkileyeceğini ele alır. Uzay muhasebesi ile muhasebe uygulamalarını uzayda yaşanan gelişmeler çerçevesinde geliştirmek, ortaya çıkacak olan muhtemel muhasebe sorunlarını çözerek söz konusu gelişmelerin muhasebe uygulamalarına etkilerini değerlendirmek mümkün olabilecektir. Bu kapsamda çalışmada uzay muhasebesinin tanımı, gerekliliği, önemi, amacı ve genel olarak kapsamı teorik olarak belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Uzay Madenciliği, Asteroit, Uzay Turizmi, Uzay Muhasebesi*

JEL Kodu: M41

* Okan Üniversitesi Muhasebe ve Denetim Bölümü tekbas333@hotmail.com

** Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ersinkurnaz2429@gmail.com

*** Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, azaltun@gmail.com

**** arzuaktas1977@gmail.com

A NEW ACCOUNTING EXPERTISE PROPOSAL IN ACCORDANCE WITH DEVELOPMENTS IN THE SPACE: SPACE ACCOUNTING

ABSTRACT

The developments in space can be classified as space mining, discovery of asteroids, space tourism and space travel. Space mining can be defined as the extraction of rare and precious metals from small planets close to the earth. Space mining generally includes the following activities: supply of minerals and gas from asteroids, the need for iron, nickel and titanium for use in buildings to be constructed in space, the water and oxygen demand for the operation of the astronauts, the provision of hydrogen and oxygen for use in rocket fuel. It was determined that approximately 9000 asteroids circulate in an orbit close to the earth. In addition, it is determined that approximately one thousand new asteroids are discovered each year, and that an asteroid with a diameter of one kilometer has a value above 150 billion dollars and contains 7,500 tons of precious metal. Finally, space tourism and space travel is another subject that is including important debates and developments.

It is considered that the current accounting information system cannot fully meet the needs that may arise in such matters as the calculation, documentation, analysis and reporting of activities related to these developments in space. In this context, “*Space Accounting*”, which is a new accounting specialization that includes these special topics, is worth discussing. Space Accounting examines how developments in space affect the accounting profession and accounting practices. It will be possible to improve the accounting applications with space accounting in the framework of the developments in space and solve the possible accounting problems and evaluate the effects of these developments on the accounting applications. In this study, the definition, necessity, importance, aim and scope of Space Accounting will be determined theoretically.

Keywords: *Space Mining, Asteroid, Space Tourism, Space Accounting*

JEL Codes: *M41*

BORSA İSTANBUL BANKA ENDEKS GETİRİLERİNDE VOLATİLİTE MODELLEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Arzu ÖZMERDİVANLI*
Arş. Gör. Selma GÜLİRMAK**

ÖZ

Finansal piyasalarda yatırımcılar yatırım kararı alırken getiri kadar önemli bir kavram olan volatilitiyi de göz önünde bulundurmaktadırlar. Volatilitiye, yatırımın riski ile ilgili olup fiyatlarda ortaya çıkan ani dalgalanmaları ifade etmektedir. Bu çalışmada Borsa İstanbul bünyesinde işlem gören endeksler içerisinde yüksek işlem hacmine sahip endekslerden biri olan Borsa İstanbul (BİST) Banka Endeks getirilerinin volatilitiye yapısının analiz edilmesi amaçlanmıştır. BİST Banka Endeks verileri, finansal zaman serilerinden biri olup doğrusal zaman serilerinden farklı özellikler göstermektedir. Bu nedenle zaman serilerinin hata terimlerinin sıfır ortalama, sabit varyansla normal dağıldığını varsayan doğrusal zaman serisi modelleri ile doğru bir şekilde tahmin edilememekte, tahmin edilse bile model parametreleri istatistiki olarak anlamsız çıkabilmektedir. Bu yüzden son dönemlerde yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunda, volatilitenin ölçülmesinde doğrusal olmayan koşullu varyans modelleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada da literatürde yapılan çalışmalar dikkate alınarak, BİST Banka Endeksi'nin 03.01.1997 – 30.04.2019 dönemine ait günlük kapanış fiyatlarından elde edilen ve 5583 gözlemden oluşan getiri serisine, doğrusal olmayan koşullu varyans modellerinden ikisi simetrik (ARCH, GARCH), ikisi de asimetrik (EGARCH, TGARCH) olmak üzere dört yöntem uygulanmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular, endeksin volatilitiye yapısına en uygun modelin EGARCH (3,3) olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: BİST Banka Endeksi, Volatilitiye, GARCH, EGARCH, TGARCH

JEL Kodları: G10, G21, C58

MODELLING THE VOLATILITY OF ISTANBUL STOCK EXCHANGE BANK INDEX**ABSTRACT**

In the financial markets, investors take volatility as important as return into consideration while making an investment decision. Volatility is related to the risk of investment and refers to sudden fluctuations in prices. In this study, it is aimed to analyze the volatility structure of Borsa Istanbul (BIST) Bank Index's returns which is one of the indexes with high trading volume within the indexes traded within Borsa Istanbul. BIST Bank Index data is one of the financial time series and shows different characteristics than linear time series. For this reason, linear time series models that assume that the error terms of the time series are normally distributed with zero mean and constant variance cannot be accurately predicted, and even if estimated, the model parameters can be statistically insignificant. Therefore, in the majority of recent studies, nonlinear conditional variance models are widely used in the measurement of volatility. In this study, considering the studies conducted in the literature, four methods were applied to the yield series consisting of 5583 observations obtained from the daily closing prices of the BIST Bank Index for the period 03.01.1997 - 30.04.2019, two of the nonlinear conditional variance models were symmetrical (ARCH, GARCH), and both methods were asymmetric (EGARCH, TGARCH). The results obtained from the analysis show that the most suitable model for the volatility structure of the index is EGARCH (3,3).

Keywords: BIST Bank Index, Volatility, GARCH, EGARCH, TGARCH

JEL Codes: G10, G21, C58

* Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, arzuoz@kmu.edu.tr

** Erciyes Üniversitesi, selma@erciyes.edu.tr

FİNANSAL BİLGİ MANİPÜLASYONU ORTAYA ÇIKARMAYA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA (BENEİŞ MODELİ)

SMMM Nesibe TOPLU*
Dr. Öğr. Üyesi İlker CALAYOĞLU**
Prof. Dr. Murat AZALTUN***

ÖZ

Piyasalar etkin ve verimli çalışabilmesi için yeterli, doğru ve güvenilir bilgiye ihtiyaç duyar. Bazı işletmeler çıkar çatışmaları doğrultusunda yaratıcı muhasebe uygulamaları gerçekleştirir. Türkiye’de ve dünyada finansal tablolarda yapılan hile ve usulsüzlükler, birçok skandala neden olmuştur. Bu tür skandallar özellikle 21. yüzyılda daha da artmıştır.

Finansal bilgi kullanıcılarından en önemlisi yatırımcılardır. Finansal manipülasyon sonucu mevcut mali durum, olduğundan farklı gösterilerek daha iyimser hale dönüştürülebilir. Bu durum, yatırımcılar açısından yanlış kararların verilmesine neden olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, finansal bilgi manipülasyonunun nedenlerini, amaçlarını, yöntemlerini, tekniklerini ve sonuçlarını açıklamaktır. Araştırmada Beneish (1999) yöntemi kullanılarak BİST’de işlem gören şirketlerin finansal bilgi manipülasyonu uygulayıp uygulamadığına dair tespitler yapılmıştır. Faaliyetlerinde süreklilik gösteren ve verileri analize uygun 130 şirket incelemeye alınmıştır. Araştırma bulgularına göre, BİST’de işlem gören 130 şirketin %39’nun finansal bilgi manipülasyonu yaptığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Bilgi, Muhasebe Manipülasyonu, Beneish Modeli*

JEL Kodları: *M40, M41, M48*

A RESEARCH FOR THE UNVEILING OF FINANCIAL INFORMATION MANIPULATION (The BENEISH MODEL)

ABSTRACT

Markets require sufficient, accurate and reliable information in order to be able to function in an effective and efficient way. Some enterprises implement creative accounting practices in line with their conflicts of interest. Tricks and accounting malpractices done on financial statements have caused many scandals both in Turkey and the world. Such kinds of scandals have further intensified in the 21st Century, in particular.

The most important users of financial information are the investors. Existing financial position may be rendered more optimistic, by way of an embellishment of the results of the business, as a consequence of financial manipulation. This situation gives rise to wrong decisions on the part of the investors.

The purpose of this study is to identify and explain the causes, goals, methods, techniques, and results of financial information manipulation. An analysis has been made on financial data of the companies, whose shares traded on the Istanbul Stock Exchange, by using the Beneish (1999) method, with an eye to ascertaining whether they have been involved in financial data manipulation or not. The study investigated 130 companies, which are doing business in an ongoing way and of which the data are eligible for analysis. According to the findings of this study, 39% of such 130 companies traded on the Istanbul Stock Exchange have been involved in financial information manipulation.

Keywords: *Financial Information, Accounting Manipulation, The Beneish Model*

JEL Codes: *M40, M41, M48*

* nsbtoplu@gmail.com

** İstanbul Okan Üniversitesi, İYBF, Muhasebe ve Denetim Bölümü, ilkercalayoglu@outlook.com

*** Yalova Üniversitesi, İİBF, Muhasebe Finansman Bölümü ABD, mazaltun@gmail.com

**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MUHASEBE STANDARTLARI KURULU VE BİST
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİ**

Prof.Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Doç.Dr. Nevran KARACA**
SMMM Cafer ŞUEKİNCİ***

ÖZ

Günümüzde şirket paydaşlarının şirketlerin çevresel, sosyal ve ekonomik alanda daha fazla bilgi talep etmesi ve artan rekabet nedeniyle sürdürülebilirlik raporlamalarının hızla ülke borsalarında yaygınlaştığını görmekteyiz. Sustainable Investments Institute araştırmalarına göre 2018 yılında S&P 500 'ün %78 inin çevresel ve sosyal performans ölçümleri ile birlikte sürdürülebilirlik raporu yayımladıkları görülmektedir. Sürdürülebilirlik raporlarında şirketler ekonomik, sosyal ve çevresel konularda bugünkü durumları ve gelecek ile ilgili risklerini paydaşlarına şeffaf ve hesap verilebilir bir şekilde paylaştıkları görülmektedir. Şirketlerin değerlerine katkı sağlayan, sürdürülebilirlik endeksleri şirketlerin kurumsal itibarlarını, marka değerlerini ve şeffaflığını artırmaktadır. Çalışmanın amacı; Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu çalışmaları, Kasım 2018 yılında yayımlanan Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları ve BIST sürdürülebilirlik endeksi konusundaki gelişmeleri sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik endeksi, Sürdürülebilirlik muhasebesi, Bist sürdürülebilirlik endeksi, Entegre raporlama*

JEL Kodları: *M40, M41*

**SUSTAINABILITY ACCOUNTING STANDARDS BOARD AND BIST SUSTAINABILITY
INDEX****ABSTRACT**

Nowadays, it is seen that company stakeholders are becoming more widespread in national stock exchanges due to the fact that companies demand more information in the environmental, social and economic fields and sustainability reporting due to increased competition. According to the Sustainable Investments Institute studies, it is seen that 78% of the S & P 500 published a sustainability report in 2018 with environmental and social performance measurements. In the sustainability reports, it is seen that the companies share their current situation in the economic, social and environmental issues and the risks related to the future in a transparent and accountable manner to their stakeholders. Sustainability indices that contribute to the values of the companies increase the corporate reputation, brand values and transparency of the companies. Purpose of the study; Sustainability Accounting Standards Board studies, the Sustainability Accounting Standards published in November 2018 and BIST sustainability index is to present developments.

Keywords: *Sustainability Index, Sustainability Accounting, Bist sustainability index, Integrated reporting*

JEL Codes: *M40, M41*

* Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi, Öğretim Üyesi, acan@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi, Öğretim Üyesi, nkaraca@sakarya.edu.tr

*** Sakarya Üniversitesi İşletme Enstitüsü Doktora Öğrencisi, cafer.suekinci@ogr.sakarya.edu.tr

SÜRDÜRÜLEBİLİR İŞLETME BAĞLAMINDA ÇEVRE YÖNETİM MUHASEBESİ ARACI OLARAK MALZEME AKIŞ MALİYET MUHASEBESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YÜCENURŐEN*

ÖZ

Çevrenin korunması ve ekonomik kalkınma kavramlarının birlikte uzun vadeli düşünülmesi esasına dayanan sürdürülebilir kalkınma; işletmelerin insan ve çevreye duyarlı birer örgüt haline gelmelerini, başka bir deyiőle “sürdürülebilir işletme” olmalarını zorunlu kılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşebilmesinde en büyük pay işletmelerindir. Bu bağlamda işletmelerin; üretim süreçlerinde finansal performanslarının yanında aynı zamanda çevre duyarlılıkları da büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, çevre muhasebesi sisteminin geliştirilmesi, uygulanması ve çevresel ve ekonomik performansın etkin bir şekilde yönetilmesini amaçlayan çevre yönetim muhasebesi araçlarından malzeme akış maliyet muhasebesi kavramı açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Yönetim Muhasebesi, Sürdürülebilirlik, Malzeme Akış Maliyet Muhasebesi

JEL Kodları: M41

MATERIAL FLOW COST ACCOUNTING AS A TOOL OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ACCOUNTING IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE BUSINESS

ABSTRACT

Sustainable development, which is based on the principle of long-term consideration of environmental protection and economic development concepts, necessitates businesses to become organizations that are sensitive to human and environment. The most important actors in the realization of sustainable development are businesses. In this context, besides the financial performances of the businesses in their production processes, the environmental sensitivities are of great importance.

In this study, it is aimed to explain the concept of material flow cost accounting from environmental management accounting tools aiming to develop and implement environmental accounting system and to manage environmental and economic performance effectively.

Keywords: Sustainable Development, Enviromental Management Accounting

JEL Codes: M41

* Aksaray Üniversitesi Ortaköy Meslek Yüksekokulu, yucenursen@hotmail.com

**TEMEL EKONOMİK FAKTÖRLERİN KATILIM 30 ENDEKSİNE ETKİSİ: ŞUBAT 2011-
MAYIS 2018 ÖRNEĞİ**

Dr. Öğr. Üyesi Şule Yüksel YİĞİTER*
Öğr. Gör. Halil TANYILDIZI**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Katılım 30 Endeksinin Türkiye'deki temel ekonomik faktörlere karşı olan duyarlılığını ortaya koymaktır. Veriler Granger Nedensellik Testi ile Eviews programı marifetiyle incelenmiştir. Bağımlı değişken olarak Katılım 30 Endeksi değerleri bağımsız değişken olarak ise dolar döviz kuru, mevduat faiz oranı ve tüketici fiyat endeksi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre faiz oranlarının, tüketici fiyat endekslerinin ve döviz kurunun Katılım 30 Endeksi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katılım 30 Endeksi, Sermaye Piyasaları, Granger Nedensellik Testi

JEL Kodları: G10, G11, G20, C1

**INFLUENCE OF BASIC ECONOMIC FACTORS IN TURKEY ON PRECISENESS OF
PARTICIPATION 30 INDEX: FEBRUARY 2011- MAY 2018 EXAMPLE****ABSTRACT**

The aim of this study to test which influence of basic economic factors on the sensitivity of Participation 30 Index. Data was tested with Granger Causality Test by Eviews Program. We used Participation 30 Index as A dependent variable, Independent variables are the exchange rate, interest rate, and consumer price index. At the conclusion of this study; there is no influence of basic economic factors on Participation 30 Index.

Keywords: Particapation 30 Index, Capital Markets, Granger Causality Test

JEL Codes: G10, G11, G20, C1

* Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü

** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi MYO

KURUMSAL BANKA MÜŞTERİLERİNİN KATILIM BANKALARINA YÖNELİK ALGILARI ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Aydın GÜRBÜZ*
Nur Esra BEKEREÇİ**
Prof. Dr. Yücel AYRIÇAY***

ÖZ

Katılım bankaları finansal sistemdeki payını gün geçtikçe artırmaktadır. Türkiye’de kamu sermayeli bankaların katılım bankacılığı sektörüne giriş yapmasıyla, bankacılık sistemdeki paylarının 2025 yılı itibariyle %15’ler seviyesine çıkartılması öngörülmektedir. Böyle bir hedefin tutturulması için katılım bankalarının müşterilerle ilişkilerini daha etkin ve verimli biçimde sürdürmeleri zorunludur. Bu açıdan, bireysel müşteriler kadar, kurumsal müşterilerin katılım bankalarına yönelik görüş ve algıları önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, Kahramanmaraş Sanayi ve Ticaret Odasına (KMSTO) bağlı 58 büyük ölçekli firmanın katılım bankalarına yönelik algılarının anket yöntemiyle araştırılmasıdır. Faktör analiziyle sonuçların geçerli ve güvenilir bir ölçek yapısına sahip olduğu tespit edilen çalışmada, firmaların katılım bankalarına yönelik algı düzeylerinin belirlenmesi amacıyla t-Testi ve ANOVA testleri uygulanmıştır. Çalışma sonucunda, firmaların demografik özellikleri ile hizmet boyutu, din boyutu, finans boyutu ve tanınma boyutları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Ankete katılan firmaların katılım bankası tercihlerinde en önemli kriterlerin sırasıyla, hizmet ve finans boyutları olduğu bulgulanırken bu kriterlerin ardından din ve tanınma boyutları gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslami Bankacılık, Katılım Bankaları, Müşteri Algısı, Faktör Analizi

JEL Kodları: G21, O16, C38

A FIELD STUDY on THE PERCEPTIONS of CORPORATE BANK CUSTOMERS ABOUT PARTICIPATION BANKS

ABSTRACT

Participation banks are increasing their share in the financial system day by day. With state-owned banks to be logged in participation banking sector in Turkey, their share of the banking system is expected to be increased to 15% from 2025 levels. In order to achieve such a goal, participation banks should maintain their relations with customers more effectively and efficiently. In this respect, as well as individual customers, corporate customers' views and perceptions towards participation banks are important. The aim of this study is to investigate the perceptions of 58 large-scale firms of the Kahramanmaraş Chamber of Industry and Commerce (KMSTO) for the participation banks. In the study, it was determined that the results had a valid and reliable scale structure by factor analysis and T-Test and ANOVA tests were applied in order to determine the perception levels of firms for participation banks. As a result of the study, it was concluded that there is no significant difference between the demographic characteristics of the firms and the dimensions of service, size of religion, financial dimension and recognition dimensions. While the most important criteria in the participation bank preferences of the companies participating in the survey are the service and finance dimensions, respectively, the criteria of religion and recognition come after these criteria.

Keywords: Islamic Banking, Participation Banks, Customer Perception, Factor Analysis

JEL Codes: G21, O16, C38

* Yüksek Lisans Öğrencisi., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, aydingurbuz46@gmail.com

** Doktora Öğrencisi., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, bekereciesra@gmail.com

*** Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, yucelayricay@hotmail.com

TEMEL EĞİTİM VE STAJ MERKEZİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN EĞİTİM FAALİYETLERİNİN SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR ADAYLARI YÖNÜNDEN YETERLİLİĞİNİN İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin MERT*

ÖZ

TÜRMOB, mesleğin gelişimi ve uluslararası standartlara uyumu için, “Eğitimi” temel gereksinim olarak belirlemiş ve 1993 yılında “Temel Eğitim ve Staj Merkezi” ni kurmuştur.

Temel Eğitim ve Staj Merkezinin kuruluş amacı; Serbest Muhasebeci Mali Müşavir adayları için, staj programlarının hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesidir.

Bu çalışmayla, Temel Eğitim ve Staj Merkezi'nin ne ölçüde kuruluş amaçlarına hizmet ettiği ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırma; Serbest Muhasebeci Mali Müşavir aday meslek mensupları üzerinde yapılmıştır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmış ve sonuçlar istatistik yöntemler kullanılarak test edilmiş ve elde edilen sonuçlar açıklanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, TESMER'in kuruluş amaçlarına ne ölçüde katkı sunduğu ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Temel Eğitim ve Staj Merkezi, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik, Staj Programı, Muhasebe ve Denetim Mesleği, Aday Meslek Mensubu

JEL Kodları: M41, M42

AN INVESTIGATION OF THE QUALIFICATION OF TRAINING ACTIVITIES CARRIED OUT BY BASIC EDUCATION AND INTERNSHIP CENTER FOR CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT CANDIDATES

ABSTRACT

For the development of the profession and compliance with international standards, TURMOB has determined “Education” as the basic requirement. In 1993, Basic Education and Internship Center (TESMER) was established.

The purpose of foundation of Basic Education and Internship Center (TESMER) is; Preparation, implementation and supervision of internship programs for Certified Public Accountant candidates.

With this study, the extent to which the Basic Education and Internship Center serves the purposes of the establishment was tried to be measured. Research was made on Certified Public Accountant candidates. Survey method was used in the research and the results were tested using statistical methods and the results were explained. According to the results of the research, the extent to which TESMER contributes to the establishment objectives will be revealed.

Keywords: Basic Education and Internship Center (TESMER), Internship Program, Accounting and Auditing Profession, CPA Candidate.

JEL Codes: M41, M42

* Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin MERT, Okan Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Muhasebe ve Denetim Bölümü
Öğretim Üyesi, huseyin.mert@okan.edu.tr

YENİ NESİL İÇ DENETİM 3.0: GÜVENCE-DANIşMANLIK-ÖNGÖRÜ

Prof. Dr. Seval KARDEş SELİMOĞLU*
Arş. Gör Gül YEşİLÇELEBİ**

ÖZ

Küresel olarak yaşanan değişim ve dönüşümün sonucunda iç denetim de kendini güncellemek ve paydaşların ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilmek adına yeni nesil bir yaklaşım olan İç Denetim 3.0 kavramı ortaya çıkmıştır. İç Denetim 3.0, güvence-danışmanlık ve öngörü olmak üzere üç temel değer üzerine inşa edilmiştir. Bunlar iç denetim paydaşlarının istediği ve ihtiyaç duyduğu değerin üçünü oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı İç Denetim 3.0 kavramının açıklanması ve İç Denetim 1.0'dan İç Denetim 3.0'a kadarki gelişim sürecinin incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: İç denetim, Güvence, Danışmanlık, Öngörü

JEL Kodları: M42

THE NEXT GENERATION OF INTERNAL AUDIT 3.0: ASSURE-ADVISE-ANTICIPATE

ABSTRACT

As a result of global change and transformation, Internal Audit 3.0 concept has emerged which is a new generation approach in order to update itself and to meet the needs and expectations of stakeholders. Internal Audit 3.0 is built on three core values: assure-advise and anticipate. These are three of the values required by internal audit stakeholders. The aim of this study is to explain the concept of Internal Audit 3.0 and to examine the development process from Internal Audit 1.0 to Internal Audit 3.0.

Keywords: Internal audit, Assure, Advise, Anticipate

JEL Codes: M42

* Anadolu Üniversitesi, İşletme Bölümü, sselimoglu@anadolu.edu.tr

** Gümüşhane Üniversitesi, İşletme Bölümü, gvesilcelebi@hotmail.com

**BANKACILIK KANUNU VE AAOIFI KURALLARINA GÖRE FİNANSAL RAPORLARIN
KARŞILAŞTIRILMASI VE KATILIM BANKACILIĞI MEVZUAT ÖNERİSİ****Dr. Abdurrahman ÇETİN*****ÖZ**

Dünyadaki finans ekosisteminin temelini teşkil eden faizin, İslam dininde haram kılınmış olması Müslüman toplumların ayrı bir finans ekosistemi oluşturmasına neden olmuştur. İslami Finans olarak anılan bu finans sistemi, Türkiye’de katılım bankacılığı olarak adlandırılmaktadır. Türkiye’de konvansiyonel bankalar ile katılım bankaları aynı mevzuata tabi tutulmaktadır. Katılım bankaları mevcut sistemde İslami esaslara uygun olan yöntemlerle müşterilerine hizmet veren ve faiz kullanmadan atıl fonları ekonomiye kazandıran bir sistemdir. Uluslararası muhasebe standartlarının İslami esaslara uygun olmaması, sukuk gibi bazı işlemler hakkında standart yayımlanmaması ve İslami finans alanında kullanılan finansal ürünlerin uygulamasında yeknesaklık sağlanamaması gibi nedenlerle bazı İslam ülkeleri kendi bünyelerinde açtıkları kuruluşlarla İslam fihına uygun standartları kabul etmişlerdir. Fakat globalleşmenin etkisi ile bu standartların yerine daha geniş çaplı bir organizasyon ve standart yapısının oluşturulması ihtiyacı hasıl olmuştur. 1991 yılında İslami finans kuruluşları için gerekli olan, fihki hükümler, muhasebe, denetim ve etik değerler ve kurumsal yönetim alanında İslami kurallara uygun standartlar yayınlamak amacıyla Bahreyn’de "Faizsiz Finans Kuruluşları Muhasebe ve Denetleme Kurumu" (AAOIFI) kurulmuştur. Türkiye’de aktif olan katılım bankalarının çoğunun bu standartları uygulayan ülke veya kurumlarla ortaklık kurmuş olması AAOIFI standartlarıyla uyum konusuna hız verilmesine neden olmuştur. Bu çerçevede, AAOIFI ile Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) arasında yapılan görüşmeler sonucunda AAOIFI muhasebe, denetim ve etik standartları Türkçeye çevrilmiştir. Bu çalışmada, konvansiyonel bankacılık sisteminde uygulanan finansal raporlama standartları ile AAOIFI tarafından yayımlanan Finansal Raporlama standartları karşılaştırılıp, Türk Katılım Bankacılığı sektöründe uygulanabilirliği ele alınarak katılım bankalarının konvansiyonel bankalardan farklı bir mevzuata tabi olmalarının gerekliliği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca, katılım bankalarına özgü oluşturulması gereken mevzuat ve finansal raporlamaya ilişkin hükümler konusunda öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *İslami Finans, Katılım Bankacılığı, İslami Finansal Raporlama, İslami Muhasebe Standartları*

JEL Kodları: *G21, G28, M41, M42, M48*

* BDDK, acetin@bddk.org.tr

ACCORDING TO THE BANKING LAW AND AAOIFI RULES COMPARISON OF FINANCIAL REPORTS AND PARTICIPATION BANKING LEGISLATION PROPOSAL

ABSTRACT

The fact that interest, which constitutes the basis of the financial ecosystem in the world, was forbidden in the Islamic religion, has caused Muslim societies to form a separate financial ecosystem. This financing system, referred to as Islamic Finance, is referred to as a participation banking in Turkey. Participation banks and conventional banks are subject to the same regulations in Turkey. Participation banks are a system that serves their customers with methods that are in accordance with Islamic principles in the current system and adds idle funds to the economy without using interest. Some Islamic countries have adopted standards in accordance with Islamic jurisprudence for reasons such as the fact that international accounting standards do not comply with Islamic principles, the publication of standards on certain transactions such as sukuk and the lack of uniformity in the application of financial products used in the field of Islamic finance. However, with the effect of globalization, a wider organization and standard structure had to be established instead of these standards. In 1991, which is necessary for Islamic financial institutions, jurisprudence provisions, accounting, auditing and ethical values and corporate governance in Bahrain to publish standards in accordance with Islamic rules "Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions" (AAOIF) was established. Most of these standards apply to have partnered with countries or organizations with the active participation banks in Turkey AAOIF is caused to be accelerated to ensure compliance with the standards. In this context, Turkey Participation Banks Association (TKBB) with AAOIF of between the results of the negotiations AAOIF accounting, auditing and ethical standards translated into Turkish. In this study, financial reporting standards applied in conventional banking system are compared with Financial Reporting standards published by AAOIFI, applicability in Turkish Participation Banking sector is examined and it is tried to put forward the necessity of participation banks to be subject to different legislation than conventional banks. In addition, in this study we have proposed to create specific legislation for participation banks and financial reporting regulations.

Keywords: *Islamic Finance, Participation Banking, Islamic Financial Report, Islamic accounting standards*

JEL Codes: *G21, G28, M41, M42, M48*

**MUHASEBE MESLEK ELEMANLARININ MESLEKİ FAALİYETLERİNDE
KULLANDIKLARI MUHASEBE PAKET PROGRAMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Öğr. Gör. Tuğba TÜLEGEN*
Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ**

ÖZ

Günlük hayatta her türlü işlemin bilgisayarla yapılması sonucunda, bilgisayarın hayatımızda yeri ve fonksiyonu giderek artmaktadır. Günümüzde artık hiçbir işyeri muhasebe işlemlerini el ile işleme yoluyla tutmamakta muhasebe paket programları ile her türlü kayıt işlemini gerçekleştirmektedir.

Muhasebe mesleği bilişim teknolojilerindeki gelişmelerden en çok etkilenen ve faydalanan mesleklerden biridir. Günümüzde muhasebe meslek elemanları mesleki faaliyetlerini bilgisayar ortamında sürdürmektedir. Bilgisayarın muhasebe mesleğinde etkin kullanımında ise, yazılım programlarının büyük önemi vardır.

Çalışmamızda Tokat, Sivas ve Kayseri'de mesleki faaliyetlerini yürüten muhasebe meslek elemanlarının kullanmış oldukları muhasebe paket programları üzerinde bir anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışmamız muhasebe meslek mensuplarının hangi paket programı neden tercih ettiklerini belirlemek amacıyla uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Muhasebe Mesleği, Bilgi Teknolojileri, Muhasebe Paket Programı, Muhasebe Uygulamaları*

JEL Kodları: *M40, M41*

**A STUDY OVER SOFTWARE PROGRAMS IN ACCOUNTING THAT ACCOUNTANTS
USE IN PROFESSIONAL ACTIVITIES****ABSTRACT**

Since we do almost all of our tasks via computers, they are gaining more significance in our lives. Nowadays no office keeps accounting records by hand as accounting package softwares keep all kinds of registration records quite easily.

The Accounting profession is one of the the professions that is affected by technological improvements and make use of these improvements. Nowadays accounting staff keep doing their vocational services via using computers. In terms of using computer in accounting profession, software programs have gained more importance.

For the study, a survey work related to the package accounting programs used by accounting staff who keep their vocational business in Tokat, Sivas and Kayseri has been conducted. The survey work has been used to determine the reasons why the accounting staff prefer the related package programs.

Keywords: *Accounting Profession (Accountancy), Information Technologies, Accounting Package Program, Accounting Applications.*

JEL Codes: *M40, M41*

* Cumhuriyet Üniversitesi, ttulegen@cumhuriyet.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, ertas@atauni.edu.tr

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN İFADE EDİLMESİNDE ENTEGRE RAPORLAMANIN ROLÜ

Doç. Dr. Şükran GÜNGÖR TANÇ*
Mustafa Oruç**

ÖZ

Geçmişten günümüze ilgili bilgi kullanıcılarının işletmeler hakkında talep ettiği bilgi büyük oranda değişime uğramıştır. Geçmişte işletmelerin sadece karlılık oranına bakılırken, günümüzde işletmelerin sosyal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirliğine bakılmakta ve daha sonra yatırım kararı verilmektedir. İşletmeler geleneksel raporlama ile ilgili bilgi kullanıcılarının talep ettiği bilgileri karşılayamayacakları sonucuna ulaşmışlardır. Bu nedenle yeni raporlama sistemlerine ihtiyaç duymuşlardır. Birçok kurumsal raporlama sistemi geliştirilmiş fakat bunların arasından etkili olarak düşünülen sürdürülebilirlik raporlaması bir süre kullanılmıştır. Fakat yayınlanan sürdürülebilirlik raporları işletmelerin diğer değerleri ile bağdaştırılmadan ifade edildiği için işletmenin finansal bilgilerinden bağımsız olarak düşünölmeye başlanmıştır. Bu sorunu çözebilmek için geçtiğimiz 10 yıl içinde geliştirilen entegre raporlama, bir işletmeye sahip olduğu bütün finansal bilgilerle finansal olmayan bilgileri harmanlayarak sunma imkanı vermiştir. Böylece bir işletmenin sosyal, ekonomik ve çevresel göstergeleri, ilgili bilgi kullanıcılarına tek bir raporla aktarılmaya çalışılmaktadır.

Bu çalışmada, sürdürülebilirlik raporlaması ile entegre raporlama karşılaştırmalı olarak analiz edilerek hangi raporlamanın daha etkili olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Entegre raporlama gerek çok fazla kapsamlı olması gerekse de işletmelerin finansal bilgilerle finansal olmayan bilgilerinin birbirleriyle bağlantılı olarak ifade edilmesi entegre raporlamanın ilgili bilgi kullanıcılarının talebini çok iyi karşılayacağı sonucuna varılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik Raporlaması, Entegre Raporlama.

JEL Kodları: M10, M14, M41

THE ROLE OF INTEGRATED REPORTING IN THE EXPRESSION OF CORPORATE SUSTAINABILITY

ABSTRACT

Information requested by users about information from the past to the present has greatly changed. In the past, while only the profitability ratio of the enterprises is considered, today the social, environmental and economic sustainability of the enterprises is examined and then the investment decision is made. Businesses have come to the conclusion that information on traditional reporting cannot meet the information requested by users. Therefore, they needed new reporting systems. Many corporate reporting systems have been developed, but sustainability reporting, which is considered to be the most effective one, has been used for some time. However, since the sustainability reports published are expressed without being reconciled with the other values of the enterprises, they are started to be considered independently from the financial information of the enterprise. In order to solve this problem, integrated reporting developed in the last 10 years has provided the opportunity to combine all financial information and non-financial information of an enterprise. Thus, the social, economic and environmental indicators of an enterprise are tried to be conveyed to the relevant information users with a single report.

In this study, sustainability reporting and integrated reporting are analyzed comparatively and it is aimed to reveal which reporting is more effective. It is concluded that integrated reporting should be very comprehensive and that the financial and non-financial information of enterprises should be expresses in relation to each other and integrated reporting will meet the demand of relevant information users very well.

Keywords: Corporate Sustainability, Sustainability Reporting, Integrated Reporting.

JEL Codes: M10, M14, M41

* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İşletme Yüksek Lisans Öğrencisi

BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNE ALTERNATİF BİR YAKLAŞIM: FİNANSAL GÖSTERGELER İLE BİR TAHMİN

Arş. Gör. Ömer Serkan GÜLAL*
Dr. Öğr. Üyesi Eda KÖSE**
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan SEÇME***

ÖZ

Sürdürülebilirlik endeksi Borsa İstanbul tarafından Ethical Investment Research Services Limited firmasıyla yapılan işbirliği ile 9 temel başlıktaki (çevre, biyoçeşitlilik, iklim değişikliği, yönetim kurulu yapısı, rüşvetle mücadele, insan hakları, tedarik zinciri, sağlık ve güvenlik ve bankacılık kriterleri) göstergeler ile hesaplanmaktadır. Bu göstergelerdeki puanlamalar sübjektif olabilmekle birlikte, puanlamanın esas alındığı bir uygulama gerçekleştirilmemektedir. Bu yüzden finansal kriterler gibi daha objektif göstergelere dayalı bir sürdürülebilirlik endeksi tahmini objektif ve yansız olabilecektir. Bu çalışmada, finansal göstergeler kullanılarak sürdürülebilirlik endeksinin tahmin edilmesine çalışılmıştır. Mevcut sürdürülebilirlik endeksi ile önerilen yöntem sonucu elde edilen endeks değerleri karşılaştırılarak daha objektif ve kolay hesaplanabilir bir endeks elde edilip edilemeyeceği araştırılmıştır. Çalışmada alternatif sürdürülebilirlik endeksinin tahmininde regresyon yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca yapay sinir ağları yöntemiyle de bir tahmin yapılmıştır. Yapılan sürdürülebilirlik endeksi tahminleri karşılaştırılarak etkin bir yöntem belirlenmeye çalışılmıştır. Yapay sinir ağları yönetimi doğrusal olmayan sistemlerin modellenmesinde başarılı bulunan bir tahmin aracı olarak sürdürülebilirlik endeks tahmininde etkili bir şekilde kullanılabilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Performans, BİST Sürdürülebilirlik Endeksi, Regresyon Yöntemi.*

JEL Kodları: *G00, G10, M40.*

AN ALTERNATIVE APPROACH TO BIST SUSTAINABILITY INDEX: AN ESTIMATION VIA FINANCIAL INDICATORS**ABSTRACT**

The sustainability index is calculated with the indicators on 9 main topics (environment, biodiversity, climate change, board structure, anti-bribery, human rights, supply chain, health and safety and banking criteria) by Borsa İstanbul in collaboration with Ethical Investment Research Services Limited. Although the scoring in these indicators may be subjective, there is no application based on scoring. Therefore, an estimation based on more objective indicators such as financial criteria may be unbiased and objective. In this study, we tried to estimate the sustainability index by using various financial indicators. By comparing the current sustainability index with the proposed method, we investigated whether a more objective and easily calculated index can be produced as a sustainability index. In this study, regression method was used to estimate alternative sustainability index. In addition, an estimation was made by artificial neural networks method as well. We tried to determine an effective method by comparing the sustainability index estimates deployed. As a successful prediction tool for modeling nonlinear systems, artificial neural network management is used effectively in sustainability index estimation.

Keywords: *Financial Performance, BIST Sustainability Index, Regression Method.*

JEL Codes: *G00, G10, M40.*

* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, serkangulal@nevsehir.edu.tr

** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, edakose@nevsehir.edu.tr

*** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, gsecme@nevsehir.edu.tr

TİCARİ BİR İŞLETME OLARAK SANAT KURUMLARI VE FİNANSAL YAPILARINA GENEL BAKIŞ

Dr. Burcu BİROL*

ÖZ

Bu çalışmada özü itibariyle ticari bir işletme olan sanat kurumlarının yönetim ve organizasyonel yapılarına genel bir bakış sağlanmakla birlikte özellikle finansal yapıları, fon yaratma olanakları, faydalanabildikleri devlet yardımları ve finansal raporlama gereksinimleri incelenmektedir. Her ne kadar sanat, kar amacı gütmeyen bir yaratım faaliyeti olsa da, ortaya çıkan ürünün insanlara ulaşılabilirliğinin sağlanması için kurumsal sanat kavramının gerekliliği ve iyi yönetilen kurumların sürdürülebilirlikteki başarısı çalışmanın ana sonucunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Sanat Yönetimi, Finansal Yönetim, Kurumsal Yönetim, Kurumsal Sanat Kuramı*

JEL Kodları: *M10, M40, G30, G34*

ART COMPANIES AS COMMERCIAL CORPORATIONS and GENERAL VIEW OF THEIR FINANCIAL STRUCTURE

ABSTRACT

This study provides a general view on the management and organization structure of the art companies as commercial corporations, and especially analyzes their financial structures, fund raising capabilities, government supports -subject to be benefited-, and financial reporting necessities, as well. Although art is a creation activity without considering any profit, in order to ensure the accessibility of output to the people, the necessity of the Institutional Theory of Art and the success of proper managed companies in sustainability are the main results of this study.

Keywords: *Art management, Financial Management, Corporate Governance, Institutional Theory of Art*

JEL Codes: *M10, M40, G30, G34*

* Yeditepe Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, burcubirol@yahoo.com

ÜLKE EKONOMİLERİNDE SERMAYENİN ETKİN DAĞITIMI

Arş. Gör. İbrahim YAĞLI*
Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK**

ÖZ

Finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki hem iktisat hem de finans literatürde en çok tartışılan konulardan biri olmuştur. Uzun yıllardır araştırmacılar finans sektörünün ekonomik gelişme sürecinde reel sektöre katkıda bulunup bulunmadığı sorununa cevap aramışlardır. Bununla birlikte, finansal sistemin hangi kanallar aracılığıyla ekonomik büyümeyi desteklediği daha az ilgi görmüştür. Bu noktada, mevcut çalışma finansal sistemin büyümeyi desteklediği mekanizmalardan biri olan etkin sermaye dağıtımını ele almaktadır.

Finansal sisteme olan ihtiyaç, asimetrik bilgi, temsil sorunları, işlem maliyetleri gibi faktörlere bağlı olarak ekonomik birimlerin kendi aralarında birikim-yatırım denkleğini sağlayamamalarından ileri gelmektedir. Bu noktada, finansal sistem alım satım yapmayı, riskten korunmayı, çeşitlendirmeyi kolaylaştırarak, kaynakları verimli alanlara tahsis ederek, yöneticileri izlemek suretiyle kurumsal kontrolü sağlayarak, tasarruflara hareketlilik kazandırarak piyasalarda karşılaşılan piyasa aksaklıklarını azaltmaktadır. Bu bakış açısıyla çalışma kapsamında farklı ülkeler için sermaye dağıtım etkinliği hesaplanarak, farklı özelliklere sahip finansal sistemler ile sermaye dağıtım etkinliği arasındaki ilişki araştırılacaktır. Çalışmada, finansal sistemin temel amacı olan sermayenin ve ekonomik kaynakların verimli alanlara tahsisini gerçekleştirilmede ne derece başarılı olduğunun ölçümü için Wurgler (2000) tarafından geliştirilen esneklik modeli kullanılacaktır. Finansal sistem ile ilgili olarak gelişmişlik, banka temelli ya da piyasa-temelli olma vb. gibi özellikler dikkate alınacaktır.

Çalışmanın mevcut literatüre iki açıdan katkı sağlaması beklenmektedir. İlk olarak, finansal gelişme- ekonomik büyüme ilişkisi literatürde fazlaca çalışma alanı bulmakla birlikte, finansal sistemin hangi kanallar aracılığıyla ekonomik büyümeyi desteklediği ihmal edilmiştir. Bu çalışmada, finansal sistemin ekonomik büyümeyi destekleme aracı olarak sermaye dağıtım kanalı dikkate alınmıştır. İkinci olarak, farklı finansal sistemlerin sermaye dağıtım etkinliği açısından karşılaştırılması politika yapıcılara önemli bilgiler sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal sistem, Sermaye dağıtım etkinliği, Yatırımlar

JEL Kodları: G10, E22, O16

* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı, ibrahimyagli@nevsehir.edu.tr
0506 939 52 93

** Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, Finans Anabilim Dalı
cetenak@ohu.edu.tr

EFFECTIVE CAPITAL ALLOCATION IN COUNTRY ECONOMIES

ABSTRACT

The relationship between financial development and economic growth has been one of the most debated issues in both economics and finance literature. For many years, researchers have sought answers to the question of whether the financial sector contributes to the real sector in the process of economic growth. Nevertheless, the channels which the financial system supports economic growth have received less attention. At this point, the current study deals with the capital allocation as one of the mechanisms of the financial system.

The need for the financial system arises from the fact that economic units cannot achieve the saving-investment balance between themselves due to factors such as asymmetric information, agency problems and transaction costs. At this point, financial system mitigates market frictions by facilitating trading, hedging, diversifying resources, allocating resources to productive areas, providing corporate control and mobilizing savings. From this point of view, the relationship between capital allocation efficiency and financial systems with different characteristics will be investigated. The model developed by Wurgler (2000) will be used to measure the success of the financial system in achieving the allocation of capital and economic resources to efficient areas. Regarding the financial system, features such as development, bank-based or market-based will be considered.

The study is expected to contribute to the current literature in two aspects. First of all, although the relationship between financial development and economic growth has been widely studied in the literature, the channels in which the financial system supports economic growth is neglected. In this study, the capital allocation channel of the financial system as a means of supporting economic growth has been taken into consideration. Second, the comparison of different financial systems in terms of capital allocation efficiency will provide important information to policy makers.

Keywords: *Financial system, Capital allocation efficiency, Investments*

JEL Codes: *G10, E22, O16*

KRİPTO VARLIKLARIN GELİŞİMİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Doç. Dr. Ayşe Nur BUYRUK AKBABA*
Arş. Gör. Binali Selman EREN**
Arş. Gör. Mustafa Salim EREK***

ÖZ

Kripto varlık; yapılan işlemlerin güvenceye alınmasında kriptografi kullanılan, görevi değer takas aracılığı yapmak olan, işleyişi nakde alternatif değişim aracı olarak kullanılan dijital varlıktır. Son yıllarda kripto varlıklara (özellikle Bitcoin) karşı olan ilgi çok hızlı bir biçimde artmıştır. Buna rağmen, kripto varlıkların muhasebeleştirilmesi ile ilgili henüz bir fikir birliğine varılmış değildir. Son zamanlarda uluslararası düzenleyici otoriteler ve uzmanlar kripto varlıkların muhasebeleştirilmesi ile ilgili farklı görüşler belirtmektedirler. Ortaya atılan görüşler genellikle öneri niteliğindedir. Mevcut UFRS standartları kripto paralara açıkça atıfta bulunmamaktadır. Bu çalışmada; kripto varlıklarla ilgili güncel düzenlemeler ele alınarak muhasebeleştirilmesine ilişkin uygulamaların neler olabileceğine dair bilgilerin ve uygulamaların sunulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda kripto varlıklarla ilgili güncel muhasebe tartışmaları analiz edilerek ve uygulamadaki farklı görüşler ışığında kripto varlıkların nasıl muhasebeleştirileceği ile ilgili uygulama önerisi sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kripto Varlık, Bitcoin, Muhasebe*

JEL Kodları: *M4, M40, M41*

DEVELOPMENT AND ACCOUNTING OF CRYPTO ASSETS**ABSTRACT**

Crypto entity; the digital asset that uses cryptography to secure transactions, and whose function is to perform value swap transactions, whose operation is used as an alternative exchange tool to cash. In recent years, interest in crypto assets (especially Bitcoin) has increased rapidly. However, there is no consensus on the accounting of crypto assets yet. Recently, international regulatory authorities and experts have expressed different views on the accounting of crypto assets. The opinions raised are generally suggestions. The current IFRS standards do not explicitly refer to crypto currencies. In this study; the aim of this work is to present the information and practices about the applications of accounting for crypto assets by considering current regulations. For this purpose, current accounting discussions regarding crypto assets will be analyzed and the application proposal will be presented on how to account for crypto assets in the light of different opinions in practice.

Keywords: *Crypto Assets, Bitcoin, Accounting*

JEL Codes: *M4, M40, M41*

* Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, abuyruk@beu.edu.tr

** Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, binaliselmaneren@gmail.com

*** Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, mustafasalimerek@gmail.com

ETLİK PİLİÇ ÜRETİM İŞLETMESİNDE MALİYETLERİN TARIMSAL FAALİYETLER STANDARDI (TMS-41) ÇERÇEVESİNDE HESAPLANMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Seçkin ARSLAN*

ÖZ

Tarım sektörü; birçok türde besin maddeleri üreten, bu maddeleri işleyerek toplumların tarımsal ürünlere olan ihtiyacını karşılayan, ülkelerin beslenmelerinde ve kalkınmalarında stratejik öneme sahip olan vazgeçilemez bir sektördür. Bu derece öneme sahip olan tarım sektöründeki verimlilik ise sektörün içerisinde bulunduğu işletmeler ve bu işletmelerin tarımsal faaliyetlerindeki başarı ile doğrudan ilişkilidir. Bu çerçevede işletmelerin tarımsal üretim sürecinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin ve bu faaliyetlere ilişkin katlanılan maliyetlerin doğru bir şekilde yönetilmesi, kontrol edilmesi ve hesaplanması gerekmektedir.

Bu çalışmada, tarım sektörünün alt kolları arasındaki kanatlı hayvan grubunda yer alan ve faaliyet konusu etlik piliç üretimi olan bir işletmenin verileri kullanılarak maliyet hesaplamaları yapılmıştır. Ayrıca bu hesaplamalara ilişkin muhasebe kayıtları, Tarımsal Faaliyetler Standardı (TMS-41) dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma sonucunda Tekdüzen Hesap Planı'nda yer almayan bazı hesap isimleri de önerilerek daha anlamlı finansal bilgilerin üretilmesi, ilgili kişilerin daha doğru finansal analiz ve yorum yapabilmesi ile TMS-41'in etlik piliç üretim işletmelerindeki ilgililer tarafından daha kolay anlaşılabilmesine yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etlik Piliç Üretim İşletmesi, TMS-41, Maliyet Hesaplaması

JEL Kodları: Q12, M-40, M-41,

CALCULATION AND ACCOUNTING OF BROILER POULTRY PRODUCTION BUSINESS COSTS WITHIN THE FRAMEWORK OF AGRICULTURAL ACTIVITIES STANDARD (TAS-41)

ABSTRACT

The agriculture sector has been an indispensable sector that produces many kinds of nutrients that meets the needs of societies regarding agricultural products and has a strategic prominence in the nutrition and development of countries. The productivity in the agricultural sector of such importance is directly associated with the enterprises which operate in the sector and the success of the agricultural activities conducted by those enterprises. Within this framework, the activities carried out by enterprises throughout the agricultural production process, and the costs incurred pertaining to such activities should be managed, controlled, and estimated accurately.

In this study, cost estimations are made by using the data of an enterprise which conducts broiler poultry production business in the agricultural sector. Moreover, accounting records related to these estimations are made in accordance with the Agricultural Activities Standard (TAS-41). As a result of this study, some account names that are not included in the Uniform Chart of Accounts are proposed and it is aimed to provide more significant financial information, to make more accurate financial analysis and interpretation of the related persons and to contribute to more easily comprehension of the TAS-41 by those in broiler production enterprises.

Keywords: Broiler Poultry Production Business, IAS-41, Cost Calculation

JEL Codes: Q12, M-40, M-41,

* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü Öğretim Üyesi, seckin_arslan@hotmail.com

MUHASEBE MESLEK ADAYI ÖĞRENCİLERİN STAJDAN BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİN GERÇEKLEŞME DURUMUNU TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. İsmail BEKÇİ *
Dr. Öğr. Üyesi Ali APALI **
Dr. Eda KÖSE ***

ÖZ

Araştırmanın amacı, üniversitelerde staj (işbaşı eğitimi) uygulamasının gerçekleştirildiği bölümlerden birisi olan Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümünde öğrenim gören muhasebe meslek adayı öğrencilerin stajdan beklentilerinin belirlenmesi ve bu beklentileri gerçekleştirme durumlarının araştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü öğrencilerinden 120 kişiye hem staj öncesi hem de staj sonrası anket uygulandığı için araştırma verileri, hem staj öncesi hem de staj sonrası ankete gönüllü olarak yanıt veren öğrencilerinden elde edilmiştir. Araştırma amacına uygun olarak oluşturulan hipotezler, 6 boyuta dönüştürülen soruların ortalamaları alınarak test edilmiştir. Araştırma verileri öncelikle Cronbach Alpha Testine tabi tutulmuştur. Hipotez testleri Pired Samples T Testi (Bağımlı İki Örnek t-Testi) ile sonuçlandırılmıştır. Araştırma sonucunda, oluşturulan hipotezden 5'i kabul edilmiş, 1'i ise red edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Staj, Muhasebe Meslek Adayı, Muhasebe ve Finansman Bölümü.*

JEL Kodları: *M40, M41, M49.*

A RESEARCH STUDY ON EXPECTATIONS OF ACCOUNTING PROFESSIONAL CANDIDATES FROM THE INTERNSHIP PROGRAM AND DETERMINING THE REALIZATION LEVELS OF THESE EXPECTATIONS**ABSTRACT**

The aim of this research study is to determine the expectations of accounting professional candidates attending Mehmet Akif Ersoy University, Zeliha Tolunay School of Technology and Business Administration, Department of Accounting and Financial Management, which is one of the departments that implement the internship (on-the-job training) in university level, and to examine the realization levels of these expectations. For this purpose, a survey was implemented to 120 students attending the Department of Accounting and Financial Management before and after the internship program. Therefore, the data of the research was obtained from the students who voluntarily responded to the survey. The hypotheses developed in line with the purpose of the research study were tested by averaging the questions which were converted into 6 dimensions. Initially the Cronbach Alpha test was applied to the data of the research. The tests of the hypotheses were concluded through the Paired Samples T Test. As the conclusion of the study, 5 of the hypotheses were admitted while 1 of them was rejected.

Keywords: *Internship, Accounting Profession, Accounting and Finance Department.*

JEL Codes: *M40, M41, M49.*

* Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ismailbekci@sdu.edu.tr.

** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü, aapali@mehmetakif.edu.tr.

***Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, edakose@nevsehir.edu.tr.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSLERİ: BİR İNCELEME

Arş. Gör. Binali Selman EREN*
Doç. Dr. Sevinç GÜLER ÖZÇALIK**

ÖZ

Son yıllarda borsada işlem gören şirketlerin sürdürülebilir performansını değerlendirmek için çok sayıda endeks oluşturulmuştur. Bu endekslerin amacı, finansal ürünler için bir ölçüt sağlamak ve sektörlerini sürdürülebilirlik açısından yönlendiren şirketlerin finansal performansını ölçmektir. Bu çalışmada, ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren sürdürülebilirlik endekslerinin değerlendirme kriterleri, kapsadıkları pazarlar ele alınmış ve bu endekslerde Türkiye'nin ağırlığı değerlendirilmiştir. Çalışmada ulusal ve uluslararası düzeyde önde gelen endeksler olarak *Euronext Vigeo Eiris Indices*, Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi (DJSI), FTSEGood Endeksi, Calvert Sosyal Endeksi, Domini Sosyal Endeksi, E. Capital Partners Etik Endeksi, Ethibal Sürdürülebilirlik Endeksi, Jantzi Sosyal Endeksi (JSI), Kurumsal Sürdürülebilirlik Endeksi (ISE), Sosyal Sorumluluk Endeksi (SRI) ve BIST Sürdürülebilirlik endeksi ele alınacaktır.

Çalışmada, ulusal ve uluslararası düzeyde oluşturulan bu endekslerin her birinin değerlendirme kriterlerinin, kapsadıkları pazarların ve oluşturulduğu tarihlerin farklı olduğu görülmektedir. Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerin bahsi geçen endekslerde yeteri kadar temsil edilmediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik Endeksleri, Sosyal Sorumluluk Yatırımları*

JEL Kodları: *Q01, Q56*

SUSTAINABILITY INDICES: A REVIEW

ABSTRACT

In recent years, several indices have been created to assess the sustainable performance of listed companies. The purpose of these indices is to provide a benchmark for financial products and to measure the financial performance of companies that drive their sectors in terms of sustainability. In this study, the assessment criteria of the sustainability index in the domestic and international levels, the markets they cover and discussed Turkey's weight in the index were evaluated. In this context, the leading national and international indices will be considered as follows: Euronext Vigeo Eiris Indices, Dow Jones Sustainability Index (DJSI), FTSEGood Index, Calvert Social Index, Domini Social Index, E. Capital Partners Ethics Index, Ethibal Sustainability Index, Jantzi Social Index (JSI), Corporate Sustainability Index (ISE), Social Responsibility Index (SRI) and BIST Sustainability Index.

In this study, it is seen that the assessment criteria, the markets covered and the dates of establishment of each of these indices formed at national and international levels are different. The companies operating in Turkey are not well represented in these indices.

Keywords: *Sustainability, Sustainability Indices, Social Responsibility Investments.*

JEL Codes: *Q01, Q56*

* Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Tel: +90 (434) 222 00 40
binaliselmaneren@gmail.com

** Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Tel: +90 232 301 05 88 sevinc.guler@deu.edu.tr

**ENTELLEKTÜEL SERMAYE İLE FİRMA PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİST
KOBİ SANAYİ ENDEKSİ'NDE YER ALAN FİRMALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Öğr. Gör. Şenol BARDİ**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, BİST KOBİ SANAYİ ENDEKSİ'nde yer alan firmaların Entelektüel Sermayeleri ile firma performansları arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. 2013-2015 yılları arasında BİST'e kayıtlı, KOBİ ölçeğindeki firmaların verileri kullanılmıştır. Bu çalışmada, Ante Pulic tarafından geliştirilen Entelektüel Sermaye Katsayısı (VAIC) yöntemi kullanılmıştır. Firma piyasa değeri (MB), aktif devir hızı (ATO), aktif karlılık (ROA) ve öz sermaye karlılığı (ROE) performans ölçüsü olarak kullanılmıştır. Verimlilik ölçüsü aktif devir hızı (ATO), karlılık ölçüleri için de aktif karlılık (ROA) ve öz sermaye karlılığı (ROE) kabul edilmiştir. Çoklu regresyon ve Korelasyon yöntemi kullanılarak analizler yapılmıştır. Bu çalışmada, VAIC ve bileşenlerinin, KOBİ ölçeğindeki firmalarda piyasa değeri ve karlılık üzerinde önemli etkilerinin bulunduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Firma Performansı, Entelektüel Sermaye, KOBİ.*

JEL Kodları: *G32, O34, M10.*

**RELATIONSHIP BETWEEN INTELLECTUAL CAPITAL AND FINANCIAL
PERFORMANCE: A RESEARCH ON BIST SMS INDUSTRY INDEX FIRMS****ABSTRACT**

The aim of this study is to investigate the relationship between their performances and the Intellectual Capital of firms in BIST SME INDUSTRY INDEX. Data of firms on the Istanbul Stock Exchange Market (BIST) in Turkey for the period 2013-2015 quoted in BIST were used. In this study the Intellectual Capital Coefficient (VAIC) method developed by Ante Pulic was used. Market-to-book value (MB), return on assets (ROA), asset turnover (ATO) and return on equity (ROE) were used as proxies for measuring business performance. Asset turnover rate (ATO) was accepted as efficiency criterion. For profitability measures return on asset (ROA) and return on equity (ROE) were accepted. Multiple regression and correlation were used for analysis. In this study, it has been found that VAIC and its components have significant effects on market-to-book value (MB) and efficiency in SME firms.

Keywords: *Business Performance, Intellectual Capital, SME.*

JEL Codes: *G32, O34, M10.*

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

** Düzce Üniversitesi, Çilimli MYO, senolbardi@duzce.edu.tr

BÜYÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL RAPORLAMA SATANDARDI(BOBİ FRS) ‘ NİN UYGULAMAYA GEÇİRİLMESİNİN AMACI KONUSUNU ARAŞTIRMAYA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Naciye GÖKÇE*

ÖZ

Günümüzdeki teknolojik gelişmeler, muhasebe mesleğinin de bu gelişmelere ayak uydurmasını kaçınılmaz kılmıştır. 21. Yüzyılda ülkemizde muhasebe mesleği uluslararası uygulamalara ayak uyduramaz olmuştur. Bu nedenle de ortak dil kullanılarak karşılaştırılabilir, kaliteli, gerçeğe ve ihtiyaca uygun olarak hazırlanması ve uluslararası uygulamalarla uyumlu finansal bilgilerin sunulması ihtiyacı doğmuştur. Türkiye’de yıllardır vergi hesaplama amaçlı muhasebe uygulamaları yapılmaktadır. Hazırlanan finansal tabloların şeffaf ve bağımsız denetime tabi işletmelerde gerçeğe uygun sunumun yapılması için BOBİ FRS ‘yi uygulamaları gerekmektedir. BOBİ FRS uygulamaları ile hazırlanan finansal tablolar vergi odaklı olmaktan çıkartılarak bilgi odaklı düzenlemeler getirmektedir. Bağımsız denetime tabii şirketlerin sayısının artması, hazırlanan finansal tabloların evrensel özellikler taşıyabilir olmasını gerekli kılmıştır. Ülkemizde ki bu durum, mevcut uygulamadaki TMS ve TFRS lerin daha iyi anlaşılabilmesi ve uygulanabilmesi için “bir ara geçiş uygulaması” olarak nitelendirilebilecek BOBİ FRS nin uygulaması getirilmiştir. BOBİ FRS, TMS ve TFRS’ lerin uygulamalarında ki zorlukları azaltan bir finansal raporlama uygulaması olarak getirilmiştir.

BOBİ FRS yi uygulayacak işletmelerde bağımsız denetime tabi olmaları ile birlikte büyük işletmelerin aktif toplamı 75 milyon, satış hasılatının 150 milyon ve çalışan sayısının 250 kişi olması, orta işletmelerde ise yine bağımsız denetime tabi ve aktif toplamı 40 milyon, satış hasılatı 80 milyon ve çalışan sayısının 200 kişi olması istenmektedir. Bu şartların en az ikisinin iki yıl üst üste karşılanması gerekmektedir. Ülkemizde TMS/TFRS uygulamalarını yerine getirebilecek meslek mensubunun yetersizliği nedeniyle, AB düzenlemelerine uyumlu olabilecek BOBİ FRS, 01.01.2018 tarihinde uygulamaya girmiştir. Bu çalışmanın amacı BOBİ FRS nin gerçeğe uygun, karşılaştırılabilir ve ihtiyaca uygun bilgiler sunmak için uygulamaya getirilmesindeki nedenlerinin araştırılmasıdır. BOBİ FRS ‘nin uygulamaya geçirilmesi, uluslararası standartlara uyumlu, kaliteli bir finansal raporlama ve bağımsız denetimin daha sağlıklı yapılabilmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: BOBİ FRS, Bağımsız Denetim, TMS-TFRS,

JEL Kodları: M 40, M 49

* Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme, ngokce@aku.edu.tr

A STUDY TO RESEARCH THE PURPOSE OF IMPLEMENTATION OF FINANCIAL REPORTING SATANDARD (BOBI FRS) IN LARGE AND MEDIUM SIZED BUSINESSES

ABSTRACT

Today's technological developments have made it inevitable for the accounting profession to keep up with these developments. In the 21st century, the accounting profession in our country has been unable to keep up with international practices. For this reason, there is a need to prepare comparable, high quality, factual and appropriate financial information using common language and to present financial information compatible with international practices. The accounting practices have been carried out for the purposes of tax calculation for years in Turkey,. In order to make a fair presentation of the financial statements prepared in transparent and independent audited entities, they have to apply BOBI FRS. The financial statements prepared with BOBI FRS applications are no longer tax-oriented and bring information-oriented regulations. The increase in the number of companies subject to independent auditing necessitated that the financial statements prepared be capable of carrying universal characteristics. In our country, this situation has been introduced to the implementation of the BOBI FRS which can be described as an interim application için in order to better understand and apply the TAS and TFRS in the current practice.

BOBI was introduced as a financial reporting application that reduces the difficulties in the implementation of TAS and TFRS. The total assets of the large enterprises are 75 million, the sales revenue is 150 million and the number of employees is 250 people, the middle enterprises are subject to independent audit and total assets are 40 billion, the sales revenue is 80 million and the number of employees is 200 million. person. At least two of these conditions must be met for two consecutive years. Due to the insufficiency of the professional members who can perform TAS / TFRS applications in our country, LMSB(BOBI)FRS, which may be in compliance with EU regulations, was put into effect on 01.01.2018. The aim of this study is to investigate the reasons for the implementation of LMSB (BOBI) FRS in order to provide realistic, comparable and appropriate information. The implementation of LMSB (BOBI)FRS is important in terms of quality financial reporting and independent auditing, which is in line with international standards, in order to perform healthier audits.

Keywords: *LMSB, independent Audited, TAS-TFRS*

JEL Codes: *M49: M40, M41.*

DİJİTAL OKURYAZARLIK VE MUHASEBE MESLEĞİ: TR90 BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Büşra TOSUNOĞLU*
Nurbanu ÖZTÜRKÇİ**

ÖZ

Dijital çağ, özellikle 2018 yılının başlarından itibaren tüm yönleriyle hayatımıza girmiş olup, her sektörde olduğu gibi muhasebe sektöründe de etkileri hızla artmaktadır. Daha önceleri belgeler el yordamıyla hazırlanırken, şu anda teknolojik ortamda ve sürekli güncellenerek hazırlanmaktadır. Yapay zekâ, robotlar, sensörler, internet teknolojilerindeki hızlı ilerleme ve yaşanan bu gelişmelerin bulut teknolojiyle birleşmesi sonucunda oluşan dijital platformlar iş dünyasını bir dönüşüme mecbur kılmaktadır. Dijital okuryazarlık gerçek ve sanal dünyadaki verilere istenilen amaç ve doğrultuda ulaşmak ve doğru yöntemleri kullanarak verimli hale getirmektir. Dijital okuryazarlık, teknolojiyi kullanarak var olan bilgiye ulaşma, ulaşılan bilgiyi işleme, tutma, aktarma, özetleme, sentezleme ve sunabilme yetilerini de gerektirmektedir.

Bu çalışmanın amacı; dijital okuryazarlığın muhasebe meslek mensupları açısından değerlendirilmesini içermektedir. Bu doğrultuda TR90 bölgesinde (Trabzon, Ordu, Giresun, Gümüşhane, Artvin ve Rize) faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına anket uygulanarak söz konusu meslek mensuplarının dijital okuryazarlığın uyum sürecinin ve mesleğe katkılarının değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital çağ, Dijital Okuryazarlık, TR90 Bölgesi Muhasebe Meslek Mensupları
JEL Kodları: M40, M41.

DIGITAL LITERACY AND ACCOUNTING PROFESSION: CASE OF TR90 REGION

ABSTRACT

The digital age has entered our lives in all aspects, especially since the beginning of 2018, and its effects are increasing rapidly in the accounting sector as in every sector. Previously, documents were prepared by hand, and are currently being prepared in a technological environment and constantly updated. Artificial intelligence, robots, sensors, the rapid progress in internet technologies and the combination of these developments with cloud technology make the digital world compulsory for a transformation. Digital literacy is to reach data in the real and virtual world with the desired purpose and direction and to make it efficient by using the right methods. Digital literacy also requires the ability to access, access, process, retain, transfer, summarize, synthesize and present information using technology.

The objective of this study is to includes assessment of digital literacy in the accounting profession according to professional accountants. In this context, it is aimed to evaluate the compliance process of digital literacy and their contribution to the profession by applying a questionnaire to the professional accountants working in TR90 region (Trabzon, Ordu, Giresun, Gümüşhane, Artvin and Rize).

Keywords: Digital Age, Digital Literacy, TR90 Region Accounting Professionals
JEL Codes: M40, M41.

* Gümüşhane Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, busra.tosunoglu@gumushane.edu.tr
**Gümüşhane Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, n.ozturkci9283@gmail.com

BOBİ FRS KAPSAMINDA BAĞIMSIZ DENETİMİN KURUMSAL YÖNETİM VE KURUMSALLAŞMA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**Dr. Öğr. Üyesi Tülay TELLİOĞLU*****ÖZ**

İşletmenin faaliyetleri ve sonuçları hakkında ilk başvurulacak kaynak mali tablolarıdır. Bu tabloların bilgileri belirli açılardan bilgi sahibi olmaya yeterlidir. Ancak işletme faaliyetlerine bir bütün olarak bakıldığında, finansal bilgiler kadar finansal olmayan bilgilere de gerek duyulmaktadır. Bilgilendirmeye destek olacak faaliyet raporları gibi sürdürülebilirlik raporları gibi araçlar söz konusudur. BOBİ FRS açısından gönüllü olarak kurumsal yönetim ilkelerini benimsemiş işletmenin düzenleyeceği sürdürülebilirlik raporu veya yine gönüllü olarak kurumsallaşmayı tercih eden işletmenin buna dair göstergeleri, işletmeye güven duyanın daha çok olduğunu düşündürmektedir. Güvenirliliği tamamlayan boyut ise, bağımsız denetimdir. Söz konusu her iki bakış açısı ile bağımsız denetimin bulunduğu yer, işletmedeki iç kontrol sistemidir. İç kontrol sisteminin yapısının ve etkinliğinin anlaşılabilirliği, bağımsız denetimin bir sonucudur. Bu çalışmanın amacı, BOBİ FRS kapsamında denetlenmek zorunluluğu olan işletmedeki kurumsal yönetimi benimseyen işletmenin iç kontrolünü, bağımsız denetim standartları olan BDS 265 ve BDS 610 ile SPK Seri:X No:22 Sayılı Tebliğ; Kısım 27 açısından değerlendirmek ve kurumsallaşmaya dair yapılan işlemler ve harcamaları bağımsız denetim açısından incelemektir.

Anahtar Kelimeler: BOBİ FRS, bağımsız denetim, kurumsal yönetim, kurumsallaşma, bağımsız denetim standartları, iç kontrol, iç denetim

JEL Kodları: M40, M42

EVALUATION OF INDEPENDENT AUDITING IN TERMS OF CORPORATE MANAGEMENT AND INSTITUTIONALIZATION WITH IN THE SCOPE OF LARGE AND MEDIUM SIZED ENTERPRISE (LMSE) FINANCIAL REPORTING STANDART (FRS)**ABSTRACT**

Financial statements are the first resources referred for the activities and result of an business. The information given in these statements are in some aspects sufficient to be informed. However, if we take into account the business activities as an entire, we need financial information as well as non-financial information. Tools like activity reports and sustainability reports to support the informing process are in question. In terms of LMSE FRS, the sustainability report arranged by the business which is adopted the corporate management principles voluntarily or indications regarding corporatization of the business that has preferred corporatization voluntarily preoccupiesthat it is more important confide to the business. On the other hand, the dimension that completes confidence is independent auditing. The overlap point of both viewpoints and independent auditing is internal control system of the business.İntelligibility of internal control system structure and efficiencyis a result of independent auditing. The purpose of this study is to assess the internal control business that has adopted corporate management which and has to be audited with in the content of LMSE FRS according to IAS 265, IAS 610 and CMB(Capital Makets Board) Series:X no:22 notification part 27 and to examine operations and expenditure conducted for corporatization in terms of independent auditing.

Keywords: LMSE FRS, independent auditing, corporate management, institutionalization, independent auditing standards, internal control, internal auditing.

JEL Codes: M40, M42

FİNANSAL PİYASALARDA OLUŞAN BALONLARIN TESPİT EDİLMESİNDE KULLANILAN MODELLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr.Üyesi H.Serdar YALÇINKAYA

ÖZ

Finansal varlıkların değerlemesinde en önemli unsur gelecekte oluşacak net nakit girişlerinin tahmin edilmesi ve bu net nakit girişlerinin bu gün itibari ile hangi değerde olacağını belirleyen iskonto oranının tespit edilmesidir. Anlaşılacağı üzere değerlemecinin gelecek öngörüsüne göre yakın değer tespit edebilmesinde büyük önem taşımaktadır. Ancak değerlemecinin her zaman objektif yöntemler kullanmak yerine bazı zamanlarda subjektif yöntemler kullanarak gerçek değer dışında değerlendirme yapması mümkün olup, buna bağlı olarak finansal varlıkların değerleri üzerinde balonlar ortaya çıkabilmektedir. Oluşan bu balonlar ile ortaya çıkan değerler kısa yada uzun zaman içerisinde piyasa değerlerine dönüş eğilimine girmekte ve finansal varlıkların fiyatlarında oynaklıklar artmaktadır. Finansal piyasalarda oynaklıkları azaltılması için bu balon yapılarının ortadan kaldırılması gerekmektedir. Ancak piyasalarda oluşan gerçek fiyat yada balonun varlığını tanımlamak oldukça zordur. Yapılan bu çalışma ile ortaya çıkan balonların tespiti için kullanılan yöntemleri tartışarak en verimli model tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Piyasalar, Balonlar, Değerleme, GSDAF

JEL Kodları: G15, G12, G32

COMPARISON OF MODELS USED IN DETECTING BALLOONS IN FINANCIAL MARKETS

ABSTRACT

The most important factor in the valuation of financial assets is the estimation of future net cash inflows and determining the discount rate which determines the value of these net cash inflows as of today. As can be understood, the appraisal's future forecast is of great importance in determining the fair value. However, it is possible for the appraiser to make valuation outside the real value by using subjective methods instead of using objective methods at all times, and accordingly, bubbles may appear on the values of financial assets. The resulting balloons tend to return to market values in a short or long time and volatilities increase in the prices of financial assets. In order to reduce the volatility in financial markets, these balloon structures should be eliminated. However, it is very difficult to define the actual price or bubble in the markets. With this study, the most efficient model will be tried to be determined by discussing the methods used for detecting balloons.

Keywords: Financial Markets, Balloons, Valuation, GSDAF

JEL Codes: G15, G12, G32

MESLEKİ HİLE VE SUIİSTİMALİN ULUSLAR ARASI BOYUTU: 2018 ACFE RAPORU**Prof. Dr. Seval Kardeş SELİMOĞLU***
Mehtap ALTUNEL****ÖZ**

ACFE (Association of Certified Fraud Examiners-Sertifikalı Hile Uzmanları Birliği) dünyanın en büyük hile karşıtı kurumu ve hileye karşı eğitimlerde önde gelen sağlayıcı olarak kendini tanımlamaktadır. 85.000'den fazla üyeye sahip olup dünya çapında iş hilelerini azaltmakta ve meslek bütünlüğü ve tarafsızlığı ile kamu güveni sunmaktadır. ACFE işletmelere karşı hileleri, işletme içi ve işletme dışı şeklinde iki yönlü sınıflandırmaktadır. İşletme dışı hileler tüketiciler, tedarikçiler ve diğer taraflar tarafından gerçekleştirilirken; işletme içi hileler çalışanlar, yöneticiler, memurlar veya işletme sahipleri tarafından yapılmaktadır. Ayrıca ACFE işletme içi hileleri mesleki hile şeklinde de adlandırmaktadır. ACFE mesleki hileyi "kurumun kaynaklarını ve varlıklarını kötüye kullanması veya yanlış uygulanması aracılığıyla kişisel zenginleşmek için bireyin mesleğini kullanması" şeklinde tanımlamaktadır. Bir şirkete karşı yapılan dış hileler ise çok çeşitli planları kapsamakla birlikte bu hilelere dürüst olmayan tedarikçiler tarafından teslim edilmeyen ürün ve hizmet için faturalandırma, çalışanlardan rüşvet isteme vb. örnekler verilebilir. ACFE tarafından "Mesleki Hile ve Suiistimaller Üzerine Uluslar İçin Rapor" adı altında 1996 yılından itibaren iki yılda bir kapsamlı bir rapor yayınlanmaktadır. Bu rapor hileyi çok yönlü ele alarak farklılıkları ortaya koymaktadır. ACFE tarafından 1996 yılından itibaren sunulan raporlar incelendiğinde hilenin maliyetinin giderek arttığı görülmektedir. Bu rapor yapılan hile yöntemleri, hile tespit araçları, mağdur olan kuruluşların özellikleri, hileyi yapan kişilerin özellikleri ve vaka sonuçlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Bu çalışma ile 2018 yılında yayınlanan rapor incelenerek hilenin cinsiyet, eğitim düzeyi, çalışma süresi, çalışanların statüleri, sektörler arası, bölgeler arası vb. değişkenlere göre farklılıklara ulaşılmıştır. Çalışmamızın amacı hilenin uluslar arası boyutunu ortaya koymak ve hilenin hangi yönde farklılık gösterdiğini okuyucuya sunmaktır. Çalışma sonucunda ACFE tarafından 2018 yılında sunulan rapora göre hilenin sebep olduğu kaybın yedi milyar ABD dolarından fazla olduğu ve hilenin cinsiyet, eğitim, çalışma süresi, sektörler arası, bölgeler arası vb. farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca işletmelerin hileyi tespit etmedeki en yaygın metodun ipuçları olduğu ve ihbar hattına sahip işletmelerin hileleri daha sık tespit ettiğine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hile, Suiistimal, ACFE

JEL Kodları: M40, M42

* Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Eskişehir, sselimoglu@anadolu.edu.tr

** Doktora Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Muhasebe Bilim Dalı, altunelmehtapp@gmail.com

INTERNATIONAL DIMENSION OF FRAUD: 2018 ACFE REPORT

ABSTRACT

ACFE (Association of Certified Fraud Examiners) defines itself as the world's largest anti-cheating institution and the leading provider of anti-fraud training. It has more than 85,000 members. The purpose of the institution is to reduce business fraud around the world and to provide public trust with professional integrity and impartiality. ACFE classifies fraud against businesses in two groups: internal and external frauds. External frauds are performed by consumers, suppliers and other parties; internal frauds are performed by employees, managers, officers or business owners. ACFE also calls internal fraud as occupational fraud. ACFE defines occupational fraud as “The use of one’s occupation for personal enrichment through the deliberate misuse or misapplication of the employing organization’s resources or assets.” External frauds against a company may include a wide variety of plans such as bribing from employees, invoices for products and services not delivered by dishonest suppliers. A comprehensive report is published biennially since 1996 entitled “Report To The Nations On Occupational Fraud and Abuse” by ACFE. Analyzing the reports submitted by ACFE since 1996, it is seen that the cost of fraud is increasing. This report aims to reveal the methods of fraud, fraud detection tools, characteristics of victim organizations, characteristics of the perpetrators, and case results.

With this study, the report published in 2018 was examined in terms of gender, education level, duration, employee status, cross-sector, inter-regional, etc. As a result of the examination, it was seen that there were differences according to these variables. According to the report submitted by ACFE in 2018 as a result of the study, the loss caused by fraud is more than seven billion USD. It was concluded that fraud varies according to gender, education, duration, cross-sector and inter-regional factors. In addition, it was found that the most common method of detecting fraud is the tips and enterprises with a hotline is detected frauds more frequently.

Keywords: *Fraud, ACFE*

JEL Codes: *M40, M42*

**BOBİ FRS'NİN GETİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLERE BAĞIMSIZ DENETÇİLERİN BAKIŞ
AÇILARI: AFYONKARAHİSAR İLİNDE BİR ARAŞTIRMA****Prof. Dr. Tuğrul KANDEMİR*****Öğr. Gör. Zafer KARDEŞ******Arş. Gör. Halilibrahim GÖKGÖZ*******ÖZ**

Bağımsız denetime tabi olup TMS/TFRS setini uygulamayan şirketler, 01.01.2018 tarihinden itibaren BOBİ FRS uygulamasına geçeceği, Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan tebliğle açıklanmıştır. Dolayısıyla Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK'ler) dışında bağımsız denetime tabi işletmeler için mecburi olarak uygulanması gerekmektedir. Mevcut Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) ve Vergi Usul Kanunu (VUK) bağımsız denetim ölçütlerine uygun finansal raporlama çerçevesi sağlayamadığı için düzenlenen finansal tabloların gerçeğe uygun, karşılaştırılabilir ve ihtiyaca uygun olabilmesi adına BOBİ FRS yayımlanmıştır.

Çalışma kapsamında, yapılan ilgili düzenlemelerin gerekliliği, uygulanabilirliği ve anlaşılabilirliğinin bağımsız denetçiler açısından nasıl algılandığının tespiti amaçlanmıştır. Bu maksatla Afyonkarahisar'da faaliyet gösteren bağımsız denetçilerle yüzyüze anket yapılarak veriler toplanacak ve elde edilen veriler SPSS 26.0 paket programı ile analiz edilecektir. Analiz sonucunda, BOBİ FRS'nin kullanımı, anlaşılabilirliği ve bağımsız denetçiler tarafından nasıl algılandığı Afyonkarahisar açısından değerlendirilerek önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: BOBİ FRS, Muhasebe, YMM

JEL Kodları: M40, M41, M49

**THE VIEWS OF INDEPENDENT AUDITORS TO THE CHANGES OF BOBİ FRS: A
RESEARCH IN AFYONKARAHİSAR****ABSTRACT**

Companies subject to independent audit and do not apply TAS / TFRS, starting from 01.01.2018, it will be introduced to BOBİ FRS, It was explained in the communique issued by the Public Oversight Authority (KGK). Therefore, it must be applied compulsorily for enterprises subject to independent audit except for Public Interest Organizations (KAYIK). Since the existing Accounting System Implementation General Communique (MSUGT) and Tax Procedure Law (VUK) cannot provide financial reporting framework in accordance with independent audit criteria, BOBİ FRS has been published in order to ensure that the financial statements prepared are fair, comparable and appropriate.

In this study, it is aimed to determine how the necessity, applicability and comprehensibility of the related regulations are perceived for the independent auditors. For this purpose, a face-to-face survey will be conducted with independent auditors operating in Afyonkarahisar and the data will be collected and analyzed with SPSS 26.0 package program. At the end of the analysis, the use, comprehensibility and perception of BOBİ FRS by independent auditors will be evaluated in terms of Afyonkarahisar and recommendations will be made.

Keywords: Financial Standard for Large and Medium Sized Enterprises, Accounting, Sworn-in Certified Public Accountant

JEL Codes: M40, M41, M49

*Afyon Kocatepe Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, kandemir@aku.edu.tr

**Afyon Kocatepe Üniversitesi, Emirdağ MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü, zaferkardes@aku.edu.tr

*** Afyon Kocatepe Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, hgokgoz@aku.edu.tr

DOES SHORT INTEREST PREDICT FUTURE STOCK RETURN: EVIDENCE FROM TURKISH STOCK MARKET?

Assist. Prof. Dr. Ozkan HAYKIR*

ABSTRACT

Short selling is defined as a stock that investor does not hold but borrow from other investor or broker in order to buy later with a lower price to cover the position. By doing this, the investor wants to gain a return from declining stock prices. Short selling is not allowed by the regulator, either banned or restricted around the world. However, in the Turkish stock market, short selling is allowed. Therefore, it is worth to explore the effect of short interest on subsequent stock return. In this paper, I investigate the relation between short interest and future stock return using a daily bulletin of the stock market. The sample period covers between January 2015 and June 2019 due to availability of short interest data in Borsa Istanbul webpage. Monthly data short interest and stock return of BIST-100 firms are used in this study. Univariate and Bivariate portfolio sorting analyses are used as well as Fama-MacBeth cross sectional regression. The result of the study shows the negative relation between short interest and subsequent stock return exists in the Turkish stock market. The result supports the “speculative view” which tells that an increase in the short interest sends a negative signal to the investor so that the future price of the stock should go down.

Keywords: *Short Interest, Stock Return, BIST-100.*

JEL Codes: *G12, G14*

* Nigde Omer Halisdemir University, Banking and Finance Department, ohaykir@ohu.edu.tr

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ WEB TABANLI MUHASEBE SİSTEMLERİ
HAKKINDA BİLGİ VE YATKINLIKLARININ BELİRLENMESİ: AFYONKARAHİSAR
ÖRNEĞİ**

Bilal BULUT*
Dr. Öğr. Üyesi Naciye GÖKÇE**

ÖZ

Günümüz teknoloji seviyesinin oldukça yüksek olması ile birçok iş ve işlem internet üzerinden kolay ve hızlı bir şekilde yapılabilmektedir. Küreselleşme ile birlikte bilgi ve iletişim teknolojisinin hızla gelişmesi muhasebe mesleği başta olmak üzere birçok mesleği etkilemiştir. Muhasebe meslek mensupları için bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişimin etkisi, faaliyet alanlarının genişlemesine, yeni çalışma alanlarının doğmasına ve kullanmış oldukları muhasebe programlarının gelişip değişmesine yol açmıştır. Web tabanlı muhasebe sistemleri, muhasebe meslek mensuplarının daha esnek, etkin ve verimli çalışabilmesi adına klasik muhasebe programlarının yerini alan yeni nesil muhasebe programı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmanın konusunu, muhasebe meslek mensuplarının çalışma alanlarında yoğun olarak kullandıkları ve vazgeçilmez bir parçası olan muhasebe programlarından 'Web Tabanlı Muhasebe Sistemi' oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacını ise, Afyonkarahisar ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları örnekleminden yola çıkarak, web tabanlı muhasebe sistemi hakkında muhasebe meslek mensuplarının kullanım düzeyinin hangi durumda olduğunu açıklamak, bilgi seviyesinin hangi düzeyde olduğunu belirlemek ve yatkinliklerini tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: *Web Tabanlı Muhasebe Sistemi, Muhasebe Programı, Bulut Muhasebe, Muhasebe Meslek Mensubu*

JEL Kodları: *M 40,M48,M49*

**DETERMINATION OF INFORMATION AND PREDICTION OF WEB BASED
ACCOUNTING SYSTEMS OF ACCOUNTING PROFESSION: RESEARCH IN
AFYONKARAHİSAR PROVINCE****ABSTRACT**

With today's high technology level, many business transactions can be done easily and quickly over the internet. Along with globalization, the rapid development of information and communication technology has affected many professions especially accounting profession. The impact of developments in information and communication technology for professional accountants has led to the expansion of the fields of activity, the emergence of new fields of work and the development and change of the accounting programs they have used. Web-based accounting systems, replacing the classical accounting programs, provide more flexible, effective and efficient work for accountants, emerge as new generation accounting programs.

The topic of the study is web-based accounting system, that is an indispensable part of accounting professionals. In this context, the aim of the study is to explain the state of the level of usage of the professional accountants about web-based accounting system and to determine the level of knowledge and their predispositions in Afyon province.

Keywords: *Web Based Accounting System, Accounting Program, Cloud Accounting, Professional Accountant*

JEL Codes: *M40 ,M48,M49*

* Finansman Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi bilalbulut2504@gmail.com

** Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, İ.İ.B.F. İşletme, ngokce@aku.edu.tr

YENİLENEBİLİR ENERJİ ÜRETİMİNE YÖNELİK TEŞVİKLERİN TMS 20 DEVLET TEŞVİKLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ VE DEVLET YARDIMLARININ AÇIKLANMASI STANDARDI KAPSAMINDA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILLI*
Öğr. Gör. Yusuf IŞIK**

ÖZ

Dünya nüfusu arttıkça nüfusla doğru orantılı olarak enerji ihtiyacı da artmaktadır. Günümüzde nüfusu 7,5 milyarı aşan dünyamızda enerji ihtiyacı büyük ölçüde kömür, petrol, doğalgaz gibi fosil yakıtlardan sağlanmaktadır. Dünyadaki fosil yakıtlardan sağlanan enerjinin tükenecek olması insanlığı tükenmeyecek enerji kaynaklarını yani yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmaya yöneltmiştir. Fosil yakıtların hem tükenecek olması hem de başta küresel iklim değişikliği olmak üzere çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla bütün dünyada yenilenebilir enerji kaynaklarına artan bir ilgi duyulmaktadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yenilenebilir enerji üretimi desteklenmekte olup gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak amaçlanmaktadır.

Çalışmamızda ülkemizde yenilenebilir enerji üretimine yönelik olarak sağlanan teşviklerin, TMS 20 devlet teşviklerinin muhasebeleştirilmesi ve devlet yardımlarının açıklanması standardı kapsamında ele alınarak Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Türkiye Muhasebe Standartları uyumlu yeni tek düzen hesap planı taslağı çerçevesinde muhasebeleştirilmesinin örneklerle açıklanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Devlet Teşvikleri, Türkiye Muhasebe Standartları*

ACCOUNTING OF INCENTIVES FOR RENEWABLE ENERGY GENERATION UNDER THE STANDARD OF TAS 20 GOVERNMENT INCENTIVES AND DISCLOSURE OF GOVERNMENT ASSISTANCE

ABSTRACT

As the world population increases, the energy demand increases in proportion to the population. In today's world, whose population exceeds 7.5 billion, the energy requirement is largely provided by fossil fuels such as coal, oil and natural gas. The fact that the energy provided from fossil fuels in the world will be exhausted has led humanity to use renewable energy sources, which are inexhaustible. There is an increasing interest in renewable energy sources all over the world in order to both deplete fossil fuels and reduce environmental impacts, particularly global climate change. As in the whole world, renewable energy production is supported in our country and it is aimed to leave a livable world to future generations.

In our study, the incentives provided for renewable energy production in our country are covered within the scope of TAS 20 accounting for government grants and disclosure of government grants. In our study, the incentives Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority of Turkey Accounting Standards aims to explain with examples compatible with the new uniform chart of accounts accounted in accordance with the draft.

Keywords: *Renewable Energy Sources, Government Grants, Turkey Accounting Standards*

* Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İİBF, mkilli@osmaniye.edu.tr

** Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Reyhanlı Sosyal Bilimler MYO, isikyusuf@hotmail.com

**DİJİTAL EKONOMİDE FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN SORUNLAR VE
TÜRKİYE AÇISINDAN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Dr. Yusuf ARTAR*
Doç. Dr. İlker KIYMETLİ ŐEN**

ÖZ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte, dünyada dijital ekonominin kullanımı her geçen gün artmaktadır. Diğer taraftan, dijital ekonomi gelişmeye devam ederken, mevcut finansal raporlama kuralları dijital ekonomi faaliyetleri açısından yetersiz kalmaktadır. Özellikle dijital ekonomi alanında ortaya çıkan yeni terimler, günümüzde ilgililer tarafından farklı algılanabilmekte; işletmelerin diğer birimlerinde olduğu gibi muhasebe birimlerinde de farklı yorumlara yol açabilmekte; bunun sonucunda da aynı olaya ilişkin farklı uygulamalarda bulunulabilmektedir. Dijital ekonomide finansal raporlamaya ilişkin sorunlar; başta defter ve kayıt düzenine ilişkin olmak üzere, internet sitelerinin, gayri maddi varlıkların ve müşteri listelerinin finansal raporlamasında ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada söz konusu sorunlar ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve bu sorunlara Türkiye açısından çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Ekonomi, Muhasebe, Finansal Raporlama

JEL Kodları: M40, O00, O10

**PROBLEMS RELATED TO FINANCIAL REPORTING IN DIGITAL ECONOMY AND
SOLUTION PROPOSALS FOR TURKEY****ABSTRACT**

With the development of information and communication technologies, the usage of digital economy in the world is increasing day by day. On the other hand, as digital economy continues to develop, current financial reporting rules are insufficient for digital economic activities. Especially the new terms emerging in the field of digital economy can be perceived differently by those concerned; can lead to different interpretations in accounting units as in other units of enterprises; as a result of this, different applications related to the same event can be made. Problems of financial reporting in digital economy; it occurs in the financial reporting of websites, intangible assets and customer lists, in particular with regard to bookkeeping and records order. In this study, these problems are discussed in detail and solution proposals for these problems are put forward in terms of Turkey.

Keywords: Digital Economy, Accounting, Financial Reporting

JEL Codes: M40, O00, O10

* Hazine ve Maliye Bakanlığı, Vergi MüfettiŐi, yusuf.artar@vdk.gov.tr

** İstanbul Ticaret Üniversitesi, Muhasebe ve Denetim Bölümü Öğretim Üyesi, ilksen@ticaret.edu.tr,

FİNANSAL GELİŞME, DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI VE KARBONDİOKSİT EMİSYONU ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülşay ÇİZGİCİ AKYÜZ
Prof. Dr. Mustafa EMİR

ÖZ

Bu çalışma ile 1980-2014 dönemi için Türkiye’de finansal gelişme, doğrudan yabancı sermaye yatırımları ve karbondioksit emisyonu (CO₂) arasındaki ilişkiyi nedensellik analizi ile araştırıp bulguların ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışmada finansal gelişmişlik göstergesi olarak IMF’nin finansal gelişme endeksi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiler Vektör Otoregresif (VAR) modeli ile araştırılmıştır. Değişkenlerin durağanlıkları KPSS birim kök testi ile sınanmıştır. Oluşturulan VAR modeli ile varyans ayrıştırma ve etki-tepki fonksiyonları analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, ele alınan dönemde Türkiye’de finansal gelişme ile CO₂ emisyonu ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile CO₂ emisyonu arasında çift yönlü ve pozitif bir nedensellik ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmada elde edilen, doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile CO₂ emisyonu arasında pozitif nedensellik ilişkisi Türkiye’de Kirlilik Cenneti Hipotezinin varlığını destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Gelişme, Karbondioksit Emisyonu, Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları, VAR*

JEL Kodları: *C32, E44, O13, Q43, Q56*

THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL DEVELOPMENT, FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AND CARBON-DIOXIDE EMISSION: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

This study aims to investigate the relationship between financial development, foreign direct investments and carbon-dioxide emission (CO₂) for the period 1980-2014 in Turkey by causality analysis and to present the findings. In the study, IMF’s financial development index was used as an indicator of financial development. The relationship between the variables was investigated by Vector Autoregression (VAR) model. The stability of the variables was examined by KPSS unit root test. With the VAR model analysis variance decomposition and impulse-response functions were performed. According to the findings of this study, it has been determined that in the considered period in Turkey there is a two-way and positive causality relationship between financial development and CO₂ emission, and foreign direct investments and CO₂ emission. In addition, positive causality relationship between CO₂ emissions and foreign direct investments which is obtained in this study lends support to the existence of the Hypothesis of Pollution Paradise in Turkey.

Keywords: *Financial Development, Carbon-dioxide Emission, Foreign Direct Investments, VAR*

JEL Codes: *C32, E44, O13, Q43, Q56*

**KAMU İDARELERİNDE İÇ KONTROL KAPSAMINDAKİ RİSK DEĞERLENDİRMEDE
ARALIK TIP-2 BULANIK ÇIKARIM SİSTEMLERİNİN KULLANILMASINA YÖNELİK
BİR ÖNERİ**

Dr. Öğr. Üyesi Hakan SELDÜZ*
Dr. Öğr. Üyesi Nurullah UMARUSMAN**

ÖZ

Risk değerlendirme, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca zorunlu kılınan iç kontrol sistemi sürecinde yer alan bileşenlerden biridir. Kamu idarelerinde risk değerlendirme konusunda öznellikten kaynaklanan sorunlar bulunduğu yönünde eleştiriler bulunmaktadır. Bulanık mantık temelindeki yöntemlerin çeşitli alanlardaki risk değerlendirmeye uygunluğunu ispatlayan çalışmalar mevcuttur. Aralık Tip-2 Bulanık Küme, Tip-1 Bulanık Kümeye göre belirsizliği daha iyi ifade eden Tip-2 Bulanık Kümenin işlem kolaylığı sağlayan özel bir hali olup Tip-2 Bulanık Çıkarım Sistemlerinde sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, risk değerlendirmede Aralık Tip-2 Bulanık Çıkarım Sisteminin kullanılabilirliğini araştırılmasıdır. Araştırma, kamu idarelerinin iç kontrol sürecindeki risk değerlendirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kamu İç Kontrol Rehberi'nde verilen risk değerlendirme örneği, MATLAB programı üzerinde Aralık Tip-2 Bulanık Küme ve Sugeno yöntemiyle çözülmüştür. Bulgular, Aralık Tip-2 Bulanık Çıkarım Sisteminin iç kontrol kapsamındaki risk değerlendirmeye uygun olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İç kontrol, Risk değerlendirme, Aralık tip-2 bulanık küme, Sugeno yöntemi.

JEL Kodları: C13, M42, M48.

**A PROPOSAL FOR USING INTERVAL TYPE-2 FUZZY INFERENCE SYSTEMS IN
RISK ASSESSMENT WITHIN INTERNAL CONTROL OF PUBLIC ADMINISTRATION****ABSTRACT**

Risk assessment is one of the components within the process of internal control system which has become obligatory according to the Law number 5018 Public Financial Management and Control Law. Some subjectivity related problems about risk assessment subject in public administrations are criticized. There are studies proving appropriateness of fuzzy logic based methods for risk assessment in various fields. Interval Type-2 Fuzzy Set is a special form of Type-2 Fuzzy Set that renders uncertainty better than Type-1 Fuzzy Set and it is frequently used in Type-2 Fuzzy Inference Systems. The aim of this study is to research the practicability of Interval Type-2 Fuzzy Inference System for risk assessment. The research comprises risk assessment activities within the internal control process of public administrations. The risk assessment example, which is given in Guide for Public Internal Control, is solved on MATLAB program by Interval Type-2 Fuzzy Set and Sugeno method. The findings demonstrate that Interval Type-2 Inference System is practical for risk assessment within internal control systems.

Keywords: Internal control, Risk assessment, Interval type-2 fuzzy set, Sugeno method.

JEL Codes: C13, M42, M48.

* Aksaray Üniversitesi, hakanselduz@aksaray.edu.tr

** Aksaray Üniversitesi, nurullah.umarusman@aksaray.edu.tr

YENİ BİR ENERJİ KAYNAĞI: ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Prof. Dr. Şaban ESEN*
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar AKÇA**

ÖZ

Enerji verimliliği denildiğinde hizmet ve üretim kalitesinde azalmaya yol açmadan birim başına enerji tüketiminin azaltılmasıdır. Enerji verimliliği sayesinde ekonomik büyüme hızlanacak, sera gazı salınımı düşecek ve dış ülkelere enerji bağımlılığı minimum seviyeye inecektir. Bu çalışmada 02.01.2018 tarihinde yürürlüğe giren Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı değerlendirilmiştir. Söz konusu plan altı sektörde 55 eylemin hayata geçirilmesini içermektedir. Çevrenin korunması, enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılması için tanıtım ve bilinçlendirme eğitimleri verilmelidir. Ölçme, izleme ve değerlendirme denetimleri sıklıkla yapılmalıdır. Enerji verimliliğine yönelik ulusal ve uluslararası düzeyde sürekli yeni projeler geliştirilmelidir. Sanayi tesislerinde ve binalarda enerji verimliliğini artırma çalışmaları yapılmalıdır. Enerji verimliliğini ölçme, izleme ve değerlendirme denetimlerini gerçekleştirecek olan yetkili firmaların sayısı artırılmalıdır. Enerji verimliliği faaliyetlerini konu alan kongrelerin ve fuarların sürekli olarak düzenlenmesi teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Enerji Verimliliği, Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı, Enerji Kaynakları, Enerji Kullanımı.

JEL Kodları: JQ41,JQ42,JQ43,JQ48

A NEW ENERGY SOURCE: ENERGY EFFICIENCY

ABSTRACT

Energy efficiency is the reduction of energy consumption per unit without causing a decrease in service and production quality. Thanks to energy efficiency, economic growth will accelerate, greenhouse gas emissions will decrease and energy dependence on foreign countries will be minimized. In this study, National Energy Efficiency Action Plan which was put into force on 02.01.2018 was evaluated. The plan includes the implementation of 55 actions in six sectors. Publicity and awareness trainings should be provided in order to protect the environment and increase efficiency in energy resources and use of energy. Measurement, monitoring and evaluation audits should be performed frequently. New national and international projects on energy efficiency should be developed continuously. Efforts should be made to increase energy efficiency in industrial plants and buildings. The number of authorized companies that will perform energy efficiency measurement, monitoring and evaluation audits should be increased. Continuous organization of congresses and fairs on energy efficiency activities should be encouraged.

Keywords: Energy Efficiency, National Energy Efficiency Action Plan, Energy Resources, Use of Energy

JEL Codes: JQ41,JQ42,JQ43,JQ48

* Bartın Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, sabanesen@bartin.edu.tr

** Bartın Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, yakca@bartin.edu.tr

**MESLEK YÜKSEKOKULU MUHASEBE VE VERGİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN
MUHASEBE MESLEK ETİĞİ ALGISI: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ'NDE
BİR ARAŞTIRMA****Dr. Öğr. Üyesi Fatma TEMELLİ*****ÖZ**

Her meslekte olduğu gibi muhasebecilik mesleğinde de meslek mensuplarının uymaları gereken etik kurallar söz konusudur. Muhasebe meslek mensupları mesleki faaliyetlerini gerçekleştirirken dürüst, tutarlı, doğru, tarafsız ve mesleki davranışlarına özen göstermek zorundadır. Muhasebe mesleği açısından etik; müşteriler, toplum ve diğer meslek mensupları ile olan ilişkilerde uyulması gereken kuralların yerine getirilmesidir. Muhasebe meslek etiği, muhasebe meslek mensuplarının bağımsızlığını, kendi kendilerini kontrol etmesini ve dürüstlüğünü ifade eder. Bu çalışmanın amacı, muhasebe eğitimi alan Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi programı öğrencilerinin muhasebe meslek etiği algı düzeylerini tespit etmek ve meslek etiği algıları ile demografik özellikleri arasında anlamlı farklılıkların olup olmadığını araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Ağrı Meslek Yüksekokulu'nda 2018-2019 Bahar döneminde Muhasebe ve Vergi Programı'na kayıtlı birinci ve ikinci sınıf öğrencilerine anket uygulanarak araştırma verileri elde edilmiştir. Verilerin analiz edilmesinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında tek yönlü Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etik, Meslek Etiği, Muhasebe Mesleği, Muhasebe Meslek Etiği.

JEL Kodları: M40, M41, M49.

**VOCATIONAL SCHOOL ACCOUNTING AND TAX PROGRAM STUDENTS
'PERCEPTION OF ACCOUNTING PROFESSIONAL ETHICS: A RESEARCH AT AĞRI
İBRAHİM ÇEÇEN UNIVERSITY****ABSTRACT**

As in all professions, there are ethical rules that must be followed by professional accountants. Professional accountants have to pay attention to their honest, consistent, correct, impartial and professional behavior while carrying out their professional activities. Ethics in terms of accounting profession; is the fulfillment of the rules to be followed in relations with customers, society and other professionals. Accounting professional ethics refers to the independence, self-control and honesty of professional accountants. The purpose of this study is to determine the level of perception of accounting professional ethics of Vocational School of Accounting and Tax program students and to investigate whether there are significant differences between professional ethics perceptions and demographic characteristics. For this purpose, a questionnaire was applied to the first and second year students enrolled in the Accounting and Tax Program at Ağrı İbrahim Çeçen University Ağrı Vocational School in the spring term of 2018-2019. SPSS 22 package program was used to analyse the data. Number, percent, average and standard deviation was used as descriptive statistical methods in the evaluation of the data. The t-test was used to compare quantitative continuous data between two independent groups, and the one-way Anova test was used to compare quantitative continuous data between two independent groups. After the Anova test, Scheffe test was used as a complementary post-hoc analysis to determine the differences.

Keywords: Ethics, Professional Ethics, Accounting Profession, Accounting Professional Ethics.

JEL Codes: M40, M41, M49.

* Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ftemelli@agri.edu.tr

19.YY.DAN 20.YY'A İHTİSAS MUHASEBELERİ: TÜRK VE YABANCI ÖRNEKLER ÜZERİNDEN KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Ömer YAZAN*
Dr. Öğr. Üyesi M. Yılmaz İÇERLİ**

ÖZ

19.yy. da sanayileşme ivme kazanmış, işletmeler büyüklük, faaliyet çeşitliliği ve karlılık açısından dönüşmeye başlamıştır. Bu dönemde muhasebe uygulamalarında da önemli değişimler yaşanmıştır. Çift yanlı kayıt yöntemini esas alan muhasebe uygulamaları genel kabul görmüştür. Faaliyet çeşitliliği muhasebe belge, hesap ve mali tablolarında farklılaşmaya neden olmuştur. Nitekim 19.yy.'dan 20.yy.a muhasebede çok farklı alanlarda ihtisaslaşma çabaları dikkat çekmektedir. Bu alanlar arasında tarım, demiryolu, elektrik, gazete, maden, belediye, banka ve sigorta gibi ihtisas muhasebeleri sayılabilir. İlgili dönemde ekonomik koşullarının bir yansıması olarak Türk muhasebe ihtisaslaşmasının genel olarak tarım, bankacılık ve sigortacılık gibi alanlarda geliştiği değerlendirilebilir.

Bu çalışmada 19.yy.'ın ilk çeyreğinden 20.yy.'ın ilk çeyreğine kadar olan dönemde Türk ve yabancı ihtisas muhasebesi eserleri örnekler üzerinden karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, İhtisaslaşma.

JEL Kodları: M41, M49

SPECIALIZED ACCOUNTING FROM 19th TO 20th CENTURY: A COMPARATIVE RESEARCH THROUGH TURKISH AND FOREIGN EXAMPLES

ABSTRACT

In 19th century, industrialization had gathered acceleration, business had become to transform with regard to greatness, diversity of activity and profitability. In this period, accounting implementations also had had important changes. Accounting implementations that had based on double-entry bookkeeping method had been widely accepted. Diversity of activity had caused differentiation over accounting documents, accounts and financial statements. Thus specialization efforts had remarked in accounting with many different fields from 19th to 20th century. Agriculture, railway, electricity, newspaper, mining, municipality, banking and insurance can be counted between these fields. In related period, it can be evaluated that Turkish accounting specialization had improved generally in the fields of agriculture, banking and insurance as a reflection of economic conditions.

In this study, Turkish and foreign specialized accounting books have been analyzed through examples in the period from 19th to 20th century.

Keywords: Accounting, Specialization.

JEL Codes: M41, M49

* Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, omer_yazan@hotmail.com

** Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, yilmazicerli@aksaray.edu.tr

**SON 20 YILDA MUHASEBE HATA VE HİLELERİNİ ÖNLEMESİNDE YAPILAN
DENETİM STANDARTLARI İLE İLGİLİ ULUSAL VE ULUSLARARASI LİTERATÜR
ÇALIŞMALARI**

Öğr. Gör. Fatma ÇITAK*
Dr. Öğr. Üyesi Tuba DERYA BASKAN**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 2000-2019 yılları arasında muhasebede hata ve hilenin önlenmesinde denetim standartları ilgilendiren konularla ilgili yapılan ulusal ve uluslararası makale ve tezlerde, konunun hangi ölçüde incelendiğinin tespit edilmesidir. Çalışma, makalelerin ve tezlerin konu başlıkları ve yıllarına göre dağılımı, niteliklerine göre dağılımı, tezlerin üniversitelere ve türlerine göre dağılımı, makalelerin ise yayınladığı dergilere göre dağılımına yer verilerek incelenmiştir.

Çalışmanın sonucunda; 56 ulusal makale, 27 tez ve 25 uluslararası makale analiz edilmiştir. Ulusal ve uluslararası makalelerde en çok "Hata ve Hilelerin Önlenmesinde Denetçinin Sorumluluğu" konusunda çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca uluslararası makalelerde "Mesleki Şüpheci" konusunun önemli olduğu görülmüştür. Ulusal Makalelerde konuyla ilgili en çok yayın yapan dergilerin "Muhasebe ve Denetim Bakış" ve "Muhasebe Bilim Dünyası" dergisi olduğu tespit edilmiştir. Tezlerde ise en çok çalışmayı "Marmara Üniversitesi" ve "Okan Üniversitesi" yaptığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Hile ve Hatanın Önlenmesi, Denetim Standartları, Literatür*

JEL Kodları: *M41,M42,M49*

**THE LAST 20 YEARS RELATED TO AUDITING STANDARDS IN PREVENTING
ACCOUNTING ERRORS AND FRAUDS IN NATIONAL AND INTERNATIONAL
LITERATURE REVIEW****ABSTRACT**

The aim of this study is to determine the extent to which the subject is examined in national and international articles and theses conducted between 2000-2019 on issues concerning auditing standards in accounting and error prevention. The study was examined by including the distribution of articles and theses according to their titles and years, their distribution according to their qualifications, distribution of theses by universities and types, and distribution of articles according to the journals published.

As a result of the study; 56 national articles, 27 theses and 25 international articles were analyzed. In national and international articles, it has been determined that the "Auditor's Responsibility for the Prevention of Errors and Frauds working is mostly conducted. In addition, the issue of "Professional Skepticism" was found to be important in international articles. It has been determined that the most published journals in the National Articles are "Journal of Accounting and Auditing" and "Journal of Accounting Science". In the theses it was determined that the most work was done by "Marmara University" and "Okan University".

Keyword: *Error and Fraud Prevention, Audit Standards, Literature Review*

JEL Codes: *M41,M42,M49*

* Öğretim Görevlisi, Amasya Üniversitesi, Gümüşhacıköy Hasan Duman Meslek Yüksekokulu, Finans Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, fatmacitak88@hotmail.com

** Dr. Öğretim Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, İİBF, Muhasebe-Finansman Bilim Dalı, tdbaskan@gmail.com

AVRUPA EKONOMİK POLİTİKALARINDAKİ BELİRSİZLİKLERİN BİST 100 ENDEKSİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Saffet AKDAĞ*

ÖZ

Belirsizlikler, yatırımcıların yatırım kararları üzerinde etkili olan faktörlerden biridir. Belirsizliklerin olduğu ortamda yatırımcılar açısından en iyi seçenek olan bekle-gör politikası gereğince yatırımcılar yatırım ve tüketim kararlarını erteleyebilmektedirler. Özellikle ekonomi politikalarında yaşanan belirsizlikler, yatırımcıların kararlarını daha derinden etkilemektedir. Bu bağlamda bu çalışmada Avrupa ülkelerinin ekonomi politikalarındaki belirsizlikleri temsil eden Avrupa ekonomik politika belirsizlik (EPU) endeksinin BİST 100 endeksi üzerindeki etkisinin Johansen Eşbütünleşme analizi ile test edilmesi amaçlanmıştır. Şubat 1988 ile Mayıs 2019 tarihleri arasındaki aylık verilerin kullanıldığı analiz sonucunda EPU ile BİST 100 endeksi arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu ve EPU endeksinde meydana gelen artışların BİST 100 endeksi üzerinde negatif etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Ekonomi Politika Belirsizlik Endeksi, BİST 100 Endeksi, Eşbütünleşme Analizi*

JEL Kodları: *C22, D80, G12, G23*

THE EFFECT OF UNCERTAINTAINS IN EUROPEAN ECONOMIC POLICIES ON BIST 100 INDEX

ABSTRACT

Uncertainties are one of the factors affecting investors' investment decisions. In accordance with the wait-and-see policy, which is the best option for investors in an uncertain environment, investors can postpone their investment and consumption decisions. Uncertainties especially in economic policies affect investors' decisions more deeply. In this context, in this study, it is aimed to test the effect of European Economic Policy Uncertainty (EPU) index, which represents uncertainties in economic policies of European countries, on BIST 100 index by Johansen Cointegration analysis. Monthly data between February 1988 and May 2019 were used in this study. As a result of the analysis, it was found that there was a long-term relationship between the EPU and the BIST 100 index and the increases in the EPU index had a negative effect on the BIST 100 index.

Keywords: *Economic Policy Uncertainty Index, BIST 100 Index, Cointegration Analysis*

JEL Codes: *C22, D80, G12, G23*

* Tarsus Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans, ekonomisyen@yahoo.com

**KRİPTO VARLIKLAR VE IFRS KAPSAMINDA KRİPTO PARALARIN
MUHASEBELEŞTİRİLMESİ****Dr. Öğr. Üyesi Filiz YÜKSEL*****ÖZ**

Yaşam koşulları, ihtiyaçların değişimi, teknolojik gelişmeler ve finansal krizler paranın gelişiminde önemli olmuştur. Literatürde, özellikle 2008 yılında yaşanan finansal kriz sonrasında Bitcoin kripto parasının doğduğu ifade edilmektedir. Satoshi Nakamoto tarafından geliştirilen eşler arası nakit sistemi Bitcoin ile birlikte, kripto varlık, blokzincir ve dağıtılmış defter teknolojisi kavramlarının da gündeme gelmesine neden olmuştur. Günümüzde çok sayıda kripto varlığın mevcut olduğu, kripto varlıkların sayısında, türünde ve işlem hacimlerinde artış olduğu gözlenmektedir. Bu genişleme beraberinde Bitcoin ve diğer kripto varlıkların muhasebeleştirilmesi konusunu da gündeme getirmiştir. Bu çalışmada kripto varlıklar, kripto varlıkların çeşitleri, temini ve mevcut durumu hakkında bilgi verilmeye, IFRS tarafından kamuoyunun görüşüne sunulan kripto paraların muhasebeleştirilmesine ilişkin geçici gündem kararı incelenmeye, kripto para dışındaki diğer kripto varlıkların muhasebeleştirilmesi incelenmeye çalışılmıştır. IFRS kripto paraların satılmak için elde tutulması durumunda IAS 2 Stoklar Standardı kapsamında, diğer hallerde IAS 38 Maddi Olmayan Duran Varlık Standardı kapsamında değerlendirileceğine dair geçici karar bildirmiştir. Diğer taraftan, kripto para dışındaki kripto varlıkların muhasebeleştirilmesi için de gerekli düzenlemelerin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kripto Varlıklar, Kripto Paralar, Tokenlar, IFRS, Kripto Para Muhasebesi

JEL Kodları: M40, M41, O30, O39

CRYPTO ASSETS AND ACCOUNTING FOR CRYPTO CURRENCIES UNDER IFRS**ABSTRACT**

Living conditions, change of needs, technological developments and financial crises have been important in the development of money. It is stated in the literature that Bitcoin crypto money was born especially after the financial crisis in 2008. The peer-to-peer cash system, developed by Satoshi Nakamoto, led to the notion of crypto asset, blockchain and distributed notebook technology along with Bitcoin. Nowadays, it is observed that there are many crypto assets and there is an increase in the number, type and transaction volumes of crypto assets. This expansion has brought up the issue of accounting for Bitcoin and other crypto assets. In this study, it has aimed to give information about crypto assets, types of crypto assets, supply and current situation, has been tried to examine the temporary agenda decision regarding the accounting of the crypto money presented to the public opinion by IFRS, has to investigate the accounting of crypto assets other than crypto money. IFRS has states that the crypto coins should be accounted for under IAS 2 Inventories Standard if they are held for sale, in other case they will be evaluated within the scope of IAS 38 Intangible Assets Standard. On the other hand, it may be advisable to make necessary arrangements for the accounting of crypto assets other than crypto money.

Keywords: Crypto Assets, Crypto Currencies, Tokens, IFRS, Crypto Currencey Accounting

JEL Codes: M40, M41, O30, O39

* T.C.Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO, Bankacılık ve Sigortacılık Programı, filizyuksel@windowslive.com

ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE KATKISININ DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Filiz YÜKSEL*

ÖZ

Sürdürülebilirliğin sağlanması için tüm insanlığa düşen birtakım görevler vardır. Bu görevler Birleşmiş Milletler (BM) öncülüğünde yapılan çalışmalar sonucunda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları olarak belirlenmiş ve benimsenmiştir. Sürdürülebilir kalkınma amaçlarından birisi de “Amaç 11: Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları”dır. Bu çalışmada Ülkemizde büyük şehir statüsüne sahip 30 ilin ekonomik, çevresel, sosyal ve genel sürdürülebilirlik performansı açısından değerlendirilmesi ve sıralamasının yapılması amaçlanmıştır. Bu amaçla seçilen 28 gösterge için 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait veriler kullanılarak güncel bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır. TOPSIS yöntemi ile yapılan analiz sonucunda ekonomik sürdürülebilirlik açısından ilk sırada Aydın, ikinci sırada Konya, üçüncü sırada Samsun illerinin olduğu, sosyal sürdürülebilirlik açısından ilk sırada İstanbul, ikinci sırada Ankara, üçüncü sırada Konya illerinin yer aldığı, çevresel sürdürülebilirlik açısından ise ilk sırada Ankara, ikinci sırada Bursa ve üçüncü sırada Konya illerinin yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Şehir, Türkiye Büyükşehir Belediyeleri, Entropi Yöntemi, TOPSIS

JEL Kodları: M41, Q01

EVALUATION OF THE CONTRIBUTION OF CITIES TO SUSTAINABILITY: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

In order to ensure sustainability, there are a number of tasks that fall on all humanity. These tasks have been identified and adopted as the Sustainable Development Goals as a result of the work carried out by the United Nations (UN). One of the goals of sustainable development is “Goal 11: Sustainable Cities and Communities”. In this study, it has aimed to evaluate and rank the 30 cities with big city status in our country in terms of economic, environmental, social and general sustainability performance. For this purpose, it has aimed to make a current evaluation using the data of 2016, 2017 and 2018 for the 28 indicators selected. As a result of the analysis conducted with TOPSIS method, it has observed that in terms of economic sustainability, respectively, Aydın, Konya and Samsun provinces ranked first three, in terms of social sustainability, respectively, İstanbul, Ankara and Konya provinces ranked first three, in terms of environmental sustainability, Ankara, Bursa and Konya provinces ranked first three respectively.

Keywords: Sustainability Development, Sustainability City, Turkey Metropolitan Municipalities, Entropy Method, TOPSIS

JEL Codes: M41, Q01

* T.C.Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO, Bankacılık ve Finans Bölümü, filizyuksele@windowslive.com

KIYMETLİ MADENLERİN FİYATLARINDA BALONLARININ VARLIğI ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Dr. Öğr. Üyesi Saffet AKDAĞ*
Dr. Öğr. Üyesi Özgür KOÇBULUT**

ÖZ

Varlık fiyatlarındaki spekülâtif artış olarak nitelendirilen fiyat balonu, finansal piyasalardaki istikrarsızlıkların nedenlerinden biri olarak kabul görmektedir. Bu bağlamda son yıllarda varlık fiyatlarındaki balonlarının tespiti akademik çalışmalara konu olmaya başlamıştır. Bu çalışmada da altın, gümüş, platin ve paladyum madenlerinin fiyatlarında balonların var olup olmadığı GSADF testi ile test edilmesi amaçlanmıştır. Analize Borsa İstanbul'un Kıymetli Madenler Piyasası'nda işlem gören kıymetli madenler dâhil edilmiştir. Altın, gümüş ve platin madenlerinin Ocak 2011 ile Haziran 2019 arasında günlük verileri, paladyum madeninin ise Ocak 2014 ile Haziran 2019 tarihleri arasındaki günlük verileri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kıymetli Madenler, Fiyat Balonu, GSADF

JEL Kodları: C32, G12, G17, L61

AN APPLICATION ON THE EXISTENCE OF BUBBLES IN THE PRICE OF PRECIOUS METALS**ABSTRACT**

The price bubble, which is described as the speculative increase in asset prices, is accepted as one of the reasons of instability in financial markets. In this context, the determination of bubbles in asset prices has become a subject of academic studies in recent years. In this study, it is aimed to test the existence of bubbles in the prices of gold, silver, platinum and palladium mines by GSADF test. Precious metals traded in Borsa İstanbul's Precious Metals Market were included in the analysis. Daily data of gold, silver and platinum mines were used between January 2011 and June 2019 and daily data of palladium mines were used between January 2014 and June 2019.

Keywords: Precious Metals, Price Bubble, GSADF

JEL Codes: C32, G12, G17, L61

* Tarsus Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, ekonomisyen@yahoo.com

** Yozgat Bozok Üniversitesi, Akdağmadeni MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, ozgur.kocbulut@bozok.edu.tr

MALİYET YAPIŞKANLIĞI: BİST İMALAT SEKTÖRÜNÜN ÇEŞİTLİ ALT SEKTÖRLERİNDE BİR UYGULAMA

Prof. Dr. Haluk BENGÜ*
Öğr. Gör. Can FİDANCAN**

ÖZ

Maliyet davranışı ile ilgili teorik yaklaşımlar, geleneksel maliyet davranışı çerçevesinde, maliyetlerin faaliyet artış ve azalışına aynı derecede simetrik bir şekilde tepki verdiği yönündedir. Buna karşılık olarak ampirik çalışmalarda, maliyetlerde faaliyetler arttıkça meydana gelen artışlar ile faaliyetler azaldıkça meydana gelen azalışın aynı oranda gerçekleşmediğini bunların asimetrik bir şekilde gerçekleştiğine ilişkin bulgulara rastlanmaktadır. Bu çalışmada maliyet yapışkanlığını test etmek amacıyla BIST imalat sektörünün çeşitli alt sektörleri ayrı ayrı ve karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Zaman serisi ve yatay kesit verilerinin bir arada ele alındığı panel veri analizinin diğer ekonometrik yöntemlere göre daha fazla bilgi sağlayabilmesi sebebiyle panel veri analiz yönteminden yararlanılan bu çalışmanın analiz dönemi 2009 – 2018 olarak belirlenmiş ve çeyrek frekanstaki verilerden yararlanılmıştır. Çalışma satışlar ile satışların maliyeti, satışlar ile pazarlama satış ve dağıtım giderleri ve satışlar ile genel yönetim giderlerinin dahil edildiği üç farklı model çerçevesinde incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maliyet, Maliyet Yapışkanlığı, Asimetrik Maliyet Davranışı

JEL Kodları: M40, M41, M49

COST STICKNESS: AN PRACTICE IN THE VARIOUS SUB-SECTORS OF THE BIST MANUFACTURING SECTOR

ABSTRACT

Theoretical approaches regarding cost behavior assume that costs react in an equally symmetrical manner to both increase and decrease of activity within the framework of traditional cost behavior. Nevertheless, empirical studies reveal an asymmetric cost behavior which can be defined as increase and the decrease of activities do not occur at the same percentage, and that these are realized asymmetrically. In this study, several sub-sectors of BIST manufacturing sector are examined separately and comparatively with the aim of testing the validity of cost stickiness. Since the panel data analysis, with which time-series and cross-sectional data are dealt, could provide more information than other econometric methods, the panel data analysis method is employed in this study with analysis period spanning from 2009 to 2018 utilizing a dataset on a quarterly basis. The analyses are conducted on a framework of three different models, which include sales and cost of sales; sales and sales and marketing, sales, and distribution expenses; sales and general administrative expenses, respectively.

Keywords: Cost, Cost Stickiness, Asymmetric Cost Behaviour

JEL Codes: M40, M41, M49

* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, hbengu@ohu.edu.tr

** Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Ulukışla Meslek Yüksek Okulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü, canfidancan@ohu.edu.tr

FİNANSAL ANALİZ: FİNANSAL SIKINTILI FİRMA UYGULAMASI

Dr. Öğr. Üyesi Arzu ŞAHİN*

ÖZ

Çeşitli pratik ancak genelleştirici finansal performans ölçüm yöntemleri ve yaklaşımları şirkete özgü faktörleri göz ardı edebilmektedir. Buna rağmen firma bazında yapılan detaylı bir finansal analiz, firmaya özgü finansal ve finansal olmayan özellikleri, sektörel ve ekonomik faktörler ile harmanlayarak şirketin finansal durumunu ortaya koymaktadır. Vaka çalışması niteliğinde olan bu çalışma temel finansal analiz tekniklerini kullanarak detaylı ve uzun dönemli bir finansal analiz örneği sunmayı amaçlamaktadır. Borsa İstanbul'da listelenen finansal sıkıntılı bir şirket için yapılan finansal analiz değerlendirmelerinde, 2007-2018 yıllarına ait finansal tablolar ve dipnotlar kullanılmış ve gerektiğinde 1998-2006 yılları finansal verilerine başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Analiz, Finansal Sıkıntı, Borsa İstanbul*

JEL Kodları: *G30, G32*

FINANCIAL ANALYSIS: FINANCIALLY DISTRESSED FIRM APPLICATION

ABSTRACT

A variety of practical but generalizing financial performance measurement methods and approaches may ignore company-specific factors. However, a detailed financial analysis on a firm basis reveals the financial situation of the company by blending the company-specific financial and non-financial characteristics with the sectoral and economic factors. This study that is in the form of a case study, aims to present a detailed and long-term example of financial analysis using basic financial analysis techniques. In the financial analysis evaluations made for a financially distressed company listed on Borsa İstanbul, the financial statements and footnotes for the years 2007-2018 were used and, when necessary, the financial data for 1998-2006 were utilized.

Keywords: *Financial Analysis, Financial Distress, Istanbul Stock Exchange*

JEL Codes: *G30, G32*

* Uluslararası Ticaret ve Finans Bölümü, Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, İşletme Fakültesi, asahin@adanabtu.edu.tr

İÇ KONTROL KAVRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİ: BİR ARGÜMAN ÇALIŞMASI

Öğr. Gör. Kemal NALÇIN*
Prof. Dr. Fehmi KARASİOĞLU**

ÖZ

Günümüzde iç kontrol kavramı üzerine ittifak edilen tanımlardan biri, Treadway Komisyonunun bir oluşumu olan “Committee of Sponsoring Organizations (COSO)” tarafından yapılmıştır. Bu tanıma göre İç Kontrol, kurumun yönetim kurulu, üst yönetim ve diğer personeli tarafından etkilenen ve operasyonların etkinliği ve verimliliği, finansal raporlamanın güvenilirliği, yasa ve mevzuata uyumu hakkında makul bir güvence sağlamak amacıyla dizayn edilmiş bir süreçtir. İç kontrol kavramı diğer birçok kavram gibi anlaşılması, onu oluşturan şartların açığa çıkarılmasıyla mümkün olacaktır. Argümantasyon tekniğinin benimseneceği bu çalışmada tanımı üzerinde hemen hemen tüm otoritelerin ittifak ettiği bu kavramın tarihsel süreç içinde geçirdiği değişimin dinamik bir analizi yapılmaya çalışılacaktır. Bunun için kavramın tarihsel bağlamı literatürdeki temel metinler üzerinden dönemin siyasi, ekonomik ve kültürel koşulları da dikkate alınarak mukayeseli bir şekilde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İç Kontrol, Argümantasyon, Denetim

JEL Kodları: M42

HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF INTERNAL CONTROL: AN ARGUMENT STUDY

ABSTRACT

Today, one of the definitions of the concept of internal control is made by the Committee of Sponsoring Organizations (COSO), which is an organization of the Treadway Commission. According to this definition, Internal Control is a process that is affected by the board of directors, senior management and other personnel of the organization and designed to provide reasonable assurance about the efficiency and efficiency of operations, the reliability of financial reporting, and compliance with laws and regulations. The concept of internal control, like many other concepts, will be understandable by revealing the conditions that constitute it. In this study, where the argumentation technique will be adopted, it will be tried to make a dynamic analysis of the change during the historical process of this concept, which of definition is accepted by almost all authorities. For this, the historical context of the concept will be discussed in a comparative manner by taking into consideration the political, economic and cultural conditions of the period through the basic texts in the literature.

Keywords: Internal Control, Argumentation, Auditing

JEL Codes: M42

* Sakarya Uygulamaları Bilimler Üniversitesi, Ferizli MYO

** Selçuk Üniversitesi, İİBF

**KYOTO PROTOKOLÜNDEN PARİS ANLAŞMASINA EMİSYON PİYASALARININ
GELİŞİMİ VE TÜRKİYE İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ****Habib YOUSEF AZARI***
Öğr. Gör. Kemal NALÇIN****ÖZ**

Endüstri devrimi ile beraber artan teknoloji yoğun üretim biçimi sera gazı emisyonlarını arttırarak küresel iklim değişikliğine sebep olmuştur. Son zamanlarda görünürlüğü artan iklim değişikliği, yakın gelecekte insanoğlunun mücadele etmek zorunda olacağı bir tehdit olacaktır. Bu sebeple iklim değişikliğiyle mücadele etmek insanoğlunun ortak sorumluluğudur. Bu mücadeleye yönelik uluslararası kuruluşlar tarafından iklim değişikliğiyle mücadele için Birleşmiş Milletler Çevre Sözleşmesi (BMİDÇS) oluşturulmuştur. Bu sözleşme zamanla Kyoto Protokolü, Paris Anlaşması gibi çeşitli eylem planlarını kapsayan girişimlere ön ayak olmuştur. Kyoto Protokolüyle (KP) iklim değişikliği ile mücadelede esneklik mekanizmalarında proje ve piyasa tabanlı çözümlere yer verilmiştir. Bu mekanizmalar temiz kalkınma mekanizması (CDM), Ortak Yürütme (JI), emisyon ticareti (ET) olarak adlandırılmıştır.

Bu çalışmada, Kyoto Protokolünden Paris Anlaşmasına dünyadaki emisyon ticareti uygulamaları, emisyon ticaretinde kullanılan araçlar, emisyon türev araçları ve uygulanan karbon ticaret sistemleri ele alınacaktır. Ayrıca, Türkiye’de gönüllü emisyon ticareti ve piyasasının büyüklüğü incelenecek ve Kyoto protokolü ve Paris Anlaşmasının esneklik mekanizmalarına hazırlık yapmak için zorunlu emisyon ticareti sisteminin oluşturulmasına yönelik mikro düzeyde bir öneri geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Karbon Emisyon Piyasaları, Emisyon Ticareti, Kyoto Protokolü

JEL Kodları: G19

**DEVELOPMENT OF EMISSIONS MARKETS FROM THE KYOTO PROTOCOL TO
THE PARIS AGREEMENT: A MODEL PROPOSAL FOR TURKEY****ABSTRACT**

With the industrial revolution, increasing technology-intensive production style has increased greenhouse gas emissions and caused global climate change. Climate change, whose visibility has recently increased, will be a threat that mankind will have to fight in the near future. Therefore, it is the common responsibility of mankind to combat climate change. United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) has been established by international organizations to combat climate change. Over time, this convention led to initiatives involving various action plans such as the Kyoto Protocol and the Paris Agreement. With the Kyoto Protocol (KP), project and market-based solutions from the flexibility mechanisms in combating climate change were included. These mechanisms are called clean development mechanism (CDM), Joint Executive (JI), emission trading (ET).

In this study, emissions trading practices, instrument used in emission trade, emission derivatives and carbon trading systems applied from Kyoto Protocol to Paris Agreement will be examined. The voluntary emissions trading and the size of market’s in Turkey will be examined and a micro-level proposal will be developed for the establishment of a mandatory emission trading system to prepare for the flexibility mechanisms of the Kyoto Protocol and the Paris Agreement.

Keywords: Carbon Emission Markets, Emission Trading, Kyoto Protocol

JEL Codes: G19

* Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme ABD Doktora Öğrencisi

** Sakarya Uygulamaları Bilimler Üniversitesi, Ferizli MYO

DENETİMİN GELECEĞİ: ENDÜSTRİ 4.0'IN ETKİSİNDE DENETİMİN YENİDEN DİZAYNI

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk DEMİRKOL*
Öğr. Gör. Abdulrezzak İKVAN**

ÖZ

Teknolojik gelişmelerin baş döndürücü bir hızla yaşandığı günümüzde tüm bilimlerde olduğu gibi denetim biliminin de bu gelişmelerden etkilendiği ve buna bağlı olarak gecikmeli de olsa değişim ve dönüşümler yaşadığı görülmektedir. Avrupa'dan başlayıp Amerika ve diğer ülkelere yayılan ve günümüz teknolojik gelişmelerin son evresini temsil eden endüstri 4.0 olgusu altı ilke çerçevesinde tasarlanıp uygulanmaktadır. Bu ilkeler birlikte çalışabilirlik, sanallaştırma, yerelleşme, gerçek zamanlı yetenek, hizmet oryantasyonu ve modülerlik olarak ifade edilmektedir. Endüstri 4.0'ın sağladığı temel amaçlarından biri de işletme bilimini kapsayan lojistik, üretim, pazarlama, muhasebe, insan kaynakları gibi tüm iş fonksiyonları arasındaki değer zincirlerinin esnekliğini sağlayarak şeffaflaşma sürecine katkılar sunmaktır. Teknolojik ilerlemelere bağlı olarak denetim faaliyetlerinin de yeni nesil uygulamalar çerçevesinde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Denetime ilişkin kapsamlı kanıtların toplanması, sürecin otomatikleştirilmesi, denetimin güvenliği ve kalitesini yükseltmek amacıyla kapsamlı, eş zamanlı ve doğru bilgilerin elde edilmesi gibi faaliyetlerde teknolojiden azami ölçüde faydalanılmalıdır. Endüstri 4.0 teknolojisinin depoladığı, aktardığı ve analiz ettiği bilgilerden denetim faaliyetleri süreçlerinde de yararlanılması denetimin güvenilirliğine, gerçekliğine, kullanılabilirliğine önemli katkılar sağlayacak bu sayede hata ve hileler en az düzeyde oluşacaktır. Bu durum tüm taraflar açısından sürecin şeffaflaşmasına, dolayısıyla denetim faaliyetlerinin zaman ve maliyet tasarrufu sağlamasına zemin oluşturacaktır. Endüstri 4.0 olgusunun temel mantığı tüm işlem süreçlerinin bir bütün halinde eş zamanlı olarak yürütülmesidir. Bu durum karmaşık bir sistemde sağlıklı kararların alınması için daha fazla bilgi ve imkana ihtiyaç duymaktadır. Çalışma kapsamında Endüstri 4.0 sistemi denetim süreci çerçevesinde değerlendirilmiş ve sistem olanaklarının denetim sürecine etkileri incelenmiştir. Endüstri 4.0 eş zamanlı veri sağlama, paydaşlara verileri dağıtma, kanıtların çeşitliliği ve sayısı, analitik prosedürlerin içeriği, dış teyitler gibi birçok konuda değişim ve gelişime neden olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Denetim, Şeffaflık.

JEL Kodları: L69, M42, M40

* Harran Üniversitesi, ofdemirkol@harran.edu.tr

** Adıyaman Üniversitesi, aikvan@adiyaman.edu.tr

**THE FUTURE OF AUDITING: RE-DESIGN OF AUDITING IN THE EFFECT OF
INDUSTRY 4.0****ABSTRACT**

As in all sciences, technological developments are experiencing a dizzying speed, and it is observed that the science of control is affected by these developments, and consequently, even if it is delayed, changes and transformations are experienced. The phenomenon of industry 4.0, starting from Europe and spreading to the United States and other countries and representing the last stage of technological developments, is designed and implemented within the framework of six principles. These principles are expressed as interoperability, virtualization, localization, real-time capability, service orientation and modularity. One of the main objectives of Industry 4.0 is to contribute to the process of transparency by providing the flexibility of value chains between all business functions such as logistics, production, marketing, accounting, human resources, covering business science. Depending on technological advances, the audit activities should be rearranged within the framework of new generation applications. Technology should be maximized in activities such as gathering comprehensive evidence for the audit, automating the process, and obtaining comprehensive, concurrent and accurate information to improve the safety and quality of the audit. Utilizing the information stored, transmitted and analyzed by Industry 4.0 technology in the audit activities processes will make significant contributions to the reliability, authenticity, and usability of the audit, thus minimizing errors and frauds. This will create a basis for the transparency of the process for all parties and therefore the time and cost savings of the audit activities. The basic logic of the Industry 4.0 phenomenon is that all processing processes are carried out simultaneously as a whole. This situation requires more information and opportunities to make healthy decisions in a complex system. Within the scope of the study, the Industry 4.0 system was evaluated within the framework of the audit process and the effects of the system facilities on the audit process were examined. Industry 4.0 will lead to changes and improvements in many aspects, such as providing concurrent data, disseminating data to stakeholders, the variety and number of evidence, the content of analytical procedures, external confirmations.

Keywords: *Industry 4.0, Audit, Transparency.*

JEL Codes: *L69, M42, M40*

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN SAĞLANMASINDA MALİYET MUHASEBESİNİN ROLÜ

Doç. Dr. Şükran GÜNGÖR TANÇ*
Öğr. Gör. Fatih EKİNER**

ÖZ

Günümüzde kurumlar buldukları piyasada varlığını sürdürebilmek, rakiplere karşı rekabet üstünlüğü elde edebilmek ve rekabet üstünlüğünü sürdürebilmek için ekonomik, çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği sağlamak zorundadırlar. Kurumların ayakta kalabilmeleri ve yaşamını devam ettirebilmeleri için kar elde etmeleri gerekmekte, kar elde etmeleri için de yatırımcıya ihtiyaç duymaktadır. Değişen global koşullarla birlikte yatırımcılar kurumların çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliğini raporlar şeklinde sunulmasını istemektedir. Yatırımcılar, yatırım yapacakları kurumların sürdürülebilirlik raporlarını inceleyerek karar vermektedir. Kurumlar ekonomik çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği sağlamak için belli başlı maliyetlere katlanmak zorunda kalmaktadır. Nihai amacı kar elde etmek olan kurumlar maliyetlerin hesaplanması noktasında maliyet muhasebesine ihtiyaç duyacaklardır. Kurumların katlanacağı maliyet elde edilecek olan gelirden yüksek veya düşük olması durumunda işletmelerin yol haritası buna göre şekillenecektir. Bu da kurumsal sürdürülebilirliğin sağlanmasında maliyet muhasebesinin ağırlığını ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada kurumsal sürdürülebilirliğe ilişkin kavramların açıklanması sürdürülebilirlik raporlarının hakkında bilgi verilmesi ve sürdürülebilirlik kapsamında doğacak olan maliyetlerin ve maliyet muhasebesinin rolünün belirtilmesi amaçlanmıştır. Maliyet muhasebesi gerek maliyetlerin belirlenmesi gerekse maliyetlerin dağıtılması konusunda kurumlara yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Kurumsal Sürdürülebilirlik, Maliyet Muhasebesi

JEL Kodları: M10, M10, M41

THE ROLE OF COST ACCOUNTING IN PROVIDING CORPORATE SUSTAINABILITY

ABSTRACT

Today, corporations have to provide economic, environmental and social sustainability in order to survive in the market, to gain competitive advantage over competitors and to maintain competitive advantage. In order for companies to survive and survive, they need to make a profit, and they need an investor to make a profit. With changing global conditions, investors want to report on the environmental, economic and social sustainability of corporations. Investors make decisions by examining the sustainability reports of the institutions they will invest in. Institutions have to bear certain costs to ensure economic environmental and social sustainability. Corporations whose ultimate goal is to make a profit will need cost accounting for calculating costs. If the cost to be incurred by the institutions is higher or lower than the income, the roadmap of the enterprises will be shaped accordingly. This reveals the importance of cost accounting in ensuring corporate sustainability.

In this study, it is aimed to explain the concepts related to corporate sustainability, to give information about sustainability reports and to explain the role of costs and cost accounting that will arise within the scope of sustainability. Cost accounting helps organizations to determine costs and distribute costs.

Keywords: Sustainability, Corporate Sustainability, Cost Accounting

JEL Codes: M10, M10, M41

* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, sukrangungortanc@gmail.com

** Şırnak Üniversitesi Silopi Meslek Yüksekokulu, fekinler@hotmail.com

**TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTELERİN MİSYON - VİZYON İFADELERİNDEN
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK FARKINDALIK ÖLÇÜMÜ**

Prof. Dr. Saime ÖNCE*
Araş. Gör. Gülşen ÇAVUŞ**
Mehtap ALTUNEL***
Araş. Gör. Enes ÖZCAN****
Sülbiye YUSUFOĞLU*****

ÖZ

Günümüzde nüfus artışı, kentleşme, göçler ile birlikte ihtiyaçların giderek arttığı; kaynakların ise ihtiyaçlarla ters orantılı şekilde azalması sürdürülebilirlik kavramının önemini artırmıştır. Üniversitelerinde toplumda öncü bir rol üstlenmesi göz önünde bulundurularak sürdürülebilirlik konusunda farkındalık düzeyinin ölçülmesi paydaşlar açısından önemlilik arz etmektedir. Üniversiteler tarafından yapılan gönüllü sürdürülebilirlik raporları henüz başlangıç aşamasında bile değilken misyon ve vizyon ifadelerinin sürdürülebilirlik farkındalığı açısından ölçülmesi konuya dikkat çekmek adına önemli bir adım olacaktır. Bu kapsamda Türkiye'de 2018 yılı itibariyle faaliyette olan üniversitelerin misyon ve vizyon ifadeleri, sürdürülebilirliğin üç boyutu(sosyal, çevresel, ekonomik) ve çalışmanın eğitim sektöründe sürdürülmesi nedeniyle eğitim boyutu da eklenerek Türkiye'deki üniversitelerin sürdürülebilirlik farkındalığının ölçülmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda öncelikle Yükseköğretim Kurulu sayfasından 2018 yılı itibariyle faaliyette olan üniversitelerin bir listesi oluşturulmuştur. Ardından 2018 yılı dikkate alınarak üniversitelerin misyon ve vizyon beyanlarının elde edileceği kaynakların sıralaması yapılmıştır. Bu doğrultuda kamu üniversiteleri için sırasıyla faaliyet raporu, web siteleri ve stratejik plan dikkate alınarak misyon ve vizyon beyanları; vakıf üniversiteleri için ise sırasıyla kurum iç değerlendirme raporu ve web sitesi dikkate alınarak misyon ve vizyon ifadelerinden çalışma evreni oluşturulmuştur. Bu çalışma evreni kapsamında sürdürülebilirliğin üç boyutunun yanı sıra eğitim boyutu da dikkate alınarak sürdürülebilirliğin farkındalığına ilişkin anahtar kelimelerden oluşan sözlük oluşturulmuştur. Tüm bu çerçevede nitel araştırma yapılmış ve nitel araştırma sonucunda üniversitelerin sürdürülebilirlik boyutlarını ne düzeyde farkında olduklarına ilişkin sonuçlar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Üniversite, Misyon, Vizyon

JEL Kodları: M40, Q01

* Prof.Dr., Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, sonce@anadolu.edu.tr

** Araş.Gör., Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, gulsencavus@anadolu.edu.tr

*** Doktora Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Muhasebe Bilim Dalı, altunelmehtapp@gmail.com

**** Araş. Gör. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, enes.ozcan@bilecik.edu.tr

***** İç Denetçi, Anadolu Üniversitesi, syusufoglu@anadolu.edu.tr

MEASUREMENT OF SUSTAINABILITY AWARENESS OF THE MISSION - VISION STATEMENTS OF UNIVERSITIES IN TURKEY

ABSTRACT

Nowadays, increasing needs association with population growth, urbanization, migration; and the fact that resources decreased inversely with the needs increased the importance of the concept of sustainability. Considering the pioneering role in the society in universities, it is important for stakeholders to measure the level of awareness about sustainability. While the voluntary sustainability reports prepared by universities are not even at the beginning, measuring mission and vision statements in terms of sustainability awareness will be an important step to draw attention to the issue. In this context, mission and vision statements of the universities in operation by year of 2018 in Turkey, considering the three dimensions of sustainability (social, environmental, economic) and by adding the training dimension due to sustaining the education sector, the study aimed to measure the awareness of sustainability of the universities in Turkey.

For the purpose of the study, first of all, a list of the universities in operation by year of 2018 has been created from the Council of Higher Education page. Then the sources of the mission and vision statements of the universities were listed by taking into consideration the year 2018. Accordingly the mission and vision statements are considered for public universities by taking into account the annual report, websites and strategic plan. For the foundation universities, the internal evaluation report and the website of the institution were taken into consideration. Within the scope of this study universe, considering the three dimensions of sustainability as well as the education dimension, a dictionary consisting of keywords related to sustainability awareness was created. In this context, qualitative research was conducted. As a result of the qualitative research, the results related to the degree of awareness of the sustainability dimensions of the universities were revealed.

Keywords: Sustainability, University, Mission, Vision

JEL Codes: M40, Q01

DİJİTAL ÇAĞDA MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMALARI

SMMM Rifat DURUKAN*

ÖZ

Dijital teknolojilerin gelişmesi ve dijital ürünler ile etkileşimde bulunma ve çalışma rekabet etme şekillerimizin de değişmesine neden olmaktadır. Çoğu işletme dijital girişimlerini ön büro çalışmalarına odakladığından, bazı işletmeler dışında finans ve muhasebe işlevini dijital değişimin lideri olarak görmemektedirler.

Muhasebe meslek mensupları işlerini yürütürken sayısız faktörlerin etkisi altında olmalarına rağmen gerek ülkenin gerek işletmelerin ekonomik faaliyetlerinde etkin role sahiptirler. Muhasebe meslek mensupları işlerini yürütürken, yaptıkları işleri değiştiren teknolojiye gelişmeler ile kamuoyunun yeni talepleri ve kurumlar tarafından yapılan düzenlemeler nedeniyle, gelecekte mesleği nasıl yürüteceklerinin merakı içinde mesleki faaliyetlerini yürütmektedirler.

Muhasebe mesleğinin yeniden düzenlenmesine yol açan başlıca etken, küreselleşmeye bağlı olarak uluslararası yatırımlardaki artıştır. Yatırımcılar kararlarını alırken, büyük ölçüde finansal tablolarla yer alan bilgilerden yararlanırlar. Gerek yatırımcılar gerek işletmelerde yönetsel kararları almaktan sorumlu olan bireyler, kararlarında temel olarak kullandıkları bilginin güvenilirliğini arttırmaya yardımcı olması için bağımsız denetçiler ve bağımsız çalışan diğer muhasebe meslek mensupları tarafından sunulan güvence hizmetlerinden yararlanmaktadır.

Büyük şirketler, dijitalleşmenin avantajlarını finans ve muhasebeyi dış kaynaklardan ve açık deniz servis sağlayıcıları ile ortak servislerden faydalanarak kullanmaktadır. Dijital verileri kullanarak muhasebe ve finans araştırmalarından maliyet tasarrufu elde edilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Çağ, Muhasebe, Finans

JEL Kodları: D14, B4

ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH IN DIGITAL AGE

ABSTRACT

The development of digital technologies and interaction and working with digital products also change the way we compete. Many businesses do not see finance and accounting as the leader of digital change, with the exception of some businesses as they focus their digital initiatives on front desk work.

Although professional accountants are under the influence of numerous factors in carrying out their business, they have an active role in the economic activities of both the country and the enterprises. While the professional accountants carry out their business, they carry out their professional activities with the curiosity of how they will carry out the profession in the future due to the developments in the technology that changes their jobs and the new demands of the public and the arrangements made by the institutions.

The main factor leading to the reorganization of the accounting profession is the increase in international investments due to globalization. When making decisions, investors rely largely on the information contained in the financial statements. Both investors and individuals responsible for making managerial decisions in enterprises benefit from assurance services provided by independent auditors and other professional accountants to help improve the reliability of the information they use as the basis for their decisions.

Large companies use the advantages of digitalization to finance and accounting by outsourcing and partner services with offshore service providers. By using digital data, cost savings can be obtained from accounting and finance research.

Keywords: Digital Age, Accounting, Finance

JEL Codes: D14, B4

* Serbest Muhasebeci Mali Müşavir, durukanrifat@gmail.com

TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI, BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI VE MUHASEBE SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞLERİNDE DURAN VARLIKLAR: Tanıma, Değerleme, Sunum ve Açıklamalar

Doç. Dr. Selçuk YALÇIN*

ÖZ

Duran varlıklar işletme faaliyetlerinin icrasında kullanılan ve bir yıldan uzun süre faydalanılan kıymetlerdir. Ülkemizde muhasebe uygulamaları Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standartları ve Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği / Vergi Usul Kanunu doğrultusunda yapılmaktadır. Bu çalışmada duran varlıkların aktife alınması, raporlama dönemlerinde değerlemesi, amortismanına tabi tutulması, finansal tablolarda sunum ve açıklamaları konuları üç düzenlemeye göre incelenmiştir. Belirtilen durumlar her üç uygulamaya göre açıklanmış ve aralarındaki farklar ortaya konulmuştur. Söz konusu farklar varlığın tanınması, aktife alınması, dönem sonu değerlemeleri, itfa edilmeleri ve bunların muhasebe kayıtlarına alınmalarında ortaya çıkmaktadır. Çalışmada ayrıca standartlar ve Vergi Usul Kanunu hükümleri doğrultusunda yapılan işlemlerin uyumlaştırılması konuları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Duran varlık, Finansal Raporlama Standartları, BOBİ FRS, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği.*

JEL Kodları: *M40, M41, M48*

FIXED ASSETS IN TURKISH FINANCIAL REPORTING STANDARDS FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM SIZED ENTITIES AND GENERAL COMMUNIQUE ON ACCOUNTING SYSTEM APPLICATION: Recognition, Valuation, Presentation and Disclosures

ABSTRACT

Fixed assets are assets that are used in the operation of the company and used for more than one year. Accounting practices are made in accordance with Turkish Accounting Standards / Turkish Financial Reporting Standards, Financial Reporting Standard for Large and Medium sized Entities and General Communiques on Accounting System Application Turkish Tax Procedure Law in our country. In this study, taking non-current assets among the assets, amortization, valuation in the reporting periods, presentation and explanations in the financial statements according to the three regulations are examined. The stated cases are explained according to all three regulations, and the differences between them are presented. These differences arise from the recognition of the asset, taking it among the assets, end-of-year valuation of assets, amortization, presentation and disclosures. Furthermore, the accommodation of the procedures in line with the standards and the provisions of the Turkish Tax Procedure Law were addressed.

Keywords: *Fixed assets, Financial Reporting Standards, Financial Reporting Standard for Large and Medium Sized Entities, General Communiques on Accounting System Application.*

JEL Codes: *M40, M41, M48*

* Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya Uygulamalı Bilimler Fakültesi Muhasebe Bölümü

**FOTOVOLTAİK SİSTEMLE ELEKTRİK ÜRETEEN İŞLETMELERİN MUHASEBE VE
FİNANSMAN SORUNLARI: ISPARTA İLİ ARAŞTIRMASI**

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif ALTUNAY*
Fehmi ÇAKMAK**

ÖZ

Günümüz dünyasında elektrik enerjisine ihtiyaç gün geçtikte artmaktadır. Elektrik enerjisinin üretiminde kullanılan yöntemler de maliyet, sürdürülebilirlik ve çevresel etkileri nedeniyle sorgulanmaktadır. Bu durum yenilenebilir enerji kaynaklarından fotovoltaik sistemle elektrik üretme yöntemine ilgiyi artırmıştır.

Bu çalışmada çevreci bir elektrik enerjisi üretme yöntemi olan fotovoltaik sistemle elektrik üreten işletmelerin muhasebe ve finansman sorunlarının incelenmesi ve çözüm önerileri getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda Isparta ölçeğinde yapılan araştırma sonuçları analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Fotovoltaik Sistem, Muhasebe, Finansman, Isparta
JEL Kodları: K32, M41, O16,

**ACCOUNTING AND FINANCING PROBLEMS OF ELECTRICITY GENERATORS
WITH PHOTOVOLTAIC SYSTEM: ISPARTA RESEARCH****ABSTRACT**

In today's world, the need for electrical energy is increasing day by day. Traditional methods used in the production of electrical energy are questioned because of their cost, sustainability and environmental impact. This situation has increased interest in photovoltaic power generation from renewable energy sources.

The aim of this study is to examine the accounting and financial problems of enterprises producing electricity with a photovoltaic system which is an environmentalist system and to propose solutions. In this context, the results of the research on the Isparta scale were analyzed and interpreted.

Keywords: Renewable Energy, Photovoltaic System, Accounting, Finance, Isparta
JEL Codes: K32, M41, O16

* Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, mehmetaltunay@sdu.edu.tr

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yenilenebilir Enerji Ana Bilim Dalı,

MUHASEBE BİLİMİNİN TOPLUMSAL GELİŞİME KATKISI BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN KAYIT DIŐILIK SORUNU VE EKONOMİK BÜYÜME İLE İLİŞKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Nisa Kıymet ŞAHİN*
Doç. Dr. Utku ALTUNÖZ**

ÖZ

Kayıt dıŐılık, işletmelerin vergi ve sosyal güvenlik prim ödemelerini yerine getirmemeleri gibi nedenlerle işletmelere maliyet avantajı sağlarken karlılıklarını arttırmakta ve piyasada haksız rekabet yaratmaktadır. Bu durum aynı zamanda yasal yükümlüklerini yerine getiren kayıtlı kesimin faaliyet alanını da daraltmaktadır. Vergi kayıp kaçaklarının oluşumunda en önemli etken ticari faaliyetlerin belgelendirilmeyiŐidir. Muhasebe bilgi sisteminin güvenilirliŐi ve muhasebe meslek mensuplarının nitelikleri işletmelerin faaliyetlerinin belgelendirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmada muhasebe biliminin toplumsal gelişime ve ekonomik büyümeye olan katkısı muhasebe bilgi sistemine olan ihtiyaç kapsamında ele alınacaktır. Geniş bir literatür taramasının ardından Türkiye'nin kayıt dıŐılık sorunu, muhasebe bilimi açısından irdelenecek ve Türkiye ekonomisinin büyümesine olan etkileri ekonometrik analiz ile test edilecektir. 1988-2018 yıllar arasında yapılacak ekonometrik analizde regresyon ve Granger nedensellik yöntemleri kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Bilimi, KayıtdıŐılık, Vergi Kayıpları, Granger

JEL Kodları: M41, M49, C59.

CONTRIBUTION TO SOCIAL DEVELOPMENT OF ACCOUNTING SCIENCE IN THE CONTEXT OF TURKEY'S INFORMALITY ISSUES AND THE RELATIONSHIP WITH THE ECONOMIC GROWTH

ABSTRACT

Informality increases the profitability of enterprises and causes unfair competition in the market while providing cost advantages to enterprises due to reasons such as tax and social security premium payments. This situation also narrows the scope of activity of the registered sector that fulfills its legal obligations. The most important factor in the formation of tax losses is the lack of documentation of commercial activities. The reliability of the accounting information system and the qualifications of professional accountants play an important role in documenting the activities of enterprises.

In this study, the contribution of accounting science to social development and economic growth will be discussed within the scope of the need for accounting information system. After an extensive literature review of Turkey's informality issue will be discussed in terms of accounting science and its effects on the growth of Turkey's economy will be tested by econometric analysis. In the econometric analysis between 1988-2018, regression and Granger causality methods will be used.

Keywords: Accounting Science, Informality, Tax Losses, Granger.

JEL Codes: M41, M49, C59.

* Balıkesir Üniversitesi, nisasahin@balikesir.edu.tr

** Sinop Üniversitesi, utkual@hotmail.com

MALİYET BEDELİNDEN GERÇEĞE UYGUN DEĞERE, MUHASEBE VE DENETİMDE DEĞERLEME SORUNUNA RETROSPEKTİF BİR BAKIŞ: “DOĞRU” TERCİH HANGİSİ?**Dr. Öğr. Üyesi Hakan SELDÜZ*****ÖZ**

Muhasebede hesaplama ve kayıt; denetimde ise hata veya hile tespiti açılarından değerlendirme konusu büyük önem arz etmektedir. Her finansal skandal veya krizin ardından değerlendirme yöntemlerinin rolü de tartışılmakta; konjonktüre uygun olduğu ileri sürülen bazı yeni değerlendirme yöntemleri önerilmekte veya mevcut bazı değerlendirme yöntemleri yeniden gündeme getirilmektedir. 1990’lı yıllarda yaşanan skandalların ardından finansal tabloların güvenilirliğini artıracak söylemiyle yaygınlaştırılan gerçeğe uygun değerlendirme, bazı yazarlar tarafından 2008-2009 küresel ekonomik krizini tetiklediği söylenen finansal krizin önde gelen muhasebe temelli sebeplerinden biri ve bir finansal manipülasyon aracı olarak gösterilmektedir. Buna rağmen gerçeğe uygun değerlendirme yasal ve teknik düzenlemelerde yer almaya devam etmekte ve teşvik edilmektedir. Türkiye özelinde ise 2018 sonu itibarıyla ÜFE ve TÜFE’nin sırasıyla %30 ve %20’ler düzeyinde gerçekleşmesi değerlendirme yönteminin önemini artırmaktadır. Bu çalışmada, ilgili yasal ve teknik düzenlemelerde tanımlanan değerlendirme yöntemleri, finansal tabloların güvenilirliği ekseninde muhasebe ve denetimin ihtiyaçları, amaçları ve işlevleri açısından ele alınarak özetlenmiştir. Farklı yöntemlerin farklı durumlardaki avantaj ve dezavantajları açıklanarak geçmişe ait örnekler üzerinden özellikle günümüz koşulları altında hangi yöntemlerin gerçekçilik ve güvenilirlik anlamında uygun tercihler olabileceği yönünde çıkarımlar önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerleme, Değerleme yöntemleri, Finansal krizler, Finansal manipülasyonlar, Gerçeğe uygun değer.

JEL Kodları: M41, M42, M48.

A RETROSPECTIVE REVIEW ON VALUATION PROBLEM IN ACCOUNTING AND AUDITING, FROM COST VALUE TO FAIR VALUE: WHICH ONE IS THE “RIGHT” CHOICE?**ABSTRACT**

Valuation subject has great importance on accounting in terms of calculating and registering; and on auditing in terms of detecting errors or frauds. The role of valuation methods is also being discussed after each financial scandal or crisis; some new valuation methods which are allegedly appropriate to conjuncture are proposed or some present valuation methods are brought forward once again. Fair value, which had been popularized after the scandals of 1990s by expressing that it would have increased reliability of financial statements, is argued as one of the prominent accounting based causes of the financial crisis, which is said to have triggered the global economic crisis of 2008-2009, and is shown as a financial manipulation tool. However, fair value is still being involved in legislative and technical regulations and promoted. As for specific to Turkey, occurrence of PPI and CPI rates 30% and 20% respectively by the end of 2018 is increasing the importance of valuation methods. In this study, the valuation methods which are defined in related legislative and technical regulations are summarized by discussing needs, objectives and functions of both accounting and auditing on the axis of financial statements’ reliability. Implications are proposed about which methods might be appropriate choices especially for current conditions in terms of realism and reliability by explaining advantages and disadvantages of different methods in different situations over previous examples.

Keywords: Valuation, Valuation methods, Financial crises, Financial manipulations, Fair value.

JEL Codes: C13, M42, M48.

* Aksaray Üniversitesi, hakanselduz@aksaray.edu.tr

ÇALIŞMA SERMAYESİ YÖNETİMİ VE FİRMA PERFORMANSI İLİŞKİSİ: BORSA İSTANBUL TEKNOLOJİ SEKTÖRÜ FİRMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur TARAKCIOĞLU ALTINAY*

Doç Dr. Feyyaz ZEREN

Doç. Dr. Bilge Leyli ELİTAŞ

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Borsa İstanbul'da (BIST) teknoloji sektöründe faaliyet gösteren 16 adet bilişim ve 1 adet savunma firması olmak üzere toplam 17 adet firmanın çalışma sermayesi yönetimi ile firma performansı ilişkisini incelemektir. Bu amaçla ilgili firmaların 2010–2018 dönemini kapsayan finansal verileri kullanılmıştır. Çalışma sermayesi nakit döngüsü ile ölçülmüştür. Firma performansı ölçümünde ise FVÖK/Toplam Varlıklar oranı kullanılmıştır. Ampirik analizlerde panel data yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre ilgili firmaların çalışma sermayesi tutarındaki artış (azalışların) firma performansını ne yönde etkilediği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Sermayesi Yönetimi, Firma Performansı, Nakit Döngüsü, Panel Veri Analizi, Teknoloji Sektörü.

JEL Kodları: L25, G32, C33

THE RELATIONSHIP BETWEEN WORKING CAPITAL MANAGEMENT AND FIRM PERFORMANCE: AN ANALYSIS ON TECHNOLOGY SECTOR FIRMS LISTED IN BORSA ISTANBUL

ABSTRACT

The aim of this study is to analyze the relationship between working capital management and firm performance for the technology sector companies listed in Borsa Istanbul (BIST). For this purpose, 17 technology sector firms listed at the stock exchange in Borsa Istanbul (BIST) between the years 2010-2018 are analyzed by using panel data analysis. As a measure of working capital management cash conversion cycle is used. In addition, EBIT (Earnings Before Interest and Tax/Total Assets is used as a measure of firm performance. the empirical analysis, increase (decrease) of firms' working capital amount's affect on firm performance. The study aims to examine the impacts of working capital indicators on firm performance.

Keywords: Working Capital Management, Firm Performance, Cash Conversion Cycle (CCC), Panel Data Analysis, Technology Sector.

JEL Codes: L25, G32, C33

* Uşak Üniversitesi, aysenur.altinay@usak.edu.tr

** Yalova Üniversitesi, fzeren@sakarya.edu.tr

*** Yalova Üniversitesi, bilgeleyli@gmail.com

**YAPISAL KIRILMALAR ALTINDA ASİMETRİK BİLGİNİN HİSSE SENEDİ GETİRİ
OYNAKLIĞINA ETKİSİ: BİST 100 ENDEKSİ'NDE BİR UYGULAMA****Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA*****Doç. Dr. Eşref Savaş BAŞÇI******Öğr. Gör. Selim GÜNGÖR*******ÖZ**

Literatürde, varlık getirilerinin ve oynaklıklarının kötü haberlere iyi haberlerden daha farklı tepkiler verdiği, özellikle negatif bir şokun, getiri ve oynaklık üzerinde aynı büyüklükteki pozitif bir şoktan daha güçlü bir etkiye sahip olduğuna yönelik çeşitli bulgular elde edilmiştir. Bu kapsamda, hisse senedi piyasa oynaklıklarının doğru ve tutarlı bir şekilde tahmin edilmesi risk yönetimi ve varlık fiyatlama modelleri açısından büyük önem arz etmektedir. Asimetrik bilginin hisse senedi piyasa oynaklıkları üzerindeki etkisinin önceden tahmin edilmesi yatırımcılar ve risk yöneticilere karar alma sürecinde kolaylık sağlayacaktır. Bu bakış açısıyla çalışmanın amacı, asimetrik bilginin hisse senedi getiri oynaklığı üzerindeki etkisini serilerdeki yapısal kırılmaları da dikkate alarak ARFIMA-FIGARCH tipi ikili uzun hafıza modelleriyle tespit etmektir. Çalışmada, bağımlı değişkeni temsilen BİST 100 Endeksi'nin 02.01.2010-31.05.2019 dönemine ilişkin günlük kapanış fiyatları, bağımsız değişkeni temsilen ise ilgili endeksin günlük amivest likidite oranı ile alım satım fiyat yayılımı değerleri dikkate alınacaktır. Çalışmada öncelikle serilerin durağanlığı Carrion-i ve Silvestre (2009)'nin çoklu yapısal kırılmalı birim kök testiyle araştırılacak, daha sonra hisse senedi getirisine ilişkin en uygun ARFIMA modeli belirlenecektir. Çalışmada son olarak, birim kök testinden elde edilen yapısal kırılmalar da modele dâhil edilerek en uygun ikili uzun hafıza modelleriyle asimetrik bilginin hisse senedi getiri oynaklığı üzerindeki etkisi araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Asimetrik Bilgi, Hisse Senedi Getiri Oynaklığı, İkili Uzun Hafıza Modelleri, BİST 100 Endeksi.*

JEL Kodları: *C58, G14, G17.*

* Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, suleymanserdar.karaca@gop.edu.tr

** Hitit Üniversitesi, İİBF, Bankacılık ve Finans Bölümü, esavasbasci@hitit.edu.tr

*** Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Reşadiye MYO, Dış Ticaret Bölümü, selim.gungor@gop.edu.tr

THE IMPACT OF ASYMMETRIC INFORMATION ON STOCK RETURN VOLATILITY UNDER STRUCTURAL BREAKS: AN APPLICATION ON BIST 100 INDEX

ABSTRACT

In the literature, various findings have been obtained that asset returns and volatilities react differently to bad news than good news, in particular that a negative shock has a stronger effect on return and volatility than a positive shock of the same magnitude. In this context, accurate and consistent estimation of stock market volatilities is crucial for risk management and asset pricing models. Predicting the impact of asymmetric information on stock market volatilities will facilitate investors and risk managers in decision-making. From this point of view, the aim of the study is to determine the effect of asymmetric information on stock return volatility by using ARFIMA-FIGARCH type dual long memory models considering the structural breaks in series. In this study, daily closing prices of BIST 100 Index for the period of 02.01.2010-31.05.2019 will be taken into consideration for the dependent variable and daily amivest liquidity ratio and proportional spread values of the related index will be considered for representing the independent variable. In this study, the stationarity of the series will be first investigated by Carrion-i and Silvestre (2009) 's unit root test with Multiple Structural Breaks and then the most appropriate ARFIMA model for stock returns will be determined. Finally, the structural breaks obtained from the unit root test will be included in the model and the effect of asymmetric information on stock return volatility will be investigated with the most suitable dual long memory models.

Keywords: *Asymmetric Information, Stock Return Volatility, Dual Long Memory Models, BIST 100 Index.*

JEL Codes: *C58, G14, G17.*

**ÇEVRE KİRLİLİĞİ İLE MÜCADELEDE KARBON VERGİSİ VE
MUHASEBELEŞTİRİLMESİ ***

Doç. Dr. Baki YILMAZ **
Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN ***
Öğr. Gör. Hakan ALIUSTA ****

ÖZ

Dünya'nın yükselen nüfusu ve sanayi devrimi ile birlikte doğal kaynakların kullanma oranı da hızla artmaktadır. Bilinçsizce tüketilen çevresel kaynaklar çevre kirliliğine, doğanın kendini yenileyememesine ve nihayetinde iklim değişikliğine bağlı afetlere neden olmaya başlamıştır. Bu etkiyi azaltmak için alınan uluslararası önlemlerden biriside 1990lı yıllardan beri uygulanan karbon vergisidir.

Çevresel kirliliğe karşı alınan piyasa temelli bu önlem birçok sektörü, kurumu ve birimi etkilediği gibi muhasebe sistemlerinde de değişimleri gerekli kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, çevresel kirliliğin azaltılabilmesi için uygulanan karbon vergisini tartışmak, bu verginin yasal mevzuatımız açısından nasıl değerlendirileceğini ve muhasebe sistemimiz içerisine nasıl aktarılacağını örneklerle açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Çevresel Vergiler, Karbon Vergisi

JEL Kodları: F13, G15, H23, M21

CARBON TAX AND ACCOUNTING IN COMBATING ENVIRONMENTAL POLLUTION**ABSTRACT**

With the increasing population of the world and the industrial revolution, the utilization rate of natural resources is increasing rapidly. Unconsciously consumed environmental resources have started to cause environmental pollution, nature's inability to renew itself, and ultimately disasters due to climate change. One of the international measures taken to reduce this impact is the carbon tax imposed since the 1990s.

This market-based measure against environmental pollution affects many sectors, institutions and units as well as accounting systems. The aim of this study is to discuss the carbon tax applied to reduce environmental pollution, to explain how this tax will be evaluated in terms of our legal legislation and how it will be transferred to our accounting system with examples.

Keywords: Global Warming, Climate Change, Environmental Taxes, Carbon Tax

JEL Codes: F13, G15, H23, M21

* Bu çalışma Hakan ALIUSTA'nın Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamlamış olduğu yüksek lisans tezinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

** Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, byilmaz@selcuk.edu.tr

*** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, acan@sakarya.edu.tr

**** Sinop Üniversitesi, Ayancık Meslek Yüksekokulu, haliusta@sinop.edu.tr

ÇEVRESEL DEVLET TEŞVİKLERİNİN TMS 20 STANDARDI KAPSAMINDA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ VE RAPORLANMASI

Cemre YAZICI
Burak BİLGİN
Prof. Dr. Metin SABAN

ÖZ

Dünyada işletmelerin faaliyetleri neticesinde, çevreye verdikleri zararlar bulunmaktadır. Çevresel bilincin artması ile birlikte bu zararların önlenmesi ve telafi edilmesi işletmeler tarafından zorunlu ve ya isteğe bağlı olarak gerçekleştirilmektedir. Devletin işletmelerin çevresel yatırımları ve faaliyetlerini desteklemek için işletmelere sağladığı çeşitli teşvik ve yardım bulunmaktadır.

Devlet teşviklerinin dünya genelinde politik bir araç olarak kullanılması, teşviklerden elde edilen faydaların, doğru ve tutarlı bir şekilde muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Türkiye’de muhasebe standartları kapsamında TMS 20 Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması standardı bilgi kullanıcılarının ihtiyacının giderilmesi amacıyla yürürlüğe girmiştir. Verilen teşviklere baktığımızda, parasal teşvikler, parasal olmayan (aynı) teşvikler, vergi teşvikleri, kefalet ve garanti teşvikleri ve diğer teşvikler olmak üzere sınıflandırılmıştır.

Bu çalışmanın amacı, çevresel amaçlı verilen devlet teşviklerinin bir işletme örneğinde incelenip muhasebeleştirilmesidir. Bu doğrultuda Bartın Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren bir işletmede çevresel teşvikler temel alınarak bir uygulama yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Teşvikler, Devlet Teşvikleri, TMS-20, Finansal Raporlama

JEL Kodları: M40, M41, M48

ACCOUNTING AND REPORTING OF ENVIRONMENTAL GOVERNMENT INCENTIVES UNDER TAS 20

ABSTRACT

There are damages to the environment as a result of the activities of enterprises in the world. With the increase of environmental awareness, the prevention and compensation of these damages are carried out by the enterprises as required and voluntary. There are a number of incentives and incentives provided by government to support environmental investments and activities of enterprises.

There was a need to use government incentives as a political tool worldwide, and the benefits of incentives to be accurately and consistently accounted for and reported. Accounting accounting standards within the context of IAS 20 Government Grants and Disclosure of Government Assistance in Turkey in order to eliminate the need for standard information users entered into force. When we look at the incentives given, monetary incentives are classified as non-monetary (in-kind) incentives, tax incentives, surety and guarantee incentives and other incentives.

The purpose of this study is to examine and account for government incentives given for environmental purposes in a business case. In this respect, an application has been made based on environmental incentives in an enterprise operating in Bartın Organized Industrial Zone.

Keywords: Government Grants, IAS-20, Financial Reporting, Environmental Incentives

JEL Codes: M40, M41, M48

**EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ İLE YATIRIM ARAÇLARI ARASINDAKİ
NEDENSELLİK İLİŞKİSİ: TODA-YAMAMOTO YAKLAŞIMI****Dr. Öğr. Üyesi Samet EVCİ*****ÖZ**

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin beklentileri, hakkında bilgi veren bir endekstir. Endeks, tüketici güven endeksi, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait güven endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesiyle oluşmaktadır. Bu özelliği ile ekonomik güven endeksi, ekonominin gidişatı hakkında bilgi verebilecek öncü göstergeler arasında yer almaktadır. Bu çalışma ile ekonomi güven endeksi ile yatırım araçları arasındaki nedensellik ilişkisinin varlığının araştırılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, çalışmada Ocak 2007-Haziran 2019 dönemlerine ilişkin aylık veriler kullanılarak, ekonomik güven endeksi ile BiST 100, dolar ve altın fiyatları arasındaki ilişkinin varlığı ve yönü Toda-Yamamoto yaklaşımı ile incelenmektedir. Çalışmadan elde edilen bulguların, ekonomik güven endeksinin yatırım araçlarının fiyatlarındaki dalgalanmaları tahmin etmek için öncü bir gösterge olarak kullanılıp kullanılmayacağı hakkında bilgi vermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nedensellik, Toda-Yamamoto, Güven endeksi

JEL Kodları: G10, G41

**THE CAUSALITY RELATIONSHIP BETWEEN THE ECONOMIC CONFIDENCE
INDEX AND INVESTMENT INSTRUMENTS: THE TODA-YAMAMOTO APPROACH****ABSTRACT**

The economic confidence index is an index that gives information about the expectations of consumers and producers about the general economic situation. The index is formed by weighting the confidence indices of real sector (manufacturing industry), services, retail trade, construction sectors and the consumer confidence index. With this feature, the economic confidence index is one of the leading indicators that can provide information about the economic outlook. The aim of this study is to investigate the causality between the economic confidence index and investment instruments. In this context, using the monthly data for January 2007-June 2019 period, the existence and direction of the relationship between the economic confidence index and BiST 100, dollar and gold prices is examined by Toda-Yamamoto approach. The findings of the study are expected to provide information about whether the economic confidence index can be used as a leading indicator for predicting fluctuations in the prices of investment instruments.

Keywords: Causality, Toda-Yamamoto, Confidence index

JEL Codes: G10, G41

* Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, sametevci@osmaniye.edu.tr

KAYNAK TÜKETİM MUHASEBESİNİN ÖNEMİ: BİR ÜRETİM İŞLETMESİNDE UYGULAMA

Dr. Öğr. Üyesi Hakan VARGÜN*
Servet KILINÇASLAN**

ÖZ

Geleneksel maliyetleme yöntemlerinin küresel rekabet şartlarında yetersiz kalması üzerine yeni nesil çağdaş maliyetleme yöntemleri oluşturulmuştur. Yeni nesil çağdaş maliyetleme yöntemlerinden biri olan Kaynak Tüketim Muhasebesi, kaynak maliyetlerini sabit ve değişken (orantısız) olarak kategorize ederek ve atıl kapasite maliyetlerini ürünlerin maliyetine yüklemeyerek diğer tüm maliyetleme yöntemlerinden farklılık arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı Kaynak Tüketim Muhasebesinin bir üretim işletmesinde uygulanması ile hesaplanan faaliyet ve ürün maliyetlerinin geleneksel maliyet hesaplama sistemleri aracılığıyla hesaplanan maliyetlerden hangi açılardan farklılaştığını ortaya koymak ve uygulama sonuçları ile bir işletmede başarılı bir kaynak tüketim muhasebe sisteminin kurulmasında önemli olan unsurlar hakkında önerilerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Kaynak Tüketim Muhasebesi, Maliyetleme, Üretim İşletmeleri.

JEL Kodları: M41, M49

IMPORTANCE OF RESOURCE CONSUMPTION ACCOUNTING: APPLICATION IN A PRODUCTION BUSINESS ENTERPRISE

ABSTRACT

A new generation of modern costing methods has been established upon traditional costing methods being inadequate in global competition conditions. Resource Consumption Accounting, which is one of the new generation modern costing methods, differs from all other costing methods by categorizing resource costs as fixed and variable (proportional) and not attributing the idle capacity costs to the cost of products. In this study, the concept of Resource Consumption Accounting, its importance, benefits, characteristics, control mechanisms, trivets and literature review are explained and KTM method is applied in a production enterprise and the costs of the products are compared and the actual costs of the products are revealed.

Keywords: Resource Consumption Accounting, Costing, Manufacturing Enterprises.

JEL Codes: M41, M49

* Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi

** Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

DENETİMİN KALİTESİNDE DENETİM FİRMALARININ ETKİSİNİN ŞEFFAFLIK RAPORLARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Hatice PARMAKSIZ*
Öğr. Gör. Abdulrezzak İKVAN**
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk DEMİRKOL***

ÖZ

Denetim, tarihsel bir geçmişe sahiptir. Buna rağmen son dönemlerde yaşanan muhasebe skandalları sonucu büyük sermayeli şirketlerin iflas ettiği ve bu şirketlerle çeşitli şekillerde ilişkili bulunan kişi veya kurumların mağdur oldukları tecrübe edilmiştir. Bu tecrübe aynı zamanda denetimin istenilen düzeyde yapıl(a)madığını ve denetim kalitesinde ciddi problemlerin olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum karşısında denetimde uluslararası düzeyde tekdüzelik sağlamak ve denetimin kalitesini arttırmak amacıyla denetim, etik ve kalite standartlarının oluşturulması veya revize edilmesi denetim firmalarının şeffaflık raporlarını yayımlama sorumlulukları gibi birçok alanda yenilik sağlanmıştır. Bu kapsamda ülkemizde Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) denetim firmalarının Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşların (KAYİK) denetimini gerçekleştirmeleri halinde yıllık şeffaflık raporlarını KGK'ya bildirme sorumluluğunu yüklemiştir. Denetimin temel bileşeni konumunda bulunan denetim firmalarının organizasyonlarını ilgilendiren konularda şeffaflığı sağlamaları gerçekleştirecekleri denetim faaliyetinin kalitesini ve güvenilirliğini olumlu yönde etkileyecektir. Denetim firmalarının yayımlayacağı şeffaflık raporlarında asgari düzeyde birtakım hususların bulunması gerekmektedir. Bunlar; hukuki, ortaklık ve organizasyon yapısı, kilit yöneticiler ve sorumlu denetçiler, denetim ağının hukuki yapısı, önceki dönem denetledikleri KAYİK'ların listesi, kalite güvence sistemi ve kalite kontrol sistemine ile denetçi eğitimlerine ilişkin politikalar, bağımsızlık ilkesine vurgu, denetim ve denetim dışı gelirler, sorumlu denetçi ücretleri gibi hususlardır. Denetim sonuçlarının etki ettiği alan ve düzey dikkate alındığında denetim kalitesinin sağlanmasında denetim firmalarının şeffaflaşmasının önemli olduğu ve dolayısıyla hedef kullanıcıların güven aralığı yüksek bir denetimin neticelerine dayanarak daha isabetli kararlar alacakları öngörülmektedir. Çalışmada içerik analiz yöntemi uygulanmış ve bu kapsamda ülkemizde KAYİK denetimi gerçekleştirmiş denetim firmalarının 2018 dönemine ait şeffaflık raporları denetim kalitesi açısından analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçları itibariyle denetim firmalarının şeffaflıklarının sağlanmasıyla hedef kullanıcıların asimetrik bilgi düzeylerine olumlu katkı sağlayacağı ve ilgili kişi veya kurumların menfaatlerinin korunacağı ve daha isabetli kararlar alacakları öngörülmektedir. Tüm bu olumlu neticelerin denetimin kalitesi üzerinde yapıcı bir rol oynayacağı, dolayısıyla geniş çerçeveden bakıldığında ülke ekonomisinin istikrarlı olarak gelişimine yansımalarının olacağı tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şeffaflık Raporları, Denetim Firmaları, Denetim Kalitesi

JEL Kodları: M40, M41, M42

* Harran Üniversitesi, Hilvan MYO, htcsugar87@hotmail.com

** Adıyaman Üniversitesi, Kahta MYO, aikvan@adiyaman.edu.tr

*** Harran Üniversitesi, omerfarukd@hotmail.com

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF AUDIT COMPANIES IN THE QUALITY OF AUDITING IN THE FRAMEWORK OF TRANSPARENCY REPORTS

ABSTRACT

Audit has a historical background. However, as a result of the recent accounting scandals, it has been experienced that large-scale companies have gone bankrupt and that people or institutions associated with these companies in various ways are victims. This experience also reveals that the audit is not performed at the desired level and that there are serious problems in the quality of the audit. In the face of this situation, in order to ensure the uniformity of the audit at international level and to improve the quality of the audit, innovation has been introduced in many areas such as establishing or revising the ethical and quality standards and the responsibility of audit firms to publish transparency reports. In this context, the Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority (POA) has the responsibility of submitting annual transparency reports to the POA in case the audit firms carry out the audit of PIEs. Ensuring the transparency of audit firms in the matters of their organization which is the main component of the audit will positively affect the quality and reliability of the audit activity they will perform. Transparency reports to be issued by audit firms should contain a minimum of issues. These; legal, partnership and organizational structure, key managers and responsible auditors, legal structure of the audit network, list of PIEs they audited in the previous period, policies regarding quality assurance system and quality control system and auditor training, emphasis on independence principle, audit and non-audit revenues, responsible auditor fees. When the area and level affected by the audit results are taken into consideration, it is foreseen that transparency of audit firms is important in ensuring audit quality and therefore target users will make more accurate decisions based on the results of an audit with a high confidence interval. In this study, content analysis method was applied and in this context, transparency reports of auditing firms that carried out PIE audit in our country for 2018 period were analyzed in terms of audit quality. As a result of the study, it is envisaged that the transparency of audit firms will contribute positively to the asymmetric knowledge levels of the target users and protect the interests of the relevant persons or institutions and make more accurate decisions. It is estimated that all these positive results will play a constructive role on the quality of the audit, and therefore, it will be reflected from the broad framework to the steady development of the national economy.

Keywords: *Transparency Reports, Audit Companies, Audit Quality*

JEL Codes: *M40, M41, M42*

**FİNANSAL OKURYAZARLIK ARAŞTIRMA KURUM VE KURULUŞLARI YURTIÇİ
YURTDIŞI KARŞILAŞTIRMASI: FİNANSAL OKURYAZARLIK UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ ÖNERİSİ**

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Arş. Gör. Nurcan KOSTAK**
Arş. Gör. Mustafa KOÇ***

ÖZ

Finansal okuryazarlık günümüz toplum sorunlarından bir tanesidir. Finansal bilgi birikimi olmayan ya da olan fakat yeterli olmayan bireylerin, toplumun her kademesinde almış oldukları finansal kararlar ile ekonomi üzerinde etkileri söz konusudur. Finansal okuryazar bireylerin yetiştirilmesi ise erken yaşlarda eğitim süreciyle başlar ve ‘yaşam boyu öğrenme’ kapsamında bireyin hayatı boyunca devam etmektedir. Toplum, eğitim ve sanayi olmak üzere çeşitlendirilebilen hedef kitleler pek çok akademisyenin ve araştırma merkezlerinin araştırma konusu olmuştur.

Yurtdışında örneklerine rastlanmakla beraber, Yurt içinde FOYAM dışında kurulmuş olan finansal okuryazarlık ve araştırma merkezi bulunmamaktadır. Benzer bir yapılanma içerisinde olan Finansal Okuryazarlık ve Erişim Derneği (FODER) finansal okuryazarlık üzerine kurulmuş olan bir dernek olarak çalışmalarını yürütmektedir. Ülkemizde finansal okuryazarlık konusunun önemine vurgu yapacak olan ve yurt dışı örneklerinden ilham alan bir araştırma merkezine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda, kurulabilecek Finansal Okuryazarlık Araştırma Merkezi önerisi yapılacaktır. Araştırma merkezi kapsamında geliştirilecek projelerle toplum, eğitim, sanayi ve özellikle kadınlar üzerine finansal okuryazarlık araştırma ve destek hizmeti sağlanabilecektir.

Bu kapsamda bu çalışmada finansal okuryazarlık araştırma merkezlerinin yurtdışı örnekleri amaç, kapsam, misyon, vizyon ve faaliyetler açısından detaylı bir şekilde incelenecek ve önerilen Finansal Okuryazarlık Araştırma Merkezi’nin kuruluş amacı, işleyişi ve bu merkez kapsamında geliştirilecek projelere ilişkin temel çıkış noktaları açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: finansal okuryazarlık

JEL Kodları: I22

* Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü/ acan@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü/ nsimsek@sakarya.edu.tr

***Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü/ mustafakoc@sakarya.edu.tr

INTERNATIONAL COMPARISON OF FINANCIAL LITERACY RESEARCH INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS: FINANCIAL LITERACY APPLICATION AND RESEARCH CENTER PROPOSAL

ABSTRACT

Financial literacy is one of the problems of society today. Individuals who do not have financial knowledge or who do not have sufficient financial knowledge have impacts on the economy through financial decisions taken at every level of society. Training of financial literate individuals starts with the education process at an early age and continues throughout the life of the individual within the scope of 'lifelong learning'. Diversified target groups, including society, education, and industry, have been the subject of research for many academics and research centers.

Although examples are found abroad, there are no financial literacy and research centers established outside of FOYAM. The Association for Financial Literacy and Access (FODER), which has a similar structure, operates as an association established on financial literacy. There is a need for a research center which will emphasize the importance of financial literacy in our country and which is inspired by the examples from abroad. In this context, a Financial Literacy Research Center will be proposed. The projects to be developed within the scope of the research center will provide financial literacy research and support services on society, education, industry and especially women.

In this context, in this study, international examples of financial literacy research centers will be examined in detail in terms of purpose, scope, mission, vision, and activities, and the primary purpose of Financial Literacy Application and Research Center's establishment, operation and projects will be explained.

Keywords: *Financial literacy*

JEL Codes: *I22*

FİNANSAL RASYOLARIN FİRMA DEĞERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN PANEL VERİ ANALİZİ İLE İNCELENMESİ: BİST KÂĞIT SEKTÖRÜNDE UYGULAMA 2010 -2018**Dr. Öğr. Üyesi Ülkü MAZMAN İTİK****ÖZ**

Bu çalışmanın amacı mali tablolar analizinde kullanılan rasyoların firma değeri üzerindeki etkisini tespit etmektir. Çalışmanın amacını gerçekleştirmek üzere öncelikle Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören kâğıt ve kâğıt ürünleri, basım ve yayın sektöründe faaliyet gösteren 12 şirketin 2010-2018 yılları arasındaki finansal rasyoları hesaplanmıştır. Uygulamada 2010-2018 yıllarına ait kesit veriler kullanıldığından panel veri analizi uygulanarak sonuçlar elde edilmiştir. Çalışmada firmanın toplam piyasa değeri bağımlı değişken olup, likidite, faaliyet, mali yapı ve karlılık oranları ise bağımsız değişkenler olarak ele alınmıştır. Araştırmanın sonucunda çalışmaya konu olan firmaların piyasa değeri ile ortalama tahsil süresi, borçların devir hızı, ortalama ödeme süresi, dönen varlık devir hızı, stok devir hızı arasında anlamlı, diğer rasyolar arasında anlamsız ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mali Analiz, Piyasa Değeri, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: M41, G32, C23

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF FINANCIAL RATIOS ON COMPANY VALUE BY PANEL DATA ANALYSIS: BİST 2010 -2018 APPLICATIONS IN THE PAPER INDUSTRY**ABSTRACT**

The purpose of this study is to determine the effect of ratios used in financial statements analysis on firm value. In order to realize the aim of the study, firstly the financial ratios of paper and paper products traded on Borsa İstanbul (BIST), 12 companies operating in printing and publishing sector between 2010-2018 were calculated. As cross-sectional data of 2010-2018 were used in the application, panel data analysis was applied and the results were obtained. In this study, total market value of the firm is dependent variable and liquidity, activity, financial structure and profitability ratios are considered as independent variables. As a result of the research, the market value of the firms subject to the study was found to be significant between the average collection time, the turnover rate of debts, the average payment time, the turnover rate of current assets and the inventory turnover rate. No meaningful relationship was found between other ratios.

Keywords: Financial Analysis, Market Value, Panel Data Analysis

JEL Codes: M41, G32, C23

KADIN VE ERKEK MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ CAM TAVAN ALGISININ KARŞILAŞTIRILMASI: KAYSERİ, NİĞDE VE AKSARAY İLLERİNDE BİR UYGULAMA

Doç. Dr. Ayşe Gül KÖKSAL*
Dr. Öğr. Üyesi Beyhan BELLER DİKMEN**

ÖZ

Cam tavan sendromu özellikle kadınların kariyer engeli olarak özel, kamu ve kamu-özel sektörlerinde sıklıkla dile getirilen ve literatürde geniş yer kaplayan bir kavramdır. Çoğunlukla kadın çalışanlar üzerinde etkili olan cam tavan sendromuna neden olan faktörler çeşitlilik gösterse de bireysel, örgütsel ve toplumsal olmak üzere üç faktör etrafında şekillenmiştir. Bu çalışmanın amacı kadın ve erkek muhasebe meslek mensuplarının cam tavan algılarının ne düzeyde olduğunu tespit edilmesi ve karşılaştırılmasıdır. Bu kapsamda, çalışmanın özüne uygun bir anket oluşturulacak, Kayseri, Niğde ve Aksaray illerinde görev yapan Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerden veri toplanacaktır. Elde edilen veri seti doğrultusunda, kadın ve erkek muhasebe meslek mensuplarının cam tavan algısında etkili olan faktörler belirlenecektir. Son olarak, muhasebe meslek mensuplarının cam tavan algısında cinsiyete göre farklılık olup olmadığı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe meslek mensupları, Cam tavan sendromu.

JEL Kodları: M40, M41.

COMPARISON OF GLASS CEILING PERCEPTION OF FEMALE AND MALE ACCOUNTING PROFESSIONALS: AN APPLICATION IN KAYSERİ, NIGDE AND AKSARAY PROVINCES

ABSTRACT

Glass ceiling syndrome is a concept that is frequently mentioned in the private, public and public-private sectors and occupies a wide place in the literature as a career barrier especially for women. Although factors that cause glass ceiling syndrome which mostly effect female workers vary, they are shaped around three factors as individual, organizational and social. The aim of this study is to determine and compare the level of glass ceiling perceptions of female and male accounting professionals. In this context, a questionnaire will be prepared in accordance with the essence of the study and data will be collected from Independent Accountants and Financial Advisors working in Kayseri, Niğde and Aksaray provinces. According to the data set, factors effecting the glass ceiling perception of female and male accounting professionals will be determined. Finally, it will be revealed whether there is a difference in the glass ceiling perception of accounting professionals according to gender.

Keywords: Accounting professionals, Glass ceiling syndrome.

JEL Codes: M40, M41.

* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı,
aysegul.hatipoglu@gmail.com

** Tarsus Üniversitesi Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yük. Ok./ Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü,
b.beyhanbeller@gmail.com

KRİPTO PARA PİYASASINDA SÜRÜ DAVRANIŞININ TEST EDİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Şerife GÖÇER*
Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA**

ÖZ

Teknolojinin gelişmesi finansal piyasaları ve finans çevresini de etkilemeye başlamıştır. Bulduğumuz çağda, dijital ve yapay zeka gibi teknolojiler yaşamın her evresinde yerini almaya başlamıştır. Küreselleşmenin etkisiyle finans dünyası insanlara dijital ortamda güvenli bir kullanım olanağı sağladığı iddia edilen kripto para ile tanışmıştır. Günümüzde kripto para sayılarının ve kullanıcılarının ve borsa işlemlerinin artması finans dünyasında etkili olduğunun bir kanıtıdır. Finansal yatırımcıların veya bireylerin karar verirken birbirlerinden etkilenecek hareket etmeleri olasıdır. Davranışsal finansa göre insanlar rasyonel değildir, normaldir. Başkaları gibi hareket ederek kendilerini güvende hissedebilirler. Bu durum sürü davranışını açıklamaktadır. Çalışmada, 01.12.2016-01.05.2019 döneminde Bitcoin, Ethereum, Ripple, Litecoin ve Dogecoin günlük açılış fiyatları kullanılarak kripto para piyasasında sürü davranışı varlığı Hwang ve Salmon (2004) Yöntemi ile test edilmiştir. Bazı dönemlerde kripto para piyasasında sürü davranışının var olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Finans, Davranışsal Finans, Kripto Para, Sürü Davranışı*

JEL Kodları: *G0, G41, F65*

TESTING OF HERDING BEHAVIOR IN CRYPTO MONEY MARKET**ABSTRACT**

The development of technology has also started to affect financial markets and the financial environment. In this age, technologies such as digital and artificial intelligence have started to take their place in every stage of life. Under the influence of globalization, the financial world has been introduced to the crypto currency, which is claimed to provide people with a secure use in the digital environment. Nowadays, the increase in the number of crypto currencies and the users and stock exchange transactions are proof that it is effective in the financial world. It is possible that financial investors or individuals are influenced by each other when making decisions. According to behavioral finance, people are normal, not rational. They can feel safe by acting like others. This explains herd behavior.

In the study, the presence of herd behavior in the Crypto money market was tested by Hwang and Salmon (2004) method using daily opening prices of Bitcoin, Ethereum, Ripple, Litecoin and Dogecoin in the period of 01.12.2016-01.05.2019. In some periods, it has been determined that there is a herd behavior in the crypto money market.

Keywords: *Finance, Behavioral Finance, Money, Crypto Money, Herding Behavior*

JEL Codes: *G0, G41, F65*

* Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TUTEYO, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, serife.gocer@gop.edu.tr

** Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, suleymanserdar.karaca@gop.edu.tr

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE PERFORMANS ANALİZİ: ENTROPI VE WASPAS YÖNTEMİ UYGULAMASI

Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA*
Öğr. Gör. Necati ALTEMUR**
Mustafa ÇEVİK***

ÖZ

Finansal sistemin en önemli aracı kurumu olan bankacılık sektörünün performans ve kârlılığının belirlenmesi, son yıllarda yaşanan ekonomik gelişmelerle birlikte daha önemli hale gelmiştir. Performans değerlendirmesiyle bankalar, rekabet avantajına sahip olabilmek için gereken durum değerlendirmesini yapıp katlanabilecekleri risk düzeyine göre potansiyellerini kullanabilirler. Bu çalışmada ise BDDK tarafından belirlenen kriterlere göre ölçek bazında grup haline getirilen mevduat bankaları, Entropi ve Waspas yöntemleri ile finansal performans analizine tabi tutulmuştur. Çalışmanın özgün ve objektif olması amacıyla TBB'nin bankalar için yayınladığı 65 finansal oranın tamamı analizde kullanılmıştır. Nihai olarak Entropi yöntemi ile ağırlıkları belirlenen kriterler aracılığıyla bankalar kendi gruplarına göre ve toplu olarak Waspas yöntemi ile sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Banka Performansı, Entropi Yöntemi, Waspas Yöntemi, Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi

JEL Kodları: G20, G23, G29

PERFORMANCE ANALYSIS IN BANKING SECTOR: ENTROPY AND WASPAS METHOD APPLICATION

ABSTRACT

The determination of the performance and profitability of the banking sector, which is the most important intermediary institution of the financial system, has become more important with the economic developments experienced in recent years. With the performance assessment, banks can make the necessary situation assessment to have a competitive advantage and use their potential according to the level of risk they can endure. In this study, deposit banks which were grouped according to criteria determined by BRSA were subjected to financial performance analysis with Entropy and Waspas methods. In order to be original and objective, all 65 financial ratios published by TBB for banks were used in the analysis. Ultimately through the criteria determined by the Entropy method, the banks were ranked according to their groups and collectively by the Waspas method.

Keywords: Bank Performance, Entropy Method, Waspas Method, Multi-Criterion Decision Making Method

JEL Codes: G20, G23, G29

* Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, suleymanserdar.karaca@gop.edu.tr

** Giresun Üniversitesi, Şebinkarahisar MYO, Bankacılık ve Sigortacılık, necati.altemur@giresun.edu.tr

*** Doktora Öğr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, SBE, Muhasebe ve Finansman Bilim Dalı, m.emrecevik@gmail.com

**BİST 30 ENDEKSİNDE İŞLEM GÖREN TİCARİ BANKALARIN AHP VE TOPSİS
YÖNTEMİ İLE FİNANSAL PERFORMANS ANALİZİ****Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA*****Öğr. Gör. Necati ALTEMUR******Büşra DOZEN*******ÖZ**

Ekonominin en önemli aracı kurumu özeliğine sahip olan bankalar, finans sisteminin istikrarı ve sağlıklı işlemesi bakımından önemli bir konumda yer almaktadır. Kredi sağlayanlar, yatırımcılar ve diğer çıkar grupları açısından bankacılık sektörünün finansal performansının incelenmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada BİST 30 endeksinde işlem gören 6 mevduat bankasının Türkiye Bankalar Birliğinden elde edilen finansal oranların ağırlıkları AHP (Analitik Hiyerarşi Prosesi) yöntemi ile belirlenerek finansal performanslarının ölçülmesi amacıyla çok kriterli karar verme yöntemlerinden olan TOPSİS (TechniqueForOrderPreferenceBySimilarityTo An Ideal Solution) yöntemi kullanılmıştır. Literatür incelemesi sonucunda bu bankalar uygulamada belirlenen 12 finansal oran yardımıyla incelenmiştir. Çalışmada 2010-2017dönemleri incelenen mevduat bankalarının TOPSİS performans puanları ve sıralamaları sonucunda en istikrarlı bankanın en büyük sektör sermayeli banka olan B4 bankası olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Performans, Topsis Yöntemi, Bankacılık Performansı, Çok Kriterli Karar Verme*

JEL Kodları: *G20, G23, G29*

**FINANCIAL PERFORMANCE ANALYSIS OF COMMERCIAL BANKS TRADED IN
BIST 30 INDEX WITH AHP AND TOPSIS METHODS****ABSTRACT**

Banks, which are the most important intermediary institutions of the economy, play an important role in the stability and healthy functioning of the financial system. It is important to examine the financial performance of the banking sector in terms of lenders, investors and other interest groups. In this study, BIST 30 indexes traded six deposit financial ratios of the weights obtained from bankasınıntürki Bank Association AHP (Analytical Hierarchy Process) measuring the financial performance determined by the method in order TOPSIS one of the multi-criteria decision methods (techniquefororderpreferencebysimilarityto Ideal Solution) method was used. As a result of the literature review, this banks were analyzed with the help of 12 financial ratios determined in practice. As a result of the TOPSIS performance scores and rankings of these deposit banks, which were examined in the 2010-2017 periods, it was found that the most stable bank was B4 bank with the largest sector capital.

Keywords: *Financial Performance, Topsis Approach, Banking Performance, Multicriteria Decision Making*

JEL Codes: *G20, G23, G29*

* Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, suleymanserdar.karaca@gop.edu.tr

** Giresun Üniversitesi, Şebinkarahisar MYO, İşletme Yönetimi Bölümü, necati.altemur@giresun.edu.tr

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, SBE, İşletme Anabilim Dalı, busradozen@gmail.com

31 MART 2019 MAHALLİ İDARELER GENEL SEÇİMLERİ İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNİN YENİLENMESİ KARARININ XSIST ŞEHİR ENDEKSİ ÜZERİNE ETKİSİ

Öğr. Gör. Erdem KANIŞLI*
Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA**
Arş. Gör. Nehir BALCI***

ÖZ

Hisse senedi piyasası işletmeler açısından özellikle finansman konusunda önemli bir piyasadır. Yatırımcılar bu piyasadaki gelişmelere bakarak yatırımlarını şekillendirirler. Bu amaçla bu çalışmada, 06 Mayıs 2019 tarihinde Yüksek Seçim Kurulu kararı ile iptal edilen İstanbul Büyükşehir Belediye Seçimlerinin İstanbul Şehir Endeksi üzerine etkisi incelenmiştir. Bu çerçevede çalışmada, Event Study (Olay Çalışması) yöntemi kullanılmıştır. Analiz kapsamında, BIST 100 Endeksi ve İstanbul Şehir Endeksi (XSIST) arasında oluşabilecek anormal ve kümülatif anormal getiriler hesaplanmıştır. İstatistiksel olarak da anlamlı olan bu bilgiler sayesinde Borsa İstanbul'un XSIST açısından zayıf formda etkin bir piyasa olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Şehir Endeksi, Olay Çalışması, Seçim, BİST, XSIST

JEL Kodları: G14, G10

THE EFFECT OF RENEWAL DECISION FOR ELECTION OF ISTANBUL METROPOLITAN MUNICIPALITY PRESIDENCY (31 MAY 2019) ON “XSIST” CITY INDEX

ABSTRACT

The stock market is an important market especially for finance in terms of enterprises. Investors shape their investments by looking at the developments in this market. For this purpose, in this study, the effect of the Istanbul Metropolitan Municipality Elections which were cancelled by the Supreme Board of Elections on 06 May 2019 was investigated. In this context, Event Study method was used. Within the scope of the analysis, the Abnormal Return and Cumulative Abnormal Return that may occur between the BIST 100 Index and the Istanbul City Index (XIST) are determined. Because of the data, which is determined to be statistically significant, it is possible to say that Borsa İstanbul is an effective “weak form” market for XSIST.

Keywords: City Indices, Event Study, Election, BIST, XSIST

JEL Codes: G14, G10

* TOGÜ, Turhal Meslek Yüksek Okulu, erdem.kanisli@gop.edu.tr

** TOGÜ, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, suleymanserdar.karaca@gop.edu.tr

*** DEÜ, Seferihisar Fevziye Hepkon UBYO, nehir.balci@deu.edu.tr

**“MUHASEBE KALİTESİ” ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARLA BAKIŞ: BİR
LİTERATÜR TARAMASI****Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*****Öğr. Gör. Erol GEÇİCİ******ÖZ**

Ekonomik ve finansal küreselleşme bağlamında para ve sermaye piyasalarında görülen gelişmeler, ticaret savaşları ve artan küresel rekabet, yaşanan ekonomik krizler ve muhasebe skandalları, ticari ve vergisel mevzuat dolayısıyla farklılaşan ülke uygulamaları, karmaşıklaşan işletme yapıları ve faaliyetleri, hızlanan teknolojik gelişmeler ve dijital dönüşüm vb. olaylar muhasebe sisteminin ürettiği bilgilerinin nitelik ve nicelik açısından sürekli sorgulanmasına neden olmuş ve “muhasebe kalitesi” kavramını tartışmaların gündemine getirmiştir.

Bu bildiride, “muhasebe kalitesi” üzerine yapılan çalışmalar araştırılmıştır. Bu amaçla yerli ve yabancı literatür taranmış, başlığında ve/veya anahtar kelimelerinde “muhasebe kalitesi” geçen çalışmalar incelenmiştir. Böylece “muhasebe kalitesi” kavramının nasıl tanımlandığı, tanımlardan ne anlaşılması gerektiği, konunun hangi anlam ve boyutlarıyla ele alındığı, kapsamının ve sınırlarının ne olduğu, hangi sorulara cevap arandığı, hangi bulgulara ulaşıldığı, hangi yöntemlerin neden kullanıldığı, hangi ölçümlerin nasıl ve neden yapıldığı, nasıl bir sonuç çıkarıldığı, ne tür değerlendirmelerin yapıldığı, hangi katkıların sağlandığı, hangi önerilerin getirildiği öğrenilmeye çalışılmıştır.

Sonuçta “muhasebe kalitesi” üzerine yeterince çalışma yapıp yapılmadığı, farklılaşan çalışmaların olup olmadığı, gelinen noktadaki entelektüel katkı ve birikimin ulaştığı seviye ortaya konmak suretiyle ihtiyacı tespit ederek yeni yapılacak çalışmalara yön verilmek istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *muhasebe kalitesi, finansal raporlama kalitesi, muhasebe kalite göstergeleri, muhasebe bilgilerinin niteliği*

JEL Kodları: *M41*

A VIEW OF STUDIES ON “QUALITY OF ACCOUNTING”: A LITERATURE REVIEW**ABSTRACT**

Developments in financial markets in the context of economic and financial globalization, trade wars and increasing global competition, economic crises and accounting scandals, differentiating country practices due to commercial and tax legislation, complex business structures and activities, accelerating technological developments and digital transformation, etc. events led to the continuous questioning of the information produced by the accounting system in terms of quality and quantity, and brought the concept of “accounting quality” to the agenda of the discussions.

In this paper, the studies on the “quality of accounting” were investigated. For this purpose, domestic and foreign literature is searched and the studies that have “accounting quality” in their title and / or keywords are examined. Thus, it is tried to learn how the concept of “accounting quality” is defined, what should be understood from the definitions, the meaning and the dimensions of the subject, the scope and the limits of the subject, which questions are sought, which findings are reached, which methods are used, and what measurements are performed for what reason and how, what conclusion was drawn, what kind of evaluations were made, what contributions were made and which suggestions were brought.

As a result, it has been aimed to determine the need for new studies by discussing whether there are enough studies on “accounting quality”, whether there are differentiating studies, and the level of intellectual contribution and accumulation reached at the point .

Keywords: *accounting quality, financial reporting quality, accounting quality indicators, quality of accounting information*

JEL Codes: *M41*

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

** Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Yeniçağa Yaşar Çelik Meslek Yüksekokulu, erol.gecici@ibu.edu.tr

KUZEY MAKEDONYA'DA ÖZEL EMEKLİLİK FONLARIN VE SİGORTA ŞİRKETLERİN FİNANSAL PİYASALARA SAĞLADIĞI FON AKIŞI

Doç. Dr. Bülent DERVİŞ*

ÖZ

Bu araştırmada, K. Makedonya finansal piyasalarında özellikle fon arzı açısından özel emeklilik fonların ve sigorta şirketlerinin portföy dağılımı incelenecektir.

2008'deki küresel finansal kriz, ABD ve Avrupa dahil birçok ülkenin ekonomisini ve finansal piyasalarını olumsuz yönde etkilemiş, krizin etkileri 2013 yılına kadar devam etmiştir. Bu ise finansal piyasalara duyulan güveni olumsuz etkilemiş, mevcut fon fazlası az riskli ancak sabit ya da düşük getirili finansal araçlara (devlet tahvili vs) yönelmiştir.

31.12.2018 itibarıyla özel emeklilik fonlarındaki fon birikimi 1,04 milyar euroya ulaşırken bu ise GSYİH'nın yaklaşık yüzde 10'una tekabül etmektedir. Sigorta şirketlerin toplam prim üretimi 31.12.2018 tarihi itibarıyla 157 milyon euro civarında seyrederken prim üretiminin GSYİH oranı ise yüzde 1,5 civarında seyretmektedir.

Her iki sektörde toplanan fonlar genellikle hazine bonusu, banka mevduatı, K.Makedonya borsasında işlem gören hisse senetleri ve yurtdışı finansal piyasalarda değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Emeklilik fonları, sigorta şirketleri, finansal piyasalar, portföy.

JEL Kodları: G22, G23, G11, G12.

THE FLOW OF FUNDS PROVIDED BY PRIVATE PENSION FUNDS AND INSURANCE COMPANIES TO THE FINANCIAL MARKETS IN NORTH MACEDONIA

ABSTRACT

In this research will be studied the distribution of pension funds portfolios in North Macedonian financial market.

The global financial crisis in 2008 negatively affected the economies and financial markets of many countries, including the USA and Europe, and the effects of the crisis continued until 2013. This negatively affected the confidence in the financial markets, and the current surplus of funds was directed towards low-risk but fixed or low-yield financial instruments (government bonds, etc.).

As of 31.12.2018, fund accumulation in private pension funds amounted to 1.04 billion euros, corresponding to approximately 10 percent of GDP. The total premium production of insurance companies is around 157 million euro, while the GDP ratio of premium production is around 1.5 percent.

Funds collected in both sectors are generally used in treasury bills, bank deposits, and stocks traded on the Macedonia Stock Exchange and foreign financial markets.

Keywords: Pension funds, insurance companies, financial markets, portfolios.

JEL Codes: G22, G23, G11, G12.

* Uluslararası Vizyon Üniversitesi, İktisat Fakültesi, bulent.dervis@vizyon.edu.mk

**FİNANSAL OKURYAZARLIK TUTUM VE DAVRANIŞLARIN
DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ İİBF
ÖRNEĞİ**

Prof. Dr. Mustafa AY*
Selman EBDÜLRZAZADE**

ÖZ

Finansal okuryazarlık bireylerin maddi kaynaklarının yönetimi açısından çok önemlidir. Çünkü gün geçtikçe globalleşen dünyada risklerle başa çıkabilmek için finansal bilgilere daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Üniversiteler de eğitim verdikleri öğrencilerinin, birçok alanda olduğu gibi finansal konularda yeterince bilgi sahibi olabilmelerine özen göstermektedirler. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık tutum ve davranışlarını tespit etmektir. Bunun için veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmış ve Selçuk Üniversite'sinin İİBF'de öğrenim gören 524 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilerin demografik özellikleri ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında bir ilişkinin olup olmamasının belirlenmesi için, elde edilen veriler istatistiksel analizlere tâbi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, finansal okuryazarlığın harcama, tutum ve algı alt boyutlarında cinsiyet değişkeni bakımından anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda ailesi kasabada yaşayan öğrenciler finansal konularda daha tutumsal davranmaktadırlar. Gelir düzeyi açısından ise finansal okuryazarlığın tutum boyutunda yüksek gelire sahip öğrenciler ile diğerleri arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Okuryazarlık, Finansal Tutum ve Davranış, Lisans Öğrencisi*
JEL Kodları: D14, I22.

**A STUDY ON THE ASSESSMENT OF FINANCIAL LITERACY ATTITUDES AND
BEHAVIORS: CASE OF SELÇUK UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND
ADMINISTRATIVE SCIENCES****ABSTRACT**

Financial literacy is very important in terms of managing the financial resources of individuals. Because more and more financial information is needed to cope daily with risks in a globalized world. Universities also take care that their students have more knowledge, especially in the financial arena, as well as in other areas. The aim of this study is to determine the attitude and literacy of financial literacy of university students. For this purpose, the questionnaire method was used as data collection tool and applied to 524 students studying at Selçuk University Faculty of Economics and Administrative Sciences. To determine whether there is a link between the demographic characteristics of students and the level of financial literacy, the data obtained are subject to statistical analysis. As a result of the study, there was a meaningful difference in financial literacy in terms of expenditure, attitude and perception sub-dimensions in terms of gender variation. At the same time students whose family live in the towns they are more attitudinal financial issue. In terms of income level, in the dimension of the attitude of financial literacy there is a significant difference between the students with high incidence and the others.

Keywords: *Financial Literacy, Financial Attitude and Behavior, Undergraduate Student*
JEL Codes: D14, I22.

* Selçuk Üniversitesi, may@selcuk.edu.tr
** abdulrzazade93@hotmail.com

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINDA HİZMET KALİTESİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNE ETKİSİ: TOKAT İLİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Mihriban COŞKUN ARSLAN*
Mustafa Erdi ATILGAN**

ÖZ

Özünde bir hizmet işletmesi şeklinde çalışan muhasebe meslek mensupları da tıpkı diğer işletmeler gibi hizmet kalitesine ve müşteri memnuniyetine odaklanmak zorundadır. Özellikle mükelleflerin devletle ilişkilerinde aracı rol üstlenmesi ve en ufak hatasında mükelleflerin ciddi zararlarla karşılaşabilmesi bakımından muhasebe meslek mensuplarının sunduğu hizmetlere maksimum özen göstermesi gereklidir. Gösterilen bu özen hizmet kalitesi ile, bu özenin sonucu ise müşteri memnuniyeti ile açıklanabilmektedir. Bu çalışmada muhasebe meslek mensuplarının hizmet kalitesinin müşteri memnuniyetine olan etkisi Tokat ilinde 378 katılımcı ile gerçekleştirilen bir araştırma ile ortaya konulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgular, katılımcıların hizmet kalitesi algısının ve memnuniyet düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte kadın mükelleflerin hizmet kalitesi algısının ve memnuniyet düzeyinin erkek mükelleflere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca muhasebeciyle görüşme sıklığı arttıkça hizmet kalitesi algısı ve müşteri memnuniyeti düzeyi artmaktadır. Müşteri memnuniyeti ile hizmet kalitesi arasında ise pozitif yönlü ve oldukça kuvvetli bir ilişki söz konusudur. Ayrıca hizmet kalitesi müşteri memnuniyetini güçlü bir şekilde artırmaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında muhasebecilerin müşteri memnuniyeti sağlayabilmek için hizmet kalitesine odaklanması gerektiğini, bunun yanında müşterileriyle daha fazla iletişime geçmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, muhasebe meslek mensubu, hizmet kalitesi, müşteri memnuniyeti

JEL Kodları: M39, M49, M54

THE EFFECT OF SERVICE QUALITY ON CUSTOMER SATISFACTION IN ACCOUNTING PROFESSIONALS: THE CASE OF TOKAT PROVINCE

ABSTRACT

Accountants, who are essentially a service business, should focus on service quality and customer satisfaction just like other businesses. In particular, just because of accountant act as a mediator in taxpayer's relations with the state and a tiniest mistake may cause to serious penalties, accountants have to pay maximum attention to their services. This attention can be explained by the quality of service and the result of this attention can be explained by customer satisfaction. In this study, the effect of service quality of professional accountants on customer satisfaction was demonstrated by a study conducted with 384 participants in Tokat province. The findings of the study show that the service quality perception and satisfaction level of the participants are high. In addition, female taxpayers' service quality perception and satisfaction level were higher than male payers. In addition, service quality perception and customer satisfaction level increase as the frequency of meeting with accountant increases. There is a positive relationship between customer satisfaction and service quality. In addition, the quality of service strongly predicts customer satisfaction. In the light of the findings obtained from the research, it is suggested that accountants should focus on the service quality in order to ensure customer satisfaction, as well as to communicate more with their customers.

Keywords: Accounting, accountant, service quality, customer satisfaction

JEL Codes: M39, M49, M54

* Tokat Gazi Osman Paşa Üniversitesi, mihriban.arslan@gop.edu.tr

** mustafaerdiatilgan@gmail.com

TURİZM SEKTÖRÜNDE FAİZ ORANI VE DÖVİZ KURUNUN KARLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ**İlcut Elif KANDİL GÖKER
Bahadır UYSAL****ÖZ**

Sermaye Varlıklarını Fiyatlandırma Modeli ile ortaya atılan bir finansal varlığın getirisinin sistematik riske bağlı olarak belirlenebileceği görüşü, zamanla farklı değişkenlerin getiri üzerindeki etkisinin tespit edilmesi ile geliştirilmiştir. Bununla birlikte finans teorisinde sistematik riskin fiyat, getiri, karlılık, değer üzerindeki etkisi pek çok çalışma ile ortaya konulmuştur. Bir finansal mimarinin tüm unsurlarının maruz kaldığı ve çeşitlendirme ile ortadan kaldırılamayan risk olarak tanımlanan sistematik riskin iki önemli unsuru faiz riski ve kur riski olarak belirtilmektedir. Faiz oranlarında ve döviz kurunda yaşanan dalgalanmaların beraberinde getirdiği söz konusu risklerin aynı zamanda firmaların karlılıkları üzerinde de anlamlı bir etkiye sahip olduğu pek çok çalışma bulgusu olarak literatürde yer almaktadır. Ele alınan çalışmaların büyük bir çoğunluğu karlılığı aktif karlılığı ya da özsermaye karlılığı ile sınırlı tutmaktadır. Gelir tablosunda yer alan faaliyet karı ve olağan kar tutarları göz önünde bulundurulmak suretiyle ele alınan bir çalışmanın ise söz konusu sistematik risk unsurlarının esas faaliyet karlılığına ve diğer faaliyetlerden yaratılan karlılığa etkisini ortaya koyacağı düşünülmektedir. Bu anlamda, bu çalışma gerek niteliği itibariyle faiz oranındaki ve döviz kurundaki değişimden en çok etkilenecek sektörler arasında yer alması; gerekse Türkiye ekonomisinde özellikle cari dengenin sağlanmasında önemli bir paya sahip olması nedeniyle turizm sektöründe iki önemli sistematik risk unsurunun farklı karlılık göstergeleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. BIST'e kote olmuş 12 turizm sektörü firmasının 2002-2018 dönemi verileri kullanılarak panel eşbütünleşme testleri ile değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişkinin ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Turizm Sektörü, Sistematik Risk, Faiz Oranı, Döviz Kuru, Karlılık, Panel Eşbütünleşme Analizi*

JEL Kodları: *G32*

EFFECT OF INTEREST RATE AND EXCHANGE RATE ON PROFITABILITY IN TOURISM SECTOR**ABSTRACT**

The Capital Asset Pricing Model asserts that the return on a financial asset depends on systematic risk. This model was developed by determining the effect of different variables on return over time. Furthermore, the effect of systematic risk on price, yield, profitability and value has been demonstrated in many studies. Two important elements of the systematic risk, which is defined as the risk to which all elements of a financial architecture are exposed and cannot be eliminated by diversification, are mentioned as interest risk and exchange rate risk. It has been reported in the literature that the risks associated with the fluctuations in interest rates and exchange rates also have a significant effect on the profitability of firms. The majority of the studies considered profitability is limited to return on assets or return on equity. Considering the operating profit and ordinary profit amounts in the income statement, it is considered that the study will reveal the effect of these systematic risk factors on the main operating profit and the profit generated from other activities. In this sense, this study will examine the effect of two important systematic risk factors on different profitability indicators in tourism sector. There are two reasons for the selection of tourism sector. First, the tourism sector is among the sectors most affected by the changes in interest rates and exchange rates. Secondly, the tourism sector has a large share of the current account balance in supply, especially in Turkey's economy. By using panel cointegration tests the long-term relationship between the variables will be demonstrated with the data of 2002-2018 period of 12 tourism companies listed in BIST.

Keywords: *Tourism Sector, Systematic Risk, Interest Rate, Exchange Rate, Profitability, Panel Cointegration Analysis*

JEL Codes: *G32*

BİLGİSAYARLI MUHASEBE EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTELERDE LİSANS DÜZEYİ EĞİTİM SEVİYESİ DERS MÜFREDATLARININ İNCELENMESİ

Arş. Gör. Melek CIBİR*
Berna ALKAN**

ÖZ

Günümüz teknolojisinin ileri noktalara gelmesiyle beraber piyasadaki zorlu rekabet koşulları işletmeler için artarak devam etmektedir. Çağın gerektirdiği koşulların gerisinde kalmak istemeyen işletmeler bu amaçla teknolojiyi kendi bünyelerinde kullanmaktadırlar. Bilgisayar, günlük yaşantımızın her alanında hayatımızın içinde olduğu gibi işletmeler açısından da işletmenin her aşamasının içinde bulunmaktadır. Aynı şekilde bir işletmenin muhasebe departmanı işletme için büyük öneme sahiptir. İşletmeler için artan iş yükü, muhasebe işlemlerinin uygulanması ve kontrolü adına bilgisayar destekli muhasebe programlarının kullanımı zorunlu duruma gelmiştir. İşletmeler açısından bütün finansal olayların kayıt altına alınması, raporlanması ve denetlenmesi bilgisayar destekli muhasebe uygulamaları üzerinden yapması işletmelere kolaylık sağlamaktadır.

İş dünyasında bilgisayarlı muhasebe programlarının bu derecede öneme sahip olması lisans seviyesi eğitim öğretimde de bu programların eğitiminin verildiği derslerin bulunması ihtiyacı doğurmaktadır. Bu çalışmada Türkiye'de bulunan devlet üniversitelerinde bilgisayarlı muhasebe programlarının verilme düzeyinin mevcut durumunu göstermek amaçlanmıştır. Bu kapsamda Türkiye'deki devlet üniversitelerinden mezun olan öğrencilerin iş dünyasına atılırken işletmeler açısından büyük öneme sahip olan bu programları öğrenebilmesi için verilen derslerin durumu ortaya çıkacaktır.

Bilgisayarlı muhasebe ve türevleri şeklinde isimlendirilerek verilen bu derslerin lisans düzeyinde daha çok işletme bölümü altında verildiği öngörülerek fakültelerinde işletme bölümleri bulunan üniversiteler kapsam içine alınmıştır. Araştırmanın sonucunda üniversitelerdeki bilgisayarlı muhasebe dersi bulunma oranı, ders içeriğinde hangi programların gösterildiği bilgilerine ulaşılabacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayarlı Muhasebe, Lisans Düzeyi Ders Müfredatı

JEL Kodları: M41, I21

IMPORTANCE OF COMPUTERIZED ACCOUNTING EDUCATION AND A REVIEW OF THE UNDERGRADUATE LEVEL EDUCATION LEVEL COURSE CURRICULUM IN TURKEY**ABSTRACT**

With the advent of today's technology, challenging competition conditions in the market, continue to increase for businesses. Businesses who do not want to stay behind the conditions required by the age, use the technology in their own structure for this purpose. Computers are in every stage of the business as well as in our lives in every aspect of our daily life. Likewise, the accounting department is of great importance for the enterprise. It has become compulsory to use computer-aided accounting programs in order to decrease the workload in the implementation and control of accounting transactions. It is easier for enterprises to record, report and audit all financial events through computer aided accounting applications.

The fact that computerized accounting programs have such importance in the business world necessitates the presence of courses in which these programs are taught in undergraduate education. The aim of this study is to show the current status of the level of presence of computerized accounting programs at state universities located in Turkey. In this context, this study will show whether these students who have graduated from state universities in Turkey learn these programs.

It is assumed that these courses, which are called computerized accounting and their derivatives, are given under the department of business administration at the undergraduate level. Therefore, state universities with faculties of business are included in the scope. As a result of the research, the information about the availability of computerized accounting courses in the universities and the programs which are shown in the course content will be reached.

Keywords: *Computerized accounting, Undergraduate Course Curriculum*

JEL Codes: *M41, I21*

MUHASEBE HİLELERİNİN DENETİMİ VE HİLELERİN ÖNLENMESİNDE İÇ KONTROL SİSTEMİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Ali USLU*
Dr. Öğr. Üyesi Murat TÜRK**

ÖZ

Muhasebe işlemlerinde hileler, yatırımcılar ve kredi kuruluşları başta olmak üzere finansal tablo kullanıcılarını aldatmak ya da yanlış yönlendirmek amacıyla yapılmaktadır. Finansal tablolar ve raporlar bilerek ve isteyerek hatalı hazırlanmaktadır.

Şirketler, kendilerine duyulan güveni kötüye kullanan personellerin mesleki hile yöntemleri nedeniyle maddi ve manevi çeşitli kayıplara uğratılmaktadır. Mikro düzeyde yatırımcılar, borç verenler, ortaklar, çalışanlar hileden zarar görür iken makro düzeyde devlet ve toplum hileden zarar görmektedir. Yapılan hileler, yöneticilerin yanlış kararlar vermelerine yol açmakta, devletin vergi gelirini ve özellikle muhasebe mesleğine olan güveni azaltmaktadır. Dolayısıyla şirketlerin finansal tablolarının güvenilirliği de tartışılır duruma gelmektedir.

Bu çalışmada öncelikle hile, hilenin belirtileri ve yapılan hile çeşitleri açıklanmıştır. Hilenin yapılma nedenleri sebep sonuç ilişkisi içinde anlatılarak hile ile mücadele eden kuruluşlar ile iç kontrol sisteminin, hilenin önlenmesindeki rolü ve hilenin önlenmesinde kullanılan araçlar hakkında bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hile, Hile Denetimi, İç Kontrol

JEL Kodları: .M41, M42, M49

AUDIT OF ACCOUNTING FRAUD AND IMPORTANCE OF INTERNAL CONTROL SYSTEM IN PREVENTION OF FRAUD

ABSTRACT

Frauds in accounting transaction are performed to deceive or mislead users of financial statements, in particular investors and credit institutions. Financial statements and reports are deliberately and intentionally prepared incorrectly.

Companies are subject to various financial and moral loses due to professional fraud methods of the personnel who abuse their confidence. At the micro level, investors, lenders, partners, employees are harmed, while at the macro level, the state and society suffer from fraud. The frauds lead to wrong decisions by the managers and reduce the tax revenue of the government and especially the trust in the accounting profession. Therefore, the reliability of the financial statements of the companies is also debatable.

In this study, firstly the fraud, symptoms of fraud and types of fraud are explained. The purpose of this study is to explain the causes of fraud in the relationship between cause and effect and to give information about the role of the internal control system in preventing fraud and the tools used to prevent fraud.

Keywords: Fraud, Audit of Fraud, Internal Control

JEL Codes: M41, M42, M49

* Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ali.uslu@gop.edu.tr

** Sağlık Bilimleri Üniversitesi, murat.turk@sbu.edu.tr

ÇEVRE MUHASEBESİNE GÖRE İŞLETMELERİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI ÖDEMELERİNİN KAYDI VE İŞLETME KAZANCININ HESAPLANMASI

Dr. Öğr. Üyesi Murat TÜRK*
Dr. Öğr. Üyesi Ali USLU**

ÖZ

7153 sayılı Kanun'la 2872 sayılı Çevre Kanunu'na Ek On birinci madde eklenmiştir. Bu çalışmada 2872 Sayılı Kanun'a ekli listede yer alan ürünlerden tahsil edilecek geri kazanım katılım payı ile Gelir Vergisi Kanunu'na göre işletme kazancının hesaplanması değerlendirilmiş ve muhasebe kayıt örneklerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Çevre Kanunu, Çevre Muhasebesi,

JEL Kodları: M40, M49

ACCORDING TO ENVIRONMENTAL ACCOUNTING OF RECYCLING PARTICIPATION SHARE RECORDING AND CALCULATION OF OPERATING PROFIT

ABSTRACT

By The Law No. 7153, added Additional Article Eleventh of The Environment Law No. 2872. In this study, with the operating income calculated under the revenue law, recycle participation shares to be collected from the products listed in the annexed to the Law No. 2872 have been evaluated and sample of accounting records are included.

Keywords: Accounting, The Environment Law, Environmental Accounting

JEL Codes: M40, M49

* Sağlık Bilimleri Üniversitesi, murat.turk@sbu.edu.tr

** Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ali.uslu@gop.edu.tr

SELEM AKDİNİN KOOPERATİFLER ARACILIĞIYLA UYGULANMASINDA MUHASEBE DÜZENİ VE RİSK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Öğr. Gör. Aydın BAĞDAT **

ÖZ

Sınırsız ihtiyaç ve beklentilerin söz konusu olduğu günümüz dünyasında kişiler bu ihtiyaçlarını gidermek için birçok ekonomik aracı kullanmaktadır. Bu araçlardan biri de borçlanmadır ve ekonomik düzen içinde borçlanmanın da birçok çeşidinin olduğu bilinmektedir. Borçlanmanın çeşitlerine bakıldığında büyük çoğunluğu ilave bir külfete katlanarak borçlanmayı zorunlu kılmaktadır. Bu durum da hem sosyal hem ekonomik olarak birçok olumsuz sonucu beraberinde getirmektedir. Bu nedenle günümüzde faizli düzene alternatif olabilecek model arayışları hız kazanmış ve selem akdi de bu arayışlara cevap verebilecek bir model olarak karşımıza çıkmaktadır. Selem yöntemi, mal bedelinin peşin verildiği, malın teslimi için sonraki bir dönem için anlaşmanın yapıldığı faizsiz bir uygulamadır. İslamiyet'in ilk dönemlerinden bu yana uygulanmakta olan selem akdinin günümüz ekonomisinde de benzer şekilde ve genellikle tarım sektöründe uygulandığı görünmektedir. Aynı şekilde güç birliğine dayalı çalışmaların yapıldığı ekonomik ortaklıklar olan kooperatifler de tarım sektöründe öne çıkan bir sistemdir. Çalışmada bu iki sistemin bir arada uygulanması üzerine bir model önerisi ortaya konulmuş ve selem akdinin uygulanma şekli, kooperatiflerin çalışma sistemi, selem yönteminin kooperatifler aracılığıyla uygulanabilirliği değerlendirilmiştir. Ayrıca uygulanması halinde selem akdinde söz konusu olan sözleşme ve teslim riskleri üzerindeki etkisi ile muhasebe düzeni incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Selem Akdi, Kooperatif, Muhasebe, Finans.*

JEL Kodları: *M40, M41*

ASSESSMENT OF RISK AND ACCOUNTING REGULATION IN THE APPLICATION OF SELEM CONTRACT WITH COOPERATIVES

ABSTRACT

In today's world where there are unlimited needs and expectations, people use many economic tools to meet these needs. One of these instruments is borrowing and it is known that there are many types of borrowing within the economic order. When we look at the types of borrowing, the majority of them require an additional burden to borrow. This brings many negative consequences, both socially and economically. For this reason, the search for a model that can be an alternative to system of interest has gained momentum and selem akdi is a model that can respond to these searches.

The Selem method is an interest-free application in which the value of the goods is given in advance and an agreement is made for the delivery of the goods for a later period. The selem contract, which has been practiced since the early periods of Islam, appears to have been applied in a similar manner and generally in the agricultural sector in today's economy. Similarly, cooperatives, which are economic partnerships based on unity, are a prominent system in the agricultural sector. In the study, a model proposal was put forward on the application of these two systems together and the method of application of the selem contract, the working system of the cooperatives, and the applicability of the selem method through the cooperatives were evaluated. In addition, if it is applied, its effect on contract and delivery risks and accounting system are examined.

Keywords: *Selem contract, Cooperative, Accounting, Finance.*

JEL Codes: *M40, M41*

* Prof. Dr. Ahmet Vecdi Can, Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi, acan@sakarya.edu.tr

** Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Adapazarı Meslek Yüksekokulu, aydinbagdat@subu.edu.tr

İHRACAT VE KARLILIK İLİŞKİSİNE MİKRO BİR BAKIŞ AÇISI**Emine Ebru AKSOY
İlkut Elif KANDİL GÖKER****ÖZ**

İhracat, firmalara ölçek ekonomisinden yararlanma, ulusal düzeyde ekonomik darboğaz yaşanan dönemlerde uluslararası satışlarla nakit akışı yaratma, ulusal pazarda rekabet avantajı yaratacak bilgi ve tecrübe aktarma gibi faydalar sağlamaktadır. Bu anlamda ihracat, gelişmekte olan ülke ekonomilerinde sürdürülebilir büyümenin çok önemli bir kaynağı olarak görülmektedir. Ülkelerin açık ekonomi anlayışını benimseyerek küresel ticaretin bir parçası haline gelmesiyle ihracat yapan firmaların ihracat potansiyelinin ne olduğunu, ihracatını etkileyen faktörleri, ihracatlarının çeşitli yapısal göstergeler üzerindeki etkilerini tespiti amacıyla çalışmalar yürütülmeye başlanmıştır. Klasik ticaret teorisinin öngörülerinin aksine Bernard ve Jensen (1995)'in ihracatçı olan firmaların ihracat yapmayan firmalara göre daha üretken firmalar olduklarını öne sürdükleri çalışmalarını takiben, uluslararası ticarete ithalatçı ya da ihracatçı olarak dahil olmuş firmaların sadece ulusal pazarda faaliyet gösteren firmalara göre daha üretken ve etkin olduklarını öne süren çok sayıda çalışma ele alınmıştır. Artan üretkenliğin artan karlılıkla mı yoksa artan üretkenlik neticesinde dış ülkelere açılmanın da getirdiği ekstra maliyetlerle azalan karlılıkla mı sonuçlanacağı ise bir başka araştırma sorusunu teşkil etmiştir. Bu çalışma, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu örneğinde söz konusu araştırma sorusuna cevap aramak üzere ele alınmıştır. İhracat potansiyeli en yüksek firmalar arasında sayılabilecek ISO 500 firmalarından 1993-2018 dönemi 25 yıllık kesintisiz verilerine ulaşılabilen firma verileri ile ihracat ve karlılık ilişkisi panel eşbütünleşme ve panel nedensellik analizleri ile ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Karlılık, ISO 500, Panel Eşbütünleşme, Panel Nedensellik
JEL Kodları: F14, F23, M21

THE RELATIONSHIP BETWEEN EXPORT AND PROFITABILITY: A MICRO PERSPECTIVE**ABSTRACT**

Exports provide benefits such as benefiting from economies of scale, creating cash flow with international sales during periods of downswing at national level, and transferring knowledge and experience that will create competitive advantage in national market. In this sense, exports are seen as a very important source of sustainable growth in the economies of developing countries. With the adoption of an open economy understanding of the countries, studies have started to be carried out in order to determine the export potential of export firms, the factors affecting their export and the effects of their exports on various structural indicators. Contrary to the predictions of classical trade theory, Bernard and Jensen (1995) argued that exporting firms were more productive than non-exporting firms. Following this study, a number of studies have been dealt with suggesting that firms involved in international trade as importers or exporters are more productive and more efficient than firms operating only in the national market. Another research question is whether increasing productivity will result in increased profitability or resulting in decreased profitability due to the extra costs of opening to foreign countries. In this study, Turkey's largest 500 industrial enterprises sample was taken up to seek answers to stated research question. ISO 500 firms, which can be considered as one of the companies with the highest export potential, were discussed. The relationship between export and profitability of the firms whose data can be reached for 25 years in the period of 1993-2018 will be revealed by panel cointegration and panel causality analyzes.

Keywords: Export, Profitability, ISO 500, Panel Cointegration, Panel Casualty
JEL Codes: F14, F23, M21

KIRGIZİSTAN'DA İSLAMİ FİNANSIN GELİŞİMİ, MUHASEBE SİSTEMİ VE HALKIN BAKIŞ AÇISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Bilal SOLAK*
Dr. Öğr. Üyesi Dastan ASEİNOV**
Arş. Gör. Fatih FAYDALI***

ÖZ

İslami finans (bazı kaynaklarda, etik finans olarak tanımlanmaktadır, bundan sonra islami finans olarak adlandırılacaktır) uygulamaları çok eski olmasına karşın, literatürde islami finansın ve süreçlerinin tartışılması yeni başlanan bir olgudur. İslami finansın temel amacı, fon toplamada ve fon kullandırmada İslam dininin kurallarını esas alan finans kurumlarıdır. 2000'li yılların başında, İslami finans kurumları az sayıda ülkede faaliyet göstermesine karşın, 2018 yılı itibari ile yaklaşık 80 ülkede İslami dininin kurallarını esas alan finansal kurumlar faaliyet göstermektedir.

Kırgızistan farklı dinlere mensup olan kişilerin bir arada yaşadığı ve Orta Asya' da stratejik konuma sahip bir ülkedir. Bağımsızlık sonrası, finansal sisteme yönelik önemli atılımlar yapılmış, ayrıca çeşitli fonlar yardımı ile finansal piyasaların gelişimi için gerekli altyapı oluşturulmuştur. Kırgızistan' daki İslami finans uygulamaları "Eko İslamik Bank"ın kurulması ile önemli oranda bir gelişme göstermiştir. 2017 yılından itibaren Kırgızistan'da faaliyet gösteren iki özel bankanın İslami finans birimlerini uygulamaya geçirmesi ile birlikte, İslami finansın ülkedeki önemi daha da artmıştır. Bu neden ile Kırgızistan vatandaşlarının İslami finans uygulamalarına yönelik algısının araştırılması, ülkedeki İslami finans uygulamalarının gelişimine büyük katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada, Kırgızistan'ın İslami finansa yönelik olarak geliştirmiş olduğu muhasebe sistemi incelenmiş ayrıca Kırgızistan'ın bütün bölgelerini kapsayan bir anket ile halkın İslami finansa bakış açısı ve farkındalığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İslami Finans, Kırgızistan, İslami Finans Muhasebe Sistemi*

JEL Kodları: *G21, G41, M40, M41*

* Manas Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, bilal.solak@manas.edu.kg

** Manas Üniversitesi İİBF Finans ve Bankacılık Bölümü, dastan.aseinov@manas.edu.kg

*** Manas Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, fatih.faydali@manas.edu.kg

**A RESEARCH ON THE DEVELOPMENT OF ISLAMIC FINANCE IN KYRGYZSTAN,
ACCOUNTING SYSTEM AND PUBLIC PERSPECTIVE****ABSTRACT**

Although Islamic finance applications (it is determined as ethic finance in some resource, from this point on it will be used as Islamic finance) is not so old, discussion about Islamic finance itself and its mechanism recently are led off. The main purpose in Islamic finance is that financial corporation that operates under Islamic laws while fundraising and funding. Early 2000s, although Islamic finance institutions operate in few countries, by year 2018 Islamic finance institutions that ground on Islamic law operate nearly 80 countries.

Kyrgyzstan is a strategically located country in Central Asia where people from different religions live together. After the independence, important acts were taken towards the financial system and the necessary infrastructure was established for the development of financial markets with the help of various funds. Islamic finance practices in Kyrgyzstan have improved significantly with the establishment of the “Eco Islamic Bank”. The importance of Islamic finance in the country increased with the implementation of Islamic finance units by two private banks that operate in Kyrgyzstan since 2017. Therefore, the investigation of the perception of Kyrgyz citizens towards Islamic finance practices will contribute to the development of Islamic finance practices in the country.

In this study, the accounting system developed by Kyrgyzstan for Islamic finance has been examined and the perspective and the awareness of Kyrgyz citizens on Islamic finance has been tried to be determined with a survey covering all regions of Kyrgyzstan.

Keywords: *Islamic Finance, Kyrgyzstan, Accounting System of Islamic Finance*

JEL Codes: *G21, G41, M40, M41*

YENİ BİR FİNANSMAN MODELİ: KİTLE FONLAMASI

Dr. Reyhan CAN*
Dr. Öğr. Üyesi Nizamettin BAŞARAN**

ÖZ

Sermayesi kısıtlı olan firmaların varlıklarını sürdürebilmeleri yada yeni projelerini hayata geçirebilmeleri fon kaynaklarına erişim olanakları ile yakından ilgilidir. Özellikle yeni firmaların kurulmasında ve yeni/yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmelerinde fon kaynaklarına erişim ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Son dönemlerde dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik gelişmeler fon kaynaklarına erişimi daha da zorlaştırmış, fon talep edenlerin alternatif fon kaynaklarına yönelmelerine neden olmuştur. Bu alternatif fon kaynaklarından bir tanesi de kitle fonlamasıdır. Kitle fonlaması özellikle yeni/yenilikçi projelerin hayata geçirilmesinde kullanılan bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, yeni bir finansman modeli olan kitle fonlamasını tanıtmak, başarısını ve uygulama alanlarını açıklamak için teorik bir çerçeve oluşturarak literatüre katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Kitle Fonlaması, Alternatif Finans.

JEL Kodları: G21, G32

A NEW FINANCING MODEL: CROWDFUNDING

ABSTRACT

The ability of companies with limited capital to maintain their assets or to realize their new projects is closely related to their access to fund resources. Especially, access to funding sources is a serious problem in the establishment of new companies and the implementation of new / innovative ideas. The recent economic developments in the world and in our country have made access to funding sources even more difficult and led to the demanding of funds for alternative funding sources. One of these alternative sources of funding is Crowdfunding. Crowdfunding is a method used especially for the implementation of new/innovative projects.

The aim of this study is to introduce a new financing model, crowdfunding, and to contribute to the literature by creating a theoretical framework to explain its success and application areas.

Keywords: Crowdfunding, Alternative Finance.

JEL Codes: G21, G32

* ryhancan@gmail.com

** Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, nbasaran@ohu.edu.tr

**TÜRKİYE’DE GÜNEŞ ENERJİSİ SANTRALİNE YATIRIM YAPMAK NE KADAR
MAKUL: İNA YAKLAŞIMLI GERÇEK BİR VAKA ÇALIŞMASI****Dr. Halil ARSLAN***
Dr. Temur KAYHAN****ÖZ**

Gelişmekte olan ülke sınıfında bir ülke olarak değerlendirilen Türkiye'nin ekonomik ve finansal istikrar açısından karşılaştığı en büyük problem üretiminin ithal mallara ve enerjiye bağımlı olmasıdır. Bu durumu engellemek adına enerjideki bağımlılığı azaltmak için Türkiye’de 2005 yılında yenilenebilir enerji yasası çıkarılmış ve bu yasa ile yenilenebilir enerji kapsamına giren santrallerden üretilen elektriğe devlet tarafından hem satın alım garantisi hem de faaliyete geçildiği tarihten itibaren 10 yıl fiyat garantisi verilmiştir. Bu çalışmada üretilen elektrik anlamında diğer yenilenebilir enerji santrallerine göre en düşük üretim volatilitesine sahip Güneş Elektrik Santralleri'nin (GES) İndirgenmiş Nakit Akımları (İNA) Analizi ile değerlemesini gerçekleştirdik. Çalışmamızda incelediğimiz santral 2017 yılında faaliyete geçmiş 5,83 MW (DC) kurulu güce sahip, faaliyete geçtiği tarihten itibaren yılda ortalama %16,4 Kapasite Kullanım Oranı (KKO) ile çalışmış lisanssız bir GES'dir. Fizibilite çalışmamızda santral için bir değer tespitinden çok santralin satın alım fiyatına göre özkaynak iç verim oranı (Özkaynak IRR), yatırım geri dönüş süresi gibi yatırım kararlarında yatırımcıların en çok ilgilendiği finansal göstergeleri hesapladık. Bununla birlikte değişen borçlanma oranı, borçlanma maliyeti, kapasite kullanım oranı ve garanti fiyat dönemi sonundaki değişen elektrik fiyatlarına göre IRR’da ve geri dönüş süresi gibi finansal göstergelerde meydana gelebilecek dalgalanmaların boyutunu duyarlılık analizleri ile inceledik. Gerçekleşen satın alım bedellerine bakıldığında aktif lisanssız GES’ler için MW başına ödenen ortalama değer 900.000-1.250.000 Amerikan Doları (USD) arasında değişmektedir. Çalışmamızda değerlendirme yaparken santrallerin satın alım fiyatları ve teklif fiyatlarındaki temayüle bağlı kalarak santralin MW başına 1.000.000 USD bedelle satın alınacağı, satın alım bedelinin %50’sinin bankadan kredi olarak temin edileceği, kredi maliyetinin yıllık USD bazlı %8 olacağını ve garanti fiyat dönemi sonunda elektrik satış fiyatının 133 USD/MWh’dan 75 USD/MWh’a düşeceğini varsaydık. Ana senaryomuzda santralin Özkaynak IRR’ı %14, yatırımın geri dönüş süresi ise 7,1 yıl olarak hesaplandı. Garanti fiyat döneminin bitiminden sonraki nakit akımlarının değeri toplam değer %28’ini oluşturduğunu tespit ettik. Diğer bir ifade ile değer %72 gibi önemli bir kısmı garanti fiyat döneminde oluşan nakit akımlarından meydana gelmektedir. Bu durum değer fiyat değişimlerine dirençli olduğunu göstermektedir. Borçlanma oranının %80’e kadar çıkarılması durumunda sermaye artırımına gerek duyulmadan Özkaynak IRR’ın %32 seviyesine çıkarılabileceğini tespit ettik. MW başına satın alım fiyatının 1.250.000 USD olması ve kaldıraç oranının %80 olduğu durumda dahi Özkaynak IRR’ı %19,7 seviyesinde gerçekleşmektedir. Gerçekleştirilen analizler sonunda USD bazlı hazine tahvillerinin ve kira sertifikalarının %7-8 arasında değiştiği bir ortamda %14-%32 arasında değişen ve gelir garantisinden dolayı riski oldukça düşük bu tarz bir yatırımın oldukça makul olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güneş Elektrik Santralleri, İndirgenmiş Nakit Akımları, İç Verim Oranı.

JEL Kodları: G30, Q40, M4.

* Portföy Yöneticisi, Investrade Portföy Yönetim A.Ş., halil.arslan@investrade-tr.com

** Portföy Yöneticisi, Investrade Portföy Yönetim A.Ş., temur.kayhan@investrade-tr.com

HOW FEASIBLE INVESTING A SOLAR POWER PLANT IN TURKEY: A REAL CASE STUDY DCF APPROACH

ABSTRACT

The most crucial problem that Turkey, which is considered as a developing country, faces in terms of financial and economic stability is that its GDP mostly depend on the import of intermediate goods, energy or energy sources. In order to reduce dependence on energy and energy sources Renewable Energy Law has been legalized and with this law government warranties the purchase of electricity generated by the renewable energy power plants and also warranties the purchase price for ten years. The guaranteed purchase price for the electricity produced in solar power plants is 133 USD / MWh. In this study, we evaluated the Solar Power Plants (SPP) which have the lowest generation volatility compared to other renewable power plants in terms of electricity produced by using Discounted Cash Flows Analysis (DCF). The power plant, which we analyzed in our study, is an unlicensed SPP with an installed capacity of 5.83 MW, started operation in 2017 and operating with an average of 16.4% Capacity Utilization Rate (CUR) annually since its inception. In our feasibility study, rather than determining a value for the power plant, we calculated the financial indicators that investors are most interested in making investment decisions such as the internal rate of return on equity (IRR) and payback period according to the purchase price. In addition, we analyzed the magnitude of fluctuations in financial indicators such as IRR and payback period according to changing borrowing rate, borrowing cost, capacity utilization rate and changing electricity prices at the end of guarantee price period with sensitivity analysis. Considering the actual purchase costs, the average value paid per MW for active non-licensed SPP varies between 900,000 -1,250,000 USD. We based the analysis on the assumptions that the purchase price per MW is 1.000.000 USD according to purchase and offer price realized in the market, 1.000.000 USD/MW is reasonable, %50 of the purchase cost will be obtained through bank loans, cost of the bank loans will be 8% in USD terms (negotiated cost with banks), CUR is 16,4% (realized ratio) and the electricity sale price per MW will fall 75 USD/MWh from 133 USD/MWh. In our main scenario, the equity IRR of the power plant is calculated as 14% and payback period is 7.1 years. We have determined that the value of cash flows after the end of the guarantee price period constitutes 28% of the total value. In other words, 70% of the value consists of cash flows generated during the guarantee price period. This shows that the value is resistant to price changes. Equity IRR can be increased to 32% without the need of capital increase if the borrowing rate is raised to 80%. Even if the purchase price per MW is 1.250.000 USD and leverage ratio is 80%, IRR of Equity is 19.7%. As a result of the analyzes performed, it has been found that such an investment which is between 14% and 32% and which has low risk due to income guarantee is quite reasonable in an environment where USD based treasury bonds and sukuks vary between 7-8%.

Keywords: *Solar Power Plants, Discounted Cash Flow, Internal Rate of Return.*

JEL Codes: *G30, Q40, M4.*

JEOPOLİTİK RİSKLERİN TÜRK HİSSE SENEDİ VE DÖVİZ PİYASALARINA ETKİSİ

Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ*
Arş. Gör. Oktay ÖZKAN**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkiye'nin sahip olduğu jeopolitik risklerin hisse senedi ve döviz piyasasındaki getiri ve oynaklık üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu amaç çerçevesinde Caldara ve Iacoviello (2018) tarafından geliştirilen Jeopolitik Risk endeksi, hisse senedi piyasası için BİST 100 endeksi ve döviz piyasası için Dolar, Euro, Pound, Yen ve Yuan verileri kullanılarak Balcılar vd. (2016) tarafından geliştirilmiş olan Parametrik Olmayan Kantil Nedensellik Testi ile analizler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen analizler sonucunda Türkiye'nin jeopolitik risklerinin hisse senedi ve döviz piyasasında bulunan varlıkların hem getirisi hem de oynaklığı üzerinde çeşitli kantillerde etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Jeopolitik Risk, Döviz Piyasası, Hisse Senedi Piyasası. Kantil Nedensellik Testi.*

JEL Kodları: C22, G00, G11, G17, G19.

THE IMPACT OF GEOPOLITICAL RISKS ON TURKISH STOCK AND FOREIGN EXCHANGE MARKETS**ABSTRACT**

The aim of this study is to examine the effects of Turkey's geopolitical risks on return and volatility in stock and foreign exchange markets. For this purpose, the analysis was performed with the Nonparametric Quantile Causality Test developed by Balcılar et al. (2016) by using the data of Geopolitical Risk Index developed by Caldara and Iacoviello (2018), BIST 100 index for the stock market and Dollar, Euro, Pound, Yen and Yuan for the foreign exchange market. As a result of the analysis carried out, Turkey's geopolitical risks have an impact on both return and volatility in stock and foreign exchange markets in various quantile was reached.

Keywords: *Geopolitical Risk, Foreign Exchange Market, Stock Market. Quantile Causality Test.*

JEL Codes: C22, G00, G11, G17, G19.

* Erzurum Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, fatihcoskun.ertas@atauni.edu.tr

** Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, oktay.ozkan@gop.edu.tr

AMERİKA'NIN SAHİP OLDUĞU FİNANSAL STRESİNİN SEÇİLMİŞ TÜRK FİNANSAL VARLIKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİŐİ

Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ*
Arş. Gör. Oktay ÖZKAN**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Amerika BirleŐik Devletleri'nin sahip olduğu finansal stresin seçilmiş Türk finansal varlıklarının getiri oranı ve volatilitesi üzerinde etkisinin bulunup bulunmadığını değerlendirmektir. Bu amaç çerçevesinde Püttmann (2018) tarafından geliştirilen Finansal Stres göstergesi, Bist 100 endeksi ve Dolar, Euro, Pound, Yuan ve Yen'in Türk Lirası karŐısındaki değerleri kullanılarak Balcılar vd. (2016) tarafından geliştirilmiş olan Parametrik Olmayan Kantil Nedensellik Testi gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda Amerika BirleŐik Devletleri'nin finansal stresinin seçilmiş Türk finansal varlıklarının hem getiri oranında hem de volatilitesinde çeşitli kantillerde etkisi bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Stres, Finansal Varlık, Kantil Nedensellik Testi.*

JEL Kodları: C22, G00, G11, G17, G19.

THE EFFECT OF AMERICA'S FINANCIAL STRESS ON SELECTED TURKISH FINANCIAL ASSETS

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate whether the effects of the financial stress of the United States of America on rates of return and volatility of selected Turkish financial assets. For this purpose, Nonparametric Quantile Causality Test developed by Balcılar et al. (2016) was performed by using Financial Stress indicator developed by Püttmann (2018), Bist 100 index and the values of Dollar, Euro, Pound, Yuan and Yen against the Turkish Lira. According to the results, the financial stress of the United States of America has an impact on rates of return and volatility of selected Turkish financial assets in various quantile was reached.

Keywords: *Financial Stress, Financial Assets, Quantile Causality Test.*

JEL Codes: C22, G00, G11, G17, G19.

* Erzurum Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, fatihcoskun.ertas@atauni.edu.tr

** Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, oktay.ozkan@gop.edu.tr

**KABUL KREDİLERİNİN BANKALAR VE İHRACATÇI REEL SEKTÖR
FİRMALARINA BİLANÇO ETKİLERİ****Bingöl ARTAN*****ÖZ**

Bankacılık sektöründe dış ticaret işlemlerinde kabul kredili ödeme şekilleri banka açısından sağlıklı bir teminat olup, firma açısından sürdürülebilir ve teşvik edilen bir finansman imkânı yaratır. İthalatçı firmaca kabul edilen ve bankası tarafından aval verilmiş poliçelerin, dış ticaretin finansmanında imalatçı, ihracatçı işletmelerin kısa vadeli finansman ihtiyacı doğrultusunda kredilendirilmesinin ihracatı artırıp ülke ekonomisine önemli yararlar sağlamanın yanında işletmelere verilen teşvikler, muafiyetlerle daha az maliyetlerle daha çok fırsatların yakalanması sağlanabilir. Ayrıca ve önemle kabul kredili işlemlerin banka muhasebesi işlemleriyle banka bilançosuna ve firma muhasebesi işlemleriyle firma bilançosuna etkileri incelenerek, Kabul Kredili Ödeme Şekilleri işlemlerinin muhasebeleştirilmesi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kabul Kredileri, İhracatın Finansmanı

JEL Kodları: M40, M41, M49.

**ACCEPTANCE LOANS BANKS AND EXPORTERS REAL SECTOR COMPANIES
BALANCE SHEET EFFECTS****ABSTRACT**

Accepted credit payment methods in foreign trade transactions in the banking sector provide a healthy guarantee for the bank and create a sustainable and encouraged financing opportunity for the firm. In addition to providing important benefits to the national economy, crediting of the draft accepted by the importer company and avalized draft by the bank in the direction of short-term financing needs of the manufacturers, exporters in the financing of foreign trade can be ensured with the incentives given to the enterprises and more opportunities with lower costs. In addition, the effects of acceptance credit transactions on bank balance sheet and bank balance sheet and firm accounting and firm balance sheet were examined and accounting of Acceptance Credit Payment Methods was emphasized

Keywords: Acceptance Loans, Export Finance

JEL Codes: M40, M41, M49.

* Doktora Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, artan@sakarya.edu.tr

BANKA KARLILIĞI VE DÖVİZ KURU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN PANEL EŞBÜTÜNLEŞME VE NEDENSELLİK TESTLERİ İLE ANALİZİ

Arş. Gör. Nigar ALEV*

ÖZ

Döviz kurlarının makroekonomik değişkenler üzerinde etkisi olduğu gibi banka karlılığı üzerinde de etkisinin olabileceği düşünülmektedir. Bankalar, fazla fona sahip olanlar ile fona ihtiyaç duyanlar arasında finansal aracılık rolü üstlenmektedirler. Özellikle ticari bankalar, döviz kurunun etkisine konumları gereği daha fazla maruz kalmaktadırlar. Bankaların aktif ve pasif kalemlerinin bir kısmı yerli para cinsinden bir kısmı ise yabancı para birimi cinsindedir. Yabancı para birimi cinsinden aktiflerin, yabancı para birimi cinsinden pasiflerden az olması bankaların döviz kurundan olumsuz etkilenmesine neden olabilecektir. Bu noktada döviz kurları ile banka karlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesinin literatüre katkı sunacağı düşünülmüştür. Bu amaçla, Türkiye bankacılık sistemine dahil olan ve aktif büyüklüğüne göre büyük olan on bir bankanın ortalama aktif karlılığı (ROA) modele bağımlı değişken olarak dahil edilirken, reel döviz kuru ise bağımsız değişken olarak dahil edilmiştir. Bankaların karlılık göstergesi olarak çalışmaya dahil edilen ortalama aktif karlılığı (ROA) verileri, Türkiye Bankalar Birliği'nin istatistiki veri tabanından elde edilirken, reel döviz kuru verileri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın istatistiki veri tabanından elde edilmiştir. Çalışmada reel döviz kurunun ticari bankaların karlılığı üzerindeki etkisi panel eşbütünleşme ve panel nedensellik testleri ile incelenmiştir. Analiz sonuçları döviz kuru ile banka karlılığı arasında uzun dönemli bir ilişkinin varlığını ortaya koymuştur. Uzun dönemli ilişkinin katsayı tahmin sonuçları, bankaların büyük çoğunluğunun reel döviz kurundaki artıştan negatif yönde etkilendiğini göstermiştir. Reel döviz kurunun ortalama aktif karlılığını, istatistiki açıdan negatif yönde en fazla etkilediği ilk dört banka Yapı-Kredi Bankası, Finans Bank, Akbank ve Halk Bank olmuştur. Reel döviz kurunun, karlılığını istatistiki açıdan anlamlı ve pozitif yönde etkilediği bankalar ise Garanti Bankası ve T.C. Ziraat Bankası olmuştur. Ayrıca nedensellik analizi sonuçları ne döviz kurundan banka karlılığına ne de banka karlılığından döviz kuruna doğru herhangi bir nedensellik ilişkisine rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: ROA, Reel Döviz Kuru, DOLSMG Tahmincisi

JEL Kodları: E44, F31, G20

* Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, nigaralev02@gmail.com

THE ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN BANK PROFITABILITY AND EXCHANGE RATE BY PANEL COINTEGRATION AND CAUSALITY TESTS**ABSTRACT**

It is thought that exchange rates may have an impact on bank profitability as well as on macroeconomic variables. Banks act as financial intermediaries between those who have excess funds and those who need funds. Commercial banks, in particular, are more exposed to the exchange rate effect due to their location. Some of the assets and liabilities of banks are denominated in domestic currency and some of them are denominated in foreign currency. The fact that the assets in foreign currency is less than the liabilities in foreign currency may cause the banks to be adversely affected by the exchange rate. At this point, it is thought that examining the relationship between exchange rates and bank profitability will contribute to the literature. For this purpose, included in the banking system in Turkey and the active size of the average active profitability of the bank is eleven large by (ROA) model dependent while alternately included, but real exchange rate were included as an independent variable. The average return on assets included in the study as profitability indicators data were obtained from Turkey Banks Union's statistical database, the real exchange rate data were obtained from the statistical database of the Central Bank of Turkey. In this study, the effect of real exchange rate on the profitability of commercial banks was examined with panel cointegration and panel causality tests. The results of the analysis revealed a long-term relationship between exchange rate and bank profitability. The coefficient estimation results of the long term relationship showed that the majority of banks were negatively affected by the increase in real exchange rate. Yapı Kredi Bank, Finans Bank, Akbank and Halk Bank were the first four banks in which the real exchange rate had a negative impact on the average asset profitability. The banks whose real exchange rate has a statistically significant and positive effect on their profitability are Garanti Bank and T.C. Ziraat Bank. In addition, the causality analysis results did not reveal any causal relationship from exchange rate to bank profitability or from bank profitability to exchange rate.

Keywords: ROA, Real Exchange Rate, DOLSMG Estimator

JEL Codes: E44, F31, G20

KURUMSAL KAYNAK PLANLAMA (ERP) ENTEGRASYONUNDA YAŞANAN SORUNLAR VE MALİ MÜŞAVİRLERİN DÜŞÜNCELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Emin YÜREKLİ*
Araş. Gör. Fatih FAYDALI**

ÖZ

Kurumsal Kaynak Planlama, (ERP) çok farklı sektörlerde ve farklı büyüklükteki işletmelerde kullanılan, stokların kontrolünün, üretim ve tedarik yönetiminin, muhasebe süreçlerinin bütünleşik hale getirildiği sistemlerdir. Bu sistemlerde işletmeler üretim maliyetlerinin yönetimini, stok ve ürünlerin takibini, üretim sistemini ve işlemlerin muhasebeleştirilmesini tek bir sistem üzerinden sağlayabilmekte ve yönetsel açıdan birçok raporları ve özet bilgiyi çok daha kolay ulaşabilmektedir. ERP yazılımları firmalar açısından oldukça yararlı ve kullanışlı sistemlerdir.

ERP yazılımlarını işletmelerde tüm departmanlar tarafından kullanılmaktadır. Muhasebe uygulamacıları olan muhasebe meslek mensupları muhasebe yazılımlarının entegrasyonunda olduğu gibi, ERP entegrasyonunda da önemli rol oynamaktadır. ERP yazılımları diğer muhasebe paket programlarından farklı bir yazılım olup bütünleşik bir sistem olduğundan dolayı kullanıma hazır hale gelmesi ve getirilmesi uzun zaman almaktadır. Bu çalışmanın amacı ERP yazılımlarında yaşanan entegrasyon sorunlarının neler olduğu ve bu sorunların nasıl çözülebileceği konusunda muhasebe meslek mensuplarının görüş ve düşüncelerinin ortaya çıkarılmasıdır. Çalışmamızın uygulama kısmı Denizli ilinde faaliyet gösteren mesleğinde en az yirmi yılını doldurmuş muhasebe meslek mensuplarına odak grup çalışması yapılacaktır. Muhasebe meslek mensuplarının görüş ve düşünceleri çalışmamızda birebir aynen yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Kaynak Planlaması, ERP entegrasyon sorunları, Meslek mensuplarının görüşleri

JEL Kodları: M40, M41

THE PROBLEMS IN IMPLEMENTATION OF ENTREPRISE RESOURCE PLANNING AND THOUGHT OF PUBLIC ACCOUNTANTS

ABSTRACT

Enterprise resource planning systems are systems used various sector and companies of different sizes in which control stocks, production and supply chain management and accounting process. In these systems, companies can provide production cost management, follow up of stock and products, production systems and accounting transaction through a single system and they can access many reports and information more easily. ERP systems are very useful systems for companies.

ERP systems can be used by all departments of companies. Accounting professional play an important role on implementation of ERP systems as well as accounting software. Since those systems are different in many ways, from accounting program, it takes many times to make those system ready to use by companies. The aim of this study is to reveal the opinions and thoughts of accounting professionals about the integration problems in ERP software and how those problems can be solved. The application of the study will be a focus group work with accounting professionals who have at least 20 years of work experience in Denizli. The opinions and thoughts of professional accountants will take place exactly in this study.

Keywords: Enterprise Resource Planning, ERP integration problems, thought of accounting professionals

JEL Codes: M40, M41

* Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Bişkek, Kırgızistan, eyurekli@pau.edu.tr

** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Bişkek, Kırgızistan, fatih.faydali@manas.edu.kg

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ DİJİTAL MUHASEBEYE BAKIŞ AÇILARI
VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ**

Prof. Dr. Fikret ÇANKAYA*
Öğr. Gör. Mahmut ÇELEBİER**

ÖZ

Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesiyle birlikte dijitalleşme kavramı günümüzde yaygın bir şekilde duyulmaya başlamış ve dijitalleşmeden en çok etkilenecek meslekler medyada ve akademik alanda da tartışmalara konu olmuştur. Söz konusu tartışmalarda dijitalleşmeden en çok etkilenecek mesleklerden biri de “muhasebe” mesleği olduğu görülmektedir. Dolayısıyla çalışmada muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme sonucunda gerçekleşmesi beklenen etkilerin farkında olup olmadığı ve dijitalleşme sürecine bakış açılarının belirlenmesi, değişime yabancı kalmamak adına muhasebecilerin farkındalık seviyelerinin artırılması ve dijital muhasebeye adaptasyon için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda Doğu Karadeniz Bölgesi’nde bulunan bağımsız denetçi belgesine sahip muhasebe meslek mensuplarından anket yöntemi ile veriler toplanmış olup elde edilen verilere açıklayıcı faktör analizi, t testi ve anova testi uygulanmıştır. Dijitalleşmenin muhasebe mesleğinin geleceğini oldukça etkileyeceği düşünüldüğünde, muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme olgusu üzerindeki tutumları son derece önem taşımaktadır. Bu sebepten dolayı muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşme konusunda düşüncelerinin tespitine yönelik bir çalışmanın bulunmaması bu çalışmanın ilgili literatüre katkı sağlayacağı beklenmektedir. Ayrıca bu çalışmanın yalnızca Doğu Karadeniz Bölgesi’nde uygulanması en büyük kısıtı oluşturmakta ve ileriki çalışmalarda Türkiye geneli bir çalışma yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital Muhasebe, Otomasyon Muhasebe, Muhasebe Teknolojisi, Nesnelerin İnterneti*

JEL Kodları: *M40, M41*

**THE PERSPECTIVES AND AWARENESS LEVELS OF ACCOUNTING PROFESSIONAL
VIEWS ON DIGITAL ACCOUNTING****ABSTRACT**

The concept of digitalization with the rapid development of technology has become widespread nowadays and the professions that will be most affected by digitalization have been the subject of controversy in the media and also academia. In these discussions, “accounting” is one of the professions that will be most affected by digitalization. Therefore, in this paper, it is aimed to determine whether the professional accountants are aware of the effects that are expected to occur as a result of digitalization and their perspectives on the digitalization process, to increase the awareness levels of Professional accountants in order not to be alienated to change and to determine what needs to be done for adaptation to digital accounting. For the purpose of the study, data were collected by questionnaire method from professional accountants who have independent auditor’s certificate in the Eastern Black Sea Region and explanatory factor analysis, t test and anova test were applied to the data obtained. Considering that digitalization will affect the future of accounting profession, there is not any paper about the thoughts of professional accountants on the phenomenon of digitalization. For this reason, it is expected that this paper will contribute to the related literature. In addition, this paper have been applied only in the Eastern Black Sea Region, constitute the biggest constraint to conduct a study and it is recommended further studies should be carried out across Turkey.

Keywords: *Digital Accounting, Automation Accounting, Accounting Technology, Internet of Things*

JEL Codes: *M40, M41*

* Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF, cankayaf@yahoo.com

** Amasya Üniversitesi, Yüksel Akın Meslek Yüksekokulu, celebier.m@yahoo.com

ŞİRKET BİRLEŞMELERİNDE ZARAR MAHSUBUNUN KURUMLAR VERGİŐİ KANUNU AÇISINDAN ŞARTLARI VE ÖRNEK UYGULAMASI

Prof. Dr. Ümmühan ASLAN*
SMMM Ahmet RAHMANLAR**

ÖZ

Kanun koyucu birleŐme yolu ile devrolunan Şirketin zararlarının devralan Şirket tarafından kullanılmasına izin verirken diğer taraftan da devrolunan Şirketin faaliyetlerinin devamlılığını istemiŐtir. Şirket birleşmelerinde her iki tarafında fayda sağlaması yönünde kriterler belirlemiŐtir. Bu kriterlerin uygulanması ise uygulamada bazı sorunları gündeme getirmektedir. Bu sorunlardan bir tanesi vergi avantajı yerine vergi ziyanın oluŐmasıdır.

Bu çalışmanın amacı kurumlar vergisine tabi olan işletmelerin birleşmelerinde meydana gelen vergi avantajının, vergi zararına dönüşmesinin önüne geçebilmek için neler yapılması gerektiğini ele almak ve bu konuyu örnekler yardımı ile açıklamaktadır.

Bu amaçla çalışmada öncelikli olarak işletme birleŐmelerinin tanımı yapılmış olup Şirket birleŐmelerinin türleri, avantaj ve dezavantajları, hukuksal boyutu ele alınmıştır. Şirket birleşmelerinde oluşan vergi zıyı örnek uygulama ile açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şirket Birleşmesi, Vergi Zıyı, Vergi Avantajı ve Kurumlar Vergisi.

JEL Kodları: M40,M48,K24

CONDITIONS AND APPLICATION OF LOSS OFFSET IN MERGERS ACCORDING TO TURKISH CORPORATE TAX LAW

ABSTRACT

The lawmaker allowed the loss of the transferred company to be used by the acquiring company, while requesting the continuation of the operations of the transferred company. It has defined criteria to benefit both parties in mergers. The application of these criteria raises some problems in practice. One of these problems is the formation of tax losses rather than tax advantage.

The aim of this study is to examine the tax advantage that occurs in the mergers of corporations subject to corporate tax and to explain what needs to be done in order to prevent it from turning into tax loss and explain this issue with the help of examples.

For this purpose, in this study, firstly the definition of business mergers is made and the types, advantages and disadvantages and legal aspects of the business combinations are discussed. The tax loss arising from the mergers is explained with the example.

Keywords: Mergers, Tax Loss, Corporate Tax Law

JEL Codes: M40,M48,K24

* Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi, ummuhan.aslan@bilecik.edu.tr

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi, ahra54@gmail.com

**KONUTTA KDV İNDİRİMİNİN BIST GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI VE
İNŞAAT SEKTÖRÜNDE YER ALAN FİRMA HİSSE SENEDİ GETİRİLERİNE ETKİSİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Dr. Reyhan CAN*
Doç. Dr. H. Işın DİZDARLAR**

ÖZ

Son yıllarda hızlı bir büyüme gösteren inşaat sektörü birçok meslek dalıyla yakından ilgilidir. Bu nedenle inşaat sektörünün işsizliği azaltıcı ve istihdamı artırıcı bir özelliği bulunmaktadır ve bu durum ülke ekonomimizdeki yerini artırmaktadır. Türk Konut sektörü son on beş yıllık süreçte çok hızlı bir gelişim kaydetmiştir. Ülke ekonomisinde önemli bir yere sahip olan inşaat sektöründe konut fiyatları bu sektörün gelişimini etkilemektedir. Konut fiyatlarında doğru fiyatlamamanın sağlanması yalnızca konut sektörü için değil tüm ekonomi için önemli bir gösterge olma özelliğini taşımaktadır. Son dönemde konut stokunda yaşanan artış ve konut satışlarında yaşanan düşüş konut fiyatlamalarında düzenlemeler yapılmasına neden olmuştur. Yapılan düzenlemelerden biri 08 Eylül 2016 tarihli resmi gazetede yayınlanan konutta kdv indirimidir. Bu çalışmanın amacı 8 Eylül 2016 tarihinde yürürlüğe giren karar ile konutlardan alınan kdv oranında yapılan değişikliğin Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve inşaat sektöründe yer alan firmaların hisse senedi getirileri ile konutta kdv indirimi arasındaki ilişki incelenmektedir. Bu bağlamda 2016 yılında faaliyet gösteren 33 gayrimenkul yatırım ortaklığı ve 9 inşaat firması araştırmaya dahil edilmiştir. Çalışmada Olay çalışması (Event Study) yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gayri Menkul Yatırım Ortaklıkları, Hisse Senedi Getirileri, KDV, Olay Çalışması.

JEL Kodları: G11, G14, G20, G33.

**A STUDY ON THE EFFECT OF VAT DISCOUNT ON STOCK RETURNS OF BIST REAL
ESTATE INVESTMENT TRUSTS AND CONSTRUCTION SECTOR****ABSTRACT**

The construction sector, which has grown rapidly in recent years, is closely related to many occupations. Therefore, construction sector has a feature to reduce unemployment and increase employment and this situation increases its place in our country's economy. The Turkish housing sector has developed very rapidly in the last fifteen years. Housing prices in the construction sector, which has an important place in the national economy, affect the development of this sector. Providing correct pricing in housing prices is an important indicator not only for the housing sector but also for the whole economy. The recent increase in housing stock and the decrease in house sales have led to adjustments in housing prices. One of the arrangements made is the VAT discount in the residence published in the official newspaper dated September 08, 2016. The aim of this study is to examine the relationship between the stock returns of real estate investment trusts and construction firms operating in Borsa Istanbul and the discount of VAT in the housing. In this context, 33 real estate investment trusts and 9 construction companies operating in 2016 were included in the research. Event Study method was used in the study.

Keywords: Real Estate Investment Trusts, Stock Returns, VAT, Event Study.

JEL Codes: G11, G14, G20, G33.

* ryhancan@gmail.com

** Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, dizdarlar@gmail.com

IMPACT EVALUATION OF LEADING BY EMOTIONAL INTELLIGENCE IN PERFORMANCE IMPROVEMENT

Dr. Sc. Luan VARDARI*

ABSTRACT

This research aims to describe the impact of leading by emotional intelligence in performance improvement in public and private financial sectors. This research has updated interesting points and numerous data such as:

- Review and presentation of importance in performance improvement;
- Impact of leading by emotional intelligence in performance improvement;
- Aims and objectives of leading by emotional intelligence;
- Concrete case studies in different countries;
- Case studies in Kosovo.

Each of these points will be reviewed and will be elaborated more widely, hence their importance will be shown.

Our research is based on the literature, publications and articles. Also, we are going to do questionnaires for public and private institutions. In this research, we are going to use analytical and descriptive methods. As a conclusion, we can conclude that the emotional intelligent leaders with high competency skills have a great impact on performance improvement.

Keywords: *Emotional Intelligence, Performance Improvement, Leader, Personal competencies, Social competencies, Public and Private Institutions.*

* University of Prizren "UKSHIN HOTI", luan.vardari@gmail.com

**KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ: BIST
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNDE BİR ARAŞTIRMA**

Doç. Dr. Semra AKSOYLU*
Öğr. Gör. Bahşende TAŞDEMİR**

ÖZ

Günümüzde işletmelere yatırım yapma kararı alan yatırımcılar sadece finansal raporlardaki verilere dayanarak nihai yatırım kararı vermemektedir. Sosyal sorumluluk ve çevresel faktörleri de göz önünde bulunduran yatırımcılar işletmelerin sürdürülebilir olma yolunda gerçekleştirdikleri faaliyetleri de dikkate alarak yatırım kararı vermektedir. Bu bağlamda kurumsal sürdürülebilirlik ölçümü, sürdürülebilirliğin ekonomik, sosyal ve çevresel yönlerini ele almayı amaçlamaktadır. Çalışmanın amacı sürdürülebilirlik raporları kapsamında Borsa İstanbul'da Sürdürülebilirlik Endeksinde yer alan 7 holding ve yatırım şirketinin ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarını kapsayan kurumsal sürdürülebilirlik performanslarını değerlendirmektir. Çalışmada holdinglerin 2018 yılı sürdürülebilirlik raporları ve faaliyet raporlarından elde edilen veriler kullanılmıştır. Holdinglerin performans değerlendirmesinde çok kriterli karar verme yöntemlerinden biri olan TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution) yöntemi kullanılmış ve kurumsal sürdürülebilirlik performans sıralama sonuçları ortaya konulmuştur. Son olarak çalışmanın kısıtları ve gelecekte bu konu ile ilgili çalışma yapacak olanlara öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik Raporları, TOPSIS

JEL Kodları: M41, Q56, C6

**CORPORATE SUSTAINABILITY PERFORMANCE EVALUATION: A RESEARCH IN
BIST SUSTAINABILITY INDEX****ABSTRACT**

Today, investors who decide to invest in enterprises do not make final investment decisions based just on the data in financial reports. Taking into account the social responsibility and environmental factors, the investors make an investment decision by taking into account the activities carried out by the enterprises towards sustainability. In this context, corporate sustainability measurement aims to address the economic, social and environmental aspects of sustainability.

The aim of the study is to evaluate the corporate sustainability performance of 7 holding and investment companies in BIST Sustainability Index covering the economic, social and environmental aspects of sustainability reports. The data obtained from the 2018 sustainability reports and annual reports of the holding companies were used in the study. The TOPSIS method was used in the performance evaluation of the holdings and the results of the corporate sustainability performance ranking were presented. Finally, the limitations of the study and areas of future research were discussed.

Keywords: Corporate Sustainability, Sustainability Reports, TOPSIS

JEL Codes: M41, Q56, C6

* Kayseri Üniversitesi, aksoylu@kayseri.edu.tr

** Kayseri Üniversitesi, btasdemir@kayseri.edu.tr

MUHASEBE DENETİMİNDE TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM: DENETİM YAZILIMLARI

Dr. Öğr. Üyesi Züleyha YILMAZ SOĞUKSU*

ÖZ

Bilgi teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte ortaya çıkan büyük veri, şirketlerin pazarlama, insan kaynakları, lojistik gibi pek çok bölümünde kullanım olanağı bulmuştur. Günümüzde teknoloji kullanımının çok büyük bir hızla yaygınlaşması ile beraber özellikle danışmanlık hizmeti yapan muhasebe şirketleri de vergi işlemleri ve denetimde büyük veri analizinin kullanımını arttırmış ve teknolojiyi fırsat olarak görmeye başlamışlardır. KPMG tarafından 2014 yılında yapılan bir araştırmaya göre şirket yöneticilerinin %99'u işletme stratejileri açısından büyük veri analizinin bir şekilde önemli olduğunu, %96'sı ise şirketlerinde büyük veri kullanımını daha iyi yapmaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Bir denetçi açısından büyük veri; geleneksel finansal ve finansal olmayan veriler, lojistik veri, sezgi yoluyla elde edilen veri, elektronik postalar, telefon görüşmeleri, sosyal medyadan, bloglardan ve firma içi ve dışından elde edilen diğer çeşitli tiplerdeki verinin toplamı olarak ifade edilebilir. Hizmet şirketi konumunda olan denetim şirketleri büyük veriye ulaşmak için çeşitli bilgisayar destekli yazılımları kullanmakta ve bu yazılımlar aracılığı ile büyük veri analizi yapabilmektedirler. Bilgi ve bilgiden azami düzeyde faydalanmanın kaçınılmaz olduğu günümüz rekabet ortamında denetim şirketleri açısından bu tür yazılımlar iş süreçlerini kolaylaştırmak ve daha doğru kararlara ulaşabilmek adına büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, muhasebe denetiminde kullanılan denetim yazılımlarının içerik analizi yöntemi ile incelenmesi, karşılaştırılması ve muhasebe denetimi açısından eksikliklerin tespit edilmesidir. Çalışma sonucunda gelecekte geliştirilecek denetim yazılımlarında hangi niteliklerin yer alması gerektiği konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Denetimi, Bilgisayar Destekli Denetim, Denetim Yazılımları, Büyük Veri

JEL Kodları: M41, M42

TECHNOLOGICAL TRANSFORMATION IN AUDITING: AUDIT SOFTWARE

ABSTRACT

Big data, which emerged with the developments in information technologies, had the opportunity to be used in many departments of companies such as marketing, human resources and logistics. Nowadays, with the widespread use of technology, accounting companies that provide consultancy services have increased the use of big data analysis in tax transactions and auditing and started to see technology as an opportunity. According to a survey conducted by KPMG in 2014, 99% of company managers stated that big data analysis is important in some way in terms of business strategies, and 96% stated that they should make better use of big data in their companies. Big data for an auditor consist of traditional financial and non-financial data, logistic data, intuitive data, e-mails, phone calls, social media, blogs and other types of data obtained from inside and outside the company. Audit companies, as a consulting companies, use various computer assisted audit to reach big data and can perform big data analysis through audit software. In today's competitive environment where it is inevitable to make maximum use of information and knowledge, audit software has great importance for the audit companies in order to facilitate business processes and reach more accurate decisions. The purpose of this study is to examine, compare and assess the audit software used in auditing with content analysis method and to identify deficiencies in terms of accounting. As a result of the study, suggestions were made about which qualifications should be included in the audit software to be developed in the future.

Keywords: Auditing, Computer Assisted Audit, Audit Software, Big Data

JEL Codes: M41, M42

* Ordu Üniversitesi, zulehayilmaz@odu.edu.tr

**MALİYET MUHASEBESİ EĞİTİMİNDE SINIF İÇİ SIMULASYONUN ÖNEMİNİN
BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
ÖRNEĞİ**

Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ*
Dr. Öğr. Üyesi Banu SARIBAY**
Arş. Gör. Efe SARIBAY***

ÖZ

Değişen dünya ve ekonomik ilişkiler ekseninde muhasebe uygulamaları aynı zamanda eğitim ve öğretim boyutu ile de birçok bilimsel platformda ele alınan önemli bir konu haline gelmiştir. Eğitim, öğrenme ve öğretme olgularının birleşimidir. İnsanların seçtikleri mesleklerde başarılı olmalarında, aldıkları eğitimin rolü büyüktür. Muhasebe eğitimi de muhasebe mesleğinin uygulanması açısından büyük önem taşımaktadır. Muhasebe derslerinin klasik yöntemlerle işlenmesi çoğu zaman öğrencinin dikkatini dağıtmakta ve anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. İleride muhasebe mesleğini tercih edecek ya da bu alanda çalışacak kişilerin yapacağı işlerin kalitesini aldıkları bu eğitimlerin belirleyeceği aşikârdır. Derslerde verilen teorik bilgilerin yeni verilecek bilgilerle kavranması, birbiri ile bütünleşmesi ve bu bilgilerin bir takım uygulamalarla pekiştirilmesi, mesleki gerekli bilgi ve becerilerin edinilmesi açısından önemlidir. Bu sebeple derslerde tartışma, anlatım, soru-yanıt, araştırma, işbirlikçi öğrenme, örnek olay inceleme ve simülasyon gibi öğretim yöntemleri denenmektedir. Simülasyon teknik olmayan anlamda bir şeyin benzeri ya da taklidi anlamında kullanılır. Teknik anlamda ise gerçek bir dünya süreci veya sistemin işletilmesinin zaman üzerinden taklit edilmesidir. Hayattaki gerçek sistemlerin, her daim izlenebilirliği mümkün olmadığı, uzun süreler ve yüksek maliyet gerektirdiğinde simülasyon yöntemine ihtiyaç duyulur. Bu ihtiyaç alanlarından birisi de hem teorisi hem de pratiğin bir arada ele alındığı muhasebe alanıdır. Genel muhasebe ve maliyet muhasebesi derslerinde dersin amacına uygun olarak, muhasebe teorik bilgisinin yanı sıra teorisin pekişmesi için simülasyon yöntemi ile uygulama yapılmaktadır. Bu yöntemin uygulanmasında öğrenime katkının yanı sıra üniversitede verilen eğitim ile sektörün beklentileri arasında bir denge kurulması da amaçlanmaktadır. Bu durum sürekli olarak söylenen üniversite-sanayi işbirliği kavramına da aslında dikkati çekmektedir. Çünkü özel sektör mümkün olduğunca uygulama bilgisine sahip, hemen değerlendirebileceği insan kaynağı bulma gayreti içindedir. Bu bağlamda araştırma, maliyet muhasebesi dersinde uygulan simülasyonun “Eğitim-öğretime katkısı olur mu?, Öğrencinin dersi daha iyi algılanmasını sağlar mı?, Eğitim alanını aktif hale getirir mi? Öğrencilerin ders ile ilgili tutumlarını değiştirir mi?” gibi sorular üzerine yapılandırılmıştır. Maliyet muhasebesi dersinde simülasyon, envanter değerlendirme yöntemleri, safha maliyet sistemi, faaliyete dayalı maliyetleme ve sipariş maliyet sistemi konularında uygulanmıştır. Uygulamaya derste katılan ve bilimsel bir kongrede de simülasyonun gerçekleştirildiği videoyu izleyen öğrencilere anket yöntemiyle sorular yöneltilmiştir. Araştırma grubunu 2018-2019 eğitim- öğretim yılı bahar döneminde Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi işletme bölümünde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Eğitim, Simülasyon*

JEL Kodları: *M40, M41, C40*

* Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İzmir-Türkiye, suleyman.yukcu@deu.edu.tr

** Türk Hava Kurumu Üniversitesi, İzmir Havacılık MYO, İzmir-Türkiye, bsaribay@thk.edu.tr

*** Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İzmir-Türkiye, efe.saribay@deu.edu.tr

A RESEARCH ON DETERMINING THE IMPORTANCE OF IN-CLASS SIMULATION IN COST ACCOUNTING EDUCATION: THE CASE OF DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY

ABSTRACT

Accounting practices within the axis of changing world and economic relations have also become an important issue which has been addressed in many scientific platforms with its education and training dimension. Education is the combination of learning and teaching. The education they receive plays an important role in the success of people in their chosen occupations. Accounting education is also very important for the application of accounting profession. The classical methods of accounting courses often distract students and make them difficult to understand. It is obvious that these trainings will determine the quality of the works of the people who will prefer or work in the accounting profession in the future. It is important for the students to comprehend the theoretical information given in the courses with the new information to be given, to integrate this information with each other and to reinforce this information with a number of applications, in terms of acquiring the necessary professional knowledge and skills. Therefore, teaching methods such as discussion, lecture, question-answer, research, collaborative learning, case study and simulation are tried. Simulation is used in non-technical sense to simulate or simulate something. In technical terms, it is the imitation of a real world process or system operation over time. Simulation is needed when real systems in life are not always traceable and require long periods and high costs. One of these areas of need is accounting, where both theory and practice are handled together. General accounting and cost accounting courses in accordance with the aim of the course, as well as the theoretical knowledge of accounting theory to consolidate the application is made by simulation method. In addition to the contribution to learning in the implementation of this method, it is aimed to establish a balance between the education given in the university and the expectations of the sector. This situation also draws attention to the concept of university-industry cooperation which is constantly said. This is because the private sector is in an effort to find human resources that can be evaluated immediately, as much as possible. In this context, the research, cost accounting course simulation uygulan Does it contribute to education and training ?, Does the student's perception of the course better ?, Does it activate the field of education? Does it change the attitudes of the students about the course? In cost accounting course, simulation, inventory valuation methods, stage cost system, activity based costing and order cost system are applied. Questionnaires were asked to the students who participated in the course and watched the simulation video at a scientific congress. The research group consisted of students studying in the Business Administration Department of the Faculty of Economics and Administrative Sciences at Dokuz Eylül University in the spring term of 2018-2019 academic year.

Keywords: *Accounting, Cost Accounting, Training, Simulation*

JEL Codes: *M40, M41, C40*

**İNGİLİZ MODELİ KDV UYGULAMASININ TÜRK VERGİ SİSTEMİ ÜZERİNDE
SAĞLAYACAĞI AVANTAJLAR**

Dr. Öğr. Üyesi Sevgi SÜMERLİ SARIGÜL*
Ersan ÖZKAN**

ÖZ

Türk Vergi Sistemi açısından KDV önemli gelir kaynağı niteliğindedir. KDV ticari hayatımızın her alanında uygulanan ve ticari işlemler üzerinden alınan bir işlem vergisidir. 1984 yılından bu yana vergi mevzuatımızda yerini alan KDV Kanunu, günümüze kadar ticari hayatın ihtiyaçlarına uygun olarak çeşitli değişikliklere uğramıştır. Fakat buna rağmen hala çeşitli sorunlara neden olmaktadır. Zira Türkiye'nin daha sadeleşmiş ve kullanımı kolay bir KDV sistemine ihtiyacı vardır. KDV sistemindeki % 8 - % 18 farkı firmalar üzerinde ciddi finansman yükü oluşturmaktadır. KDV iade sistemi den kaynaklı sorunlar firmaların bekleyen KDV alacaklarının artış göstermesine neden olmaktadır. KDV iadesinin bir kısmı halen yeminli mali müşavir raporu ile alınabilmektedir. Fakat geriden gelen henüz alamadıkları KDV iadeleri firmalarımızın sırtında yük oluşturmaktadır. Mevcut KDV sistemi dış ticaret açısından dengesizlik oluşturuyor olması, yerli üretim mallarının azalmasına buna karşın, dahili işleme rejimi ile KDV olmadan dışarıdan mal ithal edilmesine olanak tanımaktadır. Mevcut KDV sistemi bu haliyle yurtdışında üretim yapan mükellefleri cezalandırmaktadır.

İngiliz vergi modeli içerisinde yer alan KDV Türkiye'deki KDV ile benzerlik göstermesine rağmen, üzerinden KDV alınan mal ve hizmetlerin kapsamı ve türleri Türkiye'de uygulanan KDV sistemi ile benzerlik göstermemektedir. İngiliz KDV modelinde; vergi uygulamaları basit ve mükellef odaklıdır. Vergisel işlemler basit olduğu için istisna uygulamaları da hem dar kapsamlı hem de kolay anlaşılabilir. İngiliz KDV modelinde; %20 olan genel oran, %5 indirimli oran ve %0 vergi oranı olmak üzere 3 tür vergi oranı bulunmaktadır. Gündelik hayata ilişkin pek çok mal ve hizmetin vergisi %0'dır. Modelin temel anlayışı, işlemler esnasında oluşan KDV'nin mükellefin üzerinde kalmaması ve asıl mükellefi olduğu nihai tüketiciye ulaşmasıdır. Türk Vergi Sistemi açısından KDV'de İngiliz modelinin benimsenmesi ve buna yönelik çalışmalar yapılması durumunda KDV'nin daha etkin bir şekilde işleyebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Türk Vergi Sistemi, İngiliz Kdv Modeli, KDV.*

JEL Kodları: H25, E61

* Kayseri Üniversitesi, ssumerli@erciyes.edu.tr

** Maliye Bilim Uzmanı, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, ersan_ozk@hotmail.com

ADVANTAGES OF THE BRITISH MODEL VAT APPLICATION PROVIDED ON THE TURKISH TAX SYSTEM

ABSTRACT

VAT is an important source of income for the Turkish Tax System. VAT is a transaction tax applied in all areas of our commercial life and collected through commercial transactions. The VAT Law, which has been included in our tax legislation since 1984, has undergone various changes in accordance with the needs of commercial life. However, it still causes various problems. Because Turkey a more streamlined and easy to use needs to KDV system. The 8% - 18% difference in the VAT system creates a significant financial burden on firms. The problems arising from the VAT refund system increase the pending VAT receivables of the companies. Part of the VAT refund can still be obtained through a certified public accountant's report. However, the VAT refunds that are not yet received from the back form a burden on the back of our companies. The current VAT system constitutes an imbalance in terms of foreign trade, while the decrease in domestic production goods, however, allows the importation of goods without VAT with the internal processing regime. In this case, the existing VAT system penalizes the taxpayers engaged in domestic production.

Despite the similarities with the British tax model located in Turkey KDV KDV, KDV taken out of the scope of the types of goods and services are similarities with the KDV system implemented in Turkey. In the British VAT model; tax applications are simple and taxpayer oriented. As tax transactions are simple, exception applications are both narrow and easy to understand. In the British VAT model; There are 3 types of tax rates: 20% general rate, 5% discount rate and 0% tax rate. The tax on many goods and services related to daily life is 0%. The basic understanding of the model is that the VAT generated during the transactions does not remain above the taxpayer and reaches the final consumer. In terms of the Turkish Tax System, if the British model of VAT is adopted and studies are carried out for it, it is considered that VAT can operate more effectively.

Keywords: *Turkish Tax System, British VAT Model, VAT*

JEL Codes: *H25, E61*

FARKLI DİSİPLİNLERDE ÇALIŞAN BİLİM İNSANLARININ FİNANSAL TUTUM VE OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR*
Prof. Dr. Haluk BENGÜ**
Dr. Öğr. Üyesi Elif BULUT***
Serpil ÇELİK****

ÖZ

Okuryazarlık; bireyin okuma ve yazma yetisine sahip olma halini ifade etmektedir. Geçmişte insanlık için önemli bir beceri olan okuryazarlık, günümüzde, bilhassa gelişmiş toplumlar için bilinç dışı yeterlik haline gelmiştir. Bu gelişme çeşitli nedenlere bağlanmaktadır. Bunlardan biri de teknolojideki hızlı değişim ve dönüşümdür. Öyle ki okuryazarlık kavramı, belirli özel veya teknik bir alanda okur yazarlığı ifade edecek biçimde kullanılmaya başlamıştır. Örneğin finans, ekonomi, medya vb. gibi birçok alanda okur yazarlıktan söz edilmeye başlanmıştır. Finans alanında okuryazarlık da son yılların popüler kavramlarından biri haline gelmiştir. Finansal okuryazarlık hakkında çok sayıda araştırma literatürdeki yerini almıştır. Bu çalışmanın amacı da farklı disiplinlerde çalışan bilim insanları arasında finansal tutum ve davranış ölçeğinin harcama, algı, ilgi ve tutum şeklindeki bileşenleri açısından farklılık olup olmadığını ve akademisyenlerin finansal kavramlara dair bilgi düzeyleri ile tutum ve davranış ölçeğinin bileşenleri arasında ilişki olup olmadığını irdelemektir. Bu amaçla çalışmanın anakütlesini oluşturan Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde görev yapan 951 akademik personele kolayda örnekleme yoluyla anket uygulanmıştır. Sağlanan geçerli gözlem sayısı ise 247 olmuştur. Bu sayı %95 anlam düzeyinde, %5,37 hata payına karşılık gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal tutum, finansal okuryazarlık*

JEL Kodları: *A20, D14, G11, I20, J26*

A RESEARCH ON FINANCIAL ATTITUDE AND LITERACY LEVELS OF SCIENCE PEOPLE WORKING IN DIFFERENT DISCIPLINES**ABSTRACT**

Literacy; is an individual's ability to read and write and an important skill for humanity in the past, has now become unconscious competence, especially for developed societies. This development is attributed to various reasons. One of these is the rapid change and transformation in technology. Thus, the concept of literacy has begun to be used to express literacy in a particular or specific technical field. For example, finance, economics, media, etc. literacy has started to be mentioned in many areas such as. Literacy in finance has also become one of the popular concepts of recent years. There are many studies on financial literacy in the literature. The aim of this study is to examine whether there is a difference between the scientists working in different disciplines in terms of the components of financial attitude and behavior scale in terms of expenditure, perception, interest and attitude, and whether there is a relationship between academics' level of knowledge of financial concepts and the components of attitude and behavior scale. The study was conducted by 951 academic staff working at Niğde Ömer Halisdemir University. The number of valid observations provided was 247. This number corresponds to a 5.37% margin of error at 95% significance level.

Keywords: *Financial attitude, financial literacy.*

JEL Codes: *A20, D14, G11, I20, J26*

* Türkiye Büyük Millet Meclisi, TBMM Başkan Müşaviri, fsozdemir@gmail.com

**Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Muhasebe Finansman ABD Öğretim Üyesi, halukbengu@gmail.com

*** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD Öğretim Üyesi, elif@omu.edu.tr

**** İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme ABD Doktora Öğrencisi, serpilcelik@ohu.edu.tr

DENETİM FİRMASI FAALİYET ALANINA GÖRE BAĞIMSIZ DENETÇİNİN, MESLEKİ BAĞLILIK VE DENETİMDE KALİTE ALGI DÜZEYİ

Prof. Dr. Zeynep HATUNOĞLU
Dr. Nurettin KOCA

ÖZ

Günümüz küresel rekabet ortamında yatırımcılar karar alırlarken güvenilir ve kaliteli bilgiye ihtiyaç duymaktadırlar. Denetçi müşteri işletmenin hazırlayıp sunduğu finansal bilgileri belirli kriterler ışığında denetime tabi tutarak ilgili işletmenin finansal durumu hakkındaki görüşünü bir raporla sunmaktadır. Sunulan bu raporlara dayanılarak alınan kararların başarısı da bu raporlarda sunulan bilgilerin kalitesine bağlıdır. Kaliteli bilgiye olan ihtiyaç bağımsız denetimde kalitenin önemini arttırmıştır. Bağımsız denetimde kalite ancak, mesleki bağlılık düzeyi yüksek, mesleğinde gerekli özen ve dikkati gösteren, tarafsız kalabilen denetçiler ile mümkündür.

Bu çalışmanın amacı; denetim firmasının faaliyet alanının, denetçinin mesleki bağlılık düzeyi ve denetimde kalite algı düzeyinde bir farklılık oluşturup oluşturmadığını tespit etmektir. Çalışmada öncelikle bağımsız denetimde kalite, mesleki bağlılık kavramları ele alınmış, daha sonra aktif denetçilik görevini yerine getiren bağımsız denetçilerle yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 24.0 programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetimde Kalite, Mesleki Bağlılık

JEL Kodları: M4

INDEPENDENT AUDITOR'S OCCUPATIONAL COMMITMENT AND PERCEPTION OF AUDIT QUALITY BASED ON AUDIT FIRM'S MARKET SEGMENT

ABSTRACT

In today's global competitive environment, investors need reliable and quality information when making decisions. The auditor submits his / her opinion about the financial situation of the related company with a report by auditing the financial information prepared and presented by the customer in the light of certain criteria. The success of the decisions taken on the basis of these reports depends on the quality of the information presented in these reports. The need for quality information has increased the importance of quality in independent auditing. Quality in independent audit can only be ensured by independent auditors who displays a high level of occupational commitment, pays attention to their role as an auditor and remain impartial during the audit process. The aim of this study is to determine whether the field of activity of the audit firm constitutes a difference in the level of occupational commitment of the auditor and quality perception level in the audit. In the study, firstly, the concepts of quality and occupational commitment in independent auditing were discussed, and then a questionnaire was applied to independent auditors performing active auditing duties by face to face interview method. SPSS 24.0 program was used in the analysis of the obtained data.

Keywords: Independent audit, Quality in Independent Audit, Occupational Commitment

JEL Codes: M4

**SİSTEMİK ÖNEME SAHİP FİNANSAL KURULUŞLAR VE TÜRKİYE'DE
BANAKALARIN SİSTEMİK ÖNEMİNİN BELİRLENMESİ**

Elif USTA
Prof. Dr. Ganite KURT*

ÖZ

Küresel finansal kriz sonrasında sistemik riskin genel ekonomi üzerindeki etkisinin önemi ortaya çıkmıştır. Kriz sonucunda yaşanan ve domino etkisi yaratan olumsuz faktörler sonrasında Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşların(SIFI) önemi gündeme gelmiştir. Başta Amerika olmak üzere tüm Dünya'yı etkisine alan krizin sonucunda sistemik riskin saptanması, analizi ve etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalar önem kazanmıştır. Türkiye'de küresel çapta bir SIFI bulunmamasıyla birlikte yurtiçinde olumsuz bir etki yaşanması halinde finansal sektörü ve akabinde ekonominin tamamını olumsuz yönde etkileyebilecek bankalar bulunmaktadır. Tüm bu belirtilenler ışığında çalışmanın amacı sistemik risk kavramından bahsederek, SIFI'ların belirlenmesi, çözümlenmesi ve düzenlenme uygulamalarını ele almak; Türkiye'de SIFI'ların düzenlenmesi için kurulmuş olan Finansal İstikrar Komitesi, Sistemik Risk Değerlendirme Grubu ve Finansal Sektör Komisyonunun yapmış olduğu düzenlemelerin sektördeki sistemik risk taşıyan finansal kuruluşlar tarafından etkinliği incelemektir.

Anahtar Kelimeler: *Sistemik Risk, Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşlar, Sistemik Öneme Sahip Bankalar*

**SYSTEMICALLY IMPORTANT FINANCIAL INSTITUTIONS AND IDENTIFYING OF
SYSTEMICALLY IMPORTANT BANKS IN TURKEY****ABSTRACT**

The importance of the impact of systemic risk on the general economy has emerged after the global financial crisis. The importance of Systemically Important Financial Institutions (SIFIs) has emerged after the crisis as a result of the negative factors that cause domino effect. As a result of the crisis that has affected the whole of the world, especially America, the studies to determine the systemic risk and to reduce its effects and affects have gained importance. Although there is no global SIFI in Turkey; there are banks that can affect the financial sector and subsequently the economy in a negative way If there is a negative impact on the domestic market. In the light of all this, the aim of the study is to discuss the concept of systemic risk and to identify, analyze and regulate SIFIs; Financial Stability Committee was established for the regulation of SIFIs in Turkey, Systemic Risk Evaluation Group and the Financial Sector Commission of the arrangements it has made with systemic risk in the sector is to investigate the activities by financial institutions.

Key Words: *Systemic Risk, Systemically Important Financial Institutions, Systemically Important Banks*

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, Bankacılık bölümü, ganite.kurt@bv.edu.tr

PAYLAŞIM EKONOMİSİ İŞ MODELİNİN FİNTEK GİRİŞİMLERİNE SUNDUĞU FIRSATLAR: SİGORTA GİRİŞİMLERİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Burak ÖZDOĞAN*
Erdi BAYRAM**

ÖZ

Paylaşım ekonomisi, kaynak dağılımındaki dengesizliğin sürdürülebilirlik üzerinde yarattığı olumsuz etkileri azaltmak adına ortak tüketim bilincinin gelişmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Bu anlayışa son yıllarda teknolojik gelişmelerin de eşlik etmesiyle birlikte paylaşım platformları geleneksel iş modellerine karşı yıkıcı bir yaklaşım getirmiştir. Konaklama, ulaşım, finans gibi başat sektörlerde faaliyet gösteren ve büyüyen bu platformlar piyasa değeri yüksek geleneksel işletmeler ile rekabet edebilecek seviyeye ulaşmıştır. Paylaşım ekosistemi içerisinde yer alan girişimlerin iş modeli temelde katılım esasına, iş birliğine ve müşterek sahipliğe dayanmaktadır. Bu iş modeli günümüz finansal teknoloji (fintek) girişimlerinin piyasaya giriş gayeleri ile örtüşmektedir. Nitekim fintek girişimleri paylaşım ekosisteminin değerlerini barındırmakta ve geleneksel kurumlara bağlılığı azaltarak hizmet üretmektedir. Günümüz fintek girişimleri arasında mobil ödeme, aracısız kredi, kitle fonlama hizmetlerinin yanı sıra sigorta teknolojileri (insurtek) de yer almaktadır. Bu çalışmada paylaşım ekosistemi içerisinde yer alan insuretek girişimleri incelenmiştir. Ayrıca insuretek modeli katılım sigortacılığı (tekâful) bağlamında ele alınarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Paylaşım Ekonomisi, Fintek, Insurtek, Tekâful.

JEL Kodları: G22

OPPORTUNITIES FROM SHARING ECONOMY BUSINESS MODEL TO FINTECH VENTURES: THE CASE OF INSURANCE VENTURES

ABSTRACT

The sharing economy has emerged as a result of the development of collaborative consumption consciousness in order to reduce the negative effects of disparity of resource allocation on sustainability. This model has been accompanied by technological developments in recent years and sharing platforms have brought a destructive approach against to traditional business models. Operating in major sectors such as accommodation, transportation and finance, these platforms have been able to compete with traditional business that high market value. The business model of the ventures within the sharing ecosystem is mainly based on participation, cooperation and co-owning. This business model coincides with the market entry targets of financial technology (fintech) ventures. As a matter of fact, fintech ventures adopt the values of the sharing ecosystem and produce services by reducing loyalty to traditional institutions. Today's fintech ventures include mobile payment, direct credit services, crowdfunding and insurance technologies (insurtech). In this study, insuretech firms within the sharing ecosystem were scrutinized. In addition, the insuretech model has been analyzed in the context of tekâful.

Keywords: Sharing Economy, Fintech, Insurtech, Tekâful.

JEL Codes: G22

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, burak.ozdogan@cbu.edu.tr

** Doktora Öğrencisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe Finansman Bilim Dalı, erdi.bayram@yahoo.com

TFRS 9 FİNANSAL ARAÇLAR STANDARDI VE TÜRK BANKACILIK SİSTEMİ KREDİ KARŞILIKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Adnan GÜZEL*
Öğr. Gör. Funda KARAASLANOĞLU**

ÖZ

TMS 39: Finansal Araçlar Muhasebeleştirme ve Ölçme Standardının eksiklerini tamamlamak, eleştirilen yönlerini düzenlemek için Kamu Gözetimi Kurumu tarafından 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere TFRS 9: Finansal Araçlar Standardı yürürlüğe konulmuştur. Buna paralel olarak, Karşılıklar Yönetmeliği BBKD tarafından değiştirilmiş ve yayınlanmıştır. TFRS 9 Standardının amacı “finansal tablo kullanıcılarına işletmenin gelecekteki nakit akışlarının tutarını, zamanlamasını ve belirsizliğini değerlendirmeleri için ihtiyaca uygun ve faydalı bilgiyi sunacak şekilde finansal varlıklara ve finansal yükümlülüklerle ilişkin finansal raporlama ilkelerini belirlemek” şeklinde belirlenmiştir.

TMS 39’da göre finansal varlıklar dört grupta sınıflandırılırken; TFRS 9’da iki grupta sınıflandırılmıştır. Ayrıca TMS 39’a göre gerçekleşmiş kredi zararı yaklaşımı benimsenirken; TFRS 9’da beklenen kredi zararı yaklaşımı ön plana çıkmıştır.

Bu çalışmada; TFRS 9 Standardı kapsamında kredilerin sınıflandırılması, yeniden yapılandırılması ve standart ile uygulamaya konulan, üç aşamalı “beklenen kredi zararı” modeli açıklanmıştır. Beklenen kredi zararı karşılığı modelinin bankalarda kullanılma esasları ve uygulamanın banka kredi karşılıklarına etkisi, bankacılık sektörüne yönelik bir örnek uygulama ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, TFRS 9 Standardı, Beklenen Kredi Zararı, Kredi Karşılıkları, Karşılıklar Yönetmeliği.

JEL Kodları: M41, E42.

IFRS 9 FINANCIAL INSTRUMENTS STANDARD AND THE EFFECTS OF THE TURKISH BANKING SYSTEM ON CREDIT PROVISIONS**ABSTRACT**

IFRS 9: Financial Instruments Standard, applied from 01.01.2018, was put into force by Public Oversight Authority in order to complete the deficiencies and regulate the criticized aspects of IAS 39: Financial Instruments Recognition and Measurement Standard. In parallel, Provisions Regulation was changed and published by BRSA. The aim of the IFRS 9 Standard determined as “establish principles for the financial reporting of financial assets and financial liabilities that will present relevant and useful information to users of financial statements for their assessment of the amounts, timing and uncertainty of the entity’s future cash flows”.

While in IAS 39, financial assets are classified in four groups; in IFRS, it is classified into two groups. In addition, while in IAS 39 the realized credit loss approach adopted, in IFRS 9, the expected credit loss approach come to the forefront.

In this study, within the scope of IFRS 9, credit classification, restructuring and three stage “expected credit loss” model which was put into practice with the standard was explained. The principles of using expected credit loss model in banks and its effect on bank credits provisions was examined with an example application for the banking sector.

Keywords: Banking, IFRS 9 Standard, Expected Credit Loss, Credit Provisions, Provisioning Regulation.

JEL Codes: M41, E42.

* THK Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme, Türkiye, aguzel@thk.edu.tr

** THK Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme, Türkiye, fundaer@thk.edu.tr

REGRESYON YÖNTEMİYLE FİRMA DEĞERLEMESİ: TWITTER UYGULAMASI

Arş. Gör. Dr. Gizem VERGİLİ*
Prof. Dr. Mehmet Kemalettin ÇONKAR**

ÖZ

İletişim ve bilişim sektöründe yaşanan gelişmeler beraberinde birçok yeni kavramı, olguyu ve faaliyeti ortaya çıkarmıştır. Ortaya çıkan yeni faaliyet alanlarından birisi de “sosyal medya ağları”dır. Bilginin satın alınan ve satılan şeylerin temel bileşeni olduğu, maddi duran varlıklardan çok maddi olmayan duran varlıkların önemli olduğu sosyal medya ağ firmalarının değerinin belirlenmesi son dönemlerde bir gereksinim haline gelmiştir. Bu sebeple dünyada yaygınlığı giderek artan sosyal medya ağ firmalarının değerlerinin belirlenmesi oldukça önemlidir. Bilişim teknolojisi sektöründe faaliyet gösteren sosyal medya ağ firmalarından Twitter’ın değerlemesi regresyon yöntemi ile tespit edilmiştir. Regresyon yönteminde NASDAQ’ta işlem gören 65 firmanın 2017 yılı 3. Çeyrek verileri baz alınarak son 4 çeyrek gerçekleşen FD/FAVÖK oranı ile risk ve büyümelerini ölçen 5 adet bağımsız değişken kullanılmıştır. Bunlardan riski ölçen bağımsız değişkenler firmaların 2 yıllık getirileri ile oluşan betaları ve 260 günlük getirileri ile oluşan standart sapmalarıdır. Büyüme performansını ölçmek için ise firmaların satış, net kar büyümesi ve aktif büyüklüğü kullanılmıştır. Kullanılan değişkenler kişiden kişiye, sektörden sektöre değişiklik gösterebilmektedir. Katsayıların istatistiki olarak anlamlı bulunması ve regresyonun açıklayıcılık gücü değerlendirme için önemli veri sunmaktadır. Regresyon yöntemiyle kurulan model yardımıyla Twitter için hedef FD/FAVÖK18T çarpanı 17,7 olarak hesaplanmıştır. Söz konusu hedef çarpan 2018 sonunda Twitter için beklenen FAVÖK ile çarpılıp net nakit değer de eklendiğinde 2018 yıl sonu için hedef hisse fiyatı 27.9 dolar olarak tespit edilmiştir. Hesaplanan dönemde (02.10.2017) Twitter’ın mevcut hisse başı değeri 17,1 dolardır. 2018 yıl sonu (31.12.2018) gerçekleşen hisse başı değeri ise 28,74 dolardır.

Anahtar Kelimeler: Firma Değerleme, Regresyon Yöntemi, Sosyal Medya, Twitter.

JEL Kodları: G15, G32, O3.

FIRM VALUATION BY REGRESSION METHOD: TWITTER IMPLEMENTATION

ABSTRACT

Developments in the communication and information sector have led to many new concepts, phenomena and activities. One of the emerging areas of activity is “social media networks”. It has become a necessity to determine the value of social media network companies where information is the main component of what is bought and sold and where intangible assets are more important than tangible assets. For this reason, it is very important to determine the values of social media network companies which are becoming more widespread in the world. One of the social media network companies operating in the information technology sector, Twitter has been valued by regression method. In the regression method based on the 2017 3. Quarter data of 65 firms traded in NASDAQ, used last 4 quarters EV/EBITDA and 5 independent variables which measures risk and growth of firms. The independent variables that measure the risk are the beta with two year returns of the firms and the standard deviations of the 260 day returns. Sales, net profit growth and asset size were used to measure growth performance. The variables used may vary from person to person and from sector to sector. The fact that the coefficients are statistically significant and the explanatory power of the regression provide important data for valuation. The target EV/EBITDA18T multiplier for Twitter was calculated as 17.7 with the regression model. When the target multiplier was multiplied by the expected EBITDA for Twitter at the end of 2018 and the net cash value was added, the target share price for the end of 2018 was determined as 27.9 in US dollars. In the calculated period (02.10.2017), the current value of Twitter per share is 17.1 US dollars. The value per share realized at the end of 2018 (31.12.2018) is 28,74 US dollars.

Keywords: Firm Valuation, Regression Method, Social Media, Twitter.

JEL Codes: G15, G32, O3.

* Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, gizemvergili@mehmetakif.edu.tr.

** Afyon Kocatepe Üniversitesi, conkar@aku.edu.tr.

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE BAĞLI
OLDUKLARI MESLEK ODASININ ALGILANAN KURUMSAL İTİBARI: SAMSUN
ÖRNEĞİ**

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR*
Dr. Öğr. Üyesi Elif BULUT**
Arş. Gör. İsmail Hakkı ÜNAL***
Şükran AKGÜN****

ÖZ

Kişilik kavramı, bireylerin düşünme, hissetme, davranma ve insanlarla iletişim ve ilişki kurma özelliklerinin süreklilik gösteren örüntüsü olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin nasıl bir kişiliğe sahip olduğunun belirlenmesinde de kişilik ölçeklerinden yararlanılmaktadır. 5 Faktör Kişilik Ölçeği, 10 Faktör Kişilik Ölçeği, Çok-Yönlü Eylemlilik Kişilik Ölçeği, Cervantes Kişilik Ölçeği, Kişilik Yönelim Envanteri, Myers-Briggs Kişilik Tipi Belirleme Envanteri gibi farklı birçok ölçek söz konusudur. Muhasebe mesleğini icra eden muhasebe meslek mensuplarının kişilik özellikleri de şüphesiz farklılık arz etmektedir. Bu bağlamda araştırmaya katılan meslek mensuplarının genel olarak hangi kişilik türüne sahip olduğunun ötesinde kişilik türleri ile çeşitli olgular arasında da ilişki aranabilir. Zira kurumlar için önemli bir sermaye unsuru olarak görülen kurumsal itibarın iyi yönetilmesi esastır ve kurumlar, paydaşlar tarafından nasıl algılandıklarını bilmeli ve bu algılar çerçevesinde itibarını yükseltmeli veya korumalıdır. Çalışmanın amacı da kişilik özellikleri ile bireylerin algıladıkları kurumsal itibar arasındaki ilişkiyi ele almaktır. Bu amaçla Samsun'daki muhasebe meslek mensuplarının kişilik türlerini "Myers-Briggs Kişilik Türleri Envanteri" ile belirlemek ve belirlenen kişilik türleri (analizciler, diplomatlar, gözcüler ve kaşifler) ile demografik değişkenlere göre oluşturulan gruplar arasında kurumsal itibar bileşenleri bakımından farklılık bulunup bulunmadığı irdelenmiştir. Çalışmanın anakütlesini oluşturan Samsun SMMM'ya kayıtlı muhasebe meslek mensuplarına kolayda örnekleme yoluyla anket uygulanmıştır. Sağlanan geçerli gözlem sayısı ise 150 olmuştur. Bu sayı %95 anlam düzeyinde, %7,31 hata payına karşılık gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Myers-Briggs Kişilik Ölçeği, Kurumsal İtibar, Muhasebe Meslek Mensubu
JEL Kodları: M40, M41, M49.

* Türkiye Büyük Millet Meclisi, TBMM Başkan Müşaviri, fsozdemir@gmail.com

** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Öğretim Üyesi, elif@omu.edu.tr

*** İzmir Demokrasi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Öğretim Elemanı, ishakkiunal@gmail.com

**** SMMM, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme ABD Yüksek Lisans Öğrencisi, sukranakg@hotmail.com

PERSONALITY CHARACTERISTICS OF ACCOUNTING PROFESSIONALS AND PERCEIVED CORPORATE REPUTATION OF THEIR CHAMBER'S: SAMSUN CASE

ABSTRACT

The concept of personality is defined as the continuous pattern of thinking, feeling, behaving and communicating with people. Personality scales are used to determine the personality of individuals. There are many different scales such as Five Factor Model of Personality Scale, Ten Factor Model of Personality Scale, Multi-Measure Agentic Personality Scale, the Cervantes Personality Scale, Moral Judgement Scale, Myers-Briggs Personality Type Indicators. The personality traits of the professional accountants who perform the accounting profession are undoubtedly different from each other. In this context, it can be sought to find out which personality type of professional accountants participating in the study and the relationship between personality types and various phenomena. Because corporate reputation, which is seen as an important capital element for corporations, should be managed well and corporations should know how they are perceived by the stakeholders and should increase or protect their reputation within the framework of these perceptions. The aim of the study is to examine the relationship between personality traits and institutional reputation perceived by individuals. For this purpose, the personality types of the professional accountants in Samsun were determined by Myers-Briggs Personality Types Indicators. It was investigated whether there was a difference between the groups of personality groups (analysts, diplomats, observers and explorers) and demographic variables. A questionnaire was applied to the professional accountants registered in Samsun SMMMO which is the main mass of the study. The number of valid observations provided was 150. This number corresponds to a 7.31% margin of error at 95% meaning level.

Keywords: *Myers-Briggs Personality Types Indicators, Corporate Reputation, Accounting Professionals*

JEL Codes: *M40, M41, M49.*

**BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKS ŞİRKETLERİNDE KİLİT DENETİM KONUSU
VE DENETİM GÖRÜŞLERİ**

Öğr. Gör. Topaloğlu GÜLTEKİN*
Prof. Dr. Yasemin KÖSE**

ÖZ

Bu çalışmada, BIST sürdürülebilirlik endeksinde yer alan firmaların denetçi raporlarında yer alan Kilit Denetim Konuları ele alınmıştır. Çalışmada kilit denetim konularının firmaların 2017-2018 yıllarındaki denetçi raporlarında yer alma durumu ve firmaların 2015-2018 yılları arasında firmaların denetim görüşlerinin içeriği nitel araştırma yöntemlerinden veri analiz tekniğiyle incelenmiştir.

Sonuçta denetçi raporlarında olumlu görüşün ağırlıkta olduğu, olumsuz görüşe rastlanmadığı, bazı firmaların Kilit Denetim Konularını raporlarda Türkiye'deki yürürlük tarihinden önce raporlarında sundukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Denetim Görüşleri, Kilit Denetim Konuları, Denetim Raporu, Sürdürülebilirlik Endeksi.

**KEY AUDIT MATTERS AND AUDIT OPINIONS IN BIST SUSTAINABILITY INDEX
COMPANIES****ABSTRACT**

In this study, key audit matters in the audit reports of the included in the BIST sustainability index companies. The status of key audit issues in the auditor reports of the firms in 2017-2018 and the content of the audit opinions of the firms between 2015-2018 were examined with qualitative research methods using data analysis technique.

Results show that the weight of the unmodified opinion of the auditor's report, and also some companies key audit matters presented in the reports before the effective date in Turkey.

Keywords: Audit Opinions, Key Audit Matters, Audit Report, Sustainability Index

* Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Gökçebey MMÇ Yüksek Okulu

** Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF

MUHASEBE EĞİTİMİNDE GELENEKSEL ÖĞRETİM YÖNTEMİNE ALTERNATİF: TERS YÜZ EDİLMİŞ SINIF YÖNTEMİ*

Eda TURAN**

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR***

ÖZ

2000'li yıllar eğitim bilimciler için geleneksel öğretim yöntemine alternatif arayışının hızlandığı yıllar olmuştur. Nitekim Z Kuşağı olarak adlandırılan yeni neslin kendine has özelliklerinin geleneksel öğretim yöntemi ile uyumunun sınırlı olması, bu arayışı hızlandıran nedenler arasında gösterilmektedir. Öğrenciyi değil, öğretmeni merkeze alan geleneksel öğretim yönteminde öğretmen anlatımı ve ev ödevleri esastır. Ancak yeni nesil öğrenciler; sınıfta uzun süre teknoloji ile uğraşmadan, pasif dinleyici konumunda ve adım adım öğrenme yöntemleri ile kavramsal ve kuralcı düşünceye zorlama ile başarı sağlayamamaktadır. Aksine teknoloji ile içi içe iken, aynı anda birden çok görev yaparken ve sahip oldukları öğrenme stiline uygun teknikler uygulandığında çok daha kolay ve kalıcı öğrenim sağlayabilmektedirler. Bu yüzden ters yüz edilmiş sınıf (TYES) yöntemi, geleneksel öğretim yöntemine bir alternatif olmakta ve Z kuşağı öğrencilerinin ihtiyaç ve beklentileri arasında olan sürekli teknoloji ile iç içe olma, çevrimiçi tabanlı ders işleme, deneyimleyerek öğrenme ve esnek çalışma ortamı ile sınıfların kişiselleştirilmesine ve farklılaştırılmasına imkan vermektedir. En önemlisi TYES yöntemi ile öğretmene öğretme sorumluluğu değil, öğrenciye öğrenme sorumluluğu verilmektedir. TYES yöntemi, sınıf içinde öğretmen tarafından anlatılması gereken konunun, ders dışında elektronik ortam ya da herhangi başka bir materyal yardımı ile öğrenilmesini, ders saatleri içerisinde ise sınıf öncesi öğrenilen bilgileri pekiştirecek alıştırmalar yapılmasını öngörür. Tüm alanlarda olduğu gibi Muhasebe Eğitimi alanında da TYES yöntemine başvurulması gerekmektedir. Muhasebe öğretimi en erken ortaöğretimde başlamakta, önlisans, lisans ve lisansüstü olarak devam etmektedir. Türkiye'de ortaöğretim düzeyinde örgün muhasebe öğretimi, Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmanın amacı da bir ortaöğretim kuruluşunda muhasebe dersi alan öğrencilerin, TYES yöntemi ile muhasebe eğitimi almaları halinde, derse devam, aktif katılım, ders memnuniyeti ve muhasebe dersindeki akademik başarı gibi çeşitli performans ölçütleri bakımından nasıl bir iyileşme sergileyebileceği hususunu eylem araştırması ile irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Eğitimi, Z Kuşağı, Ters Yüz Edilmiş Sınıf Yöntemi, Geleneksel Öğretim

JEL Kodları: M41, I20

* Bu çalışma Eda Turan'ın Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD'nda Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR yönetiminde hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme ABD Yüksek Lisans Öğrencisi, edamutluu@hotmail.com

*** Türkiye Büyük Millet Meclisi, TBMM Başkan Müşaviri, fsozdemir@gmail.com

**AN ALTERNATIVE TO TRADITIONAL TEACHING IN ACCOUNTING EDUCATION:
FLIPPED CLASSROOM****ABSTRACT**

The 2000s were the years when the search for an alternative to the traditional teaching method for educational scientists accelerated. As a matter of fact, the limited compatibility of the new generation called Generation Z with its own characteristics and traditional teaching methods is among the reasons that accelerate this search. In the traditional teaching method that focuses on the teacher, not the student, teacher expression and homework are essential. However, the new generation of students cannot achieve success in the classroom without having to deal with technology for a long time, as a passive listener, and forcing conceptual and normative thinking through step-by-step learning methods. On the contrary, they can provide much easier and lasting learning when they are intertwined with technology, performing multiple tasks at the same time and applying the techniques appropriate to their learning style. Therefore, the flipped classroom method is an alternative to the traditional teaching method. In addition, it provides the opportunity to personalize and differentiate the classes with the continuous technology that is among the needs and expectations of the Z generation students, online based course processing, experiential learning and flexible working environment. Most importantly, flipped learning method gives the teacher the responsibility of learning, not the teaching responsibility. The flipped learning method requires that the subject to be taught by the teacher in the classroom be learned with the help of electronic media or any other material outside the class, and exercises are made to reinforce the knowledge learned before class during the class hours. As in all fields, flipped learning method should be applied in the field of Accounting Education. Accounting education in Turkey starts at the earliest secondary education and continues as associate, bachelor and graduate. Formal accounting education at secondary level takes place in Vocational and Technical Anatolian high schools. The aim of this study is to investigate how the students who take accounting course in a secondary education can improve in terms of various performance criteria such as attendance, active participation, course satisfaction and academic success in accounting course in case of taking accounting education with flipped learning method.

Keywords: *Accounting Education, Generation Z, Flipped Learning Method, Traditional Teaching*
JEL Codes: *M41, I20*

**ULUSLARARASI MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMA KONGRESİ'NDE (ICAFR)
SUNULAN BİLDİRİLERİN YAZAR-KONU ANALİZİ: 2016-2018 YILLARINA İLİŞKİN
BİR DEĞERLENDİRME**

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Öğr. Gör. Dr. Metehan KÜÇÜKER**
Öğr. Gör. İdil ÖZKAN***

ÖZ

Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi (ICAFR), muhasebe ve finans alanında özgün çalışmaların sunulduğu, geniş katılımlı kongrelerden biri olma özelliğine sahiptir. 2013 yılında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Meslek Yüksekokulu'nda düzenlenen konferansla başlayan süreç, kongrenin 2016 yılında uluslararası boyut kazanması ile devam etmiştir. Bu çalışmada kongrenin uluslararası nitelik kazandığı 2016 yılı ile 2018 yılları arasındaki 3 kongrede sunulmuş bildiriler üzerine yazar konu analizi yapılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda söz konusu yıllarda sunulan toplam 268 bildiri incelenmiş, bir takım kriterler çerçevesinde içerik analizi yapılmıştır. Bildirilerin incelenmesi sürecinde, yıllar itibari ile sunulan toplam bildiri sayısı, muhasebe ve finans alanlarında sunulan bildiri sayısı, yazar sayısı ve unvan dağılımları, yazarların mensubu oldukları üniversite veya kurum dağılımları ve bildiri konuları gibi kriterler esas alınmıştır. Bildiri konu başlıklarının tespitinde ise çalışmalarda yer alan anahtar kelimelerden yararlanılmıştır. Bununla birlikte her bir bildiri en çok ilgili olduğu konu başlığı ile ilişkilendirilmiştir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi'nin geçmişten günümüze göstermiş olduğu gelişimine ve geleceğine ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Muhasebe, Finans, Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi (ICAFR), İçerik Analizi,*

JEL Kodları: *M40, M41, G00*

**AUTHOR-SUBJECT ANALYSIS OF PAPERS PRESENTED IN THE INTERNATIONAL
CONGRESS ON ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH (ICAFR): AN
EVALUATION FOR 2016-2018**

ABSTRACT

The International Congress on Accounting and Finance Research (ICAFR) is one of the largest congresses in which original studies in accounting and finance are presented. The process, which started with the conference held in Zonguldak Bülent Ecevit University, Çaycuma Vocational School in 2013, continued with the congress becoming international in 2016. In this study, it is aimed to make author subject analysis on the papers, presented in 3 congresses between 2016 and 2018, when the congress gained international quality. For this purpose, 268 papers presented in these years were examined and content analysis was conducted within the framework of a number of criteria. Criteria such as total number of papers presented in years, number of papers presented in accounting and finance field, number of authors and titles, distributions of universities or institutions to which the authors belong and the subjects of the papers were taken into consideration during the examination of the papers. The keywords used in the studies were used in the determination of the titles of the papers. However, each paper was associated with the most relevant topic. It is thought that the results obtained from this study will shed light on the development and future of the International Congress on Accounting and Finance Research.

Keywords: *Accounting, Finance, International Congress on Accounting and Finance Research (ICAFR), Content Analysis*

JEL Codes: *M40, M41, G00*

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

** Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Meslek Yüksekokulu, metehankucuker@beun.edu.tr

*** Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Meslek Yüksekokulu, idilozkan@beun.edu.tr

İSLÂM HUKUKUNA GÖRE ŞİRKETLERDE ZEKÂT MUHASEBESİ

Prof. Dr. Yunus CERAN*
Mehmet Ali DURMUŞ**
Asma Khaled M Ali***

ÖZ

Zekât, İslâm'ın beş şartından biridir. Zekât kelimesi anlam olarak büyüme, artma, övme ve temizlenme anlamlarına gelmektedir. Zekât, Mal ile yapılan bir ibadet olmasının yanı sıra iktisadî, sosyal yönleri ve önemli sosyal fonksiyonları bulunan bir kurumdur. Bu kadar önemli olduğu içindir ki, Kurân-ı Kerîm'de zekât, defalarca ve hemen namazın arkasından zikredilmiştir. Bilindiği gibi zekât, dinen zengin sayılan kimselerin, Kurân'da emredilen kimselere, yılda bir defa vermekle mükellef oldukları bir farzdır. Zekât mükellefiyeti Kurân ve Sünnetle sabittir. Zekât sayesinde zenginlerin ellerindeki iktisadî değerler karşılıksız olarak yoksullara nakledilmektedir.

Böylece sosyal adaletin ve eşitliğin sağlanmasına ve gelir eşitsizliğinin en aza indirilmesine katkı sağlanmaktadır. Kuran da zekâtın harcama yerleri sekiz sınıf olarak açık ve net bir biçimde belirtilmiştir. Ancak, zamanla Müslümanlar arasında yaygın hale gelen anlayışa göre zekât, fakir fukaraya verilmesi gereken bir sadaka, bir yardımdan ibaret sanılmıştır. Bu anlayış yanlıştır. Zira verilmesi gereken zekâttan fakirin payı %25'tir, %75'inin ise diğer sınıflara harcanması gerekmektedir. Zekât mükellefiyetinin kapsamına esas olarak bireyler girmekle beraber bazı şartlar oluşmuşsa hükmî kişiliğe sahip şirketler de bu kapsama girebilmektedir.

Bu çalışma kapsamında zekâtla ilgili önemli bilgilere yer verilerek, Zekâtın tanımı yapılarak, açıklanmıştır. Önce zekâtın önemi ve kurum olarak zekâtın ehemmiyeti, işlevleri ve gereği üzerinde durulmuş, daha sonra sırasıyla zekât mükellefi olmanın sebep ve şartları, tam mülkiyet, nemâ ve nisab konusu, temel ihtiyaçlar ve havalânîl-havl izah edilmiştir. Bu meyanda zekâta tâbî olan mallar hakkında oldukça teferruatlı bilgi verilmiştir. Sonuçta özellikle hangi durumda şirketler için zekâtın söz konusu olacağı, hangi iktisadî değerlerin zekât kapsamına gireceği ve bunların ülkemizde çoğunlukta olan Hanefî ve Şafîî mezhebine göre bu değerlerin hangi finansal tablolardan nasıl sağlanacağı, zekât tutarının nasıl hesaplanacağı, nasıl ödeneceği gibi konular ele alınarak incelenip, araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zekât, Zekât Fonu, Zekât Muhasebesi, Zekât Muhasebe Standardı

* Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, yunusceran@gmail.com

** Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi

*** Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

ZAKAH ACCOUNTING IN COMPANIES ACCORDING TO ISLAMIC LAW

ABSTRACT

Zakat, is one of the five conditions in Islam. Zakat by definition means to grow, to increase, praise, and purification. Zakat is a worship for possessing property and wealth. it is the organised way of economy, social aspect, and social activities. The importance of Zakat could be understood by its several repetition after the prayer in the Holy Quran.

Furthermore, Zakat is obligatory on those who are wealthy to pay it every year. The obligation of Zakat remains constant in Quran and Sunnah. Under the principles of Zakat the evaluated amount is being transferred to poor without provision.

In addition, it plays a key role to decrease the rate of economic inequalities to as less as possible to provide social justice. In Quran payment of Zakat has been described as a net format classified into eight classes. However, by the passage of time Zakat has become a common activity among Muslims to pay it as help to needy and poor in the name of charity, which is a misinterpretation.

Therefore, the share for poor and needy from Zakat is 25%, the remaining 75% is for the other mentioned classes. Those obliged with Zakat are in particular, responsible for it individually. Under some conditions a company on a legal personality will be obliged for Zakat.

This thesis study begins with the definition, emphatic information of Zakat and stresses upon its importance as an organisation with principles. Moreover, respectively the study stands on topics such as, conditions and reasons of a person obliged for Zakat, possession of property, interest, primary needs and required time as one year to pass to pay Zakat. In particular, this study explains the conditions such as, under which terms and economical values companies are said to be obliged for Zakat, and what are the ways to evaluate and calculate the amount of Zakat for the values from a financial table and at last the final steps for the payment of amount as Zakat.

Keywords: *Zakah, Zakah Fund, Zakah Accounting, Zakah Accounting Standard*